

- Alcoholmisbruik onder jongeren
- Eerste Kamer: van onschatbare waarde
- Provinciale Statenverkiezingen

Ledenmagazine van de VVD

Liboer

2e jaargang ■ nummer I ■ februari 2007

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDE
LANDSE P
EKE
PARTIJEN

Voetbalwet

Einde aan al het supportersgeweld

JOHNSON BROS.

A Member of the
Wedgwood Group

“Old Britain Castles”

Voor informatie bel, schrijf of e-mail naar:

Wedgwood Benelux

Postbus 2082, 8203 AB Lelystad

tel.: 0320 - 23 26 96

fax: 0320 - 24 55 49

e-mail: Martin.Muller@Wedgwood.nl

Inhoud

2e jaargang ■ nummer I ■ februari 2007

INTERVIEW

- 28 Jan Mulder neemt initiatief tot lastenreductie
30 Marco Swart over de ledenraadpleging

ACHTERGROND

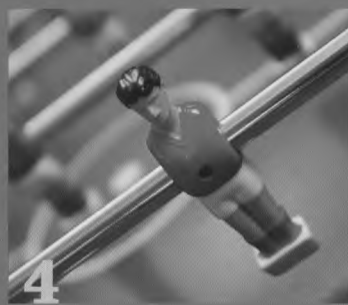
- 8 Provinciale Statenverkiezingen
18 Campagne Doelgericht netwerken
20 Eerste Kamer: van onschatbare waarde
24 Liberale ondersteuning voor jonge democratieën

ACTUEEL

- 4 Voetbalwet is noodzaak!
14 Alcoholmisbruik onder jongeren

EN VERDER...

- 13 Uit liberale pen
23 Ken uw klassieken
23 Maak kennis met de zusjes Vruwink
27 Werkveldwerk
32 Column Mark Rutte
33 Partij Service

VVD

Terugkijken om vooruit te kunnen

Dit voorjaar staat in het teken van de Provinciale Statenverkiezingen en daaropvolgend die voor de Eerste Kamer. Belangrijke verkiezingen, omdat het van belang is dat de VVD als brede liberale volkspartij in de provincies goed vertegenwoordigd blijft. Bovendien kiezen de Statenleden onze Eerste Kamer. Willen we een goed tegenwicht bieden aan de mogelijke centrumlinkse coalitie, dan is het belangrijk dat de VVD zo groot mogelijk wordt. Tijdens de algemene vergadering op 27 januari heeft het hoofdbestuur een commissie onder leiding van Sybilla Dekker geïnstalleerd die een brede evaluatie gaat voeren over het afgelopen jaar. De opdracht: een analyse maken van de gevoerde campagnes voor en de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen en de Tweede Kamerverkiezingen in 2006 met daarbij ook aandacht voor de interne partijcultuur. Belangrijk is dat de

VOORWOORD
Jan van Zanen
Partijvoorzitter

commissie met de partij praat, dus ook met u. U leest er meer over op pagina 34.

De laatste tijd werpen sommige journalisten de vraag op of er voor de VVD nog wel plaats is. Laat ik daar kort over zijn: zolang er in de wereld en zelfs in Europa nog landen zijn waar vrijheid van denken en doen geen vanzelfsprekendheid is en waarbij in ons eigen land verworvenheden als zelfbeschikkingsrecht en individuele keuzevrijheden op de tocht kunnen komen staan, is de VVD van essentieel belang.

Wij moeten met z'n allen terugkijken en inhoudelijk 'herbronnen' om vooruit te kunnen. Positief en eensgezind er tegenaan gaan en overal ons liberale geluid laten klinken. De provinciale lijsttrekkers zijn druk aan het campagnevoeren. Ik wens de twee dames en tien heren alle succes en wijsheid toe. Laat zien en horen dat wij een partij van en voor mensen zijn; de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. Met trots!

A black and white photograph of a soccer field. In the foreground, a referee's whistle is attached to a metal post. The whistle is a small, dark, cylindrical object with a textured surface. The background shows the blurred lines of a soccer field, including the goalposts and the field's markings.

Halbe Zijlstra: 'Scheidsrechters moeten bij beledigende spreekkoren de wedstrijden staken'

Menno Knip: 'Zorg dat bestaande regels door de nieuwe voetbalwet worden gestroomlijnd'

Daadkrachtige aanpak supportersgeweld

Voetbalwet is noodzaak!

Sport verbreedert; zo luidt een oud gezegde. Helaas wijst de praktijk soms anders uit, zeker daar waar het betaald voetbal betreft. Op dat terrein hebben we in het verleden al de nodige ellende beleefd. Recent ging het weer helemaal mis in Nancy. Vrijwel direct klonk de roep om een ingrijpende 'voetbalwet'. Liber sprak met Tweede Kamerlid Halbe Zijlstra en Menno Knip, burgemeester van Almelo, over de wenselijkheid van een dergelijke wettelijke regeling.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO, VVD

Wie herinnert zich niet de 'veldslag' nabij Beverwijk, waarin aanhangers van Ajax en Feyenoord elkaar met allerlei wapentuig te lijf gingen? Met dodelijke afloop. En recent de schokkende

beelden van de losgeslagen 'supporters' van Feyenoord in Nancy? Vooral na laatstgenoemd incident barstte in Nederland de discussie weer los over de wenselijkheid van een zogenoemde 'voetbalwet' die het mogelijk moet maken dergelijke uitpattingen hard te bestraffen en in het verlengde daarvan een duidelijke preventieve werking moet hebben. Voorstanders van een dergelijke wet refereren aan het Britse voorbeeld. Daar heeft men op het vlak van supportersgeweld immers ook de nodige ervaring opgedaan, maar sinds de dagen dat de voetbalwet daar is ingevoerd is het opvallend rustig geworden. Voornaamste reden zijn de sancties op overtredingen van de regels die bepaald niet mals zijn. Een voorbeeld: het betreden van het veld wordt ogenblikkelijk en onomkeerbaar bestraft met een levenslang stadionverbod. Dergelijke rigide maatregelen hebben de 'hooligans' klaarblijkelijk de lust ontnomen om zich nog te misdragen.

Niet langer tolereren

"Je kunt je terecht afvragen waarom we hier nog geen vergelijkbare wet hebben", begint Halbe Zijlstra. Hoewel hij pas sinds kort in de Tweede Kamer zit, heeft hij al de nodige stappen ondernomen om te proberen een Nederlandse 'voetbalwet' van de grond te krijgen. "Tot op heden krijgen we steeds te horen dat er al voldoende regels bestaan om het geweld in te dammen. Of dat er een grote belemmering is omdat ons land niet, zoals in Groot-Brittannië, een minimumstraf kent. Dat zullen allemaal best valide argumenten zijn, maar feit is en blijft dat we nog altijd te maken hebben met geweld en ongeregelde heden. Dus ben ik gaan onderzoeken welke juridische moge-

lijkheden er zijn om een Nederlandse 'voetbalwet' samen te stellen."

Zijlstra realiseert zich dat het bepaald geen sinecure zal zijn om zo'n wet te realiseren. "De VVD-fractie heeft vijf jaar geleden in de persoon van Jan Rijpstra al een lans gebroken voor een dergelijke wetgeving en er zelfs enkele moties voor inge-

diend. Die hebben het niet gehaald, omdat er telkens werd verwezen naar het stelsel van reeds bestaande regels. Maar we kunnen nu zo langzamerhand toch wel vaststellen dat die bestaande regels weinig positief resultaat hebben gehad."

Halbe Zijlstra

Gemeenschappelijk belang

Zijlstra en mede-initiatiefnemer PvdA-kamerlid Hans Spekman beseffen dat alleen het opstellen en invoeren van een voetbalwet niet zaligmakend zal zijn. "Er

liggen ook taken voor de KNVB, de clubs en de supportersverenigingen", meent hij. "Van de Rijksoverheid mag worden verwacht dat ze de wettelijke kaders schept waarbinnen de openbare orde, ook rondom voetbalwedstrijden, kan worden gehandhaafd. Maar we verwachten van de overige betrokkenen uiteraard ook de nodige inspanningen. Wat immers te denken van de uitlatingen die sommige voetballers recent hebben gedaan in de richting van scheids- en grensrechters. En de beruchte spreekkoren die vrijwel wekelijks in de diverse stadions te horen zijn. Daar dient tegen te worden opgetreden en dat kan alleen wanneer alle betrokkenen een duidelijk beleid onderstrepen. Clubs dienen spelers die over de schreef gaan hard aan te pakken en scheidsrechters moeten bij beleedigende spreekkoren de wedstrijden staken. Daarover ▷

TE KOOP OP BONAIRE

8 Luxe appartementen met eigen strand.

2 Slaapkamers - 2 Badkamers

Zwembad

Zeer goede verhuur mogelijkheden

\$ 299.000,- v.o.n.

Met 3 Jaar huurgarantie mogelijk.

makelaar op Bonaire

www.bonairepartners.com

windsock
Residence Bonaire
www.gowindsockbonaire.com

makelaar in de Benelux

www.floormakelaardij.nl

bestaan ook nu beleidsregels, maar we moeten ze simpelweg nu ook eens gaan uitvoeren."

Investeren in veiligheid

"We hebben al uitvoerig gesproken met de KNVB en sommige clubs en supportersverenigingen", vervolgt Zijlstra. "Die blijken enthousiast voor onze ideeën en ze realiseren zich dat er ook van hen extra inspanning wordt verwacht. Dat vereist wellicht een mentaliteitsomslag bij sommige partijen, maar wij achten veiligheid in en rond de stadions van wezenlijk belang. En dus vinden we dat we daarvan ook een weerslag moeten vinden in bijvoorbeeld het licentiebeleid van de KNVB. Clubs moeten wezenlijk en structureel willen investeren in veiligheid. Dat betekent onder meer dat er de nodige aandacht en dus geld moet zijn voor stewards in de stadions. En dat dergelijke gelden niet lukraak kunnen worden besteed aan het aantrekken van nieuwe spelers. De clubs blijken zich bewust te zijn van de verantwoordelijkheid die ze op dat vlak hebben en zijn bereid maatregelen te nemen."

Kanttekeningen en adviezen

Een van de voorstanders van de mogelijke nieuwe voetbalwet is Menno Knip. In het dagelijkse leven is hij burgemeester van Almelo. Als zodanig heeft hij te maken met het wel en wee van een betaald voetbalclub in zijn gemeente. Als lid van de stuurgroep bestrijding voetbalvandalisme heeft hij de discussie rondom het voetbalgeweld ook van zeer nabij meegemaakt. Bovendien is hij kandidaat voor de Eerste Kamer. Op termijn zal hij dus eventueel de voetbalwet op zijn merites moeten beoordelen. "Dat er initiatieven worden ontwikkeld om tot adequate wetgeving te komen en dat daarvoor een breed politiek draagvlak is, kan ik alleen maar toejuichen", meent Knip. "Zijlstra en Spekman moeten dan ook zeker doorgaan met hun activiteiten. Maar ik wil er wel een aantal kanttekeningen bij plaatsen, want er zijn immers al de nodige maatregelen genomen om het voetbalvandalisme tegen te gaan. En die werken naar behoren, getuige ook het proefschrift 'Maatregelen tegen het voetbalgeweld', waar Ramon Spaaij enige weken geleden op gepromoveerd is. Hij stelt dat het huidige pakket van maatregelen tot gevolg heeft gehad dat het geweld is verhard omdat het zich heeft uitgebreid tot buiten de stadions. Dat klinkt alsof de maatregelen averechts hebben gewerkt, maar dat is niet zo. Die hebben er namelijk toe geleid dat de harde kernen zijn geïsoleerd van de goedwillende supporters. We hebben als het ware het kaf van het koren gescheiden."

Stroomlijnen

Knip is niettemin voorstander van een voetbalwet, zoals Zijlstra en Spekman die voor ogen hebben. "Maar die nieuwe wet moet niet bovenop de bestaande regelgeving komen", waarschuwt hij. "Juristen en andere deskundigen zijn het erover eens dat er strikt genomen geen lacunes in de wet zitten en dat de bestaande regels voldoende zijn om het probleem aan te kunnen pakken. De voetbalwet zou er in mijn ogen voor moeten zorgen dat de bestaande juridische mogelijkheden beter

op elkaar worden afgestemd. Het is nu zo dat de regels erg ingewikkeld zijn en dat de verschillende wetbepalingen elkaar feitelijk tegenwerken. Daar heeft de Tweede Kamer overigens ook wel een beetje voor gezorgd, door extra bepalingen in de wet te laten opnemen ter bescherming van de grondwettelijke vrijheden van personen. Een goede zaak, maar niet als daarvoor de wettelijke mogelijkheden onhanteerbaar zijn geworden. Dan ben je op de verkeerde weg. Mijn advies aan de Kamer is dan ook te zorgen dat bestaande regels door de nieuwe voetbalwet worden gestroomlijnd en niet opnieuw het wiel uit te vinden door nieuwe maatregelen toe te voegen. Dat werkt contraproductief. Zorg er voor dat betrokken instanties zoals clubs, politie, burgemeesters en het openbaar ministerie, ook daadwerkelijk de maatregelen kunnen uitvoeren."

Voetballiefhebber Knip heeft nog een advies: "Als je toch bezig bent met die voetbalwet, verdient het aanbeveling om tegelijkertijd te komen tot sluitende afspraken op Europees niveau. Het voorbeeld van de Feyenoord-supporters in Nancy heeft maar weer eens duidelijk gemaakt dat zulke afspraken nodig zijn. Zijlstra en Spekman zouden in mijn ogen steun voor hun initiatiefwet moeten zien te vinden in het Europees Parlement."

De belangrijkste voorwaarden voor de invoering van de voetbalwet lijken daarmee te zijn gecreëerd. Uiteraard dienen er nog de nodige juridische hobbels te worden genomen en zal er nog wel enige tijd overheen gaan voordat de ontwerpwet aan de Kamer wordt aangeboden. Maar tegelijkertijd kan worden gesteld dat er reeds belangrijke stappen zijn gedaan. Alle betrokken partijen zijn voorstander van een dergelijke wet en willen hun steentje bijdragen. In die zin heeft de sport zeker bijgedragen aan verbroedering. □

Burgemeester Menno Knip op de tribune van Heracles Almelo tussen de fanatieke aanhang van de thuisclub

Liberaal gedachten, provinciale standpunten

De verkiezingen van de Provinciale Staten van 7 maart aanstaande werpen hun schaduwen vooruit. De diverse regionale politici beginnen zich te roeren, waarbij de meeste aandacht vanzelfsprekend wordt opgeëist door de lijsttrekkers. Dat blijken in het geval van de VVD een aantal bekenden te zijn, maar in enkele provincies treffen we nieuwe gezichten. Liber maakte een inventarisatie.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO, VVD

Hoewel de provincies uiteraard hun eigen specifieke aandachtsvelden kennen, kan worden gesteld dat de 'landelijke' thema's behoorlijk doorklinken in de diverse verkiezingsprogramma's. In alle provincies spelen thema's als veiligheid, meer werk, vrije kansen voor ondernemers en integratie een prominente rol. Logisch, want veel van die thema's kunnen als liberale uitgangspunten worden beschouwd. En het zou natuurlijk merkwaardig zijn wanneer een provinciale campagne hiervan zou afwijken.

In alle provincies presenteert de VVD zich als de partij die gaat voor 'werk'; mensen moeten participeren in de samenleving en zoveel mogelijk vrijheid krijgen hun eigen ondernemingen te starten. Alle provinciale VVD-fracties zetten zich in om dat soort eigen initiatieven te stimuleren en de bijbehorende regelgeving tot een absoluut minimum te reduceren. De term 'vrijheid' valt dan ook in alle politieke programma's ettelijke malen.

Randstad

Dat neemt allemaal niet weg dat de verschillende provinciale lijsttrekkers ook hun eigen accenten in de campagne leggen. Zo verklaart Jan Ekkers, lijsttrekker in Utrecht, dat zijn partij behoorlijk zal inzetten op woningbouw. "Mensen, ook starters, hebben behoefte aan een dak boven hun hoofd. Maar we moeten de woningbouwplekken op zeer zorgvuldige wijze uitkiezen, want Utrecht is een mooie provincie met veel groen en recreatiemogelijkheden en dat moet vooral ook zo blijven." Ook in de provincie Noord-Holland wil de VVD zich sterk maken voor woningbouw. Tegelijkertijd streeft lijsttrekker Ton Hooijmaijers andere doelen na. "De bereikbaarheid en de werkgelegenheid moeten verder worden verbeterd. En er moet meer gelet worden op jongeren die dreigen te ontsporen;

ofwel goedschiks via Jeugdzorg ofwel kwaadschiks via de jeugdgevangenissen. Voorts willen we de provincie met het 'slankste' ambtenarenapparaat en de snelste vergunningen-procedures blijven, zodat we ons imago als 'rijkste' provincie kunnen handhaven."

In Zuid-Holland zijn het verbeteren van de infrastructuur, het versterken van de economie en de ruimtelijke ordening speerpunten binnen het beleid. Logisch, want juist in deze provincie is een welafgewogen balans tussen verdere economische groei

en het behoud van de groene ruimte van essentieel belang. "De woningbouw ruikt op, de industrie ziet de milieuruimte kleiner worden en de infrastructuur heeft grote invloed op de leefomgeving, zowel voor het milieu als de externe veiligheid. Met de groei van de bevolking en toename van ruimtegebruik heeft de provincie Zuid-Holland forse opgaven op haar bordje

Ekkers:

'Mensen hebben behoefte aan een dak boven hun hoofd'

liggen. Willen wij de kwaliteit van onze leefomgeving handhaven dan wel verbeteren, dan moeten wij zorgvuldig met onze ruimte omspringen. De ontwikkeling van de visie in Randstadverband, in een constructieve samenleving, helpt ons daarbij. De verstedelijking in het westen houdt zich niet aan bestuurlijke grenzen", aldus lijsttrekker Erik van Heijningen.

Drenthe en Groningen

Dat de zaken iets anders liggen in Drenthe, zal weinigen verwonderen. Lijsttrekker Tanja Klip heeft vanzelfsprekend ruim aandacht voor de balans tussen natuur, bebouwing en land- en tuinbouw. "Wij maken ons sterk voor de zorg voor en het behoud van bijzondere natuurgebieden en landschappen.

UTRECHT

NAAM: Jan Ekkers

ACHTERGROND: Gedeputeerde sinds 2004, voorheen onder meer burgemeester en Statenlid.

THEMA'S: Kwaliteit van leven, wonen en werken

SLOGAN: Ondernemend in kwaliteit

WEBSITE: www.vvd-provincie-utrecht.nl

BRABANT

NAAM: Onno Hoes

ACHTERGROND: Gedeputeerde sedert 2001, voorheen zelfstandig ondernemer. **THEMA'S:** leefbaarheid, bereikbaarheid, veiligheid

SLOGAN: De VVD investeert in Brabant

WEBSITE: www.vvd-brabant.nl

NOORD-HOLLAND

NAAM: Ton Hooijmalers

ACHTERGROND: Gedeputeerde sinds 2005, voorheen onder meer wethouder in Amsterdam en zelfstandig ondernemer.

THEMA'S: Minder overheid, meer woningen, verbetering infrastructuur, betere leefbaarheid, meer ondernemingen, meer werk

SLOGAN: Een goede toekomst in een sterke provincie!

WEBSITE: www.vvdnh.nl

OVERIJSSSEL

NAAM: Job W. Klaasen

ACHTERGROND: Gedeputeerde sinds 2003, voorheen onder meer Statenlid en werkzaam in diverse beleids- en managementfuncties

THEMA'S: vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid

SLOGAN: Om de toekomst van Overijssel
WEBSITE: www.vvdoverijssel.nl

Tegelijkertijd willen we meer mogelijkheden om kwalitatief hoogwaardig buiten te wonen en voor kleinschalige bedrijvigheid in het buitengebied. We opteren voor een Drents 'micro-krediet' voor innovatieve kleine ondernemers, die voor het laatste restje investering niet bij de markt terechtkunnen. Bij succes moet de achtergestelde lening worden terugbetaald, zodat een doorlopend innovatiefonds ontstaat. Daarnaast willen

we meer ruimte voor de land- en tuinbouw en aandacht voor innovatief agrarisch ondernemerschap."

Luitjens:

'We willen minder regels voor ondernemers'

Een stukje noordelijker concentreert lijsttrekker Eisse Luitjens zich voornamelijk op een van de grootste problemen in Groningen: werkgelegenheid. "De VVD staat voor participatie van alle

inwoners van de provincie in de samenleving door middel van stimulerend beleid. Dat betekent onder meer dat er meer ruimte moet zijn om te ondernemen, met verantwoordelijkheid voor de samenleving. Dat houdt in dat we willen werken aan onderwijs dat beter aansluit op de marktvraag en dat we minder regels voor ondernemers willen. Daarnaast staan internationalisatie en 'Europa' hoog bij ons op de agenda."

Limburg, Overijssel en Gelderland

In het zuiden mikt de Limburgse lijsttrekker Ingrid Muijs op drie duidelijke punten: veiligheid, werkgelegenheid en jong en oud. "Onze burgers en het bedrijfsleven verwachten van de provincie een steeds grotere inzet voor het veiliger maken van onze samenleving. Daar zal steviger op ingezet moeten worden. Daarnaast moeten we nu de slag naar nieuwe werkgelegenheid maken. Dat betekent aan de ene kant het stimuleren van nieuwe initiatieven en innovatie, maar aan de andere kant ook inzetten op werkgelegenheid voor laaggeschoolde mensen. Zeker in deze regio is dat van belang."

Ook in Limburg speelt het leeftijdsvraagstuk. "Door de verwachte vergrijzing van onze bevolking hebben wij niet alleen een grote behoefte aan woningen op maat en voldoende zorgaanbod, maar ook aan jonge mensen. We moeten zorgen dat jonge mensen hier blijven wonen en niet naar de Randstad trekken. Dat betekent dat wij Limburg ook aantrekkelijk moeten maken voor jonge mensen en bedrijven om zich hier te vestigen. Bijvoorbeeld door te zorgen voor betaalbare woningen en een aantrekkelijke woonomgeving met voldoende groen en cultuur."

Voor Job Klaasen, lijsttrekker in Overijssel, is 'vrij' het kernbegrip binnen de VVD-campagne. "We moeten 'vrij' komen van overbodige en nutteloze regels en bureaucratie. Na wat er de afgelopen jaren is gepresteerd, moet er nogmaals een slag gemaakt worden. Je moet 'vrij' zijn te kiezen waar en hoe je wilt wonen. Het moet mogelijk zijn ook buiten de grote steden te bouwen, het platteland mag niet op slot. Je dient 'vrij' te zijn waar je je bedrijf wilt vestigen. Ondernemers moeten waar dat mogelijk is hun bedrijf kunnen uitbreiden en niet gedwongen worden te verkassen. We willen 'vrijheid' geven aan anderen om hun verantwoordelijkheden te nemen en dus ook te dragen. Geef ondernemers de vrijheid te ondernemen, laat gemeenten

DRENTHE

NAAM: Tanja Klip-Martin
ACHTERGROND: Gedeputeerde sinds 2005, voorheen onder meer wethouder en zelfstandig ondernemer.
THEMA'S: Vergrijzing, milieu, werk en ruimtelijke ordening
SLOGAN: Ruimte voor ambitie
WEBSITE: www.vvd-drenthe.nl

GRONINGEN

NAAM: Eisse Luitjens
ACHTERGROND: Fractievoorzitter sinds 2005, voorheen onder meer zelfstandig ondernemer en werkzaam bij de Noordelijke Ontwikkelings Maatschappij.
THEMA'S: Economie, natuur en milieu
SLOGAN: Toekomst voor Groningen; denken en doen vanuit kansen
WEBSITE: www.groningen.vvd.nl

GELDERLAND

NAAM: Jan Markink
ACHTERGROND: Fractievoorzitter sinds 2003, voorheen onder meer gemeenteraadslid en zelfstandig ondernemer.
THEMA'S: Sterke economie, bereikbaarheid, meer woningen, meer werk
SLOGAN: Ruimte voor eigen initiatief, dat werkt!
WEBSITE: www.vvd gelderland.nl

ZUID-HOLLAND

NAAM: Erik van Heijningen
ACHTERGROND: Gedeputeerde sinds 2003, voorheen onder meer wethouder en officier van justitie.
THEMA'S: Veilig, groen, welvarend
SLOGAN: Doen wat nodig is
WEBSITE: www.vvdzuidholland.nl

en waterschappen de ruimte hun taken uit te voeren en geef instellingen en organisaties de kans zoals dat ook aan alle inwoners van Overijssel toekomt. En we willen graag allemaal 'vrij' zijn van fileleed en onveilige wegen. De bereikbaarheid van de steden moet verbeterd worden."

Ook in Gelderland staat de individuele vrijheid voorop. "Het thema in ons verkiezingsprogramma is: eigen initiatief dat werkt! Op die manier willen we de verschillende belangrijke provinciale beleidsvelden als infrastructuur, economie, jeugdzorg, ruimtelijke ordening, landelijk gebied en cultuur vorm en inhoud geven. Initiatieven van inwoners, bedrijven en gemeenten dienen we te belonen. We moeten ons dus servicegericht en facilitair opstellen. We moeten af van de betutteling; de verantwoordelijkheid moet bijvoorbeeld bij gemeenten blijven liggen, zoals op het gebied van de ruimtelijke ordening", aldus de standpunten van lijsttrekker Jan Markink.

Flevoland en Brabant

Harry Dijkstra is lijsttrekker in de jongste provincie van Nederland, Flevoland. Hij heeft een paar concrete doelstellingen. "Wij willen 30.000 extra banen in onze provincie de komende vier jaar. We willen de file- en vervoersproblemen aanpakken en we streven naar hoger en beter onderwijs dicht bij huis. Maar tegelijkertijd hebben we ook oog voor plezier; we willen werken aan een leefbaar Flevoland. Daarnaast vind ik het belangrijk dat wij als provincie het partnerschap met burgers, bedrijven en mede-overheden op dezelfde plezierige wijze kunnen voortzetten. Klantvriendelijkheid, kennis, innovatie en vrolijkheid zijn daarbij een groot goed en zullen op een hoger niveau gebracht moeten worden."

De Brabantse VVD mikt op investeringen in de toekomst. "We signaleren voor de komende jaren een groot aantal bedreigingen, maar evenzoveel kansen wanneer er vernieuwend en daadkrachtig wordt bestuurd", meent lijsttrekker Onno Hoes.

Dijksma:

'We willen werken aan een leefbaar Flevoland'

"De vergrijzende bevolking, de ontgroening, het dichtslibben van de infrastructuur, de veranderingen in het landschap, de stagnerende woningbouwontwikkeling voor starters en ouderen, vooral buiten de stedelijke gebieden, de toenemende onveiligheidsgevoelens, de agrarische problematiek en de stagnerende

economie, bepalen ieder op zich maar vooral ook in onderlinge samenhang de komende periode de agenda van de VVD. Oplossingen moeten dan ook in die samenhang gezocht, gevonden en gerealiseerd worden. Extra investeren in Brabant is dus noodzakelijk, en ook mogelijk. Lange jaren heeft Brabant 'gespaard voor later' en aanzienlijke reserves opgebouwd die in deze periode tot besteding dienen te komen om alle ambities en voornemens te realiseren."

Zeeland en Friesland

Een vergelijkbaar geluid klinkt uit Zeeland. Lijsttrekker Jacques Suurmond: "Vanuit onze liberale uitgangspunten willen we werken aan de toekomst van Zeeland en de vraagstukken die voor problemen zorgen in de provincie. De vraagstukken heb-

FLEVOLAND

NAAM: Harry Dijkema

ACHTERGROND: Gedeputeerde sinds 1998, voorheen onder meer Statenlid en werkzaam bij diverse grote banken.
THEMA'S: Bereikbaarheid, economische ontwikkeling, leefomgeving en natuur, veiligheid, welzijn en zorg
WEBSITE: www.vvdflevoland.nl

LIMBURG

NAAM: Ingrid Muljs

ACHTERGROND: Statenlid vanaf 1995, werkzaam als specialist bij de Belastingdienst.
THEMA'S: veiligheid, werkgelegenheid, jong en oud
SLOGAN: De VVD maakt werk van Limburg
WEBSITE: www.vvdlimburg.nl

FRIESLAND

NAAM: Ton Baas

ACHTERGROND: Gedeputeerde sinds 2003, voorheen werkzaam in het bedrijfsleven.
THEMA'S: Veiligheid, wonen en werken, bereikbaarheid, natuur en milieu, welzijn, gezondheid en zorg
SLOGAN: Durf, Daadkracht, Duidelijkheid
WEBSITE: www.vvdfriesland.nl

ZEELAND

NAAM: Jacques Suurmond

ACHTERGROND: Gedeputeerde sinds 2003, werkzaam als gemeentebestuurder.
THEMA'S: Economie, veiligheid, bereikbaarheid, sociale voorzieningen, natuur en milieu, leefbaarheid
SLOGAN: Werken aan een Vitaal, Veilig en Dynamisch Zeeland
WEBSITE: www.vvdzeeland.nl

ben voor een deel een nationaal of wereldwijd karakter, zoals de economie, de werkgelegenheid, de veiligheid en de veranderingen in de samenleving door vergrijzing en migratie. Maar ook typisch Zeeuwse problemen, die horen bij een uitgestrekt en dunbevolkt gebied. Vraagstukken van goede bereikbaarheid en voldoende voorzieningen.

Suurmond:

'We willen werken aan de toekomst van Zeeland'

In het bijzonder ook de problematiek van het platteland. Rust en ruimte zijn belangrijke begrippen, maar mogen geen heilige huisjes zijn. De leefbaarheid van het platteland vraagt naast rust ook nieuwe werkgelegenheid."

Last but not least komt Ton Baas, de lijsttrekker in Friesland aan bod.

De Friese VVD streeft naar een balans tussen werken, wonen, vervoer en landbouw enerzijds en recreatie, natuur en milieu anderzijds. "Daarnaast willen we onderwerpen als veiligheid, kwaliteit van onderwijs en werk concreet op de kaart zetten. Het MKB is en blijft de motor van de Friese economie en moet zich daarom ook buiten de al bepaalde 'groeizones' blijven ontwikkelen. De VVD wil een Investerings- en Stimuleringsfonds van tien miljoen euro voor de komende collegeperiode om bedrijvigheid in de regionale kernen die niet in de zones liggen te stimuleren."

Het is duidelijk: het liberale gedachtegoed is ook bij de provinciale kandidaten in goede handen. Ze hebben oog voor de landelijke problemen en komen met regionale oplossingen. Zoals dat van goede bestuurders verwacht mag worden. Ook op 7 maart aanstaande is de VVD dus de beste keus. □

Algemeen secretariaat zoekt e-mailadressen!

Korte lijnen, snelle communicatie. Om u als VVD-lid snel van (actuele) informatie te voorzien - denk hierbij aan nieuws vanuit de partij, stukken voor de verschillende bijeenkomsten, congressen en ledenraadplegingen - zouden wij graag uw e-mailadres willen weten.

U kunt uw e-mailadres met uw naam, adres, postcode en woonplaats mailen naar: ledenadministratie@vvd.nl. Indien u ook (gratis) onze wekelijkse digitale nieuwsbrief voor leden, 'Thorbeckeweb', wilt ontvangen, kunt u dat eveneens in uw e-mail aangeven.

Alvast onze hartelijke dank!

Alvast bedankt ...

www.wnf.nl

for a living planet®

... voor uw bijdrage aan ons klimaat.

De verandering van ons klimaat is één van de grootste bedreigingen voor alle natuur op aarde. Help daarom **hier** mee het wereldwijde klimaatprobleem aan te pakken. Kies bijvoorbeeld een energiezuinige auto, die aanbevolen wordt door het Wereld Natuur Fonds en de ANWB.

Ga voor meer informatie naar uw autodealer of www.anwb.nl

Wilt u iets kwijt over de VVD, de politiek in het algemeen of aanverwante zaken? Uw brief kunt u mailen naar redactie@vvd.nl of per post sturen naar algemeen secretariaat VVD, t.a.v. redactie Liber, postbus 30836, 2585 GV in Den Haag.

■ DE REDACTIE BEPAALT, ZONDER OPGAAF VAN REDENEN, OF EEN BRIEF WORDT GEPLAATST OF NIET. CORRESPONDENTIE HIEROVER IS NIET MOGELIJK.

■ DE REDACTIE BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR BIJDAGEN AAN DEZE RUBRIEK IN TE KORTEN. EEN BRIEF MAG UIT MAXIMAAL 175 WOORDEN BESTAAN.

■ ALLEEN BRIEVEN VAN LEDEN KUNNEN WORDEN GEPUBLICEERD. REACTIES ZONDER HUISADRES EN INZENDINGEN ONDER PSEUDONIEM WORDEN NIET GEPLAATST.

■ HET IS TOEGESTAAN OM TE REAGEREN OP EEN EERDER INGEZONDEN BRIEF. DE REDACTIE BEPAALT ECHTER WANNEER EEN DISCUSSIE IS GESLOTEN.

■ AFZENDERS VERLENEN TOESTEMMING VOOR OPENBAARMAKING.

Uitslag verkiezingen

Na ontvangst van Liber in december heb ik het blad gelezen en me verwonderd over de beperkte inhoud ten aanzien van de uitslag van de verkiezingen. Slechts één pagina en een paar woorden van de voorzitter. Ik ben verbijst over het feit dat u geen melding heeft gedaan van de enorme stemmenaantallen van Rita Verdonk. Laat ik duidelijk zijn. Ik sta voor 100 % achter de uitspraak van de VVD-leden betreffende het lijsttrekkerschap van Mark Rutte. Maar het onvermeld laten van de ruim 600.000 voorkeurstemmen in Liber is naar mijn mening onverstandig en ongepast. Zonder die stemmen, die zeker niet allen naar een andere VVD'er op de lijst waren gegaan, was de uitslag nog slechter geweest. En laten we eerlijk zijn, een topprestatie zoals die van Rita hoort gewoon vermeld én bewonderd te worden. In de VVD zijn wij blij met goede prestaties!

Marian Zoet, Loenen

Naschrift van de redactie

Reden voor het niet opnemen van de stemmenaantallen in Liber, komt door de lange doorlooptijd van het blad. Dit betekent dat Liber al bij de drukker lag toen de uitslag van de voorkeurstemmen bekend werd. Wel hebben we die uitslag in onze digitale nieuwsbrief 'Thorbeckeweb' gepubliceerd en op de VVD-site gezet. De lange doorlooptijd is tevens de reden dat er weinig over de uitslag van de verkiezingen gepubliceerd is. We hebben er één pagina voor kunnen reserveren en die gelijk 23 november naar de uitgever gestuurd.

Waar moet het heen met Europa?

'We vinden [...] dat er onzinnig geld wordt rondgepompt, doordat uit de afdrachten van lidstaten weer allerlei onnodige projecten worden gefinancierd. Dat gelonk naar de Europese subsidiepot lijkt erg veel op de dans om het gouden kalf'. Heldere inhoudelijke kritiek, concludeert de redactie van Liber. Zo helder is deze kritiek niet. Welke projecten zijn er dan onnodig? Wie lonkt er naar de subsidiepot? Over hoeveel geld gaat het? De kritiek van de heren Baas en Van der Hoeven op het democratisch gehalte van de Europese Unie is terecht. Het parlement zou een belangrijkere rol moeten krijgen en er is meer openheid nodig. Maar dat waren geen argumenten om tegen de grondwet te stemmen. De grondwet bracht juist op die punten verbetering. Genoeg? Nee, waarschijnlijk niet. Zijn we beter af na het verwerpen van de grondwet? Nee, zeker niet.

Heldere inhoudelijke kritiek op Europa mag. Dat moet zelfs. Maar ik blijf toch zitten met deze vraag: het concept van de grondwet bracht verbetering op veel punten waar er terechte kritiek op de Unie was. Waarom stemde Nederland dan toch tegen die grondwet? Aan die vraag ging het artikel in Liber helaas voorbij.

Met het verwerpen van de grondwet is Europa minder goed dan het had kunnen zijn. Was de grondwet dan perfect? Nee! Maar 'Politics is the art of the possible'. En de grondwet was vorig jaar het best haalbare.

Jan Weljers, Utrecht

'Je moet

RISICO'S VAN ALCOHOL

Jongeren vormen een belangrijke risicogroep voor de ontwikkeling van alcoholgerelateerde problemen. Dit komt doordat de effecten van alcohol bij jongeren vaak sterker zijn omdat hun lichaam nog niet gewend is aan alcohol. Uit epidemiologisch onderzoek blijkt dat jongeren tot de zwaarste drinkers van de Nederlandse bevolking

horen. Het in korte tijd drinken van grote hoeveelheden drank is een kenmerk van alcoholgebruik onder jongeren. Door dit drinkpatroon lopen jongeren met name meer risico op de korte termijn. Een aantal consequenties van het alcoholgebruik van jongeren is: meer kans op verkeersongevallen, vaker betrokken bij agressie, seksueel

onveilig gedrag en tijdelijke hersenstoornissen zoals black-outs. Jongeren die meerdere jaren achter elkaar meer dan gemiddeld vier glazen per dag drinken lopen kans op structurele hersenschade en kunnen daardoor leerachterstand op school oplopen door concentratie- en leerproblemen.

De strijd tegen alcoholmisbruik onder jongeren mensen weerbaar maken'

Jongeren zijn de afgelopen tien jaar steeds meer en op steeds jongere leeftijd gaan drinken. De Drank en Alcoholwet heeft dat niet weten te voorkomen. De roep om een aanscherping van de wet en verhoging van de accijns lijkt logisch maar is Edith Schippers, vice-fractievoorzitter van de VVD-fractie en woordvoerder Volksgezondheid, een doorn in het oog.

TEKST: PETER STEEMAN FOTOGRAFIE: MARNIX SCHMIDT, ANP, VVD

Het aantal Nederlanders dat drinkt, is al jaren stabiel. Van alle volwassen Nederlanders drinkt ongeveer tachtig procent regelmatig alcoholhoudende drank. Tien procent van de Nederlandse bevolking drinkt meer dan goed voor hem of haar is. Onder jongeren stijgt het aantal dat alcohol drinkt. Inmiddels drinkt ruim negentig procent van de jongeren van vijftien tot vijfentwintig jaar, alcohol. Uit onderzoek van het Trimbos-instituut blijkt dat de alcoholconsumptie ook onder kinderen vanaf twaalf jaar de afgelopen jaren sterk is toegenomen. Ondanks de Drank en Horecawet die de verkoop van drank aan iemand jonger dan zestien verbiedt, kost het jongeren weinig moeite om aan drank te komen. Van de jongeren tussen de dertien en vijftien jaar koopt veertien procent wel eens alcohol in een supermarkt, drie procent in een slijterij en negentien procent in een horecagelegenheid. Van de veertien- en vijftienjarige jongeren die in 2001 in horecagelegenheden zwakalcoholhoudende dranken bestelden, kreeg 98 procent die naar eigen zeggen ook. Driekwart van de jongeren van deze leeftijd die dergelijke dranken in slijterijen wilden kopen, heeft deze daadwerkelijk kunnen meenemen.

Verleidingen

De cijfers zijn ontuchtend. Dat er iets moet gebeuren is iedereen duidelijk, maar over de te volgen koers wordt verschillend gedacht. Net als de meeste Tweede Kamerfracties vindt ook de VVD dat de eigen minister Hans Hoogervorst van Volksgezondheid in zijn preventienota te weinig voorstellen doet om drankmisbruik onder jongeren aan te pakken. Hoogervorst wilde eerder wel de accijns op alcohol verhogen en de leeftijdsgrens waarop jongeren alcohol mogen kopen verhogen van zestien naar achttien. Maar daarvoor kreeg hij onvoldoende steun in de Tweede Kamer. Ook de VVD was en is daar tegen. Schippers: "Een open samenleving kent allerlei

verleidingen op het gebied van sex, drugs en voeding. Tot nog toe zie je dat de politiek zich steeds richt op het terugdringen van verleidingen. Het regent voorstellen om het aantal verkooppunten terug te brengen, net als het aantal reclame-uitingen, en om de accijnzen te verhogen. Het is een controlebeleid waar ik

mij fel tegen verzet. Waarom moet een grote groep die goed omgaat met verleidingen de dupe worden van het gedrag van een kleine groep?"

Edith Schippers

'Jongeren van deze generatie drinken veel meer dan de voorgaande'

schenkt aan een te jonge klant. Maar ook als ik in het café een glas jenever aan mijn twaalfjarige neefje geef, is alleen de kroegbaas strafbaar. Dat moet anders. Drinkers onder de zestien jaar zouden een taakstraf of een verplichte cursus moeten krijgen. Toen ik twee jaar geleden met dat voorstel kwam, was een kamermeerderheid tegen dat plan. Inmiddels is de wind gedraaid. Een wetsvoorstel om jongeren onder de zestien jaar te vervolgen als zij alcohol kopen, ligt nu bij de Raad van State." ▶

Strafbaar

De eerste stap is een betere handhaving van de huidige wet. "Als de overheid regels maakt, moeten die worden nageleefd", aldus Schippers. "In plaats van de leeftijdsgrens te verhogen kun je je beter concentreren op de huidige leeftijdsgrens. Uit onderzoeken blijkt dat jongeren onder de zestien jaar eenvoudig aan drank kunnen komen. De VVD wil alcoholmisbruik onder jongeren bestrijden door betere handhaving en door jongeren zelf te bestraffen. Op dit moment is de kroegbaas strafbaar die alcohol

WAT ZEGT DE WET?

VOLGENS DE DRANK- EN ALCOHOLWET MOGEN ZWAK-ALCOHOLHOUDENDE DRANKEN (DIE MINDER DAN 15% ALCOHOL BEVATTEN), VERKOCHT WORDEN AAN IEDEREEN VAN 16 JAAR EN OUDER. DIT ZIJN BIJVOORBEELD BIER, WIJN EN MIXDRANKEN. VOOR STERKE DRANK (MEER DAN 15%) GELDT EEN MINIMUMLEEFTIJD VAN 18 JAAR. DEZE DRANKEN ZIJN NIET VERKRIJGBAAR IN DE SUPERMARKT MAAR ALLEEN BIJ DE SLIJTER OF IN DE HORECA.

Aanvalsplan

Daarnaast moeten jongeren en hun ouders zich meer bewust worden van de gevaren. Schippers: "Meer dan negentig procent van alle jongeren onder de zestien krijgt zijn eerste drankje thuis van zijn ouders. Die zien de risico's niet. 'Wij zijn toch ook jong geweest', is hun reactie. Maar deze generatie jongeren drinkt veel meer dan de voorgaande. Ze drinken thuis of op straat. Als een discotheek een alcoholvrije avond organiseert, wordt de drank gewoon buiten verstoppt. Die bewustwording bij ouders breng je niet op gang met een Postbus 51 campagne. Er moet een nationaal actieplan komen. De alcohol-industrie, horeca, gemeenten en ggd-en moeten samen de strijd aanbinden tegen alcoholmisbruik onder jongeren. Net als bij overgewicht, moet daar een samenhangend aanvalsplan voor komen waar iedereen bij betrokken is. Ik wil dat gemeenten meer werk maken van het probleem en niet over maar mét ouders en jongeren gaan praten over alcoholgebruik. Er zijn gemeenten waar de politie beschonken jongeren van de straat plukt en naar huis brengt om daar een gesprekje met de

ouders te voeren. In Deventer begint de politie vanaf begin volgend jaar met een proef om alcoholgebruik onder pubers aan te pakken. Zo worden dronken jongeren van de straat geplukt en thuis afgezet. Daarnaast krijgen ze een bekeuring voor openbaar dronkenschap. Deze boete wordt kwijtgescholden als de pubers zich samen met hun ouders laten voorlichten over de risico's van alcoholgebruik."

Rondhangen

Het terugdringen van alcoholmisbruik onder jongeren laat zich niet in een wet vangen. Schippers: "Alcoholgebruik is heel erg verweven met levensstijl en eetgedrag. Je kunt op landelijk niveau beleid maken en clubjes bij elkaar zetten, maar uiteindelijk moet iemand zelf zijn levensstijl veranderen. Dat kan alleen als je kennis overdraagt, alternatieven biedt en de gezonde keuze de gemakkelijke keuze maakt. De politie die dronken jongeren thuis aflevert, is daar een voorbeeld van. Maar het kan ook een verpleegkundige zijn die op school kinderen controleert op overgewicht. Die kan extra letten op zaken als overgewicht, rookgedrag, alcoholconsumptie en lichaamsbeweging. Ik heb daarvoor een motie ingediend met de PvdA die de minister niet wilde uitvoeren. De schoolarts komt steeds minder op school. Zo'n verpleegkundige kan dat invullen en vervult daarmee een belangrijke preventieve rol. Als mensen zich bewust worden van hun levensstijl, heeft dat

ook invloed op het alcoholgebruik. In de naschoolse opvang kunnen scholen contact maken met sportverenigingen zodat kinderen kennis maken met verschillende sporten. Wie niet beweegt of weinig mogelijkheden heeft om zich uit te leven op een sportveld, zal eerder met een biertje rondhangen bij een snackbar."

"Dit is geen gemakkelijk verhaal. Je scoort als politicus veel

'Drinkers onder de zestien zouden een taakstraf of verplichte cursus moeten krijgen'

makkelijker met een voorstel om de accijns te verhogen of de leeftijdsgrens. Maar het probleem verdwijnt daarmee niet. Daarnaast is het een principiële verkeerde keuze. Als je alles weg houdt van mensen omdat een kleine groep er niet mee om kan gaan, ontstaat een samenleving waarin de overheid bepaalt wat goed is voor zijn burgers. Daar heb ik als liberaal grote moeite mee. Je begeeft je op een hellend vlak. 'Laten we ouders verbieden hun kinderen met de auto naar school te brengen zodat kinderen meer bewegen'. Wie zo redeneert, neemt mensen hun individuele levensstijl af. Dat past niet in een open liberale samenleving. Je moet mensen juist weerbaar maken." □

BRON: NATIONALE DRUG MONITOR - JAARBERICHT 2003
EN TRIMBOS-INSTITUUT

Laat ook de Graskippen stemmen op de partij

Gras
DIER
KEURMERK

Kip in de wei®

Graskippen grazen regelmatig buiten in het gras en groen van de weiden, waar ze kunnen genieten van de gezonde buitenlucht. Doordat de ene Graskip meer vers groen pikt dan de andere, verschildt de zacht gele doorkleuring van ieder Gras Ei. Graskippen krijgen daarmee uitsluitend plantaardige voeders (groen, zaden e.d.).

Stichting Gras Keurmerk komt op voor landbouwdieren (kippen, varkens, koeien). De stichting verstrekt de Gras Keurmerken op Gras Ei, Graskippen, Grasdieren en op STICHTING GRAS KEURMERK, Postbus 46, 9530 AA Borger.

Gras
Ei-code op ei, bijv. 1-6-0000-1
1 = Ei uit vrije loop, 6 = Nederland
0000 = nummer Graskippengedrag, 1 = 1e

die vindt dat landbouwdieren dagelijks gezond naar buiten moeten kunnen en tijdens hun leven goed verzorgd worden.

Stem op www.grasburger.nl

Gun ze een gezond buitenleven en kies in de supermarkt voor Gras Eieren en Kip In De Wei eieren.

©© **Gras-BURGER** Organisatie, Postbus 46, 9530 AA Borger. © **Gras**, Gras Ei, Graskippen, Kip in de wei, Grasvarkens, Grasdier, Grasvlees, Grasmelk

Gras Eieren®

Campagnedag: doelgericht

'Spreek taal die mensen verstaan. Dus geen werkgelegenheid, maar banen!'

Goed dat het er op de landelijke campagnedag voor de provinciale lijsttrekkers op 20 januari jongstleden nog eens 'ingemasseerd' werd. Samen met hun teams maakten ze zich de nodige kennis én kennissen eigen.

Campagneleider Van Haersma Buma:
'Per vergissing'-stemmen terugwinnen'

Met twaalf provincies méér campagne!

In een opgewekte stemming troffen VVD'ers uit alle provincies elkaar in Hotel Mitland te Utrecht. Opgewekt ondanks alles? Daarop reageerde iedereen met een volmondig 'ja'. De slechte resultaten bij de Tweede Kamerverkiezingen zijn een gegeven. Nu komt het aan op volle kracht vooruit. Voor een goed resultaat in de provincie én de Eerste Kamer, is de algemene opvatting. Zo ook die van Mariska Sloot (Groningen): "Met de hele ploeg zijn we al goed op dreef. Iedereen is enthousiast. We gaan in onze rode provincie voor zeven zetels. Vandaag pakken we nog snel de laatste kennis en adviezen mee door het volgen van de workshops. Ook is het nuttig te horen hoe men in de andere provincies de campagne aanpakt."

'Per vergissing'-stemmen

Campagneleider Michiel van Haersma Buma (tevens voorzitter van de VVD-Bestuurdersvereniging) loodst zo rond half elf met een speelse opening zijn publiek de zaal in: "Alle achterste rijen zijn gereserveerd, dus voorin plaatsnemen alstublieft." Hij brengt enige analyses ter sprake. "Bij de Tweede Kamerverkiezingen hebben vele liberalen voor het CDA gekozen. Het komt er dus op aan deze 'per vergissing'-stemmen terug te winnen. Gezien de 'linkse' verkiezingsuitslag bestaat er een grote kans dat dit lukt. In de vier Randstadprovincies was de uitslag voor de VVD overigens niet eens zo slecht. En bij de diverse herindelingsverkiezingen zijn goede resultaten geboekt. Vooral in Brabant en Limburg liggen nu grote kansen. Alles overziend valt er een groot aantal stemmen voor u te winnen!"

Michiel van Haersma Buma:

'Praat niet over werkgelegenheid, maar over banen!'

Partijleider Mark Rutte wees vervolgens op de kans van een links afbuigend CDA. "Enerzijds wordt hiermee ons speelveld groter. Anderzijds kan de 'sympathiefactor' rond een nieuw Kabinet ons wel degelijk parten

spelen." Hij constateerde dat de VVD in ieder geval kan bouwen op een sterk team in de Tweede Kamer. "Daar zit echt een droomteam, waar u in de provincie uw voordeel mee kunt doen."

De afronding van de dagopening lag in handen van Uri Rosenthal, lijsttrekker Eerste Kamer. Hij benadrukte dat provinciale verkiezingen bepalend zijn voor de samenstelling van de Eerste Kamer en dat een sterk tegenwicht geboden zal moeten

netwerken

Sebastiaan Vlieger:

'Goede communicatie is echt van levensbelang'

"Je merkt dat er een grote behoefte bestaat goed geïnformeerd te worden over nieuwe bestuurlijke onderwerpen. De twee hier te behandelen wetten zijn behoorlijk ingewikkeld. Aan de reacties zie ik dat men schrikt van wat er allemaal op deze beleidsterreinen staat te gebeuren. Voor mij het bewijs dat we veel frequenter inhoudelijke bijeenkomsten als deze moeten beleggen."

Tijdens de lunch en tussen de workshops door was er voor de aanwezige VVD'ers volop gelegenheid nader kennis met elkaar te maken. Zo maakte de Limburgse lijsttrekker Ingrid Muijs voor het eerst persoonlijk kennis met Ronald Waterman, (kandidaat) Statenlid in Zuid-Holland, maar vooral internationaal erkend specialist op het gebied van mobiliteit. Samen met haar Limburgse campagnecollega's raakte ze onder de indruk van de feiten en de 'en-en-en' benadering die hij presenteerde. Waterman: "Alle verkeers- en vervoersvormen dienen in onderlinge samenhang snel verbeterd te worden als waarborg voor economie, milieu en werkgelegenheid." Ter plaatse werd een campagneafsprake gemaakt.

Sanneke Nulkes, kandidaat in Zuid-Holland: "Helemaal nieuw ben ik in dit gezelschap. Ik vind dat er meer jonge mensen in de Staten moeten komen. Als ik gekozen word, wil ik de spreekbuis zijn van de jongeren in Zuid-Holland. De workshops zijn heel interessant. Ik volg Onderhandelings techniek en Wet Ruimtelijke Ordening."

worden tegen bevoogding (CDA en CU) en staatspaternalisme (PvdA).

Workshops

Na de dagopening was het tijd voor het echte werk: het vergaren en uitwisselen van kennis. Dat kon door deel te nemen aan de diverse workshops. Drie ervan gingen over communicatie: mediatraining, onderhandelen en debatteren. Bij de overige twee stonden de nieuwe wetten Waterschapswet en Wet Ruimtelijke Ordening centraal. Tussen de workshops door vroegen we Marianne Kallen-Morren, vice-voorzitter van de Bestuurdersvereniging, naar het belang van deze netwerkdag:

Stoomcursus campagnevoeren

Handen op elkaar voor de Randstadprovincie

Volgeladen

Een geliefd 'tussendoortje' vormden de fotosessies met Mark Rutte. Veel campagnemedewerkers maakten gretig gebruik van de gelegenheid met de partijleider op de foto te gaan. Zo kwamen de lijsttrekkers aan 'prima plaatjes' voor op de campagnesites! Daarbij kwam het natuurlijk ook tot het uitwisselen van campagnewetenswaardigheden. Esther de Vrij, campagneleider van Friesland: "Ik inventariseer hier ook of we bepaalde activiteiten samen met andere teams kunnen doen. De budgetten zijn nu eenmaal niet groot. Door gezamenlijke inkoop kun je geld besparen. Ook bij de mediatraining heb ik zinnige dingen opgepikt om je voordeel mee te doen." Zo tegen de klok van vier brak het moment aan om 'volgeladen' de terugreis naar de thuisprovincie te aanvaarden. Maar niet voordat campagneleider Van Haersma Buma nog even de puntjes op het campagnevoeren zette: "Praat niet over werkgelegenheid, maar over banen! Noem voorbeelden die direct bij mensen om de hoek liggen, die aanspreken." Sebastiaan Vlieger, JOVD-lid en kandidaat voor Zuid-Limburg nam deze laatste woorden ter harte: "Goede communicatie is echt van levensbelang. Iets waar ik nog aan moet werken, want ik begeef mij voor het eerst op het pad van volksvertegenwoordiger. Zo'n dag als vandaag levert veel op aan kennis en contacten." □

Eerste Kamer: van onschatba

Niet toevallig neemt Liber u aan de vooravond van de Provinciale Statenverkiezingen mee naar de Eerste Kamer op het Binnenhof in Den Haag. Want uw stem op 7 maart aanstaande is tevens bepalend voor de zetelverdeling in de nieuwe Eerste Kamer; hoe groot de VVD-fractie dus wordt. Niet zo'n slechte gedachte in de huidige politieke context.

De voorgenomen momentopname bij de VVD Eerste Kamerfractie valt wel op een heel bijzonder tijdstip. Het is de eerste vergadering in het nieuwe jaar, het Kabinet is demissionair, de formatie in volle gang en de verkiezingen staan voor de deur. Toch valt er genoeg te beleven in de statige ambiance van de Eerste Kamer. Eigenlijk is het meer een ontdekkingsreis, want wie heeft er eigenlijk een goed beeld van het werk en het belang van dit onderdeel van onze Staten-Generaal?

Multi-divers

Het begin van de fractievergadering: 10.45 uur, elke dinsdag. Terwijl 'de beste wensen' van enkele verlaat arriverende VVD-ers haaks staan op de hopeloze file-ellende die ze net hebben ondervonden, neemt voorzitter Uri Rosenthal zijn fractiegenoten mee door de agenda. Een bijna voltallig gezelschap pakt samen met fractieassistent Thomas van Kuilenburg, de draad na het kerstreces weer op. Wekelijks treft men elkaar hier voor de

bijna twee uur durende fractievergadering. In de middag neemt men deel aan de plenaire vergadering van de Eerste Kamer en/of aan de commissievergaderingen. Het is een multi-divers groepje volksvertegenwoordigers bestaande uit zes dames en negen heren, dat naar eigen zeggen gemiddeld twee dagen per week met het Kamerwerk bezig is. Voor de voorzitter komt daar het overleg met de VVD-bewindslieden - inclusief VVD-fractievoorzitter Tweede Kamer en VVD-voorzitter - op donderdag nog bij. Terwijl zaterdagen vaak aan activiteiten voor de partij worden besteed. En niet te vergeten een adviesrol in het hoofdbestuur en diverse andere partijactiviteiten. "Ook al zijn de formeel-staatsrechtelijke toelatingscriteria dezelfde als voor leden van de Tweede Kamer", legt Rosenthal uit, "om goed als Eerste-Kamerlid te kunnen functioneren is ruime maatschappelijke ervaring een pré." De fractie kent dan ook heel verschillende achtergronden - overheid (waaronder een burgemeester), bedrijfsleven, universitaire wereld en brancheorganisaties. "Die variatie zie je ook terug in opleiding en geografische herkomst. Alle provincies zijn hier vertegenwoordigd."

re waarde

Mix

Mocht de specifieke taak van de Eerste Kamer (zie kader) de indruk wekken van een hoog juridisch gehalte te zijn, volgens Rosenthal is dat zeker niet het enige waar het om gaat. "We toetsen wetgeving ook op uitvoerbaarheid, haalbaarheid en effectiviteit. Meer algemene vaardigheden, zoals afstand kunnen nemen en logisch denken, zijn daarbij eveneens van belang. En niet te vergeten politiek en bestuurlijk gevoel. Deze mix helpt

'In feite waken wij over de belangen van de burgers'

je alert te zijn, juist bij wetsvoorstellen die of een hele lange 'looptijd' achter de rug hebben met veel wijzigingen en last-minute amendementen of die te snel door de Tweede Kamer zijn gejaagd." Terug bij de fractieagenda valt het op dat deze – ondanks de demissionaire periode van het Kabinet – nog voldoende onderwerpen bevat voor een beeld van het werk van de Eerste Kamerfractie. Commentaren, argumenten en standpunten worden gewisseld. Zo belicht Ankie Broekers de Subsidiariteits-toets, een gezamenlijk initiatief van Eerste en Tweede Kamer om vooraf te beoordelen of voorstellen van de Europese Commissie wel tot het Europese domein behoren of beter nationaal afgehandeld kunnen worden (afweging nationaal/Europees). Paul Luijten neemt de wijziging van de Mededingingswet

Provinciale Statenverkiezingen

Zo vlak voor de Provinciale Statenverkiezingen besteedde de fractie ruimschoots aandacht aan de campagne. "Dat spreekt voor zich", zegt Rosenthal. "Die verkiezingen zijn ook voor ons van groot gewicht. Wij zijn altijd alert op het liberale gehalte van wetsvoorstellen. Hoe groter onze fractie straks is, des te krachtiger zal het liberale geluid ook in de Eerste Kamer doorklinken."

De lijsttrekker voor de Eerste Kamer, Uri Rosenthal

KWALITEITSWAARBORG

■ De 75 leden van de Eerste Kamer worden gekozen door de leden van de twaalf Provinciale Staten.

■ De staatsrechtelijke vereisten voor het lidmaatschap zijn hetzelfde als voor de Tweede Kamer.

■ De Eerste Kamer wordt eens in de vier jaar gekozen, binnen drie maanden na de verkiezingen voor Provinciale Staten. Dit jaar vindt dat plaats op dinsdag 29 mei. Alle Statenleden brengen hun stem uit op één van de kandidaten voor de Eerste Kamer. Niet elk Statenlid heeft een even zware stem. Door 'weging' wordt een relatie gelegd met het inwonertal van de provincie.

■ Leden van de Eerste Kamer zijn deeltijdpolitici die dikwijls nog andere functies bekleden.

■ De Eerste Kamer staat, ook al omdat de politieke fracties formeel niet aan een regeerakkoord zijn gebonden, verder af van de dagelijkse politiek. Zij houdt zich alleen bezig met de hoofdlijnen van beleid.

■ De taken van de Eerste Kamer liggen vooral op het gebied van de wetgeving, maar ook bij het controleren van de regering heeft zij een rol.

■ Formeel beschouwd kan de Eerste Kamer wetsvoorstellen alleen verwerpen of aannemen.

■ Ten aanzien van wetsvoorstellen heeft de Eerste Kamer een heroverwegende functie. Die is van groot belang, omdat het jaren kan duren voor een wetsvoorstel wet is geworden. In die periode kunnen regering en Tweede Kamer veel wijzigingen aanbrengen in de tekst van een wetsvoorstel. Verder kunnen tijdens de behandeling nieuwe inzichten naar voren komen. Dat alles maakt heroverweging nodig.

■ Heroverweging is vooral gericht op de vraag of het uiteindelijke voorstel kwalitatief wel goed genoeg is, of er geen strijdigheid is met de Grondwet of Internationale verdragen, of de rechten van de burgers niet onevenredig worden geschaad en of het geheel betaalbaar blijft.

(afweging consumenten/bedrijfsleven) en het Burgerservice-nummer (afweging burger/bureaucratie) voor zijn rekening. Rosenthal besluit: "Deze drie onderwerpen geven goed aan voor welke diversiteit van belangenafweging wij als fractie staan. Boeiend, maar vooral ook uiterst belangrijk voor iedereen in onze samenleving. In feite waken wij over de belangen van de burgers. Daarbij proberen we ons in te leven in wat hen raakt. Wij plakken wetgeving een soort kwaliteitslabel op. Daar ligt de veelal onbekende maar tevens ongekende meerwaarde van de Eerste Kamer binnen ons parlementaire stelsel."

Voor meer informatie, klik op [www.vvd.nl/fracties/Eerste Kamer](http://www.vvd.nl/fracties/EersteKamer)

Inclusief:

ADAPTiQ
Audio Calibration
System

uMusic
Intelligent Playback
System

BOSE link
Music Throughout
Your Home

De nieuwe BOSE® LIFESTYLE®-systemen

Elegantie aan de buitenzijde Unieke BOSE innovaties vanbinnen

Onze nieuwste DVD home entertainment-systemen dragen de naam LIFESTYLE® met reden. Zij weerspiegelen daadwerkelijk hoe u optimaal kunt genieten van muziek en home cinema zonder compromissen te sluiten: een combinatie van pure elegantie met de nieuwste technische innovaties zoals u die alleen van Bose mag verwachten.

Onze LIFESTYLE®-systemen zijn complete muziek- en home cinema-systemen, waarin hoge weergavekwaliteit, elegantie, bedieningsgemak en uitbreidbaarheid samenkomen.

Unieke Bose technologieën – echte luistervoordelen:

Het ADAPTiQ® audiocalibratiesysteem

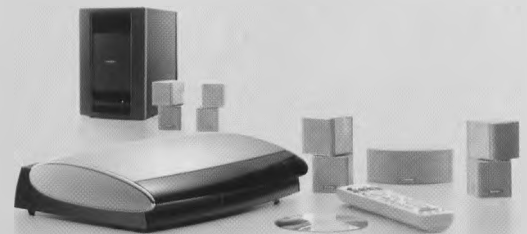
Automatische geluidsafstelling, houdt rekening met de kamergrootte, luidsprekeropstelling en luisterposities.

uMusic® intelligent weergavesysteem

Slaat honderden cd's op in het media center, onthoudt uw muzikale smaak, zelfs voor bepaalde tijden en stemmingen.

BOSE® link

Speelt verschillende bronnen in verschillende ruimten af. Tegelijkertijd, vanaf één systeem.

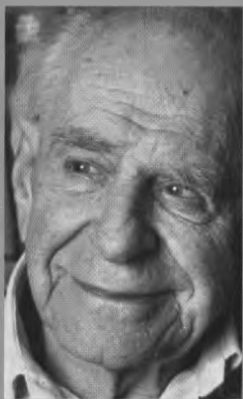

Het nieuwe BOSE® LIFESTYLE® 48 DVD home entertainment-systeem. De ultracompacte ACOUSTIMASS®-module is 30% compacter en nu nog makkelijker uit het zicht te plaatsen.

**Ervaar het verschil dat de Bose technologie maakt.
Vraag om een demonstratie bij een geautoriseerde Bose-dealer.**

Voor adressen belt u naar +31 (0)299 390111 of e-mail naar consumenteninfo@bose.com

BOSE
Better sound through research®

**KEN UW
KLASSIEKEN**

Karl Popper (1902 – 1994)

Het blad Filosofie Magazine hield in 2004 een enquête onder hoogleraren aan alle filosofiefaculteiten in Nederland en België met de vraag: wat is het meest invloedrijke boek uit de geschiedenis van de wijsbegeerte? Karl Poppers boek 'The open society and its enemies' wist een eervolle zesde plaats te bemachtigen. Samen met de kaskrakers Aristoteles, Kant, Descartes en Spinoza staat Popper garant voor denkinspanningen die de lezer nog steeds intrigeren. Het enige verschil met de andere grote namen is dat Popper een twintigste-eeuwse denker is die vooral politieke systemen zoals het communisme en nazisme van dichtbij meemaakte.

Luchtkastelen

Popper ontwikkelde een grote afkeer tegen gesloten systemen zoals het communisme. Hij zag in dat kritiek op zulke politieke theorieën niet in dank werd afgenomen. Totalitaire opvattingen waren volgens hem dood in de pot voor politieke werkelijkheden. Naar zijn mening verandert de wereld continu, dus een ideaal wat koste wat kost moet worden bereikt, stelt de utopie boven de mens. Wat de politiek primair als haar taak moet zien, is het oplossen van problemen en niet luchtkastelen bouwen.

Individuele vrijheid

In zijn boek 'The open society and its enemies' pleit Popper voor een open samenleving waar noodzakelijke hervormingen geleidelijk plaats moeten hebben. Het zijn twee voorwaarden die hand in hand moeten gaan met een maximale dosis individuele vrijheid. Pas als aan deze onderdelen is voldaan, kan een samenleving zo probleemoplossend mogelijk functioneren. En op die wijze kan iedereen meewerken aan een gezonde samenleving omdat ze vrij zijn van politiek totalitarisme.

MAAK KENNIS MET...

Dorette (12), Carlien (20) en Rinneke (23) Vruwink

De drie zussen Vruwink hoefden niet lang na te denken toen hen gevraagd werd lid te worden. Ze zien het in de eerste plaats als een steunbetuiging.

TEKST: PETER STEEMAN

Wie kwam op het idee lid te worden?

Rinneke: "Het initiatief kwam van onze ouders. De verkiezingen kwamen dichterbij en een kennis vroeg ons lid te worden."

Dorette: "Ik vond het niet zo bijzonder lid te worden. Bij mij in de klas zitten meer kinderen die lid zijn van de VVD."

Carlien: "Je wordt niet zomaar ergens lid van. Je betuigt daarmee steun aan een partij in de hoop dat verwachtingen worden gerealiseerd. Sinds kort heb ik een baan. Dan zie je op je loonstrookje wat er overblijft van je brutoloon. De VVD wil de inkomstenbelasting met drie procent verlagen. Dat sprak mij wel aan."

Rinneke: "Ik heb even getwijfeld, omdat ik bang was dat je ook zelf actief moest worden. Dat bleek niet zo te zijn."

Ambieert een van jullie een politieke carrière?

Dorette: "Daar maak ik mij nog niet zo druk over."

Rinneke: "Een politicus moet over een olifanten huid beschikken en heel goed kunnen praten. Het zou niets voor mij zijn. Daarnaast past het ook niet zo goed bij mijn studie notarieel recht. Als notaris moet je zoveel mogelijk onpartijdig zijn. Politieke nevenfuncties zijn daarom niet zo handig."

Carlien: "Op de middelbare school wilde ik politicologie studeren, mede omdat het oud-Tweede Kamerlid Gert-Jan Oplaat een neef van mijn vader is. Jammer genoeg had ik niet de juiste vooropleiding. Ik had het best mee willen maken, maar echt op de voorgrond treden als politicus ligt mij niet zo. Stemmen vind ik wel genoeg." □

**LEUKSTE TV-PROGRAMMA
DORETTE:**

"Onderweg naar morgen"

**VAKANTIE-BESTEMMING
CARLIEN:**

"Turkije"

**LAATST GELEZEN
RINNEKE:**

"De gevangene van John Grisham. Ik heb alles van Grisham gelezen"

Liberaal ondersteuning voor

Het Internationaal Secretariaat van de VVD is een relatief onbekende afdeling van de partij. De afdeling bestaat sinds 1992 toen, na het uiteenvallen van de Sovjet-Unie, het Ministerie van Buitenlandse Zaken subsidiegeld ter beschikking stelde aan alle in de Tweede Kamer vertegenwoordigde politieke partijen die hun gedachtegoed in de Oost-Europese landen wilden ventileren. De achterliggende gedachte daarbij was dat er in die landen, gezien de jarenlange communistische overheersing, de behoefte ontstond aan ervaring en kennis aangaande het democratische proces. En die blijkt, tot op heden, bijzonder gewaardeerd te worden.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: KARIN DE KOK

Onze werkzaamheden concentreren zich voornamelijk op de voormalige Oostblok-landen", begint Caroline van Thessen, die sinds drie jaar verbonden is aan het Internationaal Secretariaat van de VVD. "Feitelijk stellen we onze kennis, onze ervaring ter beschikking aan liberale zusterpartijen", vult collega Lucie Wigboldus aan. "Het is niet zo dat we ons daar ongevroegd opdringen; we beantwoorden verzoeken van onze zusterpartijen in de diverse landen. De aanvragen lopen nogal uiteen. In sommige landen is er nauwelijks meer dan een soort liberale beweging. In andere landen regeert de liberale partij. We hebben dus met verschillende informatiebehoeften te maken." Op het Internationaal Secretariaat werken ze met zijn drieën. Caroline: "Collega Marcus Lens van Rijn werkt namens de VVD bij het NIMD, het Nederlands Instituut voor Meerpartijen Democratie, dat zich richt op het versterken van democratiseringsprocessen in ontwikkelingslanden. Lucie en ik richten ons vooral op het versterken van liberale zusterpartijen. Het internationale beleid van de partij wordt gecoördineerd door internationaal secretaris Mark Dijk."

Caroline van Thessen en Lucie Wigboldus

LIBERALE ZUSTERPARTIJEN OVER DE WERELD

De VVD is in Europees en mondiaal verband gelieerd aan een groot aantal zusterpartijen. Informatie hierover kunt u vinden op de websites:

- ELDR, www.eldr.org
- Liberal International, www.liberal-international.org

jonge democratieën

Grote diversiteit

Van Thessen en Wigboldus merken dat de liberale partijen minder uitgekristalliseerd zijn naarmate je meer naar het oosten trekt. "Wij moeten ons volgens de subsidieregels concentreren op landen die geen lid zijn van de EU", aldus Van Thessen. "Afgelopen jaren zijn we bijvoorbeeld actief geweest in Bulgarije en Roemenië, maar omdat die landen per 1 januari 2007 EU-lid zijn geworden, gaan we daar afbouwen. In landen als Bosnië-Herzegovina en Servië hebben de liberale partijen zich inmiddels aangesloten bij het Europese en zelfs wereldwijde liberale netwerk. Aan die landen geven we gericht steun, zoals trainingen over het voeren van campagnes. Ga je verder naar het oosten, bijvoorbeeld de Kaukasus, dan is de situatie minder duidelijk. In dit specifieke geval werken we regelmatig samen met het

VVD steunt Bosnische liberale partij LDS

Het succesvol uitdra- gen van het liberale gedachtegoed in Bosnië-Herzegovina is bepaald geen gemakkelijke opgave. Het nationalisme onder de verschillende bevolkings- groepen viert er hoogtij. De VVD is als zusterpartij en 'sponsor' nauw betrokken bij de professionalis- ring van de LDS (Liberalno demokra- tska stranka BiH), de liberale partij van Bosnië. In de aanloop naar de nationale verkiezingen op 1 oktober jl. werd de VVD gevraagd een bijdrage te leveren aan een partijbije- komst. Lijsttrekker en wethouder Erik Koldenhof van stads- deel ZuiderAmstel, Amsterdam, reisde af naar Sarajevo waar de bijeenkomst plaatsvond.

Tijdens het seminar werden de kandidaten en plaatselijke besturen onder aan- voering van partij- secretaris Tarik Potogija klaarge- stoomd voor de aankomende cam- pagne die als doel had op 1 oktober 2006 uit te monden in meer vertegenwoordiging op alle bestuurlijke niveaus. Erik Kolden- hof droeg hleraan bij met een aantal presentaties en dis- cussies. Tijdens de bijeenkomst kwamen klassieke elementen als campagnefinan- cierung en het zoeken van de balans tussen een persoonsgerichte en een issuegerichte campagne aan de orde. Maar dé bood- schap voor de deel- nemers was vooral de straat op te gaan, mensen aan te spreken en te vragen

op de LDS te stem- men. Ook werd uitge- legd hoe belangrijk het is gebruik te maken van het eigen netwerk om kiezers te werven. Bovendien was er veel aandacht voor het campagne- voeren gedurende de laatste 48 uur én het aanmoedigen van kiezers op de verkie- zingsdag zelf. Met de bijdrage uit Nederland kon deze partijbijeenkoms t van de LDS met succes worden gehouden. Ook financieel werd het congres door de VVD ondersteund waardoor de vaak jonge werkloze kandi- daten (óók bij de LDS) in staat werden gesteld naar Sarajevo af te reizen. In een land als Bosnië blijft het voorlopig plonieren, maar met een liberaal hart voor de zaak!

CDA en de PvdA om daar informatie uit te wisselen over een meerpartijstelsel. Het informeren over het liberale gedachte- goed komt daar vaak pas in een later stadium, wanneer ze op politiek vlak een aantal stadia verder zijn. Het is immers be- paald niet eenvoudig om van een jarenlang éénpartijstelsel plotseling over te schakelen naar de politieke vrijheid zoals we die hier in het westen kennen."

Liberaal gedachtegoed

Het begrip 'liberaal gedachtegoed' verdient hier overigens wel enige nuancering, zo verklaren beiden. "Het is vaak een soort economisch liberalisme. Andere zaken die wij tot liberaal ge- meengoed achten, zoals het standpunt betreffende abortus, is daar nog een brug te ver. Je moet dus goed in de gaten houden welke aspecten van het liberalisme voor welk land in welk

stadium geschikt zijn. Het is elke keer weer maatwerk leveren."

'We hebben met ver- schillende informatie- behoeften te maken'

"Er wordt steeds meer samengewerkt in Europees verband. Activiteiten worden door veel liberale partijen vanuit verschillende landen gedaan. Het kan dus voorkomen dat mensen in de Balkan-landen de ene week de Engelse liberalen op bezoek krijgen en de volgende week de Nederlanders. Daarin schuilt aan de ene kant het gevaar dat de boodschap versnip-

perd raakt. Aan de andere kant heeft deze aanpak het voordeel dat de lokale mensen een beeld krijgen van de variëteit aan mogelijkheden in politieke stelsels. Ze kunnen daardoor gericht werken aan het stelsel dat voor hun situatie optimaal is."

Vrijwilligers

Hoewel de VVD subsidie krijgt voor haar internationale activi- teiten, is de partij voor een belangrijk deel afhankelijk van vrijwilligers. "En daarvan heb je er nooit genoeg", weten Van Thessen en Wigboldus. "We hebben over de inzet van kader- leden niet te klagen. Niettemin blijven we op zoek naar mensen die de Engelse taal goed beheersen en zich belangeloos willen inzetten voor de activiteiten die we doen, zoals trainingen geven in Oost-Europa. Maar bijvoorbeeld ook voor het ontwikkelen van trainingsmateriaal. We doen dan ook een oproep aan ieder- een die het liberalisme een warm hart toedraagt en die zich wil inzetten voor de verdere uitbreiding ervan."

Meer informatie

VVD Internationaal Secretariaat

Mark Dijk: dijk@vvd.nl

Caroline van Thessen: (070) 361 30 07, c.van.thessen@vvd.nl

Lucie Wigboldus: (070) 361 30 06, l.wigboldus@vvd.nl

Website: www.vvd.nl/internationaal

Jan Frantzen

Exclusive interior design

import-export

Klasse herken je!

Uitgebreide collectie origineel ontworpen bureaus,
met of zonder in leder ingelegd bureaublad.
Maatwerk in boekenkasten, bibliotheken en home-cinemas
in massief mahonie. 2500 m² Showroom met uitgebreide
collecties stoelen, tafels, dressoirs, kasten, etc.

Knibbelweg 8a, 2761 JD Zevenhuizen, Zuid Holland
Tel. 0180 632 259, e-mail: info@janfrantzen.nl
Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 17.30 uur
www.janfrantzen.nl

WERKVELDWERK

Op landelijk, provinciaal en lokaal niveau zetten velen zich in voor de VVD. Een van de mensen die veel werk verzet voor de partij is Esther de Vrij. Als campagneleider Provinciale Statenverkiezingen voor de VVD Friesland, Lid van de Kamercentrale VVD Friesland, gemeenteraadslid in Lemsterland en fractiemedewerker is ze zeven dagen in de week met politiek bezig. Hoe ziet haar dag er uit?

8.50 uur:

Op de fractiekamer in het Provinciehuis. "De dag is begonnen. Met een kop koffie erbij begin ik altijd met het verwerken van de post en e-mail". Op mijn werk hoef ik me nooit te vervelen. Het is een kwestie van prioriteiten stellen."

18.05 uur:

Met de stuurgroep campagne komen we tenminste één keer per week bijeen. Vandaag bespreken we de insteek voor de radio- en tv-spot en persconferentie waarbij de lijsttrekker ons verkiezingsprogramma presenteert."

19.00 uur: "Even navragen bij de griffie welke activiteiten de provincie aan het organiseren is in het kader van de Provinciale Statenverkiezingen op 7 maart."

19.15 uur:

Aangekomen in Sneek. In 'petear' met Kamercentrale voorzitter Arno Brok. "Ik praat mijn medebestuurders bij over de voortgang van de campagne."

16.55 uur:

"Vanuit het werk naar het vooroverleg met gedeputeerde en lijsttrekker Ton Baas. "Samen nemen we het campagneplan nog even door en maken we afspraken voor de presentatie later op de avond."

22.15 uur:

Tijdens de Algemene Bestuursvergadering zijn veel afdelingsvoorzitters aanwezig. Ik geef een toelichting op de komende campagne. "Campagnevoeren doe je niet alleen, commitment en ondersteuning van de afdelingen is onontbeerlijk. Het campagneplan is goed ontvangen, we gaan er een leuke tijd van maken met vast en zeker een geweldig resultaat."

'Campagnevoeren doe je niet alleen'

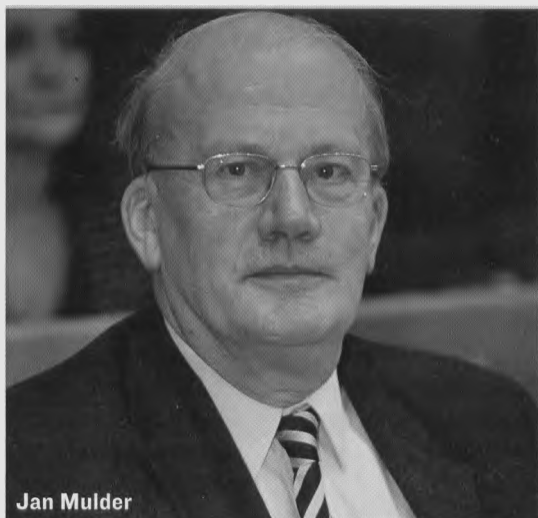

Jan Mulder neemt initiatief tot lastenverlichting

Europese regels moeten dui

“Minder en duidelijkere regels”, zo vat de liberale Europarlementariër Jan Mulder zijn plannen voor lastenreductie in Europa kort samen. Die kreet is niet nieuw, want sinds het mislukken van het Europees Grondwettelijk verdrag heeft vrijwel iedereen in Brussel in de gaten dat er veranderingen moeten komen. Maar Mulder is iemand die de daad bij het woord voegt en kan uitleggen waarom er niet op de huidige voet kan worden doorgegaan.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO, VVD

Jan Mulder

De administratieve lasten binnen de EU moeten omlaag en daarvoor heb ik een aantal argumenten”, stelt Jan Mulder onomwonden. “Ik ben lid van de begrotingscontrolecommissie die ieder jaar de wijze waarop de Europese Commissie de begroting heeft uitgevoerd, moet beoordelen. Ieder jaar zitten wij met het probleem dat de Europese Rekenkamer zegt dat die commissie slecht werk heeft geleverd en dat ze er geen betrouwbaarheidsverklaring voor kunnen geven. Dat is al twaalf jaar in openvolging gebeurd. Eén van de redenen die de Rekenkamer noemt voor het slecht uitvoeren van de begroting is de onduidelijkheid van de regels. Nu hebben wij als leden van de controlecommissie de mogelijkheid om initiatiefvoorstellen in te dienen en ik heb toestemming gekregen een rapport op te stellen met aanbevelingen hoe de regels duidelijker en eenvoudiger zouden kunnen worden. Het rapport richt zich dan ook specifiek op het minimaliseren van de administratieve lasten die door Europese wetgeving wordt veroorzaakt.”

Aanbevelingen

Mulder is voortvarend te werk gegaan en heeft inmiddels de nodige voorbereidingen voor dat rapport verricht. Daarin zal een aantal aanbevelingen worden gedaan. Een aantal veranderingen heeft hij echter al duidelijk voor ogen. “Als er nieuwe wetgeving komt, moet worden bekeken in hoeverre die verband houdt met de bestaande regelgeving. En als dat het geval is, moet de ‘oude’ regelgeving verdwijnen. Dat gebeurt op dit ogenblik niet automatisch. Het kan dus gebeuren dat regelgeving elkaar tegenwerkt of dat nieuwe wetgeving parallel loopt aan bestaande wetgeving. Hierdoor ontstaat er onnodig verwarring. Daarnaast hebben veel lidstaten, waaronder Nederland, de neiging voor de muziek uit te willen lopen. Die accepteren de regels van Europa, maar doen daar eigenhandig ‘nog iets bovenop’. De Engelsen noemen dat ‘goldplating’. Ik ben van mening dat dat zoveel mogelijk moet worden tegengegaan, omdat er daardoor verschillen in de regels en dus verschillen in de wijze van uitvoering ontstaan.”

Op het eerste gezicht lijken die voorstellen logisch en bovendien relatief gemakkelijk uit te voeren. Maar Mulder heeft ook ingrijpendere maatregelen voor ogen: “De Europese Commissie vaardigt een heleboel regels uit, maar ze heeft geen idee hoeveel geld en energie het kost om die uit te voeren. Er wordt weliswaar gekeken wat het effect is van wetgeving, maar deze

Alliance of Liberals and Democrats for Europe
Alliance des Démocrates et des Libéraux pour l'Europe

delijker

geven tot nu toe onvoldoende inzicht. Bovendien meten deze rapportages alleen het effect vóórdat Europees Parlement en Raad het behandeld hebben. Het kan echter best zo zijn dat het effect daarna geheel anders is. Met andere woorden: er wordt niet of in ieder geval onvoldoende gekeken naar de uitvoerbaarheid en praktische haalbaarheid van de regels. Een gevolg daarvan is dat iedere lidstaat daarvan zijn eigen interpretatie heeft. Dat is slecht voor het functioneren van de interne markt, die voor Nederland zo belangrijk is. Daarom heb ik voorgesteld dat de Europese Commissie een bandbreedte aanbrengt, waarbinnen lidstaten moeten blijven als het Europese wetgeving in nationale omzet. De Europese Commissie heeft daarin een leidende rol en zou dus ook moeten aangeven hoe een en ander in de praktijk moet gebeuren en wat de kosten van de uitvoering zijn. Dan kunnen het Europees Parlement en de Raad beoordelen of die wetgeving in de praktijk zinvol is. Bovendien moeten we niet alleen naar het Europese speelveld kijken. We kunnen als Europese Unie best allerlei regels en maatregelen treffen, maar we moeten ook kijken wat er gebeurt in de andere economische grootmachten waarmee we op wereldschaal de concurrentie aan moeten gaan. Praktisch gezien moeten we dus alert zijn op de ontwikkelingen in

Europees adviescollege

We kennen in Nederland het Adviescollege toetsing administratieve lasten, Actal. Dat college is een aantal jaren geleden van de grond gekomen. Robin Linschoten is daar momenteel de voorzitter van. Actal is een tijdelijk en onafhankelijk adviescollege met als doel een cultuurslag bij regelgevers te bewerkstelligen. Zij moeten de administratieve lasten voor bedrijven en burgers automatisch en blij-

vend verlichten. Om de cultuurslag te bevorderen adviseert Actal de regering en de Staten-Generaal over voorgenomen wet- en regelgeving en over programma's en maatregelen om de bestaande lastendruk voor bedrijven en burgers te verminderen. Daarnaast ondersteunt Actal regelgevers om de lastendruk zo laag mogelijk te houden. Ook voert Actal projecten uit om bij te dragen aan de ver-

minding van de administratieve lastendruk voor bedrijven en burgers. Op advies van Jan Mulder is het initiatief genomen een Europese Actal op te richten, die in de toekomst de Europese Commissie en andere organen zal adviseren. Daarmee zal er een duidelijke interactie komen tussen het bedrijfsleven, dat inzicht heeft in de dagelijkse praktijk, en de Europese wetgevende macht.

bijvoorbeeld de Verenigde Staten, zodat we niet allerlei nadelige maatregelen treffen waarmee onze concurrentiepositie wordt verzwakt."

"Belangrijk is om te bekijken wat de lastenverzwaring voor het bedrijfsleven is wanneer nieuwe regels worden ingevoerd. In Nederland wordt algemeen gestreefd naar een reductiepercentage van 25 procent. Ik ben geneigd dat te onderschrijven en heb daarom voorgesteld dat de Europese Commissie ook

'Administratieve lasten binnen de EU moeten omlaag'

25 procent nastreeft. Om de druk op de ketel te houden is daaraan toegevoegd dat dit voor 2013 gerealiseerd moet zijn. Beide wordt inmiddels voorgesteld door de Europese Commissie. Verder vind ik dat er extra

aandacht moet zijn voor het MKB. De middelgrote en kleine bedrijven hebben de meeste moeite met het implementeren van de Europese regels. Grote ondernemingen hebben daarvoor wel een paar juristen, maar het MKB moet daarvoor dure boekhoudbureaus inschakelen en ze hebben het al niet gemakkelijk. De Europese regelgeving moet daarvoor oog hebben."

Pijnpunten

Hoewel de voorstellen van Mulder uiteraard effect zullen hebben op alle bestaande en nog uit te vaardigen regelgeving, zijn er wel terreinen waarop het meeste effect zal worden gesorteerd. "De grootste pijnpunten liggen bij de milieuwetgeving, zoals bijvoorbeeld de complexe regels rondom fijnstof en de uiterst ingewikkelde landbouw- en structuurwetgeving. Daarnaast kunnen we bijvoorbeeld ook denken aan de regels rondom aanbestedingen en vestiging."

Het initiatief van Mulder is – zo geeft hij ook ruiterlijk toe – mede ingegeven door het imago probleem van de Europese Unie. Ondoorzichtig, ingewikkeld, duur en onuitvoerbaar zijn de kernbegrippen van dat negatieve imago. "Ik wil op een pragmatische manier daadwerkelijke stappen in de goede richting zetten. Mensen hebben over het algemeen het idee dat er zich een bureaucratisch monster aan het ontwikkelen is en we moeten van die gedachte af. Daar is de meerderheid van de lidstaten en Europarlementariërs het ook over eens. Maar er moet meer gebeuren dan uitsluitend vaststellen dat we op het verkeerde spoor zitten. Er moeten maatregelen worden getroffen en daar maak ik me, samen met de andere liberale collega's, sterk voor." □

Ledenraadpleging werkt zoals bedoeld

Wel een vaste plaats in de club, maar nog geen routine voor ieder lid. Dat zou je op dit moment misschien kunnen zeggen van de ledenraadpleging. Zesendertig zijn er inmiddels achter de rug en toch leven er nog veel vragen. "En ook hardnekkige misverstanden", aldus Marco Swart, oud algemeen-secretaris van de VVD en ontwerper van het systeem.

Bij de introductie van de ledenraadpleging in 2003 ging het heel nadrukkelijk om de vraag 'wat heeft de VVD haar leden te bieden?'. Swart brengt nog even de roerige tijd van Pim Fortuijn in herinnering, die de politieke partijen behoorlijk in beweging bracht. "Dat zorgde voor een vernieuwingsimpuls. Onze leden hebben het nu écht voor het zeggen. Niettemin is het verklaarbaar dat er voortdurend vragen leven rond de ledenraadpleging als instrument. Zo is elke ledenraadpleging anders van karakter. Of het gaat om een lijsttrekker of een kandidatenlijst, maakt nogal verschil. Daarom hebben we op de homepage van de VVD een aparte knop 'ledenraadpleging' aangebracht. Daar is bijvoorbeeld een overzicht van de meest gestelde vragen en antwoorden te vinden. Een aanrader, want het voorkomt veel misverstanden en fouten. Er is ook een powerpoint-presentatie te vinden, die laat zien hoe de uitslag wordt bepaald."

Vragen

De elektronische snelweg mag dan wel heel praktisch zijn, toch ontvangt ieder lid per post alle informatie over een bepaalde ledenraadpleging. Deze beantwoordt volgens Swart zo goed mogelijk de op dat moment levende vragen. "Suggesties hierover zijn altijd welkom. Tijdens een ledenraadpleging is er ook altijd een speciaal telefoonnummer voor vragen. Na elke ledenraadpleging gebruiken we de binnengekomen vragen ook als bron voor toekomstige verbeteringen. En de Commissie Evaluatie Ledenraadpleging gebruikt ze tevens als basis voor haar adviezen."

Hoe werkt het

Wanneer we met Swart wat dieper inzoomen op het principe van de ledenraadpleging vergelijkt hij het met een ledenver-

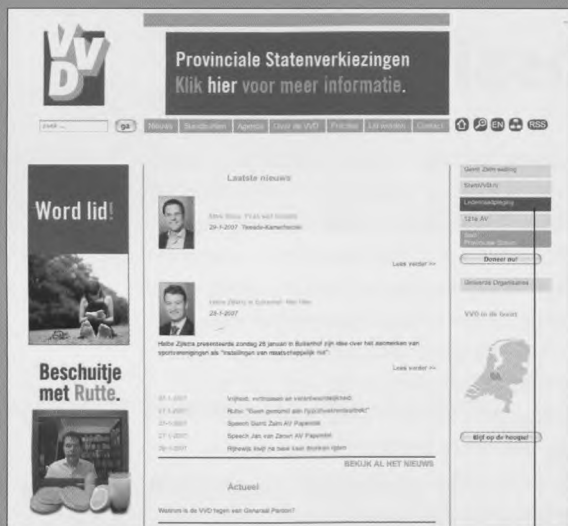
'Kijken we naar het politieke landschap dan is onze benadering uniek'

Marco Swart, oud algemeen-secretaris van de VVD

gadering. "In wezen wordt de uitslag precies zo bepaald als vroeger in een ledenvergadering. Alleen kan iedereen nu zelf uitmaken welke dag, hoe laat en waar je je stem wilt uitbrengen. Maar net als vroeger kiezen we uit voorgelegde kandidaten. Bij een lijst wordt plaats voor plaats bij meerderheid besloten. Heeft er niemand een meerderheid, dan vallen de kandidaten met de minste stemmen af en wordt – alleen bij die stemmen – gekeken naar de volgende voorkeur, net zolang tot er wel een meerderheid is. Maar bij de volgende plaats gaat elke stem weer helemaal naar de hoogste voorkeur die nog niet gekozen is. Stemmen worden alleen maar simpel geteld; er wordt nergens gerekend met punten of wegingen."

Onzinnige adviezen

Swart vindt het jammer dat sommigen het VVD-systeem verwarren met systemen die elders worden gebruikt: "Dit leidt tot onzinnige adviezen om kandidaten overdreven hoog of laag te zetten, of om maar weinig voorkeuren op te geven. Het mooie

Op de homepage van de VVD is een aparte knop 'ledenraadpleging' aangebracht

Net een vergadering...

- In feite komt de manier waarop de uitslag wordt bepaald neer op een nagebootste vergadering
- De 'pl...' de pla... tellen.
- Het vo...
 - Ied...
 - Str...

Wat is er nieuw.

- Rechtstreekse uitspraak leden
- Maatwerk bij registreren voorkeuren
 - lid kiest plaats en tijd
 - aantal voorkeuren
 - internet, telefoon of post
 - bepalen is betalen
- Andere rol advieslijst
 - biedt leden houvast bij grotere aantallen kandidaten
 - alleen de voorkeuren van leden tellen
 - "aanvullen volgens advieslijst"

Een powerpoint-presentatie met uitleg over de werking van de ledenraadpleging kan worden gedownload

van ons systeem is dat je stem altijd geldt voor je hoogste voorkeur, die op dat moment nog kans maakt. Als je een korte lijst hebt, gebeurt het eerder dat al je voorkeuren al een plaats hebben of zijn afgevallen. Dan heb je dus geen invloed meer op de keuze uit de overgebleven kandidaten voor die plaats. Wanneer die jou om het even zijn, is dat prima; maar als het je wel wat uitmaakt, geef je voorkeuren dan gewoon op!"

Advieslijst

De advieslijst speelt zelf geen enkele rol bij het bepalen van de uitslag. "Alleen de voorkeuren van leden tellen! Een advieslijst geeft alleen houvast bij grotere aantallen kandidaten, maar je bepaalt zelf hoeveel gebruik je daarvan wilt maken. Wanneer je het helemaal eens bent met de advieslijst moet je dus wél een stem uitbrengen; je kunt dan al vanaf de eerste plaats kiezen voor 'aanvullen volgens advieslijst'. Een blanco stem daarentegen heeft geen effect op de uitslag. Die telt alleen mee voor de opkomst."

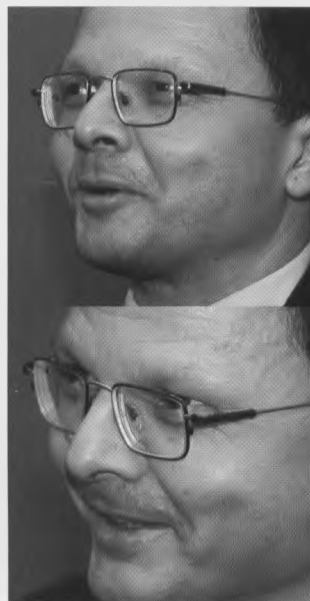
Misverstanden

Rond de advieslijst bestaan wel enkele misverstanden, zo ervaart Swart. Het zou weinig zin hebben om te stemmen, want alles is toch voorgekookt, is zo'n opvatting. "Uit wat ik hiervoor zei blijkt het tegendeel. Reglementair maakt het verantwoordelijk bestuur (landelijk, provinciaal of plaatselijk) dit ontwerp. Wanneer na de stemming de uitslag overeenkomt met het advies, is dat de keuze van de meerderheid van de leden. Kijk naar de uitslagen van alle ledenraadplegingen tot nu toe. Dan zie je dat in de praktijk alles mogelijk is. Bij de kandidatenlijst voor de laatste Europese verkiezingen waren er een paar opvallende verschuivingen. Bij de Tweede-Kamerlijst hadden de leden op één punt een andere voorkeur dan het advies. Dat bewijst dat de meerderheid van de leden niet zomaar het advies volgt. Toen we begonnen was de vrees juist dat de

leden niet voor een evenwichtige lijst zouden zorgen; het blijkt dat leden daar wel degelijk oog voor hebben."

Trots

Al met al kan de VVD volgens Swart trots zijn op haar ledenraadplegingen. "Kijken we naar het politieke landschap dan is onze benadering uniek. Ze vormt de beste vertaling van onze traditionele werkwijze naar moderne middelen. We zijn nu het meest vooruitstrevend in de invloed die leden hebben. Bij CDA en PvdA bijvoorbeeld gaat men lang niet zo ver en ook D66 heeft het nakijken. Wereldwijd gezien was de VVD in 2003 de eerste politieke partij met kans op regeringsdeelname die internet gebruikte voor bindende stemmingen." □

'Wanneer na de stemming de uitslag overeenkomt met het advies, is dat de keuze van de meerderheid van de leden'

Reële oplossingen

Op het moment dat deze Liber verschijnt, is het nog minder dan twee weken tot de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Verkiezingen die zich traditioneel niet in een heel grote opkomst en belangstelling mogen verheugen. Maar dat is ten onrechte. U zult er de laatste tijd al vaak op gewezen zijn dat deze verkiezingen niet alleen de machtsverhoudingen in de provincie bepalen, maar ook die in de Eerste Kamer. Zeker met een Kabinet zonder de VVD is een grote liberale fractie in de Eerste Kamer van groot belang. Samen met de Tweede Kamerfractie trekken zij op om het liberale geluid luid en duidelijk te laten horen. Alleen dat al is een belangrijke reden voor iedereen om te gaan stemmen op 7 maart aanstaande.

Maar deze verkiezingen gaan om veel meer. Het gaat erom dat zoveel mogelijk liberalen in de Provinciale Staten zitten en dat zoveel mogelijk liberalen meebesturen in de provincies. Niet omdat wij zo graag op het pluuche willen zitten, maar omdat een grote VVD in de provincie veel zaken voor elkaar kan krijgen die u en mij in het dagelijkse leven raken. Eén thema springt er daarbij met kop en schouders bovenuit: de fileproblematiek. In alle provincies heeft de VVD de laatste jaren veel gedaan om meer wegen aan te leggen en belangrijke knelpunten op te lossen. Maar dat is nog lang niet genoeg. De files in Nederland worden

erger en erger. Dat betekent niet alleen een dagelijkse ergernis, tijdverlies en stress voor heel veel mensen, maar ook grote economische schade én milieuschade. Dat laatste wordt door andere partijen vaak bewust of onbewust vergeten. Maar een stilstaande auto is toch echt schadelijker voor het milieu dan een rijdende auto. Wie echt groen wil stemmen, sterft VVD. Want wij hebben oplossingen die werken, voor mens en milieu.

'De verkiezingen voor de Provinciale Staten bepalen ook de machtsverhoudingen in de Eerste Kamer'

Natuurlijk zijn er nog veel meer onderwerpen waarbij de provincie een belangrijke rol speelt: economie, woningbouw, werkgelegenheid en tal van andere onderwerpen die grote invloed hebben op ieders leven. Die onderwerpen zult u de afgelopen weken en komende weken ook veelvuldig voorbij (hebben) zien komen.

Ik wil u, als lid van de VVD, dan ook oproepen om iedereen in uw omgeving te overtuigen op 7 maart VVD te gaan stemmen. Wij willen een samenleving waarin mensen vooruit kunnen, waarin mensen die wat van hun leven willen maken de ruimte krijgen en waarin de politiek met reële oplossingen voor reële problemen komt.

Mark Rutte,
fractievoorzitter

Partij Service

Advieslijst Eerste Kamer bekend

Het VVD-hoofdbestuur heeft op 17 januari 2007 de advieslijst voor de Eerste Kamer gepubliceerd. De VVD-leden kunnen zich via de ledenraadpleging van 14 tot en met 28 maart 2007 over deze lijst uitspreken. De uitslag voor de definitieve lijst volgt op 6 april aanstaande. Op 29 mei kiezen de Provinciale Staten de leden van de Eerste Kamer.

- [1] Uri Rosenthal, Rotterdam
- [2] Heleen Dupuis, Voorschoten
- [3] Loek Hermans, Beetsterzwaag
- [4] Sybe Schaap, Emmeloord
- [5] Ger Biermans, Velden
- [6] Fred de Graaf, Loenen (Gld)
- [7] Liesbeth Kneppers-Heijnert, Sauwerd
- [8] Ankie Broekers-Knol, Overveen
- [9] Frank van Kappen, Utrecht
- [10] Paula Swenker, Heelsum
- [11] Anne-Wil Duthler, Den Haag
- [12] Helmi Huijbregts, Oosterhout
- [13] Pieter Hofstra, Paterswolde
- [14] Edward Asscher, Amsterdam
- [15] Menno Knip, Almelo
- [16] Bram Buunk, Groningen
- [17] Mart van der Ven, Alkemade
- [18] Jan Anthonie Bruijn, Wassenaar
- [19] Wubbo de Raad, Kraggenburg
- [20] Roland van Benthem, Eemnes
- [21] Frank Rohof, Utrecht
- [22] Marius Varekamp, Naaldwijk
- [23] Adriënné Vriesendorp-Dutilh, Wassenaar
- [24] Johan de Bondt, Laren (NH)
- [25] Ad Nijhuis, Ommen
- [26] Frans Willem Lantink, Haarlem
- [27] Peter van Rooij, Utrecht
- [28] Hans Vrind, Rijswijk
- [29] Dirk Swagerman, Hilversum
- [30] Ronald Waterman, Delft

De groslijst

- Henk van Alphen, Den Haag
- Edward Asscher, Amsterdam
- René van der Avoort, Almere
- Roland van Benthem, Eemnes
- Ger Biermans, Velden
- Carel Bikkers, Huizen
- Johan de Bondt, Laren (NH)
- Johan Boxem, Berkelland
- Ankie Broekers-Knol, Overveen
- Jan Anthonie Bruijn, Wassenaar
- Bram Buunk, Groningen
- Willem Buunk, Utrecht
- Heleen Dupuis, Voorschoten
- Anne-Wil Duthler, Den Haag
- Alexander Geertsema, Leiden
- Fred de Graaf, Loenen (GLD)
- Ellen Joy Groosman-van den Brandhof, Midden Delfland
- Loek Hermans, Beetsterzwaag
- Pieter Hofstra, Paterswolde
- Helmi Huijbregts, Oosterhout
- Frank van Kappen, Utrecht
- Affred Kellerman, Den Haag
- Liesbeth Kneppers-Heijnert, Sauwerd
- Menno Knip, Almelo
- Robert Korst, Borsele
- Michiel Krijvenaars, Utrecht
- Frans Willem Lantink, Haarlem
- John-André Luyten, Beusichem
- Laurens Maaldrink, Den Haag
- Ad Nijhuis, Ommen
- Robert van Nouhuys, Den Haag
- Wubbo de Raad, Kraggenburg
- Frank Rohof, Utrecht
- Peter de Rooy, Utrecht
- Sybe Schaap, Emmeloord
- Dirk Swagerman, Hilversum
- Paula Swenker, Heelsum
- Gerrit Jan Swinkels, Best
- Nico Troost, Heerhugowaard
- Marius Varekamp, Westland
- Mart van de Ven, Alkemade
- Adriënné Vriesendorp-Dutilh, Wassenaar
- Hans Vrind, Rijswijk (ZH)
- Wichard de Waard, Amsterdam
- Ronald Waterman, Delft

Algemeen secretariaat zoekt e-mailadressen!

Korte lijnen, snelle communicatie. Om u als VVD-lid snel van (actuele) informatie te voorzien - denk hierbij aan nieuws vanuit de partij, stukken voor de verschillende bijeenkomsten, congressen en ledenraadplegingen - zouden wij graag uw e-mailadres willen weten. U kunt uw e-mailadres met uw naam, adres, postcode en woonplaats mailen naar: ledenadministratie@vvd.nl. Indien u ook (gratis) onze wekelijkse digitale nieuwsbrief voor leden, 'Thorbeckeweb', wilt ontvangen, kunt u dat eveneens in uw e-mail aangeven. Alvast onze hartelijke dank!

Ledenraadpleging Eerste Kamer

Op 17 januari heeft het Hoofdbestuur van de VVD de door haar vastgestelde advieslijst voor de Eerste Kamerverkiezingen gepubliceerd. Alle stemgerechtigde VVD-leden (zij die op 1 januari 2007 lid waren) bepalen rechtstreeks de volgorde van de kandidatenlijst voor de Eerste Kamer vanaf plaats 2.

Van 14 tot en met 28 maart aanstaande kunnen zij hun voorkeur voor de kandidatenlijst vanaf plaats 2 uitspreken bij de ledenraadpleging. Uri Rosenthal is al eerder tot lijsttrekker gekozen. Daags voor de aanvang van de ledenraadpleging ontvangen alle stemgerechtigde leden hun stembescheiden per post thuis. Zij kunnen vervolgens hun voorkeur per post, telefoon of via internet aangeven. De uitslag van de ledenraadpleging wordt op 6 april bekend gemaakt. Op dinsdag 29 mei aanstaande kiezen de Provinciale Staten de leden van de Eerste Kamer.

Uitleg

Hoewel dit nu de zevende landelijke ledenraadpleging op rij is, wil het hoofdbestuur graag nogmaals in het kort een uitleg geven. Elders in dit blad treft u overigens een interview met Marco Swart, de vorige algemeen secretaris, aan. Hij staat ook stil bij de opzet en uitvoering van de ledenraadplegingen.

[1] De VVD heeft in de discussie over partijvernieuwing een duidelijke keuze gemaakt: leden hebben nu meer te zeggen. Sommige leden met een druk bestaan komen er vaak niet toe naar een vergadering te komen. Door te kiezen voor ledenraadplegingen kan ieder lid meebeslissen op zijn eigen tijd.

[2] Bij iedere landelijke kandidaatstelling stellen zich meer leden kandidaat dan er plaatsen op de kandidatenlijst zijn (30). De groslijst bevat alle kandidaten in alfabetische volgorde. Het Hoofdbestuur heeft de reglementaire mogelijkheid om een advieslijst te maken. Daarbij maakt zij gebruik van de door de algemene vergadering vastgestelde profielschets en wint zij adviezen in bij zowel de permanente Scoutingcommissie als de lijsttrekker. Het hoofdbestuur stelt vervolgens een bepaalde volgorde vast die de advieslijst vormt.

[3] Ieder lid is tijdens de ledenraadpleging vrij om een eigen voorkeur aan te geven uit alle kandidaten op de groslijst. Men kan daarbij de advieslijst naar eigen inzicht gebruiken. Het is ook steeds mogelijk om de eigen voorkeur vanaf een bepaald moment aan te vullen met de resterende kandidaten uit de advieslijst. Maar dat hoeft allemaal niet.

[4] De bepaling van de uitslag hangt uitsluitend af van de voorkeuren die de leden bij de ledenraadplegingen hebben opgegeven. De volgorde wordt plaats voor plaats bepaald, te beginnen met de hoogste. In de VVD geldt de democratische regel dat ieder besluit bij meerderheid van stemmen wordt genomen. Bij een keus uit twee kandidaten is dat eenvoudig een kwestie van tellen wie de meeste stemmen heeft, want blanco stemmen en onthoudingen tellen niet mee. Zijn er meer dan twee kandidaten, dan kan het gebeuren dat ook de kandidaat met de meeste stemmen nog geen meerderheid van stemmen heeft. In dat geval valt telkens de kandidaat met de minste stemmen af.

[5] Pas wanneer de eerste voorkeur van een lid bij gebrek aan steun moet afvallen, telt de stem voor de eerstvolgende voorkeur onder de overblijvende kandidaten. Wanneer die ook is

afgevallen, telt de daaropvolgende voorkeur enzovoort. Dit afvallen en herverdelen gaat net zolang door totdat een kandidaat een meerderheid van de stemmen heeft (de helft plus 1). Voor de volgende plaats wordt bij iedere stem weer naar de eerste voorkeur gekeken. Kandidaten die eenmaal een plaats in de uitslag hebben, worden daarbij uiteraard verder overgeslagen. De stem telt dus voortdurend voor de eerste kandidaat in iemands voorkeur die nog verkozen kan worden. Door deze opzet wordt aan de hand van de voorkeurslijsten van de leden eigenlijk de stemming in een gewone vergadering nagebootst.

Evaluatiecommissie Dekker ingesteld

Door het hoofdbestuur is een commissie ingesteld die een evaluatie en analyse maakt van de gevoerde campagnes voor en de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen en de Tweede Kamerverkiezingen in 2006. Tevens gaat zij het proces en de effecten van de ledenraadplegingen analyseren. De commissie zal vervolgens aanbevelingen voor de toekomst doen.

De commissie zal de resultaten voor de VVD van deze twee verkiezingscampagnes en de ledenraadpleging mede bezien in het licht van de toekomstige rol die is weggelegd voor een politieke partij. Essentieel element daarbij is de cultuur binnen de VVD met in het bijzonder de beantwoording van de vragen: hoe kan de partij haar leden erbij betrekken en betrokken houden?

Leden van de commissie

De evaluatiecommissie staat onder leiding van Sybilla Dekker en bestaat verder uit Henk Borger (voorzitter afdeling Hof van Twente), Tanja Haseloop (gemeenteraadslid Leek), Bert van Dijk (voorzitter programmacommissie Noord-Brabant), Jan Schrijen (Dijkgraaf Roer en Overmaas), Judith Tielen (voorzitter afdeling Utrecht) en Bruno Bruins (staatssecretaris OCW). Daarnaast is een klankbordgroep geformeerd van 25 VVD'ers uit het hele land. Deze klankbordgroep is zo breed mogelijk samengesteld.

Eigen werkwijze

De commissie bepaalt haar eigen werkwijze. Alle leden van de VVD worden in staat gesteld om bij voorkeur via commissiedekker@vvd.nl, of schriftelijk (t.a.v. de commissie Dekker, voor adres zie colofon), reacties aan de commissie te geven. Naast de gesprekken die de commissie zal voeren met de hoofdrolspelers uit de diverse campagnes en de ledenraadpleging, gaat zij zelf ook actief mensen benaderen en gesprekken in het land voeren. De exacte planning en locaties van deze gesprekken in het land worden nader bekend gemaakt via de diverse informatiekanalen van de partij. Vooralsnog is de planning dat het rapport van de commissie tijdens de partijraad op 23 juni 2007 zal worden besproken. Waarna in de algemene vergadering van het najaar 2007 het eindrapport inclusief de reactie van het hoofdbestuur behandeld wordt ter besluitvorming.

Personalia

A.J. Gerritsen is per 1 februari 2007 de nieuwe burgemeester van de gemeente De Bilt. De heer Gerritsen was voorheen burgemeester van Haren.

De voorzitter van de VVD Bestuurdersvereniging **M.A.P. van Haersma Buma** heeft op 25 januari jl. zijn ambt als burgemeester van Leidschendam-Voorburg vaarwel gezegd. Hij zal per 1 april aanstaande Dijkgraaf van het Hoogheemraadschap Delfland worden.

De ledenvergadering van de Unie van Waterschappen heeft in haar laatste bijeenkomst op 22 december 2006 **de heer dr. S. Schaap** herbenoemd als voorzitter. De tweede termijn van de heer Schaap geldt wederom voor een periode van drie jaar. Zijn voorzitterschap zal eindigen in december 2009, omdat een herbenoeming na twee termijnen niet mogelijk is.

Mevrouw A.M. van Blerck-Woerdman is met drie anderen per 1 januari 2007 als nieuw lid toegetreden tot de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg. De benoeming geldt voor een periode van vier jaar.

De huidige burgemeester van Ouderkerk aan de Amstel, **de heer J.R.A. Nawijn** is door de gemeenteraad van Heemskerk voorgedragen als haar nieuwe burgemeester.

Thorbeckepenning

DE HEER G.L. VAN ITERSON (POSTUUM)

DE HEER W. VAN DER LINDE TE KERK-AVEZAATH

DE HEER F. VAN VLAANDEREN TE NIJMEGEN

Stikkerplaquette

DE HEER H.O. VAN DER KOOI TE ZOETERWOUDE

DE HEER W. ROELOFSEN TE OLDEBROEK

DE HEER S. WILLING TE AMSTERDAM

COLOFON

Liber is een uitgave van de VVD en verschijnt zes keer per jaar.

Realisatie: Axioma Communicatie bv, Baarn

Redactie: Marijke van der Werff

Vaste medewerker: Daan de Neef

Eindredactie en projectmanagement: Miranda van Ooyen

Art direction en vormgeving: Trudy Bruil

Advertentieverkoop: Springer Uitgeverij bv, Leusden

Druk: Tijn Offset, Zwolle

ISSN: 1872-0862

Algemeen secretariaat VVD

Postbus 30836

2500 GV Den Haag

Telefoon: (070) 361 30 61

E-mail: redactie@vvd.nl

Bezoekadres: Laan Copes van Cattenburch 52, Den Haag

Website: www.vvd.nl

COPYRIGHTS

HET AUTEURSRECHT OP DE IN DIT MAGAZINE VERSCHENEN ARTIKELN WORDT DOOR DE UITGEVER VOORBEHOUDEN. DE UITGEVER HEEFT ALLE ZORG GEGEVEN AAN HET NAKOMEN VAN WETTELIJKE REPRORECHTEN. IS HET DESONDANKS ZO. DAT ER RECHTHEBBENDEN ZIJN, DIE NIET GETRACEERD KONDEN WORDEN OF VAN WIE DE CLAIM OP GEBRUIKT MATERIAAL NIET BEKEND WAS, DAN WORDEN ZIJ VERZOCHT ZICH SCHRIFTELIJK MET DE UITGEVER IN VERBINDING TE STELLEN, MET OPGAVE VAN HUN CLAIM EN DE UITGAVE WAAROP DEZE CLAIM GEBASEERD IS.

DISCLAIMER

DE REDACTIONELE INHOUD VAN LIBER KOMT OP ONAFHANKELIJKE WIJZE TOT STAND EN GEEFT DUS NIET PER DEFINITIE DE STANDPUNTBEPALING VAN HET HOOFDBESTUUR VAN DE VVD WEER.

LAAT DIT UW BESTE MAN ZIJN!

GERRIT JAN SWINKELS

Van 14 tot 28 maart wordt de ledenraadpleging voor de Eerste Kamer gehouden. Voor u dé kans om u te laten horen en zelf te ervaren wat uw stem waard is: zet Gerrit Jan op 1! Gerrit Jan is namelijk dé kandidaat voor heel Nederland. Een succesvol man uit de praktijk, met een scherp oog voor nieuwe kansen en liberale waarden. Om Gerrit Jan in de Eerste Kamer te krijgen, hebben we uw steun nodig! Dus breng uw stem uit via de telefoon, de post of het internet. Vanaf 12 maart ontvangt u uw uitnodiging om mee te doen in uw brievenbus.

Waarom Gerrit Jan?

- Gerrit Jan heeft zowel politieke als bestuurlijke ervaring
- Succesvol, innovatief ondernemer
- Scherp oog voor nieuwe kansen
- Sterke persoonlijkheid
- Landelijk bekend als organisator van Indoor Brabant

Wilt u meer weten over Gerrit Jan Swinkels als kandidaat voor de Eerste Kamer? Neem dan contact op met: Ingrid Kloosterman, vice-voorzitter van de KC Brabant, ingrid.kloosterman@hetnet.nl, 0485-321815 / 06-12939266

- Bonus op ledenwinst prikkelt
- Erkenning recht op zelfverdediging
- Opvoederschap moet kinderen helpen tegen slechte ouders

DNPP

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Ledenmagazine van de VVD

Liberal

2e jaargang ■ nummer 2 ■ april 2007

Artikel 1 versus artikel 6

Vrijheid van meningsuiting

Hier had uw advertentie kunnen staan!

Interesse?

Neem dan contact op met
Axioma Communicatie bv, (035) 548 81 40.

Inhoud

2e jaargang ■ nummer 2 ■ april 2007

INTERVIEW

- 4 Anouchka van Miltenburg doet voorstel opvoederschap los te koppelen van ouderschap
- 8 WMO moet gemeente klantvriendelijker maken
- 20 De zwakke knieën van de EU

ACHTERGROND

- 24 Vrijheid van meningsuiting: fundament van onze samenleving
- 29 'Lef moet lonen' krijgt vervolg

ACTUEEL

- 12 Erkenning voor het recht op zelfverdediging
- 15 Provinciale Statenverkiezingen
- 16 Bonus op ledenwinst prikkelt!
- 35 Regiobijeenkomsten Commissie Dekker

EN VERDER...

- 11 Werkveldwerk
- 19 Uit liberale pen
- 23 Ken uw klassieken
- 23 Maak kennis met Sjoerd Potters
- 27 Het podium van Alexander de Goeij
- 30 Column Mark Rutte
- 31 Partij Service

8

15

16

20

11

29

VVD

Op de goede weg

In deze editie besteden we aandacht aan de ledenwinst die we in 2006 geboekt hebben. Vooral dankzij actieve ledenwerving van afdelingen is voor het eerst sinds jaren een toename van leden vastgesteld. Dat verdient een groot compliment, zeker in een tijd dat het voor organisaties – en dus ook politieke partijen – moeilijk is nieuwe leden aan zich te binden.

In januari organiseerde de VVD parallel aan de algemene vergadering in Arnhem opnieuw een bijeenkomst in het kader van het project 'Lef moet Lonen'. Een mooi initiatief waarbij startende ondernemers gecoacht worden door ervaren ondernemers en politici. Ook deze keer was de belangstelling groot en het bewijst maar weer eens dat de VVD ook dé partij is voor ondernemers. U leest het verslag van die dag op pagina 29. U leest in deze Liber nog niets over 'onze' bewindspersonen

VOORWOORD
Jan van Zanen
Partijvoorzitter

die zich met hart en ziel hebben ingezet voor het land én de VVD. Tijdens de algemene vergadering in mei in Rotterdam nemen we uitgebreid afscheid van hen. In Liber 3 zullen zij aan bod komen. Ik ben trots op al deze VVD-ers en bedank hen via deze weg alvast voor hun bewezen diensten. Voorts nemen we in Rotterdam afscheid van een aantal parlementariërs en (collega) hoofdbestuursleden. Op veel punten is de VVD op de goede weg. Leden weten ons te vinden, maar ook groepen als ondernemers en jongeren. Dat moeten we vasthouden en uitbreiden. Daar moeten we de komende tijd hard aan werken en daar kunnen we

alle steun bij gebruiken.

Op 29 mei kiezen de nieuwe leden van de Provinciale Staten de Eerste Kamer. Spannend! Laten we hopen dat het er voor de VVD heel veel zijn. Ik wens lijsttrekker Uri Rosenthal en al onze kandidaten veel succes toe.

Kinderen beschermen

Opvoederschap loskoppelen van ouderschap tegen slechte ouders

“Een heel ingrijpend idee”, noemt VVD kamerlid Anouchka van Miltenburg het. Zij stelt voor opvoederschap los te koppelen van ouderschap. Zo kunnen kinderen van slechte ouders eerder uit huis geplaatst worden. Ook krijgen pleegouders meer recht voor hun pleegkind te blijven zorgen. Een onderzoek moet uitwijzen of het plan haalbaar is.

TEKST: PETER STEEMAN FOTOGRAFIE: ISTOCK, VVD

Ik zou u willen verbieden kinderen te maken. Maar dat kan ik niet! Deze verzuchting is afkomstig van de rechter die uitspraak deed in de zaak Savanna. De jeugdzorg kan soms problemen rond kinderen niet oplossen. Tot frustratie van veel betrokkenen groeien er kinderen op in zeer onbevredigende situaties. In enkele gevallen leidde dat de afgelopen jaren tot een verschrikkelijk drama. Steeds opnieuw spitst de discussie zich toe op de vraag waarom niet eerder is ingegrepen. Niet alleen in zaken die veel stof doen opwaaien, hebben rechters en hulpverleners grote moeite om het belang van het kind te waarborgen. “Juridisch is het heel rigide”, aldus Van Miltenburg. “Als je uit de ouderlijke macht wordt gezet, wordt het ouderschap ontnomen. Een zware beslissing die rechters zolang mogelijk uitstellen. Het Burgerlijk Wetboek gaat er vanuit dat in principe de natuurlijke ouders voor een kind zorgen. Tenzij ze dat op enig moment in die mate niet kunnen waardoor het schadelijk is voor het kind. In de praktijk werkt die wet heel zwart-wit. Uit de verschrikkelijke voorbeelden blijkt dat het heel moeilijk is vast te stellen wanneer je ouders uit de ouderlijke macht moet zetten. Zolang ouders nog verantwoordelijk zijn voor het kind kunnen ze veel uitgestoken handen weigeren. In de praktijk komt het voor dat jeugdzorg en school mogelijkheden zien om de situatie voor een kind te verbeteren, maar worden gefrustreerd in hun pogingen omdat de ouders dwars liggen.”

Verwaarloosd

Het ouderschap is in de wet zo verankerd dat de ouders het kind terugkrijgen wanneer zij aantonen dat de problemen die eerder oorzaak waren van het verlies van zeggenschap er niet meer zijn. Van Miltenburg legt uit waar dit in de praktijk toe kan leiden. “Een kind wordt opgevoed door pleegouders maar die hebben geen zeggenschap over het kind. De ouders kunnen op ieder moment het ouderschap terugvragen bij de rechter. Neem het geval van een verslaafde moeder van wie het ouder-

schap is ontnomen. Het kind woont in een pleeggezin. Voor het kind is zo een veilige stabiele situatie ontstaan. De moeder is inmiddels afgekickt en wil haar kind zelf opvoeden. Als ze kan aantonen dat ze een aantal zaken als huis en werk geregeld heeft, krijgt ze het ouderschap terug. Dat kan voor ouder en kind een gunstige ontwikkeling zijn, maar dat is lang niet altijd vanzelfsprekend. Een bijkomend probleem is dat ouders bij ieder kind opnieuw het ouderschap moet worden ontnomen. Denk aan ouders die hun kind verwaarlozen en bij een tweede kind hetzelfde doen. Je kunt met de huidige wetgeving pas ingrijpen als ook dat kind weer verwaarloosd is. In feite botst het burgerlijk recht met de Wet op de Jeugdzorg waarin is geregeld dat beslissingen over het kind worden genomen in diens belang. In dit voorbeeld wordt het individuele belang van het kind niet meegewogen, omdat de rechter daartoe geen middelen heeft.”

Tijdens de behandeling van de VWS-begroting vroeg Van Miltenburg de staatssecretaris van Jeugdzaken te bekijken of het mogelijk is ouders die hun kinderen mishandelen eerder aan te pakken. Ze pleit voor een onderzoek naar invoering ▷

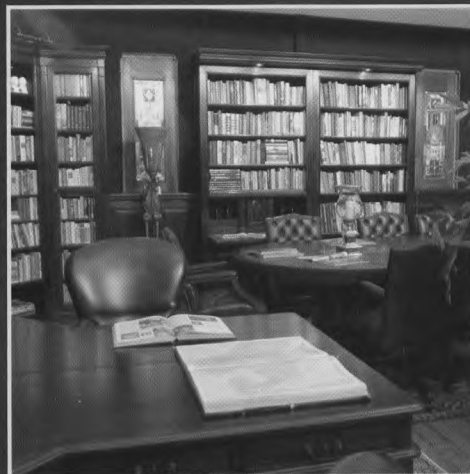
Anouchka van Miltenburg

‘Haal een deel van de opvoeding weg bij ouders die het op eigen kracht niet kunnen’

Jan Frantzen

Exclusive interior design

import-export

Klasse herken je!

Uitgebreide collectie origineel ontworpen bureaus,
met of zonder in leder ingelegd bureaublad.
Maatwerk in boekenkasten, bibliotheken en home-cinemas
in massief mahonie. 2500 m² Showroom met uitgebreide
collecties stoelen, tafels, dressoirs, kasten, etc.

Knibbelweg 8a, 2761 JD Zevenhuizen, Zuid Holland
Tel. 0180 632 259, e-mail: info@janfrantzen.nl
Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 17.30 uur
www.janfrantzen.nl

van het begrip 'opvoederschap', dat dezelfde juridische status zou moeten krijgen als 'ouderschap'. Van Miltenburg: "Ik heb de staatssecretaris gevraagd een onderzoek te laten doen naar de mogelijkheid in de wet naast de term 'ouderschap' ook 'opvoederschap' een eigenstandige positie te geven. Op dit moment beschouwt de wet de ouderlijke macht als een ondeelbare grootheid. Maar wat is eigenlijk ouderschap? Dat omvat heel veel aspecten. Gevoelens van liefde voor een kind, de wens betrokken te zijn bij het leven van een kind of om leuke dingen met een kind te doen. En ook de taak en het recht om het kind op te voeden. Veel problemen rond kinderen kunnen makkelijker opgelost worden als dat laatste aspect, het opvoederschap, in de wet een aparte juridische status krijgt. Dat kan dan los van het ouderschap worden afgenomen of toegekend."

Speelruimte

De introductie van het opvoederschap zou een aantal voordelen kunnen hebben. "Je kunt veel eerder en minder ingrijpend bijsturen in een situatie waar het kind de dupe van is. Denk maar aan de positie van een voogd. Nu heeft die het probleem dat hij continu in discussie moet met de ouders als die zijn aanwijzingen niet willen opvolgen. Je zou willen dat een voogd meer speelruimte heeft. Zodat een kind naar de psychiater of naschoolse opvang kan als dat nodig is. Wanneer je opvoederschap wettelijk benoemt, krijgen voogden meer gezag. De positie van pleegouders verandert ook. Op dit moment hebben stiefouders geen enkele juridische positie. Als bijvoorbeeld de moeder overlijdt, wordt de zorg voor het kind in eerste instantie aan de biologische vader toevertrouwd. Het zou logischer zijn

als de rechter beoordeelt aan wie het opvoederschap het beste kan worden toevertrouwd. Het wettelijk opvoederschap zou ook een uitkomst kunnen zijn voor ouders die niets met jeugdzorg te maken hebben, maar de opvoeding van hun kinderen anders hebben georganiseerd. Zo

'Veel problemen kunnen beter opgelost worden als opvoederschap in de wet een aparte juridische status krijgt'

kan een gezin met twee lesbische moeders het opvoederschap voor allebei verwerven. Op dit moment is alleen de natuurlijke moeder verzekerd van het ouderschap. Bij overlijden van de moeder heeft de partner geen enkel recht op het kind."

Maar het opvoederschap beschermt ook de positie van de natuurlijke ouders. Van Miltenburg: "Zij krijgen meer rechten. De natuurlijke ouder verliest weliswaar het recht het kind te mogen opvoeden, maar kan op basis van zijn ouderschap wel aanspraak maken op informatie over het kind en een bezoekregeling afspreken. Op dit moment zijn vaders en moeders die uit de ouderlijke macht zijn gezet afhankelijk van welwillende

instanties. Je vergroot zo hun betrokkenheid bij het kind. Escalatie van problemen kun je alleen voorkomen als je in een eerder stadium ingrijpt. Haal een deel van de opvoeding weg bij ouders die het op eigen kracht niet kunnen. Geef rechters de mogelijkheid de rechten van het kind mee te wegen."

Predestinatie

De discussie laat vooral op als ernstige vormen van kindermishandeling in het nieuws komen. 'Laat slechte ouders geen kind krijgen', betoogde René Hoksbergen, emeritus hoogleraar adoptie aan de Universiteit Utrecht in het NRC Handelsblad naar aanleiding van het voorstel van Van Miltenburg. Hij stelde voor een commissie van vijf of zeven deskundigen – mede bestaande uit een kinderpsychiater, orthopedagoog, klinisch psycholoog, een jurist familie- en jeugdrecht en een maatschappelijk werker – te laten oordelen in gevallen waarbij potentieel ouderschap ter discussie staat. Met indringende gesprekken zou de commissie moeten proberen de ouders in spé ervan te overtuigen dat het krijgen van een kind niet in hun belang is en zeker niet in het belang van het kind. Afhankelijk van de vooruitzichten zouden de commissieleden kunnen besluiten tot tijdelijke of permanente preventie. Van Miltenburg vindt dat een verkeerde redenering. "Alsof sommige kinderen niet geboren mogen worden. Dan ga je uit van een soort predestinatie. Daarnaast overschrijd je een grens als je mensen verplicht zich te laten steriliseren. Je treedt in de lichamelijke integriteit van mensen. Dat is vastgelegd in het Europese verdrag van de rechten van de mens. Maar ook als liberaal vind ik het onaanvaardbaar. Die discussie draait op niets uit. Kun je voorkomen dat kinderen in een ongelukkige situatie terechtkomen? Nee, maar je kunt wel proberen in de wet iets te veranderen zodat je de kwetsbaarheid van kinderen beter kunt beschermen." □

WMO moet gemeente klantvriendelijker maken

'Slimmer werken. Daar komt

Geduld is een schone zaak. Maar lastig als je in een rolstoel zit en weken moet wachten op essentiële hulpmiddelen zoals een verhoogde toiletbril. Herbert Raat, VVD-raadslid in Amstelveen, ziet in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) een goede aanleiding voor gemeenten om kortere wachttijden te introduceren.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO, VVD

Meneer Vos maakt gebruik van een rollator. De buitendeur van het complex waar hij woont kan elektrisch geopend worden. Een voorziening die is aangebracht voor twee gehandicapte medebewoners. Zij beschikken over een afstandsbediening. Dat wil meneer Vos ook. Hij vraagt een afstandsbediening aan bij de gemeente Amstelveen. In plaats van een afstandsbediening volgt een hele keten van stappen. Eerst een intakegesprek dat resulteert in een indicatierapport. Dat rapport wordt besproken met collega's die het voorleggen aan een commissie. Daarna volgt een toe- of afwijzing. En dat alles voor een afstandsbediening die ongeveer € 50,- kost.

Ondoordringbaar

Voor Herbert Raat, VVD-raadslid in Amstelveen, is het voorbeeld van meneer Vos illustratief voor de manier waarop de overheid omgaat met de behoefte van burgers. "Ik kreeg er zelf twee jaar geleden mee te maken toen mijn schoonmoeder plotse-

ling ziek werd. Op zo'n moment heb je hulp nodig. De thuishulp was snel geregeld maar de verpleegzorg liet heel lang op zich wachten. Toen het telefoontje kwam, was ze al overleden. Zoiets is heel pijnlijk. Er zijn genoeg voorzieningen in Nederland. Daar hoeft echt geen geld bij. Het is alleen verkeerd georganiseerd. Controle op controle, uitzondering op uitzondering stapelen zich op tot er een ondoordringbaar web

van regels ontstaat. In Amstelveen werken allemaal nette mensen die alles controleren en opmeten, maar ze doen met alle respect in een groot aantal gevallen totaal overbodig werk. Vijfennegentig procent van alle aanvragen die een beroep doen op de Wet Voorziening Gehandicapten (WVG) worden toegewezen. Toch gaan alle aanvragen door dezelfde molen. Er bestaan klantvriendelijkere procedures om de wachttijd te bekorten. Bijvoorbeeld door steekproefsgewijs te controleren."

De WMO moet een einde maken aan die trage afhandeling. Met ingang van de wet komt er meer samenhang in de ondersteuning voor de burger. Zo kan iedereen straks met vragen over ondersteuning bij één loket terecht. Bovendien betreft de gemeente de burgers bij het ontwikkelen van het gemeentelijke WMO-beleid. Dat maakt ondersteuning op maat mogelijk. De WVG en de Welzijnswet vallen al onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Met de invoering van de WMO komen daar een deel van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

het op neer'

'De WMO is een mooie aanleiding om de interne bureaucratie aan te pakken'

(OGGZ) bij. De grootste verandering is de bundeling van de wetten en de verandering in de sturingsfilosofie. Door een bundeling van de wetten is integraal beleid mogelijk. Dit betekent dat gemeenten alle diensten goed op elkaar moeten afstemmen.

Spruitjeslucht

"Of de WMO het verschil gaat maken, moeten we afwachten", aldus Raat. "Er hangt enerzijds een spruitjeslucht om die wet heen. Veel wordt overgelaten aan mantelzorg. Natuurlijk is het goed dat we elkaar helpen. Maar je kan niet alles oplossen met mantelzorg. Zij springen in als de zorg niet op tijd geregeld is.

DE WMO IN HET KORT

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) is een nieuwe wet waarin de volgende wetten zijn gebundeld: de Welzijnswet, de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG), een aantal subsidieregelingen uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) — waaronder mantelzorgondersteuning en diensten bij wonen

met zorg —, de huishoudelijke verzorging uit de AWBZ en de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). De WMO werd in 2006 aangenomen en in januari 2007 ingevoerd. Een belangrijk onderdeel van de wet is dat de lichtste en meest gangbare vorm van thuiszorg, de huishoudelijke verzorging, niet langer

wordt bekostigd door de AWBZ-verzekering, maar door de gemeenten. Daartoe werd een bedrag van ruim een miljard euro uit de AWBZ-kas gehaald en overgeheveld naar de gemeenten. Voortaan wijzen de gemeenten de zorg toe en niet langer het Centrum Indicatie Zorg (CIZ).

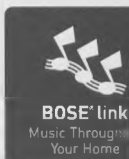
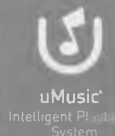
Toch ben ik blij dat de nieuwe wet er is. Omdat je op gemeentelijk niveau beslissingen kunt nemen over zaken die dicht bij de burger liggen. Wat je dichterbij de mensen organiseert, kun je beter regelen. Slimmer werken. Daar komt het op neer. De invoering van de WMO is een mooie aanleiding om nu eens de interne bureaucratie aan te pakken. Die bureaucratie moeten ze slopen zodat je niet bij twaalf verschillende loketten hoeft aan te kloppen. De gemeente heeft er een aantal taken bij gekregen zoals huishoudelijke verzorging, welzijnswerk en ouderenwerk. Al die partijen moeten gaan samenwerken. De gemeente moet de vinger aan de pols houden en er op toezien dat ieder van die partijen zijn belofte nakomt. We willen als VVD aan het einde van het eerste kwartaal van het college weten hoe het staat met de dienstverlening. Als de uitvoering niet op orde is, zullen we als VVD onmiddellijk reageren."

Signalen

De aandacht voor de praktische invulling van de WMO is belangrijk, vindt Raat. "Een belangrijk onderdeel in de aanloop naar de WMO vormden de aanbestedingsprocedures met thuiszorgorganisaties. Het doel daarvan is dat gemeenten zo goedkoop mogelijk thuiszorg inkopen. Die marktwerking is op zich prima, maar in Amstelveen leek het er op dat het Joods Maatschappelijk Werk (JMW) buiten de boot zou vallen. Amstelveen kent een grote joodse gemeenschap die thuiszorg krijgt van het JMW. Die viel als kleine club buiten de aanbesteding. Toen hebben we binnen de gemeenteraad voorgesteld de aanbesteding in kleinere kavels te verdelen. De VVD heeft een paar traditionele stokpaardjes: financiën, verkeer en economische zaken. Bij de WMO gaat het niet om geld maar om de ruimte je leven in te richten zoals jij dat wil. Daar willen we als lokale VVD graag bovenop zitten." □

Inclusief:

De nieuwe BOSE® LIFESTYLE®-systemen

Elegantie aan de buitenzijde Unieke BOSE innovaties vanbinnen

Onze nieuwste DVD home entertainment-systemen dragen de naam LIFESTYLE® met reden. Zij weerspiegelen daadwerkelijk hoe u optimaal kunt genieten van muziek en home cinema zonder compromissen te sluiten: een combinatie van pure elegantie met de nieuwste technische innovaties zoals u die alleen van Bose mag verwachten.

Onze LIFESTYLE®-systemen zijn complete muziek- en home cinema-systemen, waarin hoge weergavekwaliteit, elegantie, bedieningsgemak en uitbreidbaarheid samenkomen.

Unieke Bose technologieën – echte luistervoordelen:

Het ADAPTiQ® audiocalibratiesysteem

Automatische geluidsafstelling, houdt rekening met de kamergrootte, luidsprekeropstelling en luisterposities.

uMusic® intelligent weergavesysteem

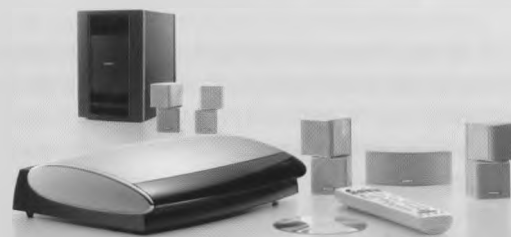
Slaat honderden cd's op in het media center, onthoudt uw muzikale smaak, zelfs voor bepaalde tijden en stemmingen.

BOSE® link

Speelt verschillende bronnen in verschillende ruimten af. Tegelijkertijd, vanaf één systeem.

**Ervaar het verschil dat de Bose technologie maakt.
Vraag om een demonstratie bij een geautoriseerde Bose-dealer.**

Voor adressen belt u naar +31 (0)299 390111 of e-mail naar consumenteninfo@bose.com

Het nieuwe BOSE® LIFESTYLE® 48 DVD home entertainment-systeem. De ultracompacte ACOUSTIMASS®-module is 30% compacter en nu nog makkelijker uit het zicht te plaatsen.

BOSE
Better sound through research®

Mevrouw prof. Dr. H.M. Dupuis, secretaris-penningmeester van de Eerste Kamerfractie, vertegenwoordigt al bijna acht jaar de VVD in de Eerste Kamer. De afgelopen vier jaar had ze als portefeuilles onderwijs en volksgezondheid. Bovendien zet zij zich als docent in voor veel masterclasses en is ze voorzitter van de redactie van *Liberaal Reveil*, het tijdschrift van de Teldersstichting. Hoe ziet haar dag er uit?

10.00 uur:

"De dag begint met het wekelijks overleg met fractieassistent Thomas van Kuilenburg. Samen met hem spreek ik uiteenlopende zaken door die in de aansluitende fractievergadering aan bod komen."

10.45-12.15 uur:

Naast voorzitter Uri Rosenthal tijdens de fractievergadering. "De te bespreken punten variëren van een terugblik op de voorgaande plenaire bijeenkomst tot het bespreken van wie welke brieven beantwoordt en van de te verwachten problemen tijdens de plenaire bijeenkomst van diezelfde middag tot de omgang met de media."

13.00 uur:

"Op weg naar een bijeenkomst in de grote hal waar we afscheid nemen van collega-senator Ab Klink, die als nieuwe minister van VWS is aangesteld."

12.10 uur:

"In gesprek met gast Michiel van Haersma Buma die komt praten over de campagne voor de Provinciale Statenverkiezingen. Besproken wordt waar de fractieleden nog bij kunnen dragen aan de campagne."

13.40 uur:

"In de 'groene bankjes' voor een plenaire bijeenkomst om de nieuwe senator in te te zweren."

13.50 uur:

"Overleg met beveiliging over de gasten van de middag, een standaardprocedure om de veiligheid te waarborgen."

Erkenning van het recht op

De VVD gaat een wetsvoorstel indienen waardoor mensen zich gemakkelijker kunnen verdedigen onder het mom van noodweer. De kamerleden Weekers en Teeven willen dat mensen zich ook mogen verdedigen bij dreiging van geweld. Nu moet een dader eerst aanvallen voordat noodweer is toegestaan. Liber vroeg beide heren naar de noodzaak van een dergelijke wetswijziging.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: ISTOCK, VVD

Stelt u zich de volgende situatie voor: u wordt 's nachts opgeschrikt door merkwaardige geluiden. Daar wilt u het fijne van weten, dus gaat u op kousenvoeten op onderzoek uit. Even later wordt duidelijk wat de bron van die geluiden is: er wordt ingebroken. In een merkwaardige mengeling van plotselinge moed en acute ergernis over zoveel brutaliteit, reikt u naar de pook van de open haard en sluipt dichterbij. De inbreker lijkt niets te vermoeden. Als u eenmaal dichtbij genoeg bent, haalt u uit met de pook en velt de crimineel met een daadkrachtige slag. Hij valt bewusteloos neer en u belt opgelucht de politie. Als die even later arriveert, verwacht u eigenlijk de nodige complimenten over uw preventieve actie. Dat blijkt echter anders uit te pakken, want de dienstdoende agenten arresteren weliswaar de inmiddels bijgekomen inbreker, maar stellen ook u in verzekerde bewaring wegens zwaar lichamelijk geweld en poging tot doodslag. Tot uw niet geringe verbijstering bevindt u zich even later in een politiecel. En nadat de inbreker voorlopig weer op vrije voeten is gesteld, wordt u nog pittig aan de tand gevoeld door een tweetal rechercheurs.

Betere bescherming

Wie mocht denken dat bovenstaande geïnspireerd is op 'Der Prozeß' van Franz Kafka, komt bedrogen uit. Dit is gebaseerd op de hedendaagse realiteit en dergelijke gevallen komen – in deze en minder hevige mate – tientallen keren per jaar voor, zo wordt ons door Frans Weekers en Fred Teeven verteld. Volgens hen moeten mensen die in hun woning of winkel bedreigd worden, een betere bescherming krijgen. Ze vinden het onbestaanbaar dat mensen die zich in hun eigen omgeving verdedigen, het risico lopen zich hiervoor te moeten verant-

woorden voor de rechter. Teeven: "Van een dergelijke wetswijziging zal een preventieve werking uitgaan. Op Curaçao hebben ze daar inmiddels ervaring mee. Ze hadden daar veel last van gewelddadige inbraken en berovingen, maar sinds ze daar de wet hebben veranderd en mensen het recht hebben gekregen zich in hun eigen woonhuis of winkel te verdedigen, is die vorm van criminaliteit sterk gedaald. Als inbreker bedenk je je natuurlijk wel een keer als je het risico loopt klappen te krijgen." Weekers en Teeven hebben het initiatiefwetsvoorstel aangekondigd bij de behandeling van de begroting voor 2007 van het ministerie van Justitie. Ze komen met dit voorstel, omdat minister Hirsch Ballin (Justitie) in november heeft laten weten dat hij bestaande regels en jurisprudentie voor noodweer toereikend vindt. Hirsch Ballin zei dat na een verzoek van VVD-leider Rutte om de regels voor noodweer te versoepelen.

Geen eigen rechter spelen

Tegenstanders van een dergelijke wetswijziging wijzen bij voorkeur op het gevaar dat burgers eerder geneigd zouden zijn het recht in eigen hand te nemen. Teeven en Weekers bestrijden dat met klem. "Deze wet verandert niets aan de zorgvuldigheid waarmee dergelijke voorvallen dienen te worden onderzocht", aldus Weekers. "Als er sprake is van excessief geweld, moet dat vanzelfsprekend worden aangepakt. Het gaat ons meer om de juridische positie van mensen die zich verdedigen. Onder de huidige wetgeving ben je automatisch verdachte totdat noodweer is bewezen. We willen de wet zodanig wijzigen dat er in zulke gevallen automatisch sprake is van noodweer, totdat anders is bewezen. We draaien de bewijslast dus om. Dat lijkt ons voor het rechtsgevoel van burgers een uitstekende zaak. Zeker omdat het in de praktijk van strafrecht-

Weekers:

'We willen de wet zodanig wijzigen dat er automatisch sprake is van noodweer, totdat anders is bewezen'

zelfverdediging

Teeven:
'Ze mogen zich alleen op gepaste wijze verdedigen in hun eigen huis of eigen winkel'

pleging nu niet altijd even gemakkelijk is om de aannemelijkheid van noodweer duidelijk te maken. Dat heeft onder meer te maken met het feit dat er vaak geen getuigen van het voorval zijn, anders dan diegene die zich heeft verdedigd en de aanvaller, die om begrijpelijke redenen vaak een tegenovergesteld verhaal vertelt."

"Het betekent dus niet dat burgers de vrije hand krijgen", vult Teeven aan. "Ze mogen zich verdedigen in hun eigen huis of eigen winkel, maar dan wel op gepaste wijze. Je mag jezelf dus verdedigen met bijvoorbeeld een honkbalknuppel. Maar als je de inbreker eenmaal je huis hebt uitgejaagd, mag je hem vervolgens niet meer op de stoep volledig in elkaar slaan. De wet is op de gebieden van buitenproportioneel geweld in situaties van noodweer en noodweerecces heel helder en dat moeten we vooral zo houden."

Diverse partijen in de Tweede Kamer, waaronder het CDA en de VVD, hebben al eerder aangedrongen op maatregelen die helpen de winkelcriminaliteit terug te dringen. Het is dan ook nauwelijks verwonderlijk dat er vanuit de detailhandel instemmend is gereageerd op de plannen van Weekers en Teeven. De verwachting is dat er binnen de Kamer voldoende consensus zal zijn, de PvdA heeft al aangegeven er veel voor te voelen en het CDA neigt ook die kant op, zodat het voorstel op een aanzienlijke meerderheid kan rekenen. □

JOHNSON BROS.
A Member of the
Wedgwood Group

“Old Britain Castles”

Voor informatie bel, schrijf of e-mail naar:
Wedgwood Benelux
Postbus 2082, 8203 AB Lelystad
tel.: 0320 - 23 26 96

fax: 0320 - 24 55 49
e-mail: Martin.Muller@Wedgwood.nl

Uitslagen Provinciale Statenverkiezingen bemoedigend

In de eerste maanden van dit jaar hebben we intensief campagne gevoerd voor de Provinciale Statenverkiezingen die op 7 maart jl. plaatsvond. De uitslag is zonder meer bemoedigend voor de VVD. We zijn op de weg terug en kunnen vol vertrouwen naar de toekomst kijken. Het elan en enthousiasme dat ik de afgelopen maanden heb gezien bij mijn bezoeken aan alle provincies, heeft zich vertaald in een uitslag die er mag zijn.

Ik wil de lijsttrekkers, kandidaten en vooral al die vrijwilligers in de provincies dan ook veel dank zeggen. Met deze voorlopige uitslag kan de VVD in de provincies vol aan de slag om zich in te zetten voor meer werk, meer woningen en meer wegen.

We zien dat de nieuwe coalitie als geheel bij deze verkiezingen heeft verloren ten opzichte van 22 november. Zo kort na het aantreden van een kabinet is dat een opmerkelijke uitslag die aanknopingspunten biedt voor een stevige oppositierol van de VVD.

De coalitiepartijen krijgen te maken met een sterke VVD-fractie in de senaat. Ik dank op deze plek lijsttrekker Uri Rosenthal en de andere VVD-kandidaten van de Eerste Kamer voor hun inzet en zie uit naar onze samenwerking.

Mark Rutte
Fractievoorzitter

De VVD is op de weg terug. We hebben op 7 maart een goede uitslag gemaakt. De VVD behoudt een stevige

positie in de Provinciale Staten en straks ook in de Eerste Kamer.

De VVD kan met deze uitslag tegenwicht bieden aan de plannen van het nieuwe kabinet. Pal voor de vrijheid. Wij laten het liberale geluid horen en staan voor het individu. Het harde werken en niet versagen, is beloofd door de kiezer.

Namens het hoofdbestuur heb ik de twaalf provinciale lijsttrekkers, hun campagneleiders, de talloze vrijwilligers en de nieuw gekozen statenleden van harte gefeliciteerd met het behaalde resultaat. Gelukwensen en dank ook aan Michiel van Haersma Buma en alle medewerkers van de campagne teams.

Zoals gezegd: de VVD is op de weg terug. Laten we dit vasthouden en de kiezers en (nieuwe) leden aan ons binden. Liberalen tellen mee in politiek en maatschappij!

Jan van Zanen
Partijvoorzitter

**Algemeen secretariaat
zoekt e-mailadressen!**

Korte lijnen, snelle communicatie. Om u als VVD-lid snel van (actuele) informatie te voorzien - denk hierbij aan nieuws vanuit de partij, stukken voor de verschillende bijeenkomsten, congressen en ledenraadplegingen - zouden wij graag uw e-mailadres willen weten.

U kunt uw e-mailadres met uw naam, adres, postcode en woonplaats mailen naar: ledenadmin@stratatie@vvd.nl. Indien u ook (gratis) onze wekelijkse digitale nieuwsbrief voor leden, 'Thorbeckeweb', wilt ontvangen, kunt u dat eveneens in uw e-mail aangeven.

Alvast onze hartelijke dank!

Bonus ledenwinst prikkelt!

Bij het positieve nieuws over 2006 dat de eerste maanden van dit jaar langskwam, behoort ook de groei van onze partij. Per saldo kwamen er 692 nieuwe leden bij. Daarmee komt het totale ledenbestand op 40.849, een winst van 1,7 %. Gezien de jarenlange negatieve tendens een mooi resultaat, waar diverse afdelingen hard voor geknocht hebben... en een leuke beloning voor hebben ontvangen!

TEKST: WIM SCHOEVERS FOTOGRAFIE: ISTOCK

De ledenaantallen van politieke partijen zitten al langere tijd in een negatieve spiraal. Daarom is het meer dan nodig deze tendens te keren. Wil óók de VVD in onze democratie een belangrijke rol blijven spelen, dan is groei een cruciale factor. Denk alleen maar aan de teneur van het nieuwe regeerakkoord: alom betutteling en beperking van individuele vrijheid. Uit allerlei onderzoeken is gebleken dat het persoonlijk werven van leden het meest effectief is. Om dat een stevige impuls te geven, heeft het hoofdbestuur een financiële beloning voor afdelingen/stadskamercentrales ingesteld: € 100,- per nieuw lid dat er per saldo is bijgekomen.

Bonusregeling, ook in 2007!

Ledenwerving heeft prioriteit. Daarom wordt de bonusregeling in 2007 voortgezet. Hoe ziet de regeling er precies uit?

- [1] Elke afdeling of stadskamercentrale die over het boekjaar 2007 een netto ledenwinst weet te behalen, ontvangt een éénmalige bonus van € 100,- per lid dat er netto is bijgekomen.**
- [2] Daarnaast ontvangt de afdeling/stadskamercentrale met de hoogste absolute netto ledengroei over 2007 een bonus van € 3.000,-. Voor de tweede plaats is € 2.000,- gereserveerd, voor de derde plaats € 1.000,-.**
- [3] De afdeling of stadskamercentrale met de hoogste relatieve netto ledengroei over 2007 ontvangt een bonus van € 3.000,-. Voor de tweede plaats is € 2.000,- gereserveerd, voor de derde plaats € 1.000,-. Zo hebben ook kleinere afdelingen en stadskamercentrales een kans.**
- [4] Als een afdeling of stadskamercentrale zowel met een absolute groei als relatieve groei op plaats één (of twee of drie) eindigt, worden beide bonussen aan deze afdeling uitbetaald.**
- [5] De peildatum is telkens 1 januari.**

Richard Nijhoff, VVD Utrecht:

‘Dankzij de bonus kunnen we extra investeren in de voortzetting van ons beleid’

Utrecht - hart voor de VVD

Zo'n bonus kan behoorlijk oplopen. Daarover kan men in Utrecht meepraten. De afdeling in de Domstad staat, na de stadskamercentrales Amsterdam en Den Haag, op de derde plaats als het om groei in absolute getallen gaat. In één jaar tijd is het aantal leden gestegen van 559 naar 671 leden; 112 nieuwe leden dus. Voor penningmeester Richard Nijhoff een prachtige opsteker: "Dankzij de bonus kunnen we extra investeren in de voortzetting van ons succesvolle beleid." Samen met afdelingsvoorzitter Judith Tielen was hij jarenlang de grote drijfveer achter een gestructureerde aanpak van de omgang met (potentiële) leden. "Structuur, continuïteit, denken vanuit de doelgroep, gezelligheid en hart voor de VVD, dat zijn de belangrijkste ingrediënten. Het begon met de Nieuwe Leden-dagen voor alle leden en relaties; twee maal per jaar een middag die bewust gekoppeld is aan een nieuwjaarsborrel en een zomerse barbecue. Zo krijgt men snel het gevoel in een bruisende vereniging te stappen. Daarnaast hebben onze maandelijkse politieke cafés een vaste plaats verworven in het Utrechtse sociale leven. Er komen steeds meer mensen op af, waaronder veel studenten. Van meer recente datum zijn onze Businessdiners waarmee we een geheel ander publiek aan ons binden. Daar ontmoeten ondernemers en andere zakenmensen elkaar én de politiek, waaronder Kamer-, Staten- en raadsleden van de VVD."

Voor Nijhoff met zijn marketingachtergrond lijken al deze leden-activiteiten vanzelfsprekend, maar het is meer dan dat: "Het is pure noodzaak. Verplaats je in de denkwereld van je leden en supporters en vraag je voortdurend af met welke 'producten' je hen het beste van dienst kunt zijn."

Paul Jansen, VVD Grave:

'Vanuit de filosofie van Benaderen, Betrekken, Boeien, Binden en Borgen zijn diverse doelgroepen gedefinieerd'

De Graafse VVD

De afdeling Grave noteerde vorig jaar een groei van 31 naar 54 leden. Zij belandde daarmee op de tweede plaats als relatief grootste groeier met ruim 74%. Ook hier zien we dat communicatieprofessionals een doorbraak hebben bewerkstelligd. Op verzoek van het bestuur blies Paul Jansen, communicatieman bij een werkgeversorganisatie, in 2004 met een groepje externe supporters nieuw leven in de afdeling. "We schreven samen met voorzitter Theo Reijnen en de fractieleden een PR-plan, verdeelden de taken en gingen aan de slag. Grave telt circa 12.000 inwoners, waarvan er zo'n 1.500 op de VVD stemmen. Dat zijn dus potentiële leden. Door veel van die mensen persoonlijk aan te spreken en nadrukkelijk te betrekken bij het liberale gedachtegoed, hebben we leden en tegelijk ambassadeurs gewonnen. Voor het eerst is de Graafse VVD met drie raadszetels en een wethouder de grootste partij in de gemeente. Na dit succes zijn de meeste externen toegetrokken tot het bestuur, van waaruit ze samen met de fractie net een nieuw communicatieplan hebben gepresenteerd. Doelstelling: verdubbeling van het ledental in twee jaar. Vanuit de filosofie van Benaderen, Betrekken, Boeien, Binden en Borgen zijn diverse doelgroepen gedefinieerd, waarvoor we specifieke activiteiten gaan optuigen."

Jansen geeft toe dat met een schuin oog naar het succes van de SP wordt gekeken, maar goede marketingstrategieën mag iedereen gebruiken. Daarnaast moeten we ook binnen de VVD kunnen terugvallen op deskundigheid op allerlei gebieden. Zo gaan we hier voor onze raadsleden een steunfractie van specialisten inzetten. Maar voorop staat dat we dicht bij de mensen moeten staan. Daarom hanteren we hier heel bewust als naam 'de Graafse VVD'."

Met een huis-aan-huisactie kon dit laatste niet beter tot leven worden gebracht. "Onze campagneslogan 'Grave Vitaal' onderstreepten we met het uitdelen van sinaasappelen", verhaalt Jansen tot besluit.

Patrick Huurdeman, VVD Beesel:

'Een goede club geeft een goed gevoel, dat telt voor mensen'

VVD lokaal Beesel

Sinds de laatste verkiezingen neemt de VVD drie van de vijftien zetels in de gemeenteraad van Beesel in. "Dat was niet alleen winst, maar ook één zetel meer dan het CDA. En dat wil toch wel wat zeggen in Limburg", benadrukt Patrick Huurdeman, vice-voorzitter van de afdeling. Beesel ligt aan de Maas tussen Venlo en Roermond en telt in totaal 13.000 inwoners. Het dorpje is bekend van Sint Joris en de Draak. Patrick: "Ook de politiek kent hier zo haar 'folklore'. Na wat moeilijke bestuurlijke en persoonlijke perikelen hebben we twee jaar geleden een nieuwe start gemaakt met VVD-lokaal. Door ons temidden van grote buurtkwesties en landelijke politieke discussiepunten sterk te richten op lokale zaken, trokken we als politieke groepering veel belangstelling. De hier gebruikelijke persoonlijke benadering zorgde vervolgens voor een ledenaanwas van 14 naar 22 leden. Daarmee werd onze afdeling derde als relatieve groeier. Dat proces zullen we intensief voortzetten en de bonus komt daarbij natuurlijk uitstekend van pas. Als afdeling en politieke fractie moet je laten zien dat je er bént. Dat doen we dan ook maandelijks. Een goede club geeft een goed gevoel, dat telt voor mensen." □

Laat ook de Graskippen stemmen op de partij

Gras
DIER
KEURMERK

die vindt dat landbouwdieren dagelijks gezond naar buiten moeten kunnen en tijdens hun leven goed verzorgd worden.

Stem op www.grasburger.nl

Gun ze een gezond buitenleven en kies in de supermarkt voor Gras Eieren en Kip In De Wei eieren.

©® Gras-BURGER Organisatie, Postbus 46, 9530 AA Barger. ©Gras, Gras Ei, Graskippen, Kip in de wei, Grasvarkens, Grasdier, Grasvlees, Grasmelk

Gras Eieren®

Wilt u iets kwijt over de VVD, de politiek in het algemeen of aanverwante zaken? Uw brief kunt u mailen naar redactie@vvd.nl of per post sturen naar algemeen secretariaat VVD, t.a.v. redactie Liber, postbus 30836, 2585 GV in Den Haag.

■ **DE REDACTIE BEPAALT, ZONDER OPGAAF VAN REDENEN, OF EEN BRIEF WORDT GEPLAATST OF NIET. CORRESPONDENTIE HIEROVER IS NIET MOGELIJK.**

■ **DE REDACTIE BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR BIJDRAGEN AAN DEZE RUBRIEK IN TE KORTEN. EEN BRIEF MAG UIT MAXIMAAL 175 WOORDEN BESTAAN.**

■ **ALLEEN BRIEVEN VAN LEDEN KUNNEN WORDEN GEPUBLICEERD. REACTIES ZONDER HUISADRES EN INZENDINGEN ONDER PSEUDONIEM WORDEN NIET GEPLAATST.**

■ **HET IS TOEGESTAAN OM TE REAGEREN OP EEN EERDER INGEZONDEN BRIEF. DE REDACTIE BEPAALT ECHTER WANNEER EEN DISCUSSIE IS GESLOTEN.**

■ **AZENDERS VERLENEN TOESTEMMING VOOR OPENBAARMAKING.**

Randstadprovincie

Toen ik veertig jaar geleden lid werd van de VVD heerste daar de mening dat VVD-leden over alle onderwerpen van mening mochten verschillen. Van een Randstadprovincie waarvoor in het februarinummer van Liber op pagina 19 vijf VVD-leden de handen op elkaar hebben, ben ik afkerig. In de Nederlandse Republiek was de provincie Holland zo machtig dat toen het koninkrijk Nederland werd gevormd. Deze provincie werd gesplitst in Noord-Holland en Zuid-Holland. Een Randstadprovincie zou nog veel erger zijn dan de voormalige provincie Holland. Immers, nu al verplaatsen grote ondernemingen hun hoofdkantoor uit andere provincies naar Amsterdam. Rotterdam is een grote wereldhaven, hoewel niet de grootste (Sjanghai is groter). Van de acht universitaire instituten zullen er vijf in de Randstadprovincie zijn. Ongeveer de helft van de bevolking zal in de Randstadprovincie wonen. In ons democratisch land zal ook ongeveer de helft van de leden van de Eerste Kamer uit de Randstadprovincie komen. Belangen van de andere provincies kunnen hierdoor onvoldoende worden behartigd. Conclusie: geen Randstadprovincie.

Frits Snapper, 's- Gravenhage

Dubbele paspoort

Verontrust heb ik de steeds heftiger wordende discussie over de (vermeende) bezwaren tegen de dubbele nationaliteit gevolgd. Een belangrijk aantal Nederlanders beschikt over meer dan één nationaliteit of kan daar aanspraak op maken. Dat kan hen, in sommige omstandigheden, enig voordeel opleveren zonder dat dit ten koste gaat van hun medeburgers. 'Hun' bezit van twee paspoorten veroorzaakt 'ons' geen enkele schade. Vanuit een liberale filosofie is er dan ook niets aan te merken op het feit dat Nederlandse burgers zich op deze wijze tevens verbonden voelen met andere nationale groeperingen.

De alom gehoorde bezwaren zijn dan ook niet gebaseerd op feitelijke misstanden, maar op de gevreesde consequenties: strijdige belangen, gebrek aan loyaliteit. Die bezwaren missen elke onderbouwing. Bovendien zijn ze funest voor een goede integratie die immers gebaseerd moet zijn op het waardepatroon van zowel de 'oude' als de 'nieuwe' Nederlander.

Wat aan de bezwaren tegen het dubbele paspoort ten grondslag ligt, is louter angst; angst voor de onbekende medelander, angst voor terrorisme, angst voor een nieuwe samenleving. Democratie is, zoals we weten, niet voor bange mensen. In een liberale democratie dient geen plaats te zijn voor een hetze tegen de bezitters van meer dan één paspoort. Net zo min als binnen de rechtsstaat plaats kan zijn voor ongefundeerde aantijgingen.

Evert Vles, Rhoon

De zwakke knieën van de EU

Politiek betekent in de regel het sluiten van compromissen. Daar is niets mis mee. Behalve wanneer daarbij de grondrechten in het gedrang komen, meent liberaal Euro-parlementariër Jeanine Hennis-Plasschaert. De nationale en internationale belangen van de lidstaten en de Europese Unie lijken soms haaks op de grondrechten te staan. En daartegen, zo meent ze, dienen we ons fel te verzetten.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO, VVD

Jeanine Hennis-Plasschaert

Alliance of Liberals and Democrats for Europe
Alliance des Démocrates et des Libéraux pour l'Europe

Er waait een behoorlijk conservatieve wind door Europa", stelt Jeanine Hennis-Plasschaert die namens de VVD in het Europees Parlement zit. Ze doelt daarmee op de wijze waarop in de diverse lidstaten met de grondrechten wordt omgegaan. "Gelukkig worden er in de

Europese Unie geen ambassades in brand gestoken omdat iemand eens een keer iets provocerends heeft geschreven of getekend. Maar we moeten vaststellen dat de invloed van bijvoorbeeld de rooms-katholieke kerk in landen als Italië en Polen van significant belang is. In dat verband moeten we bijvoorbeeld denken aan het omgaan met homoseksualiteit of het recht op abortus of euthanasie. Er bestonden altijd al veel verschillen, maar die zijn sinds de recente uitbreidingen van de Europese Unie alleen maar groter geworden. In het verleden heb ik er wel eens voor gepleit dat Nederland zich sterk zou moeten maken om de liberale rechten die we in ons land hebben, te verheffen tot Europees beleid. Achteraf ben ik blij dat we dat niet hebben gedaan, want we zouden de 'strijd' hebben verloren. We zouden met dat Europese beleid een paar stappen achteruit hebben gedaan. Anno 2007 is dat de politieke realiteit in Europa."

Niet vanzelfsprekend

"Voor liberalen telt de vrijheid van meningsuiting heel zwaar. Ik ben het met Atzo Nicolai eens dat we steeds meer de neiging hebben deze vrijheid als iets vanzelfsprekends te ervaren. En dat is het zeker niet. In dat verband hoeven we alleen maar te wijzen op de situatie in bijvoorbeeld Wit-Rusland. Het is het waard om voor die vrijheid van meningsuiting te blijven vechten en het gevaar te bestrijden dat die vrijheid sluipenderwijs wordt ondergraven. En we moeten constateren dat in landen waar religie een voorname positie inneemt, de vrijheid van meningsuiting onder druk komt te staan. In het Europees Parlement en zeker binnen de liberale fractie, wordt daar ook veel over gesproken. Want we zien die toename van onverdraagzaamheid overal; dus niet alleen in de landen waar van oudsher het geloof een prominente rol heeft gespeeld. Dat is een verkeerde ontwikkeling."

Deense cartoons

Een dergelijke bedreiging van onze grondrechten vraagt om een daadkrachtige aanpak. Maar juist op dat vlak blijkt de Europese Unie maar moeilijk een vuist te kunnen maken. "Dat

hebben we bijvoorbeeld gemerkt in de kwestie van de Deense cartoons. Voor sommigen mogen deze dan shockerend zijn geweest, het is toegestaan in Denemarken en zeker ook in de Europese Unie. Er werden toen op hoge toon excuses geëist en vreemd genoeg ook gegeven. Daarna begon de ellende pas echt goed doordat er heftige reacties kwamen uit diverse islamitische landen. Ik heb toen vragen gesteld aan de minister-raad omdat ik van mening was dat Europa zich vierkant achter de vrijheid van meningsuiting zou moeten opstellen. Er kwam toen een fraai geformuleerd antwoord, waarvan de strekking was: 'De raad onderschrijft de vrijheid van meningsuiting, maar vindt dat deze moet worden uitgeoefend in de geest van respect voor godsdienstige en andere overtuigingen of opvattingen'. Dat is een dooddoener van jewelste, waarmee ze afbreuk hebben gedaan aan de intrinsieke waarde van onze grondrechten." Die dooddoener stelde de Europese ministerraad in staat om – zoals zo vaak – niet te zeggen waar het in deze lastige kwestie op staat. "Andere belangen speelden duidelijk de hoofdrol en de vrijheid van meningsuiting werd daaraan ondergeschikt gemaakt. Daar heb ik me heel erg aan geërgerd. Kijk, ik ben pragmatisch genoeg om te weten dat er binnen de lidstaten best verschillend wordt gedacht over allerlei kwesties. Echter, op wereldschaal kun je alleen een vuist maken als je intern politieke overeenstemming hebt bereikt en dat is klaarblijkelijk nog niet het geval, ook niet als het om een fundamenteel recht gaat zoals de vrijheid van meningsuiting."

Verdeeld en zwak

Een dergelijke vaststelling komt de criticasters van Europa vanzelfsprekend goed van pas. Zonder een duidelijk geformuleerd buitenlands beleid blijft de Unie een reus op lemen voeten. Willen we dus invloed krijgen dan zou de Unie naast een eco-

nomische ook een politieke eenheid moeten vormen, zo luidt de veelgehoorde kritiek. "Die politieke unie is al in de jaren tachtig en negentig besproken en benoemd in het Verdrag van Maastricht. Kortom, die bestaat al lang. Er is toen ook uitgesproken dat er diende te worden gewerkt aan een gezamenlijk buitenlands en veiligheidsbeleid. Maar helaas moeten we anno 2007

'Zonder een duidelijk geformuleerd buitenlands beleid blijft de EU een reus op lemen voeten'

vaststellen dat daarvan niets terecht is gekomen. Dat is heel duidelijk geworden tijdens de kwestie Irak, maar bijvoorbeeld ook bij het al dan niet verstrekken van passagiersgegevens aan de Verenigde Staten. Daar weten ze heel goed dat we geen gezamenlijk beleid hebben en dus worden de lidstaten tegen

'Grondrechten dreigen in de knel te komen als er andere grote belangen op het spel staan'

elkaar uitgespeeld. Hierdoor wordt de in potentie grote machtspositie van de EU op het wereldtoneel flink ondergraven." De oorzaak van deze impasse ligt in het feit dat de lidstaten bepalen hoe het buitenlandse beleid eruit ziet. "De minister-raad kenmerkt zich door een hausse aan heilige huisjes en electorale belangen. En iedereen wil graag uit nationaal belang het beste vriendje van

president Bush zijn en blijven, maar daarmee wordt de rol van de Europese Unie zwaar ondermijnd. Alle lidstaten hebben inmiddels diverse keren het belang van gezamenlijk beleid onderschreven, maar er wordt onvoldoende praktisch gevolg aan gegeven. En dat werkt dus ook fnuikend in gevallen waar die grondrechten van buitenaf worden bedreigd."

De VVD heeft al eerder geroepen dat Nederland zich niet moet verschuilen achter de dijken en de ogen en oren open moet hebben voor wat er in de wereld gebeurt. "We hebben, zoals eerder gezegd, de neiging om de vrijheden en rechten, zoals we die hier kennen, als iets vanzelfsprekends te beschouwen. De realiteit leert echter dat dat niet het geval is. Niet in sommige landen buiten Europa, maar ook niet in sommige lidstaten. Vandaar dat we trots moeten zijn op onze verworvenheden en daar ook voor moeten blijven vechten. Grondrechten dreigen in de knel te komen als er andere grote belangen op het spel staan. Wij, als parlementariërs, moeten dus keer op keer waakzaam zijn dat dat niet gebeurt." □

(Dit is een gratis advertentie)

DE ZONNEBLOEM

Stuur een Zonnebloemkaartje: een gelukwens die dubbel telt!

Een deel van de opbrengst
gaat naar de Zonnebloem
om huisbezoek, activi-
teiten en vakanties te
organiseren voor zieken
en gehandicapten.

Verkrijgbaar bij
onder andere **AKO**
kijk voor verkooppunten
op **www.zonnebloem.nl**

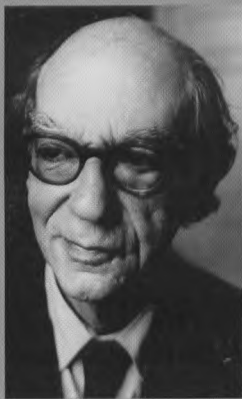

De Zonnebloem kleurt je wereld.

www.zonnebloem.nl

de Zonnebloem®

**KEN UW
KLASSIEKEN**

Isaiah Berlin (1909-1997)

We moeten het nu al bijna tien jaar zonder de liberale filosoof Isaiah Berlin doen. Zijn nalatenschap houdt zijn herinnering echter springlevend. De van oorsprong uit Riga afkomstige denker heeft in zijn werkzame bestaan talloze essays geschreven over de meest uiteenlopende onderwerpen. Van Russische filosofen tot de Romantiek: Berlins kennishorizon was uitermate breed. Als mijlpaal voor de liberale filosofie geldt zijn uiteenzetting van positieve en negatieve vrijheid. Deze theorie is terug te vinden in een tekst van de toespraak 'Two concepts over liberty' uit 1958.

Positieve en negatieve vrijheid

Berlin dacht dat alle vrijheidsbegrippen op te delen waren in twee vormen: positieve en negatieve vrijheid. In het geval van negatieve vrijheid is de mens absoluut vrij om te doen en laten wat hij wil. Er is geen enkele sprake van dwang en andere personen zullen hem zo min mogelijk in de weg staan. Bij positieve vrijheid richt de mens zijn leven zelf in, maar dan wel met inachtneming van anderen. Dit betekent een beperking van de individuele vrijheid. Berlin wilde aantonen dat in het verloop van deze tweedeling de achterliggende gedachten mijlenver uit elkaar raakte. Het idee achter de negatieve vrijheid, zo min mogelijk bemoeienis van buitenaf, blijft goed intact als het wordt toegepast. Echter, de positieve vrijheid kan alle kanten uitwaaien omdat de toepassing op velerlei manieren kan worden gemanipuleerd. Positieve vrijheid kan zo uitmonden in een negatieve werkelijkheid. Onder het mom van de vrijheid kan het individu worden onderdrukt. Voor Berlin was dit een schrikbeeld.

MAAK KENNIS MET...

Sjoerd Potters: 'Je moet gewoon in het diepe springen'

"Het is volstrekt uit de hand gelopen", lacht Sjoerd Potters (32), bestuursassistent van VVD gedeputeerde Onno Hoes (Brabant). Wat begon als een bestuursfunctie binnen de VVD Waalwijk is uitgegroeid tot een zestigurige werkweek als bestuursassistent.

TEKST: PETER STEEMAN

Waarom ben je lid geworden?

"Ik was altijd al geïnteresseerd in politiek. Het enige dat ontbrak was een goede aanleiding om actief te worden. Die kwam toen Ayaan Hirsi Ali haar overstap naar de VVD bekend maakte. Dat verhaal sprak mij erg aan. Begrippen als vrijheid, gelijkheid, opkomen voor het individu en het grijpen van kansen horen allemaal bij de VVD. Dat had ik mij daarvoor nooit zo gerealiseerd. Het maakte in één klap een einde aan mijn beeld van een partij voor oudere gefortuneerde mensen. Nadat ik lid werd, heb ik eerst in het bestuur van de VVD in Waalwijk gezeten. Daar leer je hoe een partij werkt. Politiek is vooral een kwestie van doen. Je moet gewoon in het diepe springen. Vorig jaar ontmoette ik Onno Hoes. Ik gaf aan dat ik meer wilde doen voor de VVD. Sindsdien ben ik zijn bestuursassistent."

Wat is je ambitie?

"In de politiek kun je echt dingen veranderen als je mensen weet te overtuigen. Om die reden wil ik graag kamerlid worden. Ik zie het Kamerlidmaatschap als een middel. Niet als een doel op zich. Politici zijn gewend uit te gaan van hun eigen gelijk. Die fout probeer ik niet te maken. Wat helpt is dat ik mij vanuit mijn achtergrond als mediator gemakkelijk in een ander verplaats. Politici moeten niet steeds dezelfde grammofoonplaat afdraaien. Dat merkte ik ook tijdens de laatste campagne die we voerden. Als je mensen wilt bereiken, moet je beginnen met luisteren." □

BESTE FILM: Brokeback Mountain

FAVORIETE VAKANTIEBESTEMMING: Egypte

LEKKERSTE ETEN: Thais

LAATST GELEZEN: Het universum van Stephen Hawking

Fundament

ARTIKEL 6

[1] IEDER HEEFT HET RECHT ZIJN GODSDIENST OF LEVENSOVERTUIGING, INDIVIDUEEL OF IN GEMEENSCHAP MET ANDEREN, VRIJ TE BELIJDEN, BEHOUDENS IEDERS VERANTWOORDELIJKHEID VOLGENS DE WET.

[2] DE WET KAN TER ZAKE VAN DE UITOEFENING VAN DIT RECHT BUITEN GEBOUWEN EN BESLOTEN PLAATSEN REGELS STELLEN TER BESCHERMING VAN DE GEZONDHEID, IN HET BELANG VAN HET VERKEER EN TER BESTRIJDING OF VOORKOMING VAN WANORDELIJKHEDEN.

Vrijheid van meningsuiting van onze samenleving

Minister Atzo Nicolai zorgde begin januari voor enige opschudding door te stellen dat het grondrecht op vrije meningsuiting feitelijk zou moeten prevaleren boven de andere grondrechten. Dus ook boven het grondrecht op religie en levensovertuiging. Er volgde direct een reactie van de SGP. Maar ook andere partijen en personen mengden zich in de discussie. Daaronder bevond zich Jan Kees Wiebenga, lid van de Raad van State. Hij zoekt de oplossing in de nuances. Liber sprak met beide heren.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: VVD, ISTOCK

Het grondrecht op vrije meningsuiting staat aan de basis van onze democratie", opent Nicolai. "En ik zie de laatste tijd ontwikkelingen die naar mijn mening dat grondrecht dreigen in te perken. Tegen die ontwikkeling wil ik me krachtig verzetten. Vandaar dat ik die stelling zo heb geformuleerd."

"De invalshoek die ik kies, is een beetje anders", vult Wiebenga aan. "Er is geen tegenstelling tussen liberalisme en religie; er is een tegenstelling tussen liberalisme en fundamentalisme. In die zin mag ik verwijzen naar onze beginselverklaring uit 1980. Daarin nemen we geen negatieve houding aan ten aanzien van religies, maar stellen we wel dat de staat en de kerken hun afzonderlijke taken moeten vervullen en zich zo weinig mogelijk met elkaar moeten bemoeien. In de discussie die nu is aangezwengeld door minister Nicolai deel ik zijn mening dat je alles, binnen de grenzen van de wet, moet kunnen zeggen. Maar ik voeg daar wel het begrip 'respect' aan toe. Je mag dan wel alles zeggen, maar je hoeft niet alles te zeggen."

Scheiding tussen kerk en staat

"De meeste Nederlanders en waarschijnlijk ook de meeste liberalen kunnen best leven met de teksten zoals die nu in de Grondwet staan (zie kader op pagina 24). Aan de andere kant moeten we ook vaststellen dat velen liever een zogenoemde 'lekenstaat' zouden hebben, naar bijvoorbeeld Frans model. In Frankrijk bestaat een volstrekte scheiding tussen kerk en staat. Gezien de politieke historie, waar liberalen altijd zaken hebben moeten doen met confessionele partijen, is er in Nederland een ander model gevormd. En daar hebben we als VVD-ers feitelijk weinig moeite mee", concludeert Wiebenga.

"Het Franse model is in wezen 'liberaler' dan het Nederlandse", erkent Nicolai. "Dat leidt tot de vraag of we in politieke zin iets moeten willen doen aan de huidige situatie. Mijn antwoord is 'nee'. Een andere vraag is of we ons binnen het gegeven kader

van de grondrechten zorgen moeten maken over de recente ontwikkelingen in ons land en dan luidt mijn antwoord: 'ja'. Door de toename van orthodoxie in de samenleving ontstaat er minder besef voor het belang van vrijheid van meningsuiting. We moeten constateren dat de 'nieuwe Nederlanders' uit landen komen waar het geloof zich in een heel andere ontwikkelingsfase bevindt en waar scheiding van kerk en staat vaak bepaald niet duidelijk is. Dat kan hier in Nederland gaan wringen. In de eerste plaats omdat mensen vanuit hun geloofsovertuiging het recht menen te hebben om bijvoorbeeld andere mensen te discrimineren.

Ten tweede omdat ze andere mensen in hun grondrechten willen beknotten, omdat ze zich snel aangevallen of beledigd voelen in hun geloofsovertuiging. Ik vind dat gevaarlijke ontwikkelingen, voornamelijk omdat deze zich voltrekken tegen een achtergrond van bedreiging, van angst. Het gaat me dus niet om een juridische discussie over de artikelen in de Grondwet; het gaat me om het feit dat er mensen zijn die weinig of niets meer durven

Atzo Nicolai: 'Door de toename van orthodoxie in de samenleving ontstaat er minder besef voor het belang van vrijheid van meningsuiting'

'LIBERALE' FRANSE GRONDWET

In Frankrijk wordt de neutraliteit van de staat in de 'Loi concernant la séparation des églises et de l'état' als volgt weergegeven:

ARTIKEL 1: De Republiek verzekert de gewetensvrijheid. Zij garandeert de vrije beoefening van godsdiensten, met slechts de hieronder geformuleerde beperkingen in het belang van de openbare orde.

ARTIKEL 2: De Republiek erkent, bekostigt, noch subsidieert godsdiensten. Dienovereenkomstig zullen vanaf de eerste januari die volgt op de afkondiging van deze wet, alle uitgaven die betrekking hebben op de uitoefening van godsdiensten worden geschrapt van de begroting van de staat, de departementen en de gemeenten. Evenwel zullen op de bedoelde begrotingen kunnen worden ingeschreven de uitgaven voor diensten van aalmoezenierschap en de uitgaven bestemd voor het verzekeren van de vrije uitoefening van godsdiensten in openbare instellingen als lycea, colleges, tehuizen, toevluchtsoorden en gevangenissen. De openbare godsdienstige instellingen worden opgeheven, onder voorbehoud van de afwegingen die in het artikel worden uiteengezet.

tenen in Nederland, maar dat is bij islamieten lang niet overal het geval", stelt Nicolai vast.

"Maar juist in die situatie vergt de dialoog soms enige terughoudendheid", voegt Wiebenga toe. "Het is in Nederland toegestaan om daarover van alles te zeggen, maar we moeten ons afvragen hoe doelmatig dat is. Als je een kritische opmerking maakt over de profeet Mohammed, dan weet je dat je een aantal gelovigen op hun ziel trapt. En als je vervolgens van diezelfde mensen vraagt dat ze actief moeten meedoen aan inburgering, dan zou wel eens kunnen blijken dat die opmerking bepaald ondoelmatig is geweest. Het begrip 'respect' speelt hierbij dus een belangrijke rol en dan heb ik het vooral over de functie van bijvoorbeeld politici en andere ambtsdragers." "Dat ben ik hartgrondig met Wiebenga eens", aldus Nicolai, "maar dat neemt niet weg dat we als liberalen en zeker als liberale politici pal moeten staan voor de vrijheid van meningsuiting. Dat grondrecht is naar mijn stelling overtuiging het fundament van onze samenleving en daar mag niet aan worden getornd. En als een ander grondrecht die vrijheid bedreigt, dan behoort ik de waarschuwendende vinger op te steken. En dat is precies wat ik probeer te doen." □

zeggen en zich terugtrekken uit het openbare debat. Ik ben het met Wiebenga eens over het begrip 'respect'. Ik hoor soms ook uitspraken waarvan ik denk: 'moet dat nu zo? Kan dat niet wat anders?' Maar als politicus sta ik pal voor het recht dat mensen hebben om dergelijke zaken te mogen zeggen."

Superioriteit

"Als liberalen zijn we het erover eens dat er in een samenleving ruimte moet zijn voor verschillende opvattingen en meningen.

En dat strekt zich uiteraard ook uit naar religies en levensovertuigingen. Maar ik wil daarbij wel stellen dat religies op zichzelf het risico van gebrek aan verdraagzaamheid met zich dragen. Religies gaan uit van het idee dat ze het ware geloof zijn en herbergen het idee van superioriteit. Het is dus wenselijk dat religies in voldoende mate worden geabstraheerd, zodat afstand wordt genomen van dat idee van superioriteit en er ruimte voor dialoog ontstaat. Dat zie ik wel bij chris-

Jan Kees Wiebenga: 'Het is in Nederland toegestaan van alles te zeggen, maar we moeten ons afvragen hoe doelmatig dat is'

HET PODIUM

Wat vinden VVD'ers van een bepaald politiek onderwerp? In dit nummer het betoog van Alexander de Goeij, kandidaat Kamerlid voor de Tweede Kamerverkiezingen van november 2006. Onderwerp: 'de overheid en het bedrijfsleven moeten actief hun verantwoordelijkheid nemen om digitale criminaliteit te bestrijden'.

**Alexander de Goeij:
'Wat niet weet, wat
niet deert'**

Vroeger bewaarde je belangrijke papieren in een kluis, zorgde je ervoor dat de kluis een goed slot had en deed je de voordeur achter je dicht als je naar je werk ging. Nu bewaar je belangrijke 'papieren' in een map op de computer, laat je de pc aan staan voor de rest van de familie en doe je de voordeur achter je dicht als je naar je werk gaat. Het verschil tussen vroeger en nu: de inbreker gebruikt de voordeur niet meer!

Risico's

Hedendaagse technologieën worden bedacht om het leven te veraangename. Door onder andere internet kunnen eindgebruikers technologieën snel overnemen wat risico's met zich meebrengt; de veiligheid komt in het gedrang. Een goed voorbeeld is draadloos internet. Het maakt ons leven bijzonder gemakkelijk, maar brengt ook problemen met zich mee; de buurman kan op uw kosten gebruikmaken van internet en inbrekers ('hackers') kunnen rechtstreeks bij uw computer. Niet iedereen weet dat draadloos internet beveiligd moet worden en dat je risico loopt wanneer je dat niet doet. Klanten vertrouwen hun adressen, creditcardgegevens en e-mailadressen toe aan bedrijven. Deze beloven de gegevens niet aan derden uit te geven maar ook zij kunnen 'gehackt' worden, met als gevolg dat je gegevens alsnog op straat liggen. Dergelijke problemen gelden echter niet alleen voor het internet. Afgelopen jaar hebben we te maken gehad met spionagecamera's in pinautomaten, afliuisterbare stemhokjes en verloren usb-sticks.

Verantwoordelijkheid

Ik ben van mening dat de overheid veel meer moet doen om gebruikers te beschermen. U vertrouwt namelijk op de aanbieder van internet, pinautomaat en dergelijke en vertrouwt erop dat het gebruik ervan veilig is. De overheid moet bedrijven wijzen op hun verantwoordelijkheid hun producten en digitale klantgegevens goed te beveiligen. Daarnaast moeten zowel overheid als bedrijfsleven gebruikers actief informeren over de risico's van hedendaagse technologieën zodat ook u uw verantwoordelijkheid kunt nemen. Hier is overigens ook een taak weggelegd voor politie en justitie. Deze moeten meer aandacht besteden aan digitale criminaliteit en aangifte eenvoudiger maken. Op dit moment geven politie en OM vaak geen ondersteuning, omdat het bij digitale inbraak eigenlijk gaat om een geschil tussen twee personen. Het OM moet hierin een veel actievere rol gaan spelen. Alleen met goede voorlichting aan gebruikers en het dragen van de verantwoordelijkheid door overheid en bedrijfsleven, kunnen we blijven vertrouwen op de technologieën die ons leven vereenvoudigen. □

Meer weten over dit onderwerp? Kijk dan op www.aldg.nl.

Alvast bedankt ...

www.wnf.nl

for a living planet

... voor uw bijdrage aan ons klimaat.

De verandering van ons klimaat is één van de grootste bedreigingen voor alle natuur op aarde. Help daarom **hier** mee het wereldwijde klimaatprobleem aan te pakken. Kies bijvoorbeeld een energiezuinige auto, die aanbevolen wordt door het Wereld Natuur Fonds en de ANWB.

Ga voor meer informatie naar uw autodealer of www.anwb.nl

'Lef moet lonen' krijgt vervolg

Het leek wel een wedstrijd 'hoeveel ondernemers gaan er in een ...'. Zo groot was de belangstelling op zaterdag 27 januari jl. in Papendal te Arnhem voor de vervolgbijeenkomst 'Lef moet Lonen'.

TEKST EN FOTOGRAFIE: WIM SCHOEVERS

Als steun in de rug bij het opstarten van een eigen bedrijf, is de VVD vorig najaar met het 'Lef moet Lonen'-project gestart. Naast het in stelling brengen van externe expertise door middel van persoonlijke coaches, behoren ook workshops tot het programma. Dit keer stond het thema 'Ondernemerschap en innovatie in de regio' centraal. Jos van de Werken, senior adviseur bij Syntens, hield daarover een inleiding. Van de Werken: "Tachtig procent van alle innovaties ontstaat in de lagere regionen van bedrijven. Dus niet in de top! En de ideeën worden meestal geboren in gesprekken met klanten en niet in studiehooften."

Rondetafelgesprekken

Na de aftrap van Van de Werken volgden de rondetafelgesprekken met Tweede Kamerleden Charlie Aptroot, Brigitte van der Burg en Ineke Dezentjé Hamming-Blumink. De gedeputeerden Ton Hooijmaijers (Noord-Holland) en René van Diessen (Gelderland) namen eveneens een tafel voor hun rekening. Op deze wijze konden deelnemers eigen ervaringen en waarnemingen delen met onze landelijke en regionale politici. Zo kwam er discussie op gang over hoe met verouderde bedrijventerreinen om te gaan. Subsidies vond men niet 'des ondernemers'. Beter is het starters te introduceren in goede netwerken; de weg te wijzen naar kennis en kennissen dus. Ook de vooringenomen

Van de Werken:

'Tachtig procent van alle innovaties ontstaat in de lagere regionen van bedrijven. Dus niet in de top!'

houding van gevestigde instellingen werd ter sprake gebracht: 'Als je handelaar, allochtoon, vrouw of jong bent, krijg je een andere behandeling dan de stereotype zakenman'. Ten slotte zagen velen onze arbeidsmarktverhoudingen als een bottleneck voor starters om te beginnen dan wel personeel in dienst te nemen: 'Van snel inspelen op (markt)veranderingen kan zo eigenlijk geen sprake zijn.'

Ondernemersdag

Ter afronding van de bijeenkomst kregen twee ondernemers uit het coachproject de gelegenheid hun ervaringen te delen met de zaal. Starter Jop Wolff: "Dergelijke workshops zouden vaker georganiseerd moeten worden. En ze mogen wat mij betreft ook langer duren. Wellicht is het een idee een ondernemersdag te organiseren. Immers, de VVD is een partij die ook buiten verkiezingstijd betrokken zou moeten zijn bij de Nederlandse ondernemer." Zijn beveiligingsbedrijf Workrate, gespecialiseerd in hoogwaardige beveiligingsopdrachten en advieswerk voor de luchtvrachtsector, is gekoppeld aan coach Pauke van de Willigen van het bedrijf Dataconnections. "Een heel enthousiaste ondernemer, die net zoals ik aan de Technische Universiteit in Delft heeft gestudeerd." Job Wolff besluit: "Vooral op het gebied van verkoop en presentatie denk ik dat we erg veel van hem kunnen oppikken. Het sparren met een collega-ondernemer met een dosis meer ervaring is erg boeiend." □

Starter Job Wolff:

'Het sparren met een collega-ondernemer met een dosis meer ervaring is erg boeiend'

Aan de slag

Elders in dit nummer heeft u al kunnen lezen dat de uitslag van de verkiezingen van 7 maart voor de VVD bemoedigend is; we zijn op de weg terug. Gelijktijdig met de campagne voor die verkiezingen, speelde natuurlijk het debat over de regeringsverklaring van het nieuwe kabinet. Namens de VVD heb ik daar aangegeven dat dit

kabinet zekerheid predikt, maar in werkelijkheid onzekerheid biedt.

De coalitie geeft veel geld uit ten koste van hardwerkende mensen en investeert niet in veiligheid en wegen. En al die extra uitgaven worden pas concreet gemaakt na eindeloos gepolder. Er is voor de VVD in de oppositie dus werk aan de winkel.

Dit kabinet zegt mensen zekerheid te willen bieden. Maar wat betekent zekerheid, wanneer je straks ook na je 65e mee moet betalen aan je eigen AOW? Na een leven lang premie betalen is dat geen zekerheid, maar geldklopperij. Des te erger is het dat deze zogenaamde Bos-belasting niets bijdraagt aan het opvangen van de vergrijzing. Daarvoor moeten we meer mensen aan het werk helpen en de staatsschuld verder terugdringen. Maar dat doet het kabinet niet.

Het vele geld dat het nieuwe kabinet wil uitgeven, moet vooral opgebracht worden door hardwerkende mensen. Autorijden wordt duurder, vliegvakanties extra belast, allerlei regelingen worden inkomensafhankelijk en zelfs een dagje Efteling wordt duurder. Het extra belastinggeld

dat zo binnenkomt, komt vooral ten goede aan mensen met lagere inkomens. Dat betekent een verdere nivellering in ons toch al zo egalitair land. Bovendien wordt dat extra geld ongericht uitgegeven, zodat de armoedeval alleen maar groter wordt. Daar komt nog eens bij dat

‘Er is voor de VVD werk aan de winkel’

de coalitiepartijen niets investeren in veiligheid en wegen. Sterker nog, op veiligheid wordt fors bezuinigd en we dreigen 1.500 agenten minder te krijgen. In infrastructuur beloofde men 100 miljoen euro te investeren (daar leg je net een fietspad voor aan), maar uit de doorrekeningen blijkt nu dat er helemaal niets wordt geïnvesteerd.

Kortom, het is duidelijk dat dit kabinet een andere koers inslaat. Dat betekent voor de VVD dat we hard aan de slag moeten: in de Tweede Kamer, in de Eerste Kamer, in de provincies en in de gemeenten.

Wij zullen moeten komen met alternatieven voor het nivellerende en bemoeizuchtige beleid van dit kabinet. En dat zullen we zeker doen!

Mark Rutte,
fractievoorzitter

Partij Service

122e Algemene vergadering

11 en 12 mei 2007

Programma

(onder voorbehoud van wijzigingen)

LOCATIE:

**Beurs-World Trade Center
Beursplein 37 in Rotterdam**

Vrijdag 11 mei

■ **16.30 uur: Registratiebalies open**

■ **17.30 uur: Diner**

■ **20.00 uur:**

- Herdenking overleden vooraanstaande leden
- Welkomstwoord door partijvoorzitter Jan van Zanen
- Toespraak door fractievoorzitter Mark Rutte

■ **20.45 uur: Afscheid Bewindslieden en Tweede Kamerleden**

■ **Aansluitend: Feest**

Zaterdag 12 mei

■ **10.00 uur: Behandeling agenda in deelsessies**

■ **12.30 uur: Lunch**

■ **13.30 uur: Gastspreeker**

Stemvenster gehele middag

■ **14.00 uur**

Huishoudelijke vergadering (ALV):

- Jaarverslag 2006
- Jaarrekening 2006
- Verslag financiële commissie
- Benoeming financiële commissie
- Vaststellen hoogte van de contributie voor 2008
- Benoeming HB-leden

Politieke Vergadering (ALV)

- Visiedocument RO en Wonen
- Visiedocument Verkeer en Waterstaat
- Verantwoording door fracties van Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement over het gevoerde beleid
- Aan de orde zijnde politieke kwesties

■ **16.30 uur: Slotwoord Jan van Zanen**

■ **16.35 uur: Borrel**

■ **17.30 uur: Einde**

Besluitenlijst

121e algemene vergadering

op 27 januari 2007

[1] De voorzitter opende de vergadering om 10.00 uur.

[2] Besloten werd tot leden van de stem- en notulencommissie te benoemen:

- De heer J. van Loozenoord te Leidschendam
- De heer P. Lamberts te Barneveld
- Mevrouw C. de Paepe te Nieuwerkerk

Algemene vergadering van afgevaardigden

[3] De wijzigingen van het huishoudelijk reglement werden met algemene stemmen aangenomen.

Algemene ledenvergadering

[4] Het Jaarplan 2007 van het hoofdbestuur werd besproken en vastgesteld. Van de twee moties die daaromtrent werden ingediend door respectievelijk de afdeling Wageningen c.a. over het gebruik van de kleuren op de posters en de KC Rotterdam over de ontwikkeling van de idee- en debatpartij, werd de strekking overgenomen. Door het hoofdbestuur is daarnaast toegezegd dat er voor de onderdelen uit het jaarplan een planning- en controlemechanisme wordt ontwikkeld.

[5] De begroting 2007 met de nota van wijziging van het hoofdbestuur naar aanleiding van de verkiezingsuitslag van 22 november 2006 werd besproken en vastgesteld.

[6] De drie parlementaire fracties hebben verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid.

[7] Het voorstel van de afdeling Den Helder inzake zetelroof zal bij de behandeling van het toekomstige visiedocument Bestuur worden betrokken.

[8] De voorzitter sloot de vergadering om 17.00 uur.

Alle agendastukken zijn tenminste gedurende een jaar na te lezen via www.vvd.nl.

AANMELDINGSFORMULIER

122e ALGEMENE VERGADERING
11 en 12 mei 2007 in Rotterdam

In verband met het persoonlijk stemrecht is aanmelding verplicht.

Per lid a.u.b. één formulier gebruiken; extra formulieren kunt u aanvragen bij het algemeen secretariaat, telefoon (070) 361 30 61.

Het elektronische aanmeldingsformulier treft u aan op www.vvd.nl/av.

Graag in
blokletters
invullen

Ondergetekende meldt zich aan voor de algemene vergadering:

Naam M/V

Adres

Postcode Plaats

Telefoon E-mail

Indien u VVD-lid bent en persoonlijk stemrecht hebt (zie de spelregels AV, pagina 33, artikel 1), ontvangt u in de week van de algemene vergadering uw congresbescheiden (inclusief stempas) op dit adres.

De agenda verschijnt op 2 maart 2007 en de leeswijzer op 27 april 2007. U kunt deze downloaden van de VVD-website (www.vvd.nl/av). Indien u (één van) deze per post wilt ontvangen, kunt u dat hieronder aankruisen.

ALS EXTRA SERVICE WIL IK PER POST ONTVANGEN:

☐	de papieren agenda
☐	de papieren leeswijzer

IK MACHTIG DE VVD EENMALIG HET TOTAALBEDRAG AF TE SCHRIJVEN VAN:

Bank- /gironummer

T.n.v.

Datum

Handtekening

IK WIL HET VOLGENDE RESERVEREN:

.....	x diner op 11 mei à € 25	= €
.....	x lunch op 12 mei à € 15	= €
	TOTAALBEDRAG	= €

IK MAAK OP ZATERDAG 12 MEI GEBRUIK VAN DE GRATIS PROFESSIONELE KINDEROPVANG

voor (aantal) kind(eren) in de leeftijd 0 – 12 jaar

Wilt u overnachten?

Voor het reserveren van een hotelkamer kunt u rechtstreeks contact opnemen met Hotelservice Rotterdam (reserveren kan dus NIET via het algemeen secretariaat), telefoon: (010) 414 73 14, internet: www.hotelservicerotterdam.nl, e-mail: reservations@hotelservicerotterdam.nl.

Let op!

Dit formulier dient uiterlijk 27 april 2007 12.00 uur door de VVD ontvangen te zijn. U kunt het formulier faxen naar: (070) 360 82 76. Of per post sturen naar: VVD algemeen secretariaat, postbus 30836, 2500 GV Den Haag.

Wij attenderen u erop dat bij annulering ná 27 april 2007 12.00 uur van bovenstaande reserveringen de volledige kosten in rekening worden gebracht (zie de spelregels AV, pagina 33, artikel 22).

Let op!

Aanmeldings-
formulier op
www.vvd.nl/av

U zou ons een
groot plezier doen
wanneer u zich
aanmeldt via het
aanmeldings-
formulier op
de VVD-website
(www.vvd.nl/av).
Dit scheelt ons
een groot aantal
administratieve
handelingen en
verkleint daardoor
de kans op fouten!

Spelregels 122e algemene vergadering

11 en 12 mei 2007

Algemeen

[1] Voor deze algemene vergadering geldt het persoonlijk stemrecht voor alle leden van de VVD. Dit recht gaat in op de eerste peildatum na aanvang van het lidmaatschap. De peildatum is 1 januari 2007.

[2] Vooraanmelden kan tot 27 april 2007 12.00 uur; aanmelden tot 4 mei 2007 12.00 uur, of anders ter vergadering. In de laatste twee gevallen gelden onderstaande beperkingen.

[3] Na 27 april 2007 12.00 uur kan geen gebruik meer worden gemaakt van vooraanmelding of van bijkomende faciliteiten. U kunt zich aanmelden tot 4 mei 12.00 uur of ter vergadering op 11 en 12 mei 2007, waarbij de beperking van het aantal mensen dat ter plekke nog kan worden toegelaten afhankelijk is van de grootte van de zaal of zalen en van de beschikbare stemfaciliteiten.

[4] Leden van de VVD dienen zich vooraf via de VVD-website (www.vvd.nl/av) of schriftelijk door middel van het aanmeldingsformulier (Liber 2) aan te melden. Telefonische aanmeldingen kunnen niet worden aangenomen.

[5] De algemene vergadering is openbaar. Alleen leden van de VVD hebben stemrecht. In de agenda is aangegeven wanneer het stemvenster plaatsvindt. Overigens kunnen alle leden altijd aan de discussies deelnemen.

[6] Zonder aanmelding (vooraf of ter plaatse) worden geen stempassen afgegeven. Er zijn geen uitzonderingen op deze regel.

Individuele leden met vooraanmelding

[7] Individuele leden die zich voor vrijdag 27 april 2007 12.00 uur hebben aangemeld, hebben gegarandeerd toegang tot de algemene vergadering en hebben het recht hun stemrecht uit te oefenen in de vergadering.

[8] Deze leden ontvangen de congresbescheiden (inclusief de stempas) per post in de week van de algemene vergadering. Is dit niet het geval dan wordt u verzocht contact op te nemen met het algemeen secretariaat.

[9] Als extra service kunnen deze leden zich kosteloos de agenda en leeswijzer via de post laten toezenden.

[10] Op zaterdag 12 mei 2007 bieden wij gratis professionele kinderopvang voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Indien u hiervan gebruik wilt maken, dient u het aantal kinderen te vermelden op het aanmeldingsformulier.

Individuele leden zonder vooraanmelding

[11] Individuele personen die zich eerst ter vergadering melden, dienen zich te kunnen identificeren. Vervolgens wordt vastgesteld of de persoon lid is van de VVD en moet een aantal gegevens worden geregistreerd.

[12] Voor de aanmelding dient de persoon zich te kunnen legitimeren met een identiteitsbewijs met foto.

[13] Deze categorie leden wordt in overeenstemming met het huishoudelijk reglement slechts toegelaten zolang de capaciteit van de zaal en de beschikbaarheid van het stelsysteem dat toelaten.

Volmachten

[14] Alle leden ontvangen een in te vullen machtigingskaart in Liber nummer 2, die ongeveer drie weken voor de algemene vergadering verschijnt.

[15] Indien Liber niet tijdig is ontvangen, kunnen leden een machtigingskaart opvragen bij het algemeen secretariaat.

[16] Deze originele machtigingskaart kan worden afgegeven als volmacht aan een ander stemgerechtigd lid.

[17] Een stemgerechtigd lid mag maximaal twee volmachten accepteren van andere leden. Dit kan alleen maar op de in het volgende punt aangegeven wijze.

[18] Een volmacht kan worden afgegeven door de originele machtigingskaart in te vullen, te ondertekenen en fysiek mee te geven aan een ander stemgerechtigd lid. Er kan slechts één volmacht worden verstrekt. De volmachtverkrijger meldt zich ter vergadering aan de balie en ontvangt op het tonen van de volledig ingevulde volmacht een stempas.

[19] Een volmacht wordt ingetrokken door vóór afgifte van de stempas aan de balie de afgegeven machtigingskaart terug te krijgen van de volmachtverkrijger.

Kosten

[20] Het is mogelijk om via het aanmeldingsformulier aan te geven gebruik te willen maken van aangeboden faciliteiten (diner, lunch, kinderopvang).

[21] De verschuldigde kosten zullen na de algemene vergadering in rekening worden gebracht. Hiervoor dient door het lid een éénmalige incasso te worden verleend.

[22] No show voor de afgenomen faciliteiten wordt altijd in rekening gebracht, tenzij vóór 27 april 2007 12.00 uur een gemaakte reservering wordt afgezegd.

Stempas en stemvenster

[23] Stempassen zijn alleen geschikt gemaakt voor de actuele algemene vergadering.

[24] De te verstrekken stempas is eigendom van de VVD en dient na de algemene vergadering te worden geretourneerd om kosten te besparen.

[25] In de agenda is een stemvenster opgenomen. In dat tijdvak vinden in principe de stemmingen plaats, zodat er gelegenheid is om deel te nemen aan parallelsessies, zonder de stemmingen te moeten missen. De voorzitter van de vergadering kan in voorkomende gevallen besluiten ook een stemming te houden buiten het geagendeerde stemvenster.

[26] Een eenmaal afgegeven pas kan niet worden vervangen, ook niet in geval de ontvanger deze is vergeten mee te nemen of indien de pas in het ongereede is geraakt.

Spreektijd

[27] Voor iedere algemene vergadering bepaalt het hoofdbestuur wat de spreektijd is van de deelnemers en welke andere maatregelen eventueel worden getroffen voor een zorgvuldig verloop van de vergadering.

MACHTIGINGSKAART 1

122e ALGEMENE VERGADERING

11 en 12 mei 2007 in Rotterdam

Door invullen en ondertekenen kan deze kaart als volmacht aan een ander stemgerechtigd VVD-lid worden afgegeven.

Graag in blokletters invullen.

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

Handtekening

Verleent volmacht aan:

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

MACHTIGINGSKAART 2

122e ALGEMENE VERGADERING

11 en 12 mei 2007 in Rotterdam

Door invullen en ondertekenen kan deze kaart als volmacht aan een ander stemgerechtigd VVD-lid worden afgegeven.

Graag in blokletters invullen.

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

Handtekening

Verleent volmacht aan:

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

VOLMACHT

122e Algemene vergadering

BENT U ZELF NIET IN DE GELEGENHEID OM TE STEMMEN OP DE 122E ALGEMENE VERGADERING? VUL DAN EEN VAN DEZE MACHTIGINGSKAARTEN IN EN GEEF DEZE - VOLLEDIG INGEVULD EN INCLUSIEF HANDTEKENING - MEE AAN EEN ANDER STEMGERECHTIGD VVD-LID.

HEBT U NOG VRAGEN OVER HET STEMMEN OP DE 122E ALGEMENE VERGADERING? DAN KUNT U CONTACT OPNEMEN MET EVA GOBITS, TELEFOON: (070) 361 30 41. OF MAIL NAAR: E.GOBITS@VVD.NL.

Aanmelden voor 27 april 2007 12.00 uur
Indien u zich voor 27 april 2007 12.00 uur aanmeldt, ontvangt u de congresbescheiden (inclusief stempas) thuis per post.

Aanmelden voor 4 mei 2007 12.00 uur
Indien u zich na 27 april 2007 12.00 uur maar voor 4 mei 2007 12.00 uur aanmeldt, wordt uw aanmelding nog wel door ons verwerkt. De congresbescheiden (inclusief stempas) voor de vergadering worden niet meer naar u verstuurd, maar kunt u op het congres bij één van de aanmeldbalies afhalen. U ontvangt géén bevestiging van ons.

Permanent aanmelden is vervallen
U kunt zich niet meer permanent aanmelden voor de algemene vergaderingen. Deze mogelijkheid is komen te vervallen.

Kinderopvang

Als extra service bieden wij tijdens deze algemene vergadering weer professionele kinderopvang aan. Op zaterdag 12 mei 2007 wordt dit van 9.30 uur tot 16.30 uur verzorgd door De Blauwe Dierenparade. Kinderen van 0 tot 12 jaar zijn van harte welkom. Indien u gebruik wilt maken van deze service, verzoeken wij u dit te vermelden op het aanmeldingsformulier. De kinderopvang is gratis.

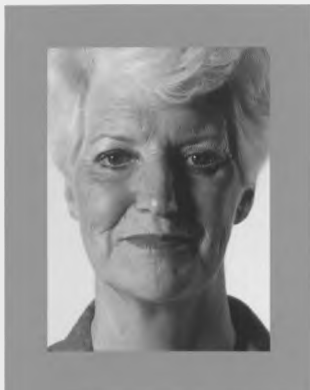
Beveiliging

Zoals altijd is het VVD-congres openbaar. In deze tijden ontkomen we echter helaas niet aan beveiliging. Daarom wordt iedereen vriendelijk doch dringend verzocht zijn/haar badge zichtbaar te dragen. Uw badge vindt u op de bevestigingsbrief van uw inschrijving.

Regio- bijeenkomsten Commissie Dekker

Begin 2007 heeft het hoofdbestuur van de VVD de Evaluatiecommissie Verkiezingen 2006 geïnstalleerd, onder leiding van oud-minister Sybilla Dekker. Het doel van deze commissie is een analyse te maken van de gevoerde campagnes voor en de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen en de Tweede Kamerverkiezingen in 2006. De leden van de VVD worden in staat gesteld om rechtstreeks reacties te geven via het e-mailadres commissiedekker@vvd.nl.

In april 2007 stelt de Commissie Dekker via vier regionale bijeenkomsten de leden van de VVD tevens in staat in gesprek te gaan met hen. U bent hiervoor van harte uitgenodigd. Via rondetafelgesprekken wordt u in de gelegenheid gesteld met commissieleden van gedachten te wisselen. In het tweede gedeelte van de bijeenkomst zullen deze gesprekken in hoofdlijnen plenair worden behandeld.

Bijeenkomsten:

Zaterdag	14 april	van 10.00 – 12.00 uur	Eindhoven
Vrijdag	20 april	van 19.30 – 21.30 uur	Assen
Zaterdag	21 april	van 10.00 – 12.00 uur	Ede
Zaterdag	28 april	van 10.00 – 12.00 uur	Leiden

Wij verzoeken u en uw afdeling zich voor te bereiden op de bezoeken en daarin gezamenlijk op te trekken, opdat op hoofdlijnen kan worden geëvalueerd en efficiënt vergaderd kan worden. Dat kan bijvoorbeeld door aan te geven wie er spreekt, uit welke afdeling deze persoon komt en of deze namens de afdeling of op persoonlijke titel spreekt. Ook ten aanzien van e-mails aan de commissie verzoeken wij u duidelijk aan te geven wie de afzender is, namens wie deze spreekt en van welke afdeling of regio deze komt.

**Maak van deze mogelijkheid gebruik en laat u horen.
Het hoofdbestuur hoopt op uw komst te mogen rekenen.
Meer informatie vindt u op www.vvd.nl.**

COLOFON

Liber is een uitgave van de VVD en verschijnt zes keer per jaar.

Realisatie: Springer Uitgeverij bv, Leusden

Redactie: Marijke van der Werff

Vaste medewerker: Daan de Neef

Eindredactie en projectmanagement: Miranda van Ooyen

Art direction en vormgeving: Trudy Bruil

Advertentieverkoop: Recent, Amsterdam

Druk: Tijl Offset, Zwolle

ISSN: 1872-0862

Algemeen secretariaat VVD

Postbus 30836

2500 GV Den Haag

Telefoon: (070) 361 30 61

E-mail: redactie@vvd.nl

Bezoekadres: Laan Copes van Cattenburch 52, Den Haag

Website: www.vvd.nl

COPYRIGHTS

HET AUTEURSRECHT OP DE IN DIT MAGAZINE VERSCHENEN ARTIKELEN WORDT DOOR DE UITGEVER VOORBEHOUDEN. DE UITGEVER HEEFT ALLE ZORG GEGEVEN AAN HET NAKOMEN VAN WETTELIJKE REPRORECHTEN. IS HET DESONDANKS ZO, DAT ER RECHTHEBBENDEN ZIJN, DIE NIET GETRACEERD KONDEN WORDEN OF VAN WIE DE CLAIM OP GEBRUIKT MATERIAAL NIET BEKEND WAS, DAN WORDEN ZIJ VERZOCHT ZICH SCHRIFTELIJK MET DE UITGEVER IN VERBINDING TE STELLEN, MET OPGAVE VAN HUN CLAIM EN DE UITGAVE WAAROP DEZE CLAIM GEBASEERD IS.

DISCLAIMER

DE REDACTIONELE INHOUD VAN LIBER KOMT OP ONAFHANKELIJKE WIJZE TOT STAND EN GEEFT DUS NIET PER DEFINITIE DE STANDPUNTBEPALING VAN HET HOOFDBESTUUR VAN DE VVD WEER.

X9020790520

Bibl Ryksuniversiteit

Postbus 559

9700 AN GRONINGEN

TNT Post
Port betaald

0016/ SORT/48/B001869/S034/ 0

VVD Algemeen secretariaat, Postbus 30836, 2500 GC Den Haag

TE KOOP OP BONAIRE

8 Luxe appartementen met eigen strand.

2 Slaapkamers - 2 Badkamers

Zwembad

Zeer goede verhuur mogelijkheden

\$ 299.000,- v.o.n.

Met 3 Jaar huurgarantie mogelijk.

makelaar op Bonaire

**BONAIRE
PARTNERS**

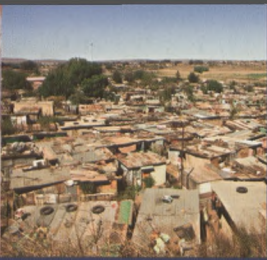
www.bonairepartners.com

windsock
Residence Bonaire
www.gowindsockbonaire.com

makelaar in de Benelux

www.floormakelaardij.nl

- **Commissie Dekker neemt geen halve maatregelen**
- **Ontwikkelingssamenwerking volgens Bokestijn**

Libeer

Ledenmagazine van de VVD

2e jaargang ■ nummer 3 ■ juni 2007

Glazen plafond

Staat de ambitieuze vrouw haar mannetje?

Hier had uw advertentie kunnen staan!

Interesse?

Neem dan contact op met
Axioma Communicatie bv, (035) 548 81 40.

Inhoud

2e jaargang ■ nummer 3 ■ juni 2007

INTERVIEW

- 12 Arend-Jan Boekestijn pleit voor nieuwe accenten binnen ontwikkelingshulp

ACHTERGROND

- 4 Kan het glazen plafond het daglicht verdragen?
16 Commissie Dekker neemt geen halve maatregelen
20 Democratiseringsprojecten: stap in de goede richting

ACTUEEL

- 8 Tweede Kamerfractie VVD stelt zich voor
24 Afscheid bewindslieden
29 Uitslag verkiezingen

EN VERDER...

- 11 Werkveldwerk
19 In het nieuws
23 Ken uw klassieken
23 Maak kennis met Jan Suijkerbuijk
27 Het podium van Wout Elbers
30 Column Mark Rutte
31 Partij Service

Een vitale leeftijd

Tijdens de 122e Algemene Vergadering op 11 en 12 mei in Rotterdam bedankten we de VVD-ers die de afgelopen jaren hebben gediend in Kabinet en Tweede Kamer en nu andere dingen gaan doen. Ook in deze Liber zullen we daar aandacht aan besteden. Dat hebben ze verdiend. In het bijzonder Gerrit Zalm die – terecht – met eensluidende instemming van de aanwezige leden tot erelid van de partij werd benoemd. Hulde en bedankt, Gerrit. Als u dit voorwoord leest, is het evaluatierapport van de Commissie Dekker reeds gepresenteerd en ook al besproken tijdens de partijraad in Bussum. Over de inhoud is nu (eind mei) niets te zeggen en dus zult u van mij in dit voorwoord daar niets over lezen, behalve dat niets in steen staat geschreven. Dat we moeten leren uit de praktijk van de afgelopen jaren. Van de fouten en missers, het goede behouden en waar nodig en mogelijk verbeteringen aanbrengen.

Tijdens de 123e Algemene Vergadering op 15 september zal het rapport en de reactie van het hoofdbestuur op dit rapport aan de orde komen. Ik merk intussen dat het interne debat over het liberalisme volop leeft. De louterende werking van de herbronning (of herbezinning) is ook merkbaar. Er is rust in de partij en dat is goed. En hoewel het lastig oppositievoeren is - met een afwezig Kabinet – laat de Tweede Kamerfractie onder leiding van Mark Rutte zich vaak horen op liberale thema's. En het echte vuurwerk moet dan nog beginnen! Dat belooft wat.

In het hoofdbestuur hebben we sinds begin mei met Cees Meeuwis en Jorine Janssen twee nieuwe leden in ons midden. Ook vanaf deze plek bedank ik hun voorgangers Marijke Tsoutsanis en Niels Joosten voor hun inzet. We blijven met z'n allen werken aan onze Liberale Volkspartij. In januari 2008 bestaat de VVD 60 jaar. Dat is een heel vitale leeftijd.

Kan het glazen plafond

het daglicht verdragen?

Het aantal vrouwen in leidinggevende posities in Nederland neemt geleidelijk aan toe, maar de weg naar de top blijft voor het vrouwelijke geslacht lang en zwaar. Welke (onzichtbare) hobbels moeten er worden genomen? Zijn er verschillen tussen bedrijfsleven en overheid? En hoe sterk staat de ambitieuze vrouw eigenlijk haar mannetje?

TEKST: WIM SCHOEVERS FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO, VVD

Dat de VVD de partij is van kansen voor alle mensen mag bij liberaal denken de mensen genoeg bekend zijn, in onze maatschappij blijft het een hard gevecht een natuurlijke balans te krijgen tussen de twee sexen in alle omgevingen. Sinds het officiële aantreden van het kabinet Balkenende IV is dit nog duidelijker naar voren gekomen. Tijdens de 121e algemene vergadering (AV) van de VVD in januari snelde het paternalistische en bevoogdende karakter het toen nog aanstaande kabinet al ver vooruit. "Onverteerbaar, zo'n ontwikkeling", aldus hoofdbestuurslid Marijke Tsoutsanis. "En dat terwijl de liberalen samen met de socialisten de afgelopen decennia de kartrekkers waren van de vrouwenemancipatie! Hoe kort is het nog maar geleden (1976) dat je als vrouwelijk ambtenaar werd ontslagen zodra je in verwachting was."

Parallelsessie

De parallelsessie 'Het Glazen Plafond' over de carrière mogelijkheden van vrouwen, die onder leiding van Tsoutsanis tijdens de 121e AV plaatsvond, kon qua timing dan ook niet beter. Demissionair minister Johan Remkes en Caren van Egten, werkzaam in een topmanagementfunctie bij Capgemini, waren uitgenodigd om de problematiek vanuit respectievelijk overheid en bedrijfsleven te belichten. Tsoutsanis constateerde dat de geëngageerde deelname van zo'n vijftig vrouwen en mannen laat zien dat het onderwerp leeft. "Persoonlijk vind ik me ook op over de geringe arbeidsparticipatie van vrouwen, maar ik ben wel zo realistisch om te erkennen dat veel vrouwen in hun afwegingen een worsteling moeten doormaken. Een zwangerschap kun je voor de afwisseling niet aan je man overdragen. Dat een mevrouw in de zaal zich 'gehandicapt voelde met een baarmoeder' vond ik wel wat te ver gaan, maar het is wel een rake typering van de problematiek waarmee vrouwen te maken hebben."

Johan Remkes opende de discussie met het presenteren van feiten en cijfers over de arbeidsparticipatie van vrouwen in de toplagen van de overheid. Volgens hem zijn vrouwen op het hoogste niveau sterk ondervertegenwoordigd. Er is echter wel

Johan Remkes

'De toegang tot managementfuncties is verbeterd, maar er lijkt nog steeds sprake van een glazen plafond'

een stijging op de ministeries waarneembaar van het aantal vrouwen op dit niveau. "Het aandeel vrouwen in hogere functies in de verschillende overheidssectoren neemt toe, evenals het percentage vrouwen dat in de sector werkzaam is. Het percentage vrouwen in de hoogste inkomensgroep is echter nog lang niet een afspiegeling van het percentage vrouwen dat in de sector werkzaam is. De toegang voor vrouwen tot managementfuncties is dus verbeterd, maar er lijkt nog steeds sprake van een glazen plafond. De meeste overheidswerkgevers voeren echter geen expliciet beleid op het verbeteren van de doorstroming naar hogere functies. De gedachte is dat het glazen plafond zich langs de natuurlijke weg, als gevolg van het stijgende aandeel vrouwen, vanzelf zal moeten oplossen."

Positief was Remkes over de stijgende lijn bij het Rijk. "De laatste vier jaren ging de vertegenwoordiging van vrouwen in de hoogste schalen omhoog van gemiddeld 10 naar 16 procent. Enerzijds zijn we er trots op dat het Rijk zo'n aantrekkelijke plaats is voor vrouwelijk toptalent. Anderzijds betekent het natuurlijk dat we voortdurend actief bezig moeten zijn vrouwen in de algemene bestuursdienst, zo mogelijk op topniveau, te benoemen."

Diversiteit in alle richtingen

"Kijken we naar de cijfers afkomstig uit de Emancipatiesector 2006 betreffende het aandeel vrouwen in topfuncties bij de 250 grootste bedrijven in Nederland en vergelijken we deze met ►

JOHNSON BROS.

A Member of the
Wedgwood Group

"Old Britain Castles"

Voor informatie bel, schrijf of e-mail naar:

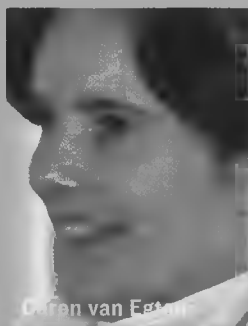
Wedgwood Benelux

Postbus 2082, 8203 AB Lelystad

tel.: 0320 - 23 26 96

fax: 0320 - 24 55 49

e-mail: Martin.Muller@Wedgwood.nl

'De afhoudende opstelling ten aanzien van vrouwen in topfuncties is diepgeworteld in de samenleving'

de cijfers van 2005 uit de database van de rijksoverheid, dan zien we grote verschillen", aldus Remkes. "Op topniveau zie je 6 procent tegenover 17 procent, daar net onder 13 procent tegenover 16 procent. Overduidelijk is dat de overheid het dus over de gehele linie beter doet dan het bedrijfsleven en zelfs aanzienlijk beter als het gaat om topmanagementfuncties. Toch mogen we niet tevreden zijn. Het Rijk hanteert streefcijfers voor het aandeel van vrouwen in het hoger management, vastgelegd in het Meerjarenbeleidsplan Emancipatie 2000 – 2010. Voor 2010 wordt gekoerst op 25 procent vrouwen vanaf schaal 18 en 30 procent vrouwen in de schalen 15 t/m 17. Gerichte benoemingen en loopbaanbeleid, zoals bijscholing, managementtrainingen en monitoring, worden ingezet om dit streefcijfer te realiseren. Daarnaast gaan we letten op diversiteit in de instroom en doorstroom. We willen zittende managers ervan bewust maken dat ze alert moeten zijn op het talent en potentieel van vrouwelijke (en allochtone) medewerkers en hun doorstroming stimuleren."

Cultuur, omgeving en lef

Met deze woorden doelt Remkes impliciet op een wenselijke verandering in de houding van mensen. "Aan beide zijden, zowel van werknemer als werkgever, vraagt het een denk-omslag", aldus Caren van Egten. "In het bedrijfsleven wordt vooral op basis van masculiene uitgangspunten gewerkt. Ook vrouwen denken bij een leidinggevende als eerste aan een man." Een constatering die menige vrouwelijke toehoorder – ook al was het met enige schroom – moest onderschrijven. Om de discussie verder te voeden poneerde Van Egten drie stellingen. Haar eerste stelling sloot aan op haar constatering dat het om de cultuur binnen het bedrijfsleven gaat: 'De institutionele mogelijkheden zijn aanwezig maar het glazen plafond zit voor een deel bij zowel mannen als vrouwen tussen de oren. Bij het aanwijzen van een manager denken de meeste werknemers als eerste aan een man.'

Haar tweede stelling ging in op de omgeving binnen het bedrijfsleven: 'Vrouwen gaan uit van heel andere omgangsvormen met collega's dan mannen. Vrouwen moeten daar een middenweg vinden en hun eigen werkklimaat creëren. Veel vrouwen verlaten om deze reden namelijk het bedrijfsleven om vervolgens als zelfstandig ondernemer te beginnen. Op die manier hebben ze de mogelijkheid in die eigen omgeving werkzaam te zijn.'

Tenslotte bracht Van Egten het punt naar voren dat vrouwen meer lef moeten tonen in hun bedrijf: 'Mannen stappen makkelijker de arena in en gaan de confrontatie aan.'

Kip en ei

Vrouwen hebben andere verwachtingen van een functie en zoeken een voor hun goede combinatie tussen werk en zorg. Kinderopvang wordt door de aanwezigen aangemerkt als een goede voorziening. Voor hoogopgeleiden, in tegenstelling tot laag en midden opgeleiden, ligt hier het probleem echter niet. "Natuurlijk zijn er persoonlijkheids- en verwachtingsverschillen tussen mannen en vrouwen, maar ik vind dat we wel degelijk een cultuurkwestie hebben", verklaart Van Egten in een nagesprek. "De afhoudende opstelling ten aanzien van vrouwen in topfuncties is diepgeworteld in de Nederlandse samenleving. Hoe sommige mannen acteren, verbaast mij keer op keer. Gelukkig kun je scoren op resultaten."

Omdat Van Egten naast het vervullen van een topfunctie bij Capgemini ook docent is aan de Universiteit van Utrecht, heeft ze enigszins zicht op de potentie aan kennis en kunde die onder vrouwelijke studenten aanwezig is. "Ondanks de capaciteiten zie ik te weinig van deze mensen terug in managementfuncties binnen het bedrijfsleven. Met gemiddeld 10 procent vrouwen in hogere posities scoort dit onbetwist onder de maat. Misschien is het wel het 'kip en ei'-verhaal. Ik merk dat jonge vrouwen behoefte hebben aan een voorbeeld. Zelf ben ik thuis opgegroeid in een omgeving waarin veel vrouwen acteerden. Dan wordt het je met de paplepel ingegoten. Voorbeelden genoeg dus, net zoals zonen die in de voetsporen van hun vaders beroep treden. Misschien moeten 'topvrouwen' zich meer manifesteren om een cultuurverandering op gang te brengen."

Heel belangrijk vindt Van Egten ten slotte dat omgevingsfactoren zo'n proces in positieve zin kunnen beïnvloeden. "Jammer genoeg zien we de nieuwe regering buitengewoon tegenstrijdige en betuttelende signalen afgeven. Wel extra geld naar kinderopvang, maar tegelijk discussie over bijvoorbeeld de zelfbeschikkingsrechten van vrouwen. Voor een grote groep vrouwen worden de kansen op een succesvolle loopbaan daardoor minder. Op die manier worden barrières groter en het glazen plafond nog dikker." □

Marijke Tsoutsanis treedt af

Op de 122e algemene vergadering treedt hoofdbestuurslid Marijke Tsoutsanis reglementair af. Zes jaar lang was zij onder meer verantwoordelijk voor de coördinatie van het beleid van de VVD Bestuurdersvereniging en de JOVD. Daarnaast was ze voorzitter van de Stuurgroep Liberale Vrouwen Netwerk. Recent is zij op voorkeurstemmen herkozen als Statenlid in de provincie Noord-Brabant.

Liberalisme vorm en inhoud

Als volleerde standwerkers gaven de 22 nieuwe leden van de Tweede Kamerfractie hun persoonlijke en politieke visitekaartje af. Dat gebeurde op zaterdag 14 april tijdens een besloten bijeenkomst van de partijraad in Rotterdam. Toeval of niet, het vond plaats in het Zalmhuis en mét flessen 'water van Rutte' op tafel.

TEKST EN FOTOGRAFIE: WIM SCHOEVERS

Na een hectische periode met drie verkiezingscampagnes kort achter elkaar is de VVD 'geheel vernieuwd' in het bestuur van ons land aanwezig. Met nationaal – en hier en daar provinciaal en lokaal – in de oppositie. "Redenen genoeg om tijd voor elkaar te nemen", aldus partijleider Mark Rutte. "De hartslag moet even terug van 120 naar 70. Door zaken goed op een rij te zetten, kunnen we ons mentaal, inhoudelijk en strategisch herwinnen."

Het hoofdbestuur van de VVD heeft daar volgens bestuurslid Ina Adema op ingehaakt door allereerst 'de partij' en de leden van de Tweede Kamerfractie met elkaar te laten kennis maken. Adema: "Helaas kun je daarvoor niet alle 40.000 leden uitnodigen. Het voorstellen van de 22 Tweede Kamerleden aan de Partijraad als afgevaardigdencollege van de leden, een groep van ongeveer 140 mensen, is een prima alternatief."

Blanco enveloppe

De opkomst bevestigde dit, want ondanks het prachtige zomerweer in april was de karakteristieke zaal in het Zalmhuis goed gevuld. Ook uit reacties van aanwezigen bleek dat de VVD er goed aan had gedaan. Zo vond Jan van Heumelen van de KC Zeeland het prettig eens in alle rust, zonder de druk van media en camera's, met partijgenoten over bepaalde zaken open en eerlijk van gedachten te wisselen. "Je zit er toch mee dat er mensen zijn die post van de VVD het liefst in een blanco enveloppe thuisbezorgd willen hebben. En dat terwijl iedereen van de SP zich in alle toonaarden manifesteert. Dan doen we iets toch niet goed ...!?"

En andere deelnemer meldde dat het er net op lijkt of Den Haag ontdekt heeft dat er nog een land om de hoek ligt. "De regering gaat honderd dagen op pad, Mark Rutte gaat wethouders meer opzoeken enzovoort. Een goed plan."

Sinterklaas bestaat!

Al met al trof VVD-voorzitter Jan van Zanen dus een 'stemmige' zaal. "Wij zijn hier vandaag om met u het liberalisme vanuit de oppositie nieuwe vorm en inhoud te geven. Daarvoor moet je elkaar eerst goed leren kennen en die ruimte heeft u vandaag." Voor Mark Rutte vormde dit de opening om zichzelf en zijn team voor te stellen. Een en ander geschiedde vlot aan de hand van korte presentaties door de Kamerleden, waarbij de aanwezigen een totaalbeeld kregen van het werkkterrein van de fractie. Ook politieke statements ontbraken natuurlijk niet. Een greep hieruit. Ineke Dezentjé-Hamming sprak over 'de controledrift van de fiscus beteugelen'. Helma Neppérus – een nuchtere liberaal met een groen hart – ziet dat 'alle afspraken over Ruimtelijke Ordening beginnen te wankelen'. Edith Schippers heeft te maken met een minister van Volksgezondheid, die alleen maar wensenlijstjes kent: 'Mooie beloften, maar geen geld' en merkte op 'het CDA claimt nu het succes van 'onze' Zorgverzekeringswet'. Frans Weekers ten slotte onthulde: 'Sinterklaas bestaat: W Bos!'

Wegen voor olie

In het tweede deel van de bijeenkomst troffen de partijraad- en Kamerleden elkaar aan de gesprekstafel. Zo kwamen bij Arend-Jan Boekestijn, die onder meer Ontwikkelingssamenwerking in zijn portefeuille heeft, de zorgen over de groeiende Chinese invloed in Afrika ter sprake. "Eenzijdige hulp, wegen voor olie. Op termijn een voedingsbodem voor onrust. Europa

laat dit gewoon gaan, dus verliest ze op termijn alle invloed." Een afgevaardigde uit het Gooi vroeg Johan Remkes als oud-minister Binnenlands Bestuur hoe met gemeentelijke herindeling om te gaan. Remkes: "Het verstandigst is als lokaal bestuur je eigen weg te volgen en goed aan te voelen wat past, wat lokaal wenselijk dan wel aanvaardbaar is. Hier zijn geen standaard oplossingen voor." Met Halbe Zijlstra, die onder meer Wetenschap in zijn portefeuille heeft, raakten vertegenwoordigers van de KC Haarlem

Rutte:

'Door zaken goed op een rij te zetten, kunnen we ons mentaal, inhoudelijk en strategisch herwinnen'

en KC Friesland in discussie over de rol van onderzoeksinstituten in Nederland: 'Toepassingsgericht onderzoek, dat doen we veel te weinig in ons land' en 'wie bepaalt eigenlijk wat de samenleving nodig heeft als het gaat om genetisch onderzoek of de nanotechnologie?'

geven vanuit de oppositie

PARTIJRAAD

DE PARTIJRAAD IS EEN ADVIESCOLLEGE VAN DE VVD. DIT PLATFORM VOOR DIALOOG BESTAAT UIT DOOR DE LEDEN GEKOZEN AFGEVAARDIGDEN UIT HUN KAMERCENTRALES (KC'S). ADVISERENDE LEDEN ZIJN DE VOORZITTER(S) VAN DE VVD, KC'S, VVD-FRACTIES IN DE STATEN GENERAAL, LIBERAAL VROUWEN NETWERK EN VVD-BESTUURDERS-VERENIGING. DAARNAAST ZIJN DE VVD-FRACTIE IN HET EUROPEES PARLEMENT, DE JOVD EN DE ERELEDEN VAN DE VVD VERTEGENWOORDIGD. JAARLIJKS WORDEN VIER TOT ZES BIJEENKOMSTEN BELEGD. INHOUDELIJK KAN HET GAAN OM ÉÉN SPECIFIEK ONDERWERP (MET INLEIDINGEN EN DEELSESSIES) OF EEN BREDER THEMA, ZOALS DE BESPREKING VAN DE MILJOENENNOTA.

Rutte:

'Er zit opvallend veel kennis in onze club'

Ook meer filosofische vragen kwamen langs, zoals: 'Hoe zorg je nu dat de fractie als één geheel spreekt?'. "Door elk vraagstuk steeds weer te spiegelen aan de kern van onze liberale waarden is dat mogelijk", zei Lethitia Griffith. "Daar moeten we heel strak in zijn."

Sterk middel

De opmerking 'gevoel voor detail' in de richting van Mark Rutte – het tafelwater zat in flessen van de familie Rutte – markeerde de afronding van een levendige en, volgens velen, nuttige bijeenkomst. Mark Rutte rondde de bijeenkomst af met de woorden: "Er zit opvallend veel kennis in onze club. Kennis delen stond hier vandaag centraal. Onze Kamerleden konden uit de nieren proeven wat er om gaat in ons land. Die waarde van het netwerken tussen bestuurders en leden moeten we vasthouden en verder ontwikkelen. Een sterk middel om het liberalisme ook vanuit de oppositie vorm en inhoud te geven." □

(Dit is een gratis advertentie)

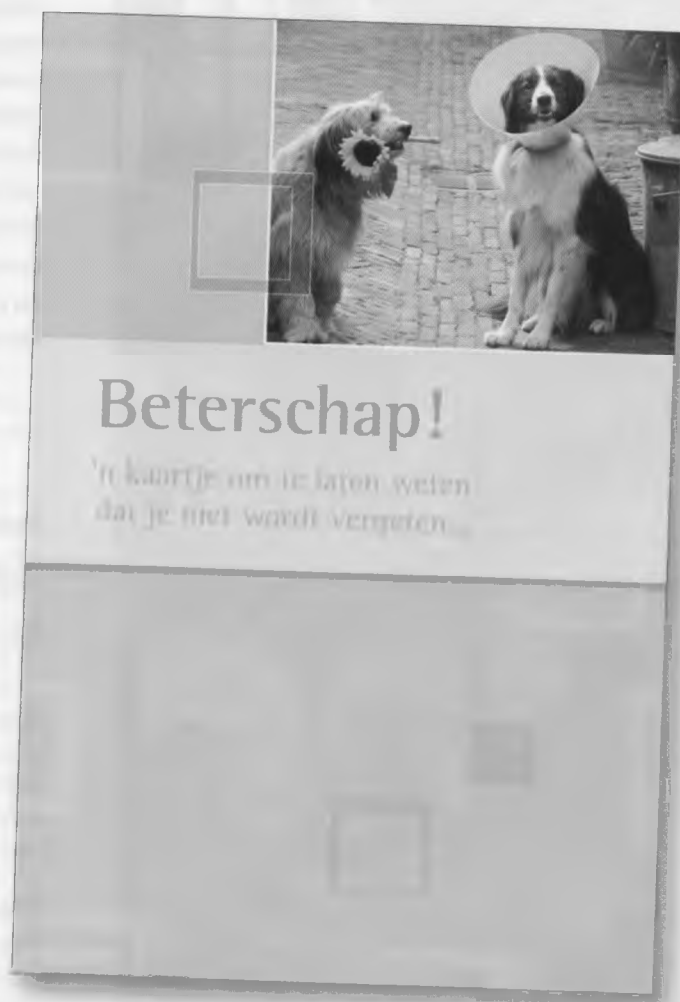
DE ZONNEBLOEM

Stuur een Zonnebloemkaartje: een gelukwens die dubbel telt!

Een deel van de opbrengst
gaat naar de Zonnebloem
om huisbezoek, activi-
teiten en vakanties te
organiseren voor zieken
en gehandicapten.

Verkrijgbaar bij
onder andere **AKO**
kijk voor verkooppunten
op **www.zonnebloem.nl**

De Zonnebloem kleurt je wereld.

www.zonnebloem.nl

de Zonnebloem®

WERKVELDWERK

Carla de Paepe is adviseur Erkenning Verworven Competenties (EVC) bij het kenniscentrum ECABO, de brug tussen onderwijs en bedrijfsleven voor de economisch-administratieve sector. Daarnaast is zij als trainer voor de Haya van Somerenstichting sinds 1982 actief in de VVD. Bovendien maakt zij deel uit van de VVD Statenfractie van Zeeland. Haar motto in zowel het dagelijkse werk als in de politiek: "Een goede (praktijk)opleiding vormt de enige basis tot persoonlijk succes!"

21 april, 11.30 uur:

Jaarlijks werkt Carla als trainer mee aan de Kadercursus van de Haya van Somerenstichting in Hilversum. "Het is ontzettend belangrijk een goed getraind en gelukkig steeds jonger kader in de VVD te hebben."

27 april, 08.15 uur:

Met VVD wethouder Ad Verseput van de gemeente Schouwen-Duiveland wisselt Carla regelmatig de discussie-punten uit die in deze Zeeuwse gemeente spelen.

21 april, 14.00 uur:

Deelnemers aan de Kadercursus worden tijdens de discussies in de verschillende workshops beoordeeld en krijgen van ervaren VVD'ers feedback.

27 april, 09.15 uur:

Carla op weg naar het mooiste Provinciehuis van Nederland. "Het is zo schitterend hier de VVD te mogen vertegenwoordigen. De hoeveelheid stukken die 'verwerkt' moet worden, was wennen."

27 april, 10.00 uur:

"Een onderonsje met Sjoerd Heijning in de Statenzaal. Samen met hem maak ik deel uit van de Commissie Economie en Mobiliteit."

27 april, 07.45 uur:

Nog even overleggen met de afdeling Examinering van ECABO. "De resultaten van de EVC-procedures moeten op tijd bij de deelnemers, afkomstig uit diverse bedrijven en organisaties, zijn."

'Direct contact met de achterban is een must'

Bokestijn pleit voor nieuwe accenten binnen ontwikkelingshulp

'Zonder institutionele regels

Nation building is voor mietjes vond Tweede Kamerlid Arend-Jan Bokestijn vroeger. Inmiddels heeft de woordvoerder ontwikkelingssamenwerking zijn visie bijgesteld. Juist de landen waar de chaos het grootst is, moeten stapsgewijs opgebouwd worden. "Ik ben een voorstander van crisisbeheersingsoperaties gefinancierd met ontwikkelingssamenwerking-geld."

TEKST: PETER STEEMAN FOTOGRAFIE: ISTOCK, VVD

Zijn mening heeft hij nooit onder stoelen of banken gestoken. Al voor de Utrechtse historicus in 2006 toetrad tot de VVD-fractie schreef hij in verschillende kranten over internationale politiek. Zijn artikelen over ontwikkelingssamenwerking deden veel stof opwaaien. Vooral ook omdat het de mening was van iemand buiten het ontwikkelingsveld. "Ik heb mezelf nooit als een deskundige gezien", geeft Bokestijn grif toe. "Ik weet veel van Europese integratie, onder meer over het Middenoosten, maar ik ben geen ontwikkelingseconoom. Het aardige is echter dat de economie van de Europese integratie vergelijkbaar is met de regionale economische integratie in de Afrikaanse landen. Ik werk op dit moment aan een boek over ontwikkelingssamenwerking. Dat ga ik in Clingendael aanbieden aan de grote ontwikkelingsexperts met de boodschap: 'schiet er maar op'. Vervolgens ga ik het met hun opmerkingen herschrijven."

De eerste maanden als kamerlid zijn Bokestijn prima bevallen. "Ik had nooit gedacht dat een kamerlid zo makkelijk toegang heeft tot allerlei informatiebronnen. Als voormalig wapenspecteur Hans Blix een lezing houdt aan de Erasmus universiteit mag ik daar voor een gehoor van duizend man op reageren. Een maand geleden ontmoette ik tijdens een lunch bij de NAVO

in Brussel Victoria Newland, de Amerikaanse ambassadeur bij de NAVO. Ze herkende mij van een gezamenlijke tocht naar Kandahar vorig jaar. 'Vanavond komt Henri Kissinger bij mij eten', meldde ze. 'Kom je ook?' Dan moet ik echt in mijn arm knijpen. Ik heb alle boeken van die man gelezen. Die avond zat ik aan tafel met Henri Kissinger. Het was ontzettend interessant."

Ellende

Als Bokestijn de balans opmaakt van vier decennia ontwikkelingshulp is hij scherp in zijn oordeel. "Onder het mom van ontwikkelingsamenwerking hebben Westerse landen in het verleden veel schade aangericht. Natuurlijk was er het besef dat voormalige koloniën op hun eigen benen moesten staan. Maar in de praktijk was het vooral een besef dat we hen niet in

'Er wordt te weinig nagedacht over de fasering van institutionele opbouw'

de steek konden laten of om strategische stemmen in de VN veilig te stellen. Westerse landen hebben heel lang hun ogen gesloten voor corruptie. De hulp verliep grotendeels via regionale heersers. Zonder inmenging van buitenaf is er een natuurlijke checks and balances. Die lokale strijd om de macht werd verstoord. Daardoor nam de uitbuiting grotere

vormen aan. Corrupte mensen bleven langer in het zadel. Het argument dat Afrika nog steeds arm is door ons koloniale verleden is niet houdbaar. Waarom gaat het met Vietnam dan wel goed? Het is de wijze waarop jarenlang ontwikkelingsgeld is gebruikt om corrupte figuren aan de macht te houden. Daarvoor zijn we op zijn minst medeschuldig aan de ellende in die landen."

Kijkend door een wetenschappelijke bril ziet Bokestijn wel degelijk openingen. "Ik probeer harde kennis om te zetten in beleid. Sinds november heb ik veel boeken over ontwikkelingssamenwerking gelezen. Het is een terrein waar de wetenschap ons in de steek laat. De wetenschap zegt weinig harde dingen over wat je met ontwikkelingssamenwerking moet doen. Maar soms stuit je op iets opmerkelijks. Bijvoorbeeld >

is het pingpongen zonder net'

Profiel

AREND-JAN BOEKESTIJN IS GEBOREN IN 1955 TE AMSTELVEEN. NA HET VWO STUDEERDE HIJ GESCHIEDENIS EN POLITIEKE WETENSCHAPPEN AAN DE VRIJE UNIVERSITEIT. VAN 1986 TOT 1989 WAS HIJ VERBONDEN AAN HET EUROPEAN UNIVERSITY INSTITUTE TE FLORENCE. VANAF 1989 IS HIJ VERBONDEN AAN DE VAKGROEP GESCHIEDENIS VAN DE UNIVERSITEIT UTRECHT. ZIJN PUBLICATIES LIGGEN OP HET TERREIN VAN DE GESCHIEDENIS VAN HET EUROPESE STATENSYSTEEM IN DE 19E EN 20E EEUW EN DE GESCHIEDENIS VAN DE EUROPESE INTEGRATIE. HIJ SCHRIJFT REGELMATIG VOOR NRC HANDELSBLAD OVER BUITENLANDSE POLITIEK. VERDER WAS HIJ COLUMNIST VAN DE GPD BLADEN EN BINNENLANDS BESTUUR. VAN 2003 TOT 2006 WAS HIJ LID VAN DE KLANKBORG-GROEP VAN DE NEDERLANDSE MINISTER VAN DEFENSIE. SINDS NOVEMBER 2006 IS HIJ TWEEDE KAMERLID VOOR DE VVD.

Alvast bedankt ...

www.wnf.nl

for a living planet®

... voor uw bijdrage aan ons klimaat.

De verandering van ons klimaat is één van de grootste bedreigingen voor alle natuur op aarde. Help daarom **hier** mee het wereldwijde klimaatprobleem aan te pakken. Kies bijvoorbeeld een energiezuinige auto, die aanbevolen wordt door het Wereld Natuur Fonds en de ANWB.

Ga voor meer informatie naar uw autodealer of www.anwb.nl

dat economische bescherming tussen Afrikaanse landen, zeg maar Zuid-Zuid protectie, nog erger is dan Noord-Zuid protectie. Er wordt geld verdiend met tarieven aan de grens maar daarmee frustreren ze natuurlijk handel. Het zou heel goed zijn als er douane-unies komen. Ontwikkelingsgeld moet vooral ingezet worden om Zuid-Zuid protectionisme af te bouwen. Dat kan alleen in EU verband. Het moet toch mogelijk zijn dat we als donorlanden eisen dat zo'n douane-unieplan wordt uitgevoerd. Overigens is het ook belangrijk dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de EU hervormd wordt. Europese consumenten en Afrika betalen voor dit systeem een hoge rekening.

Instituten zijn onmisbaar voor de markt. Dat is een keihard wetenschappelijk gegeven. Ontwikkelingshulp zonder institutionele regels heeft helemaal geen zin. Als er geen eigendomsrechten in een land zijn, geen kadaster of onafhankelijke rechtspraak is het pingpongen zonder net. De markt kan alleen maar werken als er instituten zijn. Je ziet het aan het koloniale verleden van sommige landen. De Engelsen hebben veel gedaan aan de institutionele opbouw in hun koloniën. Die voormalige koloniën, met name India, staan er daardoor nu beter voor. De Britse Rule of Law is iets waar iedere staat iets aan zou kunnen hebben. Zonder dat fundament is er geen ontwikkeling."

Despoot

Hij kent de traditionele tegenwerpingen. Dat je instituten niet kunt exporteren. Of dat Afrikaanse landen niets met democratie en een Rule of Law hebben. Hij stelt er een ander dwingend argument tegenover dat hij ook gebruikte aan tafel bij Kissinger. Boekestijn: "Tijdens dat gesprek met Kissinger heb ik hem verteld dat ik van mijn geloof ben gevallen. Het wereldwijde terrorisme dat 11 september 2001 zijn intrede deed, trekt zich niets aan van een balance of power. Om dat te bestrijden moet je de voedingsbodem wegnemen en werken aan vitale staten. Francis Fukuyama heeft daar in zijn boek 'De opbouw van een staat' een aantal zinnige dingen over gezegd. Een aantal elementen van de westerse instituten zijn volgens hem wel degelijk exporteerbaar, zoals bijvoorbeeld een onafhankelijke centrale bank. Een land als Zimbabwe heeft 1.700 procent inflatie. Wie vandaag een brood koopt voor vijftig cent betaalt aan het einde van de week vijfhonderd euro. Inflatiebeteugeling is in die omstandigheden een humanitair thema. Is democratie

exporteerbaar? Het is een voorwaarde. Alleen een gezonde staatsontwikkeling vermindert de voedingsbodem voor terrorisme. Om die reden zegt nu ook iemand als Kissinger dat we het ons niet kunnen veroorloven cynisch te doen over nation building.

"Mijn inzichten zijn niet nieuw", benadrukt hij. "Het belang van regionale economische integratie is ook door anderen al benadrukt. Ik stel wel vast dat het Nederlandse ontwikkelingsbeleid daar in zijn keuze van landen en criteria onvoldoende rekening mee houdt. Er wordt te weinig nagedacht over de fasering van institutionele opbouw. Op onze keuze van concentratielanden valt wel wat af te dingen. Ik begrijp bijvoorbeeld niet waarom wij nog steeds geld geven aan Egypte. Net zoals Marokko, Libië en Algerije functioneert dat land redelijk. We moeten onze aandacht richten op de zogenaamde failed states. Landen als Soedan, Somalië en Kongo hebben een zwakke of helemaal geen regering. We kunnen ons daar niet afzijdig houden. Al

'Er wordt te weinig nagedacht over de fasering van institutionele opbouw'

Qaida heeft zich al genesteld in Somalië. We moeten die landen stabiliseren om de export van jihadisme vanuit failed states te voorkomen. Ik pleit voor crisis-beheersingsoperaties met ontwikkelingssamenwerkingsgeld (OS-geld). Ook de minister voor Ontwikkelingssamenwerking Bert Koenders begrijpt dat daar wapens voor nodig zijn. Op dit moment kun je geld

bestemd voor ontwikkelingshulp (ODA-geld) niet gebruiken om een Afrikaans leger te trainen. Terwijl dat een voorwaarde is om te beschermen wat je opbouwt. Ik heb daar tijdens een algemeen overleg voor gepleit maar ik werd weggehoond door het CDA, PVDA en de SP. Straks als Nederland naar de Soedan of de Kongo gaat zullen zij die hoon nog betreuren."

Huiver

Wat denkt hij als kamerlid bereiken? "Daar past grote bescheidenheid", aldus Boekestijn. "Als lid van een oppositiepartij heb ik niet veel invloed op het overheidsbeleid. Ik hoop op basis van goede argumenten mensen aan het denken te zetten. Linkse politici moeten hun pacifisme overwinnen en rechtse hun huiver voor nation building. Daar wil ik graag een brug tussen bouwen. Ik ben zelf heel lang een volgeling van Kissinger geweest. Nation building was iets voor mietjes. Tegenwoordig denk ik daar, mede door mijn bezoeken aan Irak en Afghanistan, anders over. Voorwaarde is wel dat zo'n proces van binnen-uit komt. In Afghanistan kan het nog steeds verkeerd aflopen. Overall willen mensen serieus genomen worden. In dergelijke landen gaan mensen massaal stemmen als ze de kans krijgen. En dat terwijl ze doodgeschoten kunnen worden. Respect voor menselijke waardigheid is een vrij universele behoefte. De gedachte dat democratische aspiraties niet thuis horen in Afrika is te gemakkelijk." □

Nauwgezette evaluatie verkie

We zijn ze nog niet vergeten, de teleurstellende resultaten van de Gemeenteraads- en Tweede Kamerverkiezingen afgelopen jaar. Voor het hoofdbestuur van de VVD was het aanleiding een Evaluatiecommissie Verkiezingen 2006 in te stellen. De commissie, onder leiding van oud-minister Sybilla Dekker, blijkt geen halve maatregelen te nemen.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: HANS OOSTRUM

De commissie heeft alles in het werk gesteld om informatie te vergaren. Zo werden alle relevante instanties, commissies, fracties en personen binnen de partij gehoord en werd er een speciaal emailadres in het leven geroepen voor reacties en meningen van de VVD-leden. "Het is een groot succes gebleken", aldus Sybilla Dekker. We hebben echt honderden reacties gehad. Het geeft duidelijk aan hoe groot de betrokkenheid van de leden is en dat is een verheugende zaak."

Bijeenkomsten

Maar met de genoemde inspanningen hield het niet op. Om zoveel mogelijk mensen bij de evaluatie te betrekken is de zogenoemde Commissie Dekker in de achter ons liggende maanden ook het land in getrokken. Er werden vier regionale bijeenkomsten georganiseerd, waar leden hun meningen en aanbevelingen in ronde tafelgesprekken naar voren konden brengen. Het resultaat van die gesprekken werd steeds in de tweede helft van de bijeenkomst in hoofdlijnen plenair gepresenteerd. Die hoofdlijnen vormen de zo gewenste input voor de commissie en moeten uiteindelijk, samen met de resultaten van de eerdere gesprekken met fracties en instanties binnen de VVD, leiden tot een eindrapport. Dat rapport zal in juni worden aangeboden aan het hoofdbestuur.

Hartverwarmend

De redactie van Liber woonde een van de bijeenkomsten bij. Na een korte inleiding van Sybilla Dekker werden de groepen geformeerd en kon de discussie losbarsten. En daarvoor was geen verdere stimulans noodzakelijk. "Dat is het beeld van alle bijeenkomsten", verklaart Dekker. "Je kunt bijvoorbeeld de Tweede Kamerverkiezingen niet los zien van de ledenraadpleging rondom het lijsttrekkerschap. Onze leden leggen deze en andere dwarsverbanden en dat is een goede zaak." Dat blijkt ook aan de tafel, want de gesprekken beperken zich allerminst tot de verkiezingen. "Allemaal prima", vindt Dekker, "alles kan dienen als input voor een zo uitputtend mogelijk rapport. Maar we moeten natuurlijk niet blijven steken in klaagzangen over

zaken die in het verleden misschien niet zo goed of totaal fout zijn gegaan. We moeten leren van dergelijke zaken en ze gebruiken om een en ander in de toekomst een stuk beter te doen. We moeten dus niet verzanden in negativisme." Dat blijkt ook niet te gebeuren. VVD-ers zijn pragmatische lieden die ongezouten hun meningen durven te geven, maar tegelijkertijd merk je aan alles hoezeer men begaan is met het wel en wee van de partij. De schaarse negatieve opmerkingen

Sybilla Dekker

worden dan ook direct door andere leden afgestraft en mede daardoor is de algemene teneur positief. "Dat is hartverwarmend", meent ook Dekker. "We kunnen zonder meer stellen dat de partij even in een moeilijke positie zit, maar het is duidelijk dat in alle geledingen de ruggen worden gerecht om nog sterker uit deze fase te komen. Die bereidheid, die energie, is een belangrijke voorwaarde om de conclusies en aanbe-

velingen die we in ons rapport zullen doen, daadkrachtig in acties om te zetten. Je merkt gewoon aan alles dat de mensen in het veld weliswaar kritisch zijn, maar tegelijkertijd een grote bevologenheid hebben om de zaken ten goede te keren."

Duidelijk beeld

Het plenaire gedeelte van de bijeenkomst staat onder leiding van Dekker. Kort en bondig worden de conclusies en aanbevelingen van de diverse tafels naar voren gebracht. Uiteraard blijken die elkaar voor een belangrijk deel te overlappen. "Dat geldt eigenlijk voor alle bijeenkomsten die we hebben gehad", erkent Dekker na afloop. "Dat geeft overigens wel aan dat we met zijn allen een redelijk duidelijk beeld hebben van wat er fout is gegaan en dat die conclusies breed worden gedragen." Tot enige uitspraken over de aanbevelingen die uit die conclusies zullen volgen laat ze zich overigens niet verleiden. "Daarvoor zult u moeten wachten tot de aanbieding van ons rapport." □

Dit artikel is geschreven voor het verschijnen van het rapport van de Commissie Dekker.

zingsuitslagen 2006

Samenstelling en opdracht

Begin 2007 heeft het hoofdbestuur van de VVD de Evaluatiecommissie Verkiezingen 2006 geïnstalleerd, onder leiding van oud-minister Sybilla Dekker. Het doel van deze commissie is een analyse te maken van de gevoerde campagnes voor en de resultaten van de Gemeenteraadsverkiezingen en de Tweede Kamerverkiezingen in 2006. De commissie zal de resultaten voor de VVD van deze twee verkiezingscampagnes

en de ledenraadpleging mede ook moeten bezien in het licht van de toekomstige rol die is weggelegd voor een politieke partij. Essentieel element daarbij is de cultuur binnen de VVD en dan vooral de beantwoording van de vragen: 'hoe kan de partij haar leden erbij betrekken en betrokken houden?'. De evaluatiecommissie staat onder leiding van Sybilla Dekker en bestaat verder uit Henk Borger

(voorzitter afdeling Hof van Twente), Tanja Haseloop (gemeenteraadslid Leek), Bert van Dijk (voorzitter programmacommissie Noord-Brabant), Jan Schrijen (Dijkgraaf Roer en Overmaas), Judith Tielen (voorzitter afdeling Utrecht) en Bruno Bruins (waarnemend burgemeester in Leidschendam-Voorburg). Daarnaast is een klankbordgroep geformeerd van 25 VVD'ers uit het gehele land.

'We moeten niet blijven steken in klaagzangen over zaken die in het verleden misschien niet zo goed of totaal fout zijn gegaan'

Laat ook de Graskippen stemmen op de partij

Gras
DIER
KEURMERK

Kip in de wei®

Graskippen grazen regelmatig buiten in het gras en groen van de weiden, want ze kunnen genieten van de gezonde buitenlucht. Doordat de ene Graskip meer vers groen pikt dan de andere, verslijt de zachtere gele plantegroei van ieder Gras Ei. Graskippen krijgen daarnaast uitsluitend plantaardige voeders (gronen, zaden e.d.).

Stichting Gras Keurmerk komt op voor landbouwdieren (kippen, varkens, koeien). De stichting verstrekt de Gras Keurmerk logo's. Gras Ei, Graskippen, Grasdieren, © STICHTING GRAS KEURMERK, Postbus 46, 9530 AA Borger.

Gras
EU-code op el. bijv. 1-2-0000-1
1 = EU cert. vrie. uitloop, 0 = welzijn
0000 = maximale Graskipproductie, 1 =

die vindt dat landbouwdieren dagelijks gezond naar buiten moeten kunnen en tijdens hun leven goed verzorgd worden.

Stem op www.grasburger.nl

Gun ze een gezond buitenleven en kies in de supermarkt voor Gras Eieren en Kip In De Wei eieren.

©©Gras-BURGER Organisatie, Postbus 46, 9530 AA Borger. ®Gras, Gras Ei, Graskippen, Kip in de wei, Grasvarkens, Grasdier, Grasvlees, Grasmelk

Gras Eieren®

Gerrit Zalm benoemd tot erelid van de VVD

De algemene vergadering van de VVD heeft Gerrit Zalm tijdens de 122e AV op vrijdag 11 mei jl. benoemd tot erelid van de VVD.

Partijvoorzitter Jan van Zanen overhandigde hem de oorkonde wegens zijn inzet als minister van Financiën, vice-premier, fractie-voorzitter in de Tweede Kamer en lijsttrekker.

Herbert Zilverentant nieuwe directeur partijbureau VVD

Met ingang van 1 april 2007 is Herbert Zilverentant (42) benoemd tot nieuwe directeur van de VVD. Hij nam deze functie al waar sinds het vertrek van Cora de Wit in september 2006.

Herbert Zilverentant is sinds 2002 werkzaam op het partijbureau van de VVD, waarbij hij verschillende functies bekleedde. Hij is politicoloog en is ruim 20 jaar actief in en voor de VVD, ondermeer als gemeenteraadslid en fractievoorzitter in de gemeente Leiderdorp.

Contactgegevens: 070 - 361 30 01, h.zilverentant@vvd.nl

DE VVD WORDT

60

Op 28 januari 2008 is het zestig jaar geleden dat onder leiding van P.J. Oud en D.U. Stikker de VVD werd opgericht. Op zaterdag 26 januari a.s. zal op dezelfde plek - Krasnapolsky in Amsterdam - een grote bijeenkomst zijn waarin de VVD en haar leden stil zullen staan bij dit jubileum. Op dit moment wordt hard gewerkt aan een feestelijk programma met sfeer, inhoud en nostalgie. In komende nummers van Liber zal volop aandacht worden besteed aan het jubileum en komt ook de mogelijkheid om u aan te melden voor deze feestelijke bijeenkomst. Noteer alvast de datum en u hoort nog van ons.

Herbronnen! Liberalisme in globaliserend Nederland

De VVD wil gebruik maken van haar oppositieperiode om een partijbreed debat te voeren over de rol van het liberalisme in globaliserend Nederland. Hiervoor is een werkgroep geformeerd bestaande uit: Kees den Blanken (vz Arnhem), Heleen Dupuis (lid Eerste Kamer), Anouchka van Miltenburg (lid Tweede Kamer), Johan Remkes (lid Tweede Kamer), Patrick van Schie (Teldersstichting), Berend Stolk (vc-vz KC Zuid-Holland Noord) en Alexander Oostermeijer (partijbureau).

De herbronning vindt samen met de leden plaats. Dus met u.

Allereerst via de vijf bronbijeenkomsten. Daar wordt onder leiding van Peter van der Geer, van Debat en Dialoog, gedebatteerd over een groot maatschappelijk vraagstuk. Wat zeggen liberale beginselen over de vraag wat de staat moet doen of laten inzake: Milieu/Duurzaamheid, Immigratie/Integratie, Jeugd/Onderwijs en Ouderen/Zorg? En waarom? Welke rol spelen Vrijheid, Verantwoordelijkheid, Verdraagzaamheid? Hoe pragmatisch zijn liberalen? Is het tijd voor scheppend liberalisme? Mogen collectieve oplossingen? De landelijke BronBijeenkomsten vinden plaats op: zaterdag 23/6 in Bussum; zaterdag

15/9 in Veldhoven; zaterdag 6/10 en op zaterdag 3/11 in Lunteren. Informatie over tijden en plaatsen krijgt u via Thorbeckeweb en via www.vvd.nl

Daarnaast is Kamercentrales en landelijke partijcommissies gevraagd in hun kring debat te voeren over herbronning. Kort en krachtig wordt van hen een schriftelijke bijdrage verwacht. Achtergrondinformatie vindt u op www.vvd.nl/herbronnen.

WINNAARS AKTIE: DOE MEE EN WIN!

De actie 'Doe mee en win' in Liber 5, 2006 leverde vele reacties op. Leden die via de machtigingskaart aangaven dat zij hun contributie per maand per automatische incasso wilden betalen, maakten kans op een van de vier prachtige fietsen. Eind december werd door notaris Maalderink de namen van de gelukkige winnaars getrokken: **De heer J. Walraven uit Ulestraten**, **Mevrouw M. Roza uit Hellevoetsluis**, **De heer A. Pompe uit Lochem**, **De heer H. Dittmar uit Den Haag**. Twee van de vier fietsen werden op 11 april 2007 jl. door fractievoorzitter Mark Rutte aan de winnaars uitgereikt.

Democratiseringsprojecten:

Het buitenlandse beleid van de Europese Unie is voorbehouden aan de ministers van Buitenlandse Zaken. Echter door de verschillende nationale belangen en inzichten treedt bij het in praktijk brengen van buitenlands beleid een soort verlamdende verdeeldheid op. Deze situatie is een doorn in het oog van diverse Europarlementariërs. Democratisering in de ruimste zin van het woord zou een speerpunt moeten zijn. Het vormt het levende bewijs van de democratische signatuur van de Unie en de rechten voor haar inwoners. In de praktijk blijkt echter dat de invloed van het Parlement op datzelfde beleid gering is.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO, VVD

VVD-fractievoorzitter Jules Maaten ergert zich aan de onmacht van de Europese Unie op het terrein van de buitenlandse politiek. "We zijn vooral sterk in het bevorderen van handelsrelaties met andere continenten en landen. Op zich is daar niets mis mee, maar daardoor komen we soms in een onmogelijke spagaat terecht. Een belangrijk deel van onze Europese identiteit is gebaseerd op het democratische bestel en de mensenrechten. Die elementen komen echter lang niet altijd goed uit de verf in het buitenlandse beleid. Denk daarbij eens aan de relatie met Rusland, waar we veel gas en olie van betrekken. We moeten constateren dat de relatie met Rusland door de Russische regering in politiek opzicht wordt gebruikt en misbruikt. Bovendien maken we ons grote zorgen over de ontwikkeling van de democratische rechten in

'Als de Syrische regering ons vertelt dat we bepaalde groeperingen niet meer mogen steunen, doen we dat opeens niet meer'

dat land. Dat geldt ook voor de betrekkingen met China. Als de Europese Unie het over Azië heeft, een belangrijk continent waar de helft van de wereldbevolking woont, ligt de prioriteit heel duidelijk bij China. Er wordt veel minder gekeken naar de andere landen in Zuid-oost Azië, die toch ook van grote economische waarde kunnen zijn. En merkwaardig genoeg kijken we ook niet naar India, dat met ruim een miljard inwoners toch een heel interessante partner

kan zijn. De focus ligt op China waar het met het democratische gehalte en de mensenrechten bedroevend is gesteld. Toch roert de Europese Unie zich maar mondjesmaat op deze terreinen."

Fonds

"We zouden een voorbeeld kunnen nemen aan de Verenigde Staten. Zij hebben een fonds opgericht, het 'Endowment for democracy', dat onafhankelijk van de regering allerlei democratiseringsprojecten in de wereld financieel ondersteunt. Het

een stap in de goede richting

fraaie is dat de onafhankelijke positie van het fonds ervoor zorgt dat haar activiteiten het buitenlandse beleid niet in de weg staan. Ik ben van mening dat we iets dergelijks ook binnen Europa moeten gaan opzetten, zodat we het aspect democratisering daadwerkelijk in de praktijk kunnen gaan brengen. Los van allerlei handelspolitieke overwegingen." Maaten is realistisch genoeg te weten dat zo iets niet zonder slag of stoot zal gaan. De al dan niet terechte nationale overwegingen zullen een snelle oprichting van een dergelijk fonds in de weg staan. "Aan de andere kant moeten we ons realiseren dat er een vergelijkbaar fonds onder de vlag van de Europese Commissie bestaat. Jammer genoeg is het fonds daardoor ook onderwerp van politiek getouwtrek. Ik pleit daarom voor een nieuw fonds dat een onafhankelijker positie inneemt. Op nationaal niveau bestaan deze fondsen al. Onder meer in Groot-Brittannië, Duitsland en Nederland. Je zou dat nieuwe Europese fonds best in samenwerking met die nationale organisaties kunnen opzetten. Ik ben dan ook van mening dat een dergelijk initiatief wel degelijk haalbaar is en dat het heel goed zou zijn voor de politieke identiteit en geloofwaardigheid."

Pragmatisch

Maaten realiseert zich dat hij hiermee een 'omtrekkende beweging' voorstelt. "We weten allemaal dat er, wanneer mensen-

Buitenlands beleid

Een hardnekkige en algemene misvatting is de idee dat er geen Europees buitenlands beleid bestaat. Volgens Jules Maaten is deze misvatting weliswaar begrijpelijk, maar hij hecht eraan de nodige nuanceringsaan te brengen. "We zijn niet goed in de 'hard power' oftewel militaire acties. We zijn wel goed in de 'soft power'-opera-

ties: het steunen van wederopbouwprojecten, rampenbestrijding, crisishulp, ontwikkelingssamenwerking en de handelsrelaties. Daar zijn we veel beter in dan bijvoorbeeld de Verenigde Staten. Het is alleen niet zo spectaculair en daarom blijven deze activiteiten vaak onderbelicht in de media. Maar er gebeuren wel heel

veel goede dingen. Het neemt overigens niet weg dat de Europese Unie tot nu toe niet in staat is gebleken één lijn te trekken bij 'hard power' crises. En dat is jammer, want er zouden grote schaalvoordelen kunnen worden behaald!"

rechten en democratische rechten in het geding zijn, er altijd met een schuin oog wordt gekeken naar de handelsbetrekkingen met die landen. Dat geldt voor sommige landen in het Midden-Oosten. Als de Syrische regering ons vertelt dat we bepaalde groeperingen niet meer mogen steunen, doen we dat opeens niet meer. Dat is simpelweg een politieke realiteit. Maar

'De onafhankelijke positie van het fonds zorgt ervoor dat haar activiteiten het buitenlandse beleid niet in de weg staan'

die geldt overigens in meer situaties."

Recent onderzoek heeft aangetoond dat maar liefst 72 procent van de Europese bevolking groot voorstander is van een eenduidig Europees buitenlands beleid.

Maaten: "De resterende 28 procent wordt waarschijnlijk gevormd door de ministers van Buitenlandse Zaken, want het komt maar niet van de grond. Met name omdat een paar landen, zoals

Frankrijk en Groot-Brittannië nog altijd denken dat ze een wereldmacht zijn. Zij willen hun buitenlands beleid niet delen met andere lidstaten. Je kunt je daar bij neerleggen, maar je kunt ook naar andere wegen zoeken om je ideeën gerealiseerd te krijgen. Daarbij moet je eerder pragmatisch dan ideologisch te werk gaan. Het gaat per slot van rekening om de uiteindelijke effectiviteit. Daarbij zal het de kunst blijken om de grote landen over te halen en daarvoor moet je waarschijnlijk allerlei nationale gevoeligheden overwinnen. Gevoeligheden die heel symbolisch kunnen zijn: Groot-Brittannië en Frankrijk hebben nu een zetel in de Veiligheidsraad en dat zal op den duur vanzelfsprekend een Europese zetel moeten worden. Dat zien we met zijn allen voorlopig nog niet gebeuren, maar we moeten wel blijven werken aan het verdere samensmeden van Europa. Dat kan alleen stap voor stap. Wellicht kan de vorming van een onafhankelijk fonds voor democratiseringsprojecten een kleine stap in de goede richting betekenen." □

Alliance of Liberals and Democrats for Europe
Alliance des Démocrates et des Libéraux pour l'Europe

Inclusief:

ADAPTiQ
Audio Calibration
System

uMusic
Intelligent Playback
System

BOSE link
Music Throughout
Your Home

De nieuwe BOSE® LIFESTYLE®-systemen

Elegantie aan de buitenzijde Unieke BOSE innovaties vanbinnen

Onze nieuwste DVD home entertainment-systemen dragen de naam LIFESTYLE met reden. Zij weerspiegelen daadwerkelijk hoe u optimaal kunt genieten van muziek en home cinema zonder compromissen te sluiten: een combinatie van pure elegantie met de nieuwste technische innovaties zoals u die alleen van Bose mag verwachten.

Onze LIFESTYLE®-systemen zijn complete muziek- en home cinema-systemen, waarin hoge weergavekwaliteit, elegantie, bedieningsgemak en uitbreidbaarheid samenkomen.

Unieke Bose technologieën – echte luistervoordelen:

Het ADAPTiQ® audicalibratiesysteem

Automatische geluidsafstelling, houdt rekening met de kamergrootte, luidsprekeropstelling en luisterposities.

uMusic® intelligent weergavesysteem

Slaat honderden cd's op in het media center, onthoudt uw muzikale smaak, zelfs voor bepaalde tijden en stemmingen.

BOSE link

Speelt verschillende bronnen in verschillende ruimten af. Tegelijkertijd, vanaf één systeem.

Het nieuwe BOSE® LIFESTYLE® 48 DVD home entertainment-systeem. De ultracompacte ACOUSTIMASS®-module is 30% compacter en nu nog makkelijker uit het zicht te plaatsen.

**Ervaar het verschil dat de Bose technologie maakt.
Vraag om een demonstratie bij een geautoriseerde Bose-dealer.**

Voor adressen belt u naar +31 (0)299 390111 of e-mail naar consumenteninfo@bose.com

BOSE
Better sound through research.

**KEN UW
KLASSIEKEN**

Ralf Dahrendorf (1929)

De naam Ralf Dahrendorf zal niet zo veel oren doen spitsen als bij de namen Immanuel Kant, John Stuart Mill of Karl Popper. Toch is Dahrendorf van groot belang voor het liberale denken. In het bijzonder zijn wezenlijke kritiek op het socialisme van de tweede helft van de twintigste eeuw is van belang om zijn voorliefde voor het liberalisme goed te begrijpen.

Dahrendorfs vader was actief lid van de Sozial Demokratische Partei (SDP) en wist kennelijk zijn zoon in diens jeugd enthousiast te maken voor het socialisme. Ralf Dahrendorf studeerde af op Marx en werd lid van de SDP. Gaandeweg begon zijn kritiek op het socialistische denken toe te nemen; vooral het gelijkheidsideaal stond hem tegen. Dit omdat het ten koste gaat van het vrijheidsideaal. Uiteindelijk brak hij met de SDP en trad toe tot de Freie Demokratische Partei.

Vrijheid en levenskansen

Dahrendorfs liberale kernideeën worden omvat door twee basisprincipes: vrijheid en levenskansen. Op het eerste principe stelt hij duidelijk dat een overheid haar burgers zo min mogelijk beperkingen mag opleggen. En met levenskansen bedoelt hij dat iedereen dezelfde startkansen moet krijgen. Vanuit deze kansen kan iedereen zijn of haar leven naar eigen inzicht inrichten. Dahrendorf noemt dit ook wel 'de gemeenschappelijke vloer' waar ieder mens op begint. Mogelijke ongelijkheid is nadien dan ook acceptabel omdat de een zich meer excelleert in, bijvoorbeeld, een beroep dan een ander.

Het einde van de sociaaldemocratie?

Dahrendorfs bekendheid zal wellicht dit jaar groter worden omdat een dezer dagen het boek 'Het einde van de sociaaldemocratie?; Ralf Dahrendorf over neoliberalisme, sociaal-liberalisme en sociaaldemocratie', verschijnt van de hand van socioloog Huub Broekhuijsen. □

MAAK KENNIS MET...

Jan Suijkerbuijk: 'Gelukkig zijn we een liberale partij'

De veldjes waar hij als jongetje vliegerde vormen nu de locatie voor bouwplannen waarover hij als raadslid meebeslist. Voor VVD-raadslid Jan Suijkerbuijk (39) is de band met zijn woonplaats een voor-

waarde om als raadslid te functioneren.

"Als Leiderdorper wil ik zaken graag verbeteren. Vooral het werk in de bouwcommissie fascineert me. Het is leuk om dingen voor elkaar te krijgen."

TEKST: PETER STEEMAN FOTOGRAFIE: STEFAN MIZEE

Waarom ben je lid geworden?

"Ik rolde er in via twee vrienden. Victor Molkenboer was wethouder voor de PvdA in Leiderdorp. Herbert Zilverentant was raadslid voor de VVD. We woonden alle drie in dezelfde straat. Als ik met hun ontwikkelingen in Leiderdorp besprak, hoorde je het PvdA-verhaal en het VVD-verhaal. Dat laatste sprak mij het meeste aan. In 2003 ben ik lid geworden van de VVD. Eigen verantwoordelijkheid en gezond verstand, dat zijn voor mij de liberale standpunten die bij de VVD horen."

Wat is je ambitie?

"Voor Leiderdorp hoop ik dat we financieel in beter vaarwater komen. Als raadslid hoop ik te bereiken dat wat ik doe gewaardeerd wordt. Hiervoor was ik eerst anderhalf jaar lid van de bouwcommissie. De discussies zijn er heftig. Toch wilde ik graag raadslid worden. Er wordt meer naar je geluisterd. Ik moet nog veel leren. Zeg soms te gemakkelijk wat ik denk. Als ik iets leuk vind, zeg ik het. Andersom ook. We zijn een collegepartij. Wanneer ik kritische vragen stel aan de eigen wethouder ligt dat wel eens gevoelig. Gelukkig zijn we een liberale partij." □

BURGELIJKE STAAT: gehuwd, twee kinderen
LEUKSTE TV-PROGRAMMA: "De wereld draait door."
LAATST GELEZEN: "Alles van John Grisham."
VAKANTIEBESTEMMING: "Frankrijk. Het liefst op een rustige camping zonder caravans."
LEKKERSTE ETEN: "Heel kinderachtig misschien maar dat is friet."

Gedenkwaardig afscheid van oud-kabinetsleden

VVD eert scheidende liberal

Tijdens de Algemene Vergadering van 11 mei jl. heeft de VVD in stijl afscheid genomen van de liberale bewindslieden van het derde Kabinet Balkenende. Zij zijn uitvoerig bedankt voor de bewezen diensten. Sommigen van hen hebben de politiek inmiddels verlaten; anderen hebben zeer bewust de oppositiebankjes opgezocht. Allen werden uitgebreid in het zonnetje gezet voor hun inzet voor de liberale zaak.

TEKST: BLAUWDRUK – DICK ZOET FOTOGRAFIE: HANS OOSTRUM

Partijvoorzitter Jan van Zanen sprak van een weemoedig programma. Hij refereerde daarbij niet alleen aan de roerige periode die 'zijn' partij achter de rug heeft, maar zeker ook aan het afscheid van de VVD-bewindslieden die zitting hadden in het vorige kabinet. Van Zanen:

"Vanavond nemen we niet alleen afscheid van personen, van liberalen die ons land en de partij gediend hebben. We sluiten ook een periode af. Een lange periode waarin wij als liberalen regeringsverantwoordelijkheid hebben gedragen. Soms onder zeer moeilijke omstandigheden in maatschappelijk, politiek en sociaal-economisch opzicht.

Een nieuwe periode is aangebroken. Het liberale geluid, de liberale invloed komt nu vanuit de oppositie. Dat kan zeer louterend zijn. Voor het kabinet en de regeringscoalitie, voor het land, maar ook voor ons zelf. Het is wennen. Het geeft ons als liberale partij, als politieke beweging de gelegenheid ons opnieuw te laven aan onze bronnen, ons te bezinnen op onze uitgangspunten, en ook op onze werkwijze en interne organisatie. Kortom, te werken aan onze toekomst. Dat doen we dus ook."

Afscheid

Later die avond zou Frits Huffnagel, wethouder te Den Haag, nog uitgebreid stil staan bij dat afscheid. Hij zette op amusante en onderhoudende wijze de vertrekkende VVD'ers in het zonnetje. Een aantal van die bewindslieden vertrekt niet echt: zij maken momenteel deel uit van de Tweede Kamerfractie van de VVD en hebben inmiddels de mouwen opgestroopt ten einde hun oppositionele rol met verve te vervullen. Rita Verdonk, Henk Kamp, Atzo Nicolai en Johan Remkes moesten wellicht even wennen nu ze niet langer in de regeringsbankjes hoefden plaats te nemen, maar zijn ondertussen voortvarend begonnen aan hun nieuwe taken.

Dat laatste geldt vanzelfsprekend ook voor de overige vertrekkende ministers en staatssecretarissen, maar hun werkterreinen bevinden zich buiten de politieke arena. Hoewel dat laatste in het geval van Sybilla Dekker met enig voorbehoud kan worden gesteld. Zij is inmiddels voorzitter van de Commissie die haar naam draagt en die als opdracht heeft de campagnes van de laatste verkiezingen te evalueren (zie pagina 16

en in stijl

en 17 in deze editie van Liber). Dekker is dus nog volop actief binnen de partij.

Dat geldt niet voor de bewindspersonen Hans Hoogervorst, Melanie Schultz van Haegen, Pieter Winsemius, Bruno Bruins en Gerrit Zalm. Geen wonder dat Huffnagel uitgebreid de tijd nam om gesprekken met hen aan te knopen en hun activiteiten binnen de diverse kabinetten met een vette knipoog de revue te laten passeren. Zeer tot genoegen van de aanwezigen - en de betrokkenen - overigens.

Langstgedienden

Uiteraard is speciale aandacht besteed aan de langstgedienden in dit gezelschap. Hans Hoogervorst en Henk van Hoof werden na het onderhoudende gesprek met Huffnagel toegesproken door partijvoorzitter Van Zanen. Beide heren kregen voor hun lange staat van dienst en hun belangrijke verdiensten de Stikkerplaque uitgereikt. Een lang en welverdiend applaus was hun deel.

'Liberalen zitten overal in de maatschappij'

Terecht was er daarna veel aandacht voor het afscheid van Gerrit Zalm. Hij was de langstzittende minister van Financiën - 12 jaar - en heeft bovendien tijdens die peri-

ode cruciale rollen binnen de partij gespeeld. Zelf deed hij een en ander tamelijk luchtig af. Op de hem bekende komische wijze nuanceerde hij zijn rol in de vaderlandse en liberale politiek van het laatste decennium. Maar alleen al het luide applaus toen hij het toneel betrad, maakte al duidelijk dat de aanwezige VVD'ers daar iets anders over dachten. Partijvoorzitter Jan van Zanen dankte hem uitgebreid voor zijn activiteiten en verzocht de algemene vergadering het voorstel van het hoofdbestuur over te nemen om Zalm tot erelid van de VVD te benoemen. Van Zanen had al eerder gesteld dat "kwaliteit in optreden en kwantiteit in zetels in de politiek helaas niet altijd recht evenredig aan elkaar verbonden zijn." "Maar kwaliteit helpt wél", vervolgde hij. Natuurlijk 'verliest' de VVD door het vertrek van de genoemde mensen een schat aan kwaliteit en ervaring, maar nieuwe mensen zullen hun plek innemen.

"Liberalen zitten overal in de maatschappij", stelde Van Zanen vast. "Die zijn niet zomaar weg. Het liberale geluid blijft te horen. En is nodig. Voor de vrijheid, tegen de onverschilligheid. Voor de vrijheid, tegen de betutteling. Voor de vrijzinnigheid, tegen gedwongen opgelegde keuzes. Voor de vrijheid met compassie." ►

Gerrit Zalm

Sybilla Dekker

Mark Rutte

'Kwaliteit in optreden en kwantiteit in zetels in de politiek zijn helaas niet altijd recht evenredig aan elkaar verbonden'

Henk van Hoof

Ontving voor bewezen diensten de Stikkerplaquette.

Een deel uit de toespraak van partijvoorzitter Jan van Zanen:

"Henk heeft ruim 15 jaar als parlementariër en staatssecretaris de VVD in de voorste linies gediend. Voordat hij in de kamer kwam had hij al een carrière als marine-officier en vakbondsbestuurder achter de rug. Henk, je bent een gedegen woordvoerder geweest. Je stond misschien niet altijd in het volle licht van de publieke belangstelling, maar de partij kon altijd een beroep op je doen. Je hebt in jouw beide staatssecretariaten van Defensie en Sociale Zaken belangrijke wetgeving tot stand gebracht en grote beslissingen genomen."

Hans Hoogervorst

Ontving voor bewezen diensten de Stikkerplaquette.

Een deel uit de toespraak van partijvoorzitter Jan van Zanen:

"Hans, je hebt een glanzende carrière meegemaakt. Je hebt de partij in heel veel functies gediend. Je bent nog jong, dus je kunt nog even mee. In jouw parlementaire loopbaan als Kamerlid en bewindspersoon was je net een bokser. Je kon uitdelen, maar ook incasseren.

Jij was een 'ghostwriter' van Frits Bolkestein, maar je bent echt een liberaal van vlees en bloed. Een lange staat van dienst. Fractiemedewerker, Kamerlid, financieel woordvoerder, staatssecretaris Sociale zaken, minister van Financiën, Economische Zaken en Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Vooral in die laatste functie heb je een heel grote klus geklaard, het tot stand komen van de Zorgverzekeringswet is een heel bijzondere prestatie."

Gerrit Zalm

Werd voor bewezen diensten benoemd tot Erelid van de VVD.

Een deel uit de toespraak van partijvoorzitter Jan van Zanen:

"Wat zullen we die lach missen. Gerrit, ook ik wil als partijvoorzitter wil nog iets tegen je zeggen. We hebben de beelden net weer zien langskomen en hebben jouw staat van dienst weer gehoord. De langstzittende minister van Financiën. Fractievoorzitter en lijsttrekker in de lastige periode 2002-2003. Een man waar door anderen mythes omheen werden gemaakt. Maar ook iemand die soms prestaties van welhaast olympisch formaat teweegbracht. De man van 1 miljard bijvoorbeeld. Iemand ook die de emotie en de eenvoud in de politiek bracht. Een man die het verdient om daarvoor door zijn partij geëerd te worden."

Een aantal voormalige bewindslieden heeft inmiddels zitting genomen in de Tweede Kamer:

Henk Kamp Was vanaf 22 juli 2002 minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in het Eerste Kabinet-Balkenende. Sinds 12 december 2002 was hij tevens belast met de leiding van het ministerie van Defensie. Op 27 mei 2003 werd hij benoemd tot minister van Defensie in het Tweede Kabinet-Balkenende. Sinds november 2007 is hij Tweede Kamerlid voor de VVD met in zijn portefeuille vreemdelingenzaken en integratie.

Rita Verdonk Werd op 27 mei 2003 benoemd tot minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie in het Tweede Kabinet-Balkenende. Sinds november is zij Tweede Kamerlid voor de VVD met in haar portefeuille OCW, primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar en beroepsonderwijs, voor- en naschoolse opvang en jeugdbeleid.

Johan Remkes Was sinds 3 augustus 1998 staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in het Tweede Kabinet-Kok. Op 22 juli 2002 werd hij benoemd tot vice-minister-president, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het Eerste Kabinet-Balkenende. Op 27 mei 2003 werd hij opnieuw benoemd tot minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het Tweede Kabinet-Balkenende. Sinds november 2007 is hij Tweede Kamerlid voor de VVD met in zijn portefeuille NAAZ en media.

Atzo Nicolai Was staatssecretaris voor Europese Zaken in de eerste twee Kabinetten Balkenende. Hij was onder meer verantwoordelijk voor de coördinatie van het Nederlandse EU-Voorzitterschap in 2004 en van het akkoord over de Financiële Perspectieven in 2005. Behalve voor Europese Zaken is hij ook verantwoordelijk voor Internationaal Cultuurbeleid. Op 7 juli 2006 werd hij Minister van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties in Kabinet Balkenende III. Sinds november 2006 is hij Tweede Kamerlid voor de VVD met in zijn portefeuille onder meer luchtvaart, kinderopvang en arbeid en zorg, cultuur en sociale zekerheidsfraude.

HET PODIUM

Wat vinden VVD'ers van een bepaald politiek onderwerp? In dit nummer het betoog van Wout Elbers. Onderwerp: Een tweepartijenstelsel.

Wout Elbers:
**'Ik wil op mijn stem-
biljet aan kunnen
geven waar mijn
tweede en misschien
wel derde voorkeur
ligt'**

H

ardleers', een woord dat je nog maar zelden tegenkomt. 'Leren door onder- vinden' heeft misschien ook zijn langste tijd gehad. Gelukkig heb ik er nog van kunnen profiteren, want mij heeft het van 'niks' naar 'genoeg' ge- bracht. Nu rest mij nog de zoektocht

naar het verbeteren van de maatschappij met gebruikmaking van de lessen. Helaas is ook ons politiek systeem te lang stil blijven staan en wordt het dringend tijd voor vernieuwing. U heeft de uitslag van de verkiezingen waargenomen, zelf beïnvloed en zich laten beïnvloeden (media). U bent dus zelf mede schuldig aan de totstandkoming van wéér een Polderk- abinet. U heeft wéér meegemaakt hoe er onderhandeld gaat worden en gezien hoe principes en eisen de kast in worden gemoffeld; in de wacht gezet voor wéér een volgend kabinet. Maar van standpunten innemen en verdedigen, zoals gepland, komt vrijwel niets terecht. De schuld ligt bij het kiesstelsel. De 'grootste' wint, heeft het voor het zeggen en neemt deze macht mee naar de onderhandelingstafel. Hij moet er een andere partij bij hebben die net een maatje kleiner is en manoeuvreert zich daarmee in de positie dat er nog een héél kleintje bij moet komen, om tezamen het behaalde evenwicht te kunnen benutten. Dat 'kleintje', zich bewust van zijn beslissende plaats en weten- de hoe het spel gespeeld kan worden, krijgt via de onderhan- delingen teveel toegewezen. Dit ten koste van de principes van de andere twee.

Een tweepartijenstelsel

Maar zo'n regering willen wij niet. We willen op een goede wijze geregeerd worden. Het liefst door professionals, slechts onder toezicht van de politiek. Maar hoe lossen wij dit op? Door het invoeren van een gewijzigd kiesstelsel waarmee ik van te voren aan kan geven welke partij mijn voorkeur verdient. Maar aangezien ik het lang niet altijd voor 100 procent eens ben met de standpunten van deze partij en er ook goede voor- stellen bij andere partijen te vinden zijn, wil ik op mijn stem- biljet ook aan kunnen geven waar mijn tweede en misschien wel derde voorkeur ligt. Alles in een juiste verdeling zodat bij de kabinetsformatie van te voren al duidelijkheid bestaat over de mogelijke samenstelling en dat dit niet meer afhankelijk is van onderhandelingen waar ik geen invloed op kan uitoefenen. Stelt u zich eens voor hoe de partijen zich daarop in moeten gaan stellen waardoor het op den duur moet kunnen leiden naar mijn ideaal: een tweepartijenstelsel. Dan kunnen er weer besluiten genomen worden die goed zijn voor Nederland. En alle kleine partijtjes dan en de Christelijken? Zij zullen on- dergebracht moeten worden binnen het grote geheel. Daar zullen zij als groepering hun woordje moeten doen. Het land moet weer regeerbaar worden.

Idealist

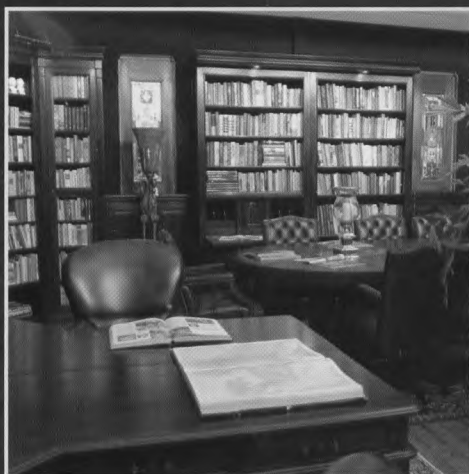
Idealist als schrijver? Helaas wel! Ik reken dan ook op weinig bijval, want welke partij doet er nu vrijwillig mee aan politieke zelfmoord. Dat zullen zeker niet de zwakkere zijn. Laat er ech- ter één partij opstaan die zich sterk genoeg voelt om deze kar te durven trekken. □

Jan Frantzen

Exclusive interior design

import-export

Klasse herken je!

Uitgebreide collectie origineel ontworpen bureaus,
met of zonder in leder ingelegd bureaublad.
Maatwerk in boekenkasten, bibliotheken en home-cinemas
in massief mahonie. 2500 m² Showroom met uitgebreide
collecties stoelen, tafels, dressoirs, kasten, etc.

Knibbelweg 8a, 2761 JD Zevenhuizen, Zuid Holland
Tel. 0180 632 259, e-mail: info@janfrantzen.nl
Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 17.30 uur
www.janfrantzen.nl

Lijsttrekker Uri Rosenthal toont zich zeer tevreden

VVD grootste oppositiepartij in de Senaat

De VVD is met veertien zetels de grootste oppositiepartij en de een na grootste partij in de Eerste Kamer. Lijsttrekker Uri Rosenthal spreekt van een mooie uitslag en kijkt uit naar de komende periode waarin hij met zijn fractiegenoten het liberale geluid in de senaat stevig zal laten horen.

TEKST: BLAUWDRIUK – DICK ZOET

Deze uitslag stemt ons bijzonder tevreden", reageert Uri Rosenthal op de officiële uitslag van de verkiezingen voor de Eerste Kamer. "Waar ik echter voor- namelijk blij om ben, is het feit dat we – in tegenstelling tot de gang van zaken bij andere partijen – geen afwijkend stemgedrag hebben gehad. Onze lijst is intact gebleven en dat geeft ons moed; dit is de manier om eendrachtig verder te gaan. De rijen zijn bij ons duidelijk weer gesloten en dat is bij andere partijen duidelijk niet het geval."

Oppositie

De regeringspartijen wisten weliswaar een meerderheid te verwerven, maar toch ziet Rosenthal duidelijke mogelijkheden voor succesvolle oppositie. "De coalitie heeft in totaal 39 zetels en dat is een smalle marge. Bovendien is het altijd zo geweest dat coalitiepartijen zich in de Eerste Kamer onafhankelijker opstellen dan in de Tweede Kamer. Tel daarbij op dat het CDA de neiging heeft om binnen een centrumlinkse coalitie altijd wat naar rechts te hellen. Ik zie dus genoeg mogelijkheden om het liberale geluid stevig in de senaat te laten klinken."

Een krachtenbundeling met de andere grote oppositiepartij de SP (de grote winnaar van deze verkiezingen; ging van vier naar twaalf zetels) ligt volgens Rosenthal minder voor de hand. "We verschillen op vrijwel alle terreinen fundamenteel van mening. Uiteraard zijn er wel punten van overeenkomst te vinden – ons beider afkeer van de 'Bos-belasting', de belasting op de AOW voor mensen met een pensioenvoorziening bijvoorbeeld – en op dat vlak zullen we dus goed kunnen samenwerken. Realistisch gezien zullen we echter eerder zaken kunnen doen met het CDA dan met de SP"

Rechtstreekse verkiezingen

Ook voor, tijdens en na deze verkiezingen is de discussie over het nut van de Eerste Kamer en de wijze waarop deze wordt

gekozen, weer hoog opgelaaide. Rosenthal heeft daarover een duidelijke mening: "Het nut van de Eerste Kamer lijkt me duidelijk. Maar ik heb grote twijfels bij de manier waarop de verkiezingen verlopen. Ik heb dat al eerder een 'regenteske rekenarij' genoemd en dan doel ik op de strategische lijst-verbindingen en het gegoochel met restzetels. Het zou mij een lief ding waard zijn als we dat soort zaken zouden kunnen uitbannen. Ik pleit dan ook voor rechtstreekse verkiezingen van de leden van de Senaat, maar dan wel via een systeem waardoor de regionale vertegenwoordiging sterker doorklinkt dan bij de Tweede Kamer. Dat doet recht aan de rol van de Eerste Kamer en voorkomt te grote concurrentie tussen beide Kamers. Het huidige systeem doet de democratie geen goed."

"Voorlopig heeft de VVD weer een stevige vinger in de pap bij de besluitvorming in de Eerste kamer. Gezien de uitslag en de wijze waarop deze tot stand is gekomen, kun je concluderen dat de VVD zich weer herpakt heeft na een moeizame tijd. En dat stemt tot grote tevredenheid." □

De VVD heeft weer een stevige senaatsfractie gekregen. Ik feliciteer Uri Rosenthal en zijn collega's met hun verkiezing. De VVD zal als grootste oppositiepartij de komende vier jaar het liberale geluid laten horen in de Eerste Kamer. Het is jammer dat op het laatste moment het goede resultaat van de provinciale staten-verkiezingen van maart jl. niet helemaal vertaald is. Helaas hebben we toch een zetel verloren. Heel jammer voor onze 15e kandidaat Menno Knip. We zijn echter wel de tweede fractie in grootte geworden in de senaat. Liberalen tellen mee in politiek en de maatschappij.

Jan van Zanen
Partijvoorzitter

Uit de bus en aan de slag

T

egen de tijd dat u dit nummer van Liber leest lijkt het kabinet eindelijk te gaan regeren. Na de verkiezingen en formatie (je zou toch denken dat dat bij uitstek de periodes zijn om duidelijk te maken waar je met het land naar toe wilt) heeft het kabinet 100 dagen met 'het land' gesproken. Bij u zijn ze vast niet langs geweest.

Maar als liberaal heeft u waarschijnlijk ook weinig te

verwachten van het nieuwe kabinet. U zult het moeten hebben van het geluid van de VVD in Den Haag. Maar juist in deze oppositieperiode moet het geluid niet alleen uit Den Haag komen. Alle VVD'ers, alle raads- en statenleden, wethouders, gedeputeerden en vrijwilligers, zullen in de komende jaren hard aan de slag moeten om het liberale alternatief uit te dragen.

Ik merk daar in onze partij een groot enthousiasme voor. Er wordt flink gewerkt aan het aanhalen van de banden en opzetten van netwerken tussen de Tweede Kamer en lokale en provinciale politici – een belangrijke manier om gebruik te maken van elkaars kennis en kunde en lokale ervaringen te gebruiken in de debatten in Den Haag.

Want dat beschouw ik als een van de belangrijkste opdrachten van de VVD: politiek bedrijven vanuit een menselijk perspectief. Natuurlijk, macrocijfers zijn belangrijk, maar belangrijker is de betekenis ervan in het dagelijks leven van individuele mensen.

Mijn overtuiging is, dat de discussie in Den Haag te weinig gaat over de belevingswereld van wat ik 'de ruggengraat van onze samenleving' noem:

mensen die hard willen werken (ook als ze nu misschien nog langs de kant staan), een normaal salaris hebben en hun best doen om vooruit te komen in het leven. Mensen die zuchten onder een hoge belastingdruk en geconfronteerd worden met wat we eufemistisch 'kleine criminaliteit' noemen. Mensen die dagelijks de druk voelen van overbodige regels en verlammende bureaucratie – en daardoor geen plezier meer hebben in hun eigen vak. Voor deze 'vergeten

meerderheid' is de overheid vaak geen bondgenoot, maar een hindermacht. Dat moet veranderen; en juist een liberale agenda kan daarvoor zorgen.

Een liberale agenda die uitgaat van de kracht van mensen, die mensen vertrouwt. Een liberale agenda die de overheid laat optreden waar dat nodig is, zoals bij het bestrijden van criminaliteit en bij het oplossen van de immigratie- en integratieproblematiek. Maar ook een agenda die de rol van de overheid terugdringt waar dat nodig is, door de belastingen te verlagen en mensen meer vertrouwen te geven. Opkomen voor hardwerkende Nederlanders, dat is wat de VVD moet doen. In de oppositie in Den Haag, in de raden en colleges in provincie en gemeente, maar vooral ook daar buiten, door mensen op te zoeken, naar ze te luisteren en hun problemen serieus te nemen.

Mark Rutte,
fractievoorzitter VVD in de Tweede Kamer

Partij Service

Voorlopig Programma 123e algemene vergadering

15 september 2007

Programma

(onder voorbehoud van wijzigingen)

LOCATIE:

De Koningshof te Veldhoven; van 10.00 tot 17.00 uur

Algemene Vergadering van Afgevaardigden

- kandidaatstellersreglement Waterschapsverkiezingen

Algemene Ledenvergadering

- rapport commissie Dekker
- begroting 2008
- jaarplan 2008
- politieke verantwoording fracties

Agenda wordt verzonden op 29 juni 2007. Ledenvergaderingen van afdelingen en kamercentrales en bijzonder groepen kunnen tot 17 augustus 2007 wijzigingsvoorstellen indienen. Op 30 augustus 2007 verschijnt de leeswijzer.

Personalia

Bibi de Vries is per 1 maart directeur Koepels, Branches en Belangenorganisaties bij verzekeraar Achmea geworden. Van mei 1994 tot november 2006 was zij Tweede Kamerlid voor de VVD.

Bruno Bruins is op 27 februari benoemd als waarnemend burgemeester van de gemeente Leidschendam-Voorburg, na het vertrek van burgemeester Van Haersma Buma.

Joost van Oostrum is sinds 15 maart burgemeester van Rhenen.

Oud-staatssecretaris **Melanie Schultz van Haegen** van Verkeer en Waterstaat is per 1 april directeur Zorginkoop bij verzekeraar Achmea. Schultz van Haegen was namens de VVD sinds juli 2002 staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat.

Theo Weterings is op 22 april benoemd als burgemeester van Haarlemmermeer.

Roderick van de Mortel is per 1 april benoemd als burgemeester van Vught.

Vervolg personalia op pag. 35

Besluitenlijst

122e algemene vergadering

op 11 en 12 mei 2007 te Rotterdam

[1] De voorzitter opende de vergadering om 20.00 uur.

[2] Besloten werd een fax aan Hare Majesteit de Koningin te versturen

[3] Besloten werd de heer Gerrit Zalm te Den Haag te benoemen tot erelid van de VVD.

[4] Aan de heren J.F. Hoogervorst en H.A.L. van Hoof werd een Stikkerplaquette uitgereikt.

[5] Besloten werd tot leden van de stem- en notulencommissie te benoemen:

■ de heer G.J.J. Heetman te Leidschendam

■ de heer R. Metz te Apeldoorn

■ mevrouw M.B.P. Geeraedts te Den Bosch

[6] De jaarrekening 2006 werd goedgekeurd en op voordracht van de financiële commissie werd het hoofdbestuur decharge verleend over het gevoerde financiële beleid.

[7] Tot leden van de financiële commissie werden (her)benoemd:

■ De heer R. Flinterman RA te Rijswijk

■ De heer Ph. Heinrich RA te Aerdenhout

■ Mevrouw drs. J. van Mol te Rotterdam

Als plaatsvervangende leden werden (her)benoemd:

■ De heer drs. C. Pille te Rotterdam

■ De heer drs. G.M.P. Recter RA te Den Haag

■ De heer drs. G.H.L. Bakker te Leiden

[8] Mevrouw J.E.M.B. Jansen te Beetsterzwaag en de heer C. Meewis werden tot lid van het hoofdbestuur benoemd.

Afscheid werd genomen van mevrouw M.E. Tsoutsanis-van der Koogh en de heer N.E. Joosten. Beide ontvingen daarbij de Thorbeckepenning.

[9] Mevrouw I.R. Adema en mw. H.A. zur Lage-Simons werden herbenoemd als hoofdbestuurslid.

[10] De vaststelling van het visiedocument RO en Wonen werd naar de 124e AV in mei 2008 verschoven en het visiedocument Verkeer en Waterstaat werd zonder stemming vastgesteld.

[11] De drie parlementaire fracties legde verantwoording af over het gevoerde beleid.

[12] Het hoofdbestuur zegde toe dat naar aanleiding van de actuele motie van de afdeling Rijnwoude zij in de 123e AV met een reactie zal komen.

[13] De voorzitter sloot om 16.00 uur de vergadering.

Alle agendastukken zijn tenminste gedurende een jaar na te lezen via www.vvd.nl.

AANMELDINGSFORMULIER

123e ALGEMENE VERGADERING

15 september 2007 in Veldhoven

In verband met het persoonlijk stemrecht is aanmelding verplicht.

Per lid a.u.b. één formulier gebruiken; extra formulieren kunt u aanvragen bij het algemeen secretariaat telefoon (070) 361 30 61.

Het elektronische aanmeldingsformulier treft u op www.vvd.nl/av.

Graag in
blokketters
invullen

Ondergetekende meldt zich aan voor de algemene vergadering:

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

Telefoon E-mail

Indien u VVD-lid bent en persoonlijk stemrecht hebt (zie de spelregels AV op pagina 33, artikel 1), ontvangt u in de week van de algemene vergadering uw congresbescheiden (inclusief stempas) op dit adres.

De agenda verschijnt op 29 juni 2007 en de leeswijzer op 31 augustus 2007. U kunt deze downloaden van de VVD-website (www.vvd.nl/av). Indien u (één van) deze per post wilt ontvangen, kunt u dat hieronder aankruisen.

ALS EXTRA SERVICE WIL IK PER POST ONTVANGEN:

☐	de papieren agenda
☐	de papieren leeswijzer

IK RESERVEER HET VOLGENDE:

.....	x lunch à € 13	= €
	TOTAALBEDRAG	= €

IK MACHTIG DE VVD EENMALIG HET TOTAALBEDRAG AF TE SCHRIJVEN VAN:

Bank- / gironummer

T.n.v.

Datum

Handtekening

IK MAAK GEBRUIK VAN DE GRATIS PROFESSIONELE KINDEROPVANG

voor (aantal) kind(eren) in de leeftijd 0 - 12 jaar

Let op!

Dit formulier dient uiterlijk 31 augustus 2007 12.00 uur door de VVD ontvangen te zijn.

U kunt het formulier:

- Faxen naar: (070) 360 82 76
- Per post sturen aan: VVD algemeen secretariaat, postbus 30836, 2500 GV Den Haag

Wij attenderen u erop dat bij annulering na 31 augustus 2007 12.00 uur van bovenstaande reserveringen de volledige kosten in rekening worden gebracht (zie spelregels AV op pagina 33, artikel 22).

Let op!

Aanmeldings-
formulier op
www.vvd.nl/av

U zou ons een
groot plezier doen
wanneer u zich
aanmeldt via het
aanmeldings-
formulier op
de VVD-website
(www.vvd.nl/av).
Dit scheelt ons
een groot aantal
administratieve
handelingen en
verkleint daardoor
de kans op fouten!

Spelregels 123e algemene vergadering

15 september 2007 in Veldhoven

Algemeen

[1] Voor deze algemene vergadering geldt het persoonlijk stemrecht voor alle leden van de VVD. Dit recht gaat in op de eerste peildatum na aanvang van het lidmaatschap. De peildatum is 1 juli 2007.

[2] Vooraanmelden kan tot 31 augustus 2007 12.00 uur; aanmelden tot 7 september 2007 12.00 uur, of anders ter vergadering. In de laatste twee gevallen gelden onderstaande beperkingen.

[3] Na 31 augustus 2007 12.00 uur kan geen gebruik meer worden gemaakt van vooraanmelding of van bijkomende faciliteiten. U kunt zich aanmelden tot 7 september 12.00 uur of ter vergadering op 15 september 2007, waarbij de beperking van het aantal mensen dat ter plekke nog kan worden toegelaten afhankelijk is van de grootte van de zaal of zalen en van de beschikbare stemfaciliteiten.

[4] Leden van de VVD dienen zich vooraf via de VVD-website (www.vvd.nl/av) of schriftelijk door middel van het aanmeldingsformulier (Liber 3) aan te melden. Telefonische aanmeldingen kunnen niet worden aangenomen.

[5] De algemene vergadering is openbaar. Alleen leden van de VVD hebben stemrecht. In de agenda is aangegeven wanneer het stemvenster plaatsvindt. Overigens kunnen alle leden altijd aan de discussies deelnemen.

[6] Zonder aanmelding (vooraf of ter plaatse) worden geen stempassen afgegeven. Er zijn geen uitzonderingen op deze regel.

Individuele leden met vooraanmelding

[7] Individuele leden die zich voor vrijdag 31 augustus 2007 12.00 uur hebben aangemeld, hebben gegarandeerd toegang tot de algemene vergadering en hebben het recht hun stemrecht uit te oefenen in de vergadering.

[8] Deze leden ontvangen de congresbescheiden (inclusief de stempas) per post in de week van de algemene vergadering. Is dit niet het geval dan wordt u verzocht contact op te nemen met het algemeen secretariaat.

[9] Als extra service kunnen deze leden zich kosteloos de agenda en leeswijzer via de post laten toezenden.

[10] Op zaterdag 15 september 2007 bieden wij gratis professionele kinderopvang voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Indien u hiervan gebruik wilt maken, dient u het aantal kinderen aan te geven op het aanmeldingsformulier.

Individuele leden zonder vooraanmelding

[11] Individuele personen die zich eerst ter vergadering melden, dienen zich te kunnen identificeren. Vervolgens wordt vastgesteld of de persoon lid is van de VVD en moet een aantal gegevens worden geregistreerd.

[12] Voor de aanmelding dient de persoon zich te kunnen legitimeren met een identiteitsbewijs met foto.

[13] Deze categorie leden wordt in overeenstemming met het huishoudelijk reglement slechts toegelaten zolang de capaciteit van de zaal en de beschikbaarheid van het stemsysteem dat toelaten.

Volmachten

[14] Alle leden ontvangen een in te vullen machtigingskaart in Liber nummer 3, die ongeveer drie weken voor de algemene vergadering verschijnt.

[15] Indien Liber niet tijdig is ontvangen, kunnen leden een machtigingskaart opvragen bij het algemeen secretariaat.

[16] Deze originele machtigingskaart kan worden afgegeven als volmacht aan een ander stemgerechtigd lid.

[17] Een stemgerechtigd lid mag maximaal twee volmachten accepteren van andere leden. Dit kan alleen maar op de in het volgende punt aangegeven wijze.

[18] Een volmacht kan worden afgegeven door de originele machtigingskaart in te vullen, te ondertekenen en fysiek mee te geven aan een ander stemgerechtigd lid. Er kan slechts één volmacht worden verstrekt. De volmachtverkrijger meldt zich ter vergadering aan de balie en ontvangt op het tonen van de volledig ingevulde volmacht een stempas.

[19] Een volmacht wordt ingetrokken door vóór afgifte van de stempas aan de balie de afgegeven machtigingskaart terug te krijgen van de volmachtverkrijger.

Kosten

[20] Het is mogelijk om via het aanmeldingsformulier aan te geven gebruik te willen maken van aangeboden faciliteiten (lunch, kinderopvang).

[21] De verschuldigde kosten zullen na de algemene vergadering in rekening worden gebracht. Hiervoor dient door het lid een éénmalige incasso te worden verleend.

[22] No show voor de afgenomen faciliteiten wordt altijd in rekening gebracht, tenzij vóór 31 augustus 2007 12.00 uur een gemaakte reservering wordt afgezegd.

Stempas en stemvenster

[23] Stempassen zijn alleen geschikt gemaakt voor de actuele algemene vergadering.

[24] De te verstrekken stempas is eigendom van de VVD en dient na de algemene vergadering te worden geretourneerd om kosten te besparen.

[25] In de agenda is een stemvenster opgenomen. In dat tijdvak vinden in principe de stemmingen plaats, zodat er gelegenheid is om deel te nemen aan parallelsessies, zonder de stemmingen te moeten missen. De voorzitter van de vergadering kan in voorkomende gevallen besluiten ook een stemming te houden buiten het geagendeerde stemvenster.

[26] Een eenmaal afgegeven pas kan niet worden vervangen, ook niet in geval de ontvanger deze is vergeten mee te nemen of indien de pas in het ongereede is geraakt.

Spreektijd

[27] Voor iedere algemene vergadering bepaalt het hoofdbestuur wat de spreektijd is van de deelnemers en welke andere maatregelen eventueel worden getroffen voor een zorgvuldig verloop van de vergadering.

MACHTIGINGSKAART 1

123e ALGEMENE VERGADERING

15 september 2007 in Veldhoven

Door invullen en ondertekenen kan deze kaart als volmacht aan een ander stemgerechtigd VVD-lid worden afgegeven.
Graag in blokletters invullen.

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

Handtekening

Verleent volmacht aan:

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

MACHTIGINGSKAART 2

123e ALGEMENE VERGADERING

15 september 2007 in Veldhoven

Door invullen en ondertekenen kan deze kaart als volmacht aan een ander stemgerechtigd VVD-lid worden afgegeven.
Graag in blokletters invullen.

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

Handtekening

Verleent volmacht aan:

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

VOLMACHT

123e algemene vergadering

BENT U ZELF NIET IN DE GELEGENHEID OM TE STEMMEN OP DE 123E ALGEMENE VERGADERING? VUL DAN EEN VAN DEZE MACHTIGINGSKAARTEN IN EN GEEF DEZE - VOLLEDIG INGEVULD EN INCLUSIEF HANDTEKENING - MEE AAN EEN ANDER STEMGERECHTIGD VVD-LID.

HEBT U NOG VRAGEN OVER HET STEMMEN OP DE 123E ALGEMENE VERGADERING? DAN KUNT U CONTACT OPNEMEN MET EVA GOBITS, TELEFOON: (070) 361 30 41. OF MAIL NAAR: E.GOBITS@VVD.NL.
Algemene vergadering 15 september 2007

Let op!

Algemene vergadering 15 september 2007

Aanmeldingsformulier op www.vvd.nl

U doet ons een groot plezier wanneer u zich aanmeldt via het aanmeldings-formulier op de VVD-website (www.vvd.nl/av). Dit scheelt ons een groot aantal administratieve handelingen en verkleint daardoor de kans op fouten!

Aanmelden voor 31 augustus 2007 12.00 uur

Indien u zich voor 31 augustus 2007 12.00 uur aanmeldt, ontvangt u de congresbeschelden (inclusief stempas) thuis per post.

Aanmelden voor 7 september 2007 12.00 uur

Indien u zich na 31 augustus 2007 12.00 uur maar voor 7 september 2007 12.00 uur aanmeldt, wordt uw aanmelding nog wel door ons verwerkt. De congres-beschelden (inclusief stempas) voor de vergadering worden niet meer naar u verstuurd, maar kunt u op het congres bij één van de aanmeldhalles afhalen. U ontvangt géén bevestiging van ons.

Permanent aanmelden is komen te vervallen

U kunt zich niet meer permanent aanmelden voor de algemene vergaderingen. Deze mogelijkheid is komen te vervallen.

Kinderopvang

Als extra service bieden wij tijdens deze algemene vergadering weer professionele kinderopvang aan. Op zaterdag 15 september 2007 wordt dit van 9.00 uur tot 17.00 uur verzorgd door De Blauwe Dierenparade. Kinderen van 0 tot 12 jaar zijn van harte welkom. Indien u gebruik wilt maken van deze service, verzoeken wij u dit aan te geven op het aanmeldingsformulier.

De kinderopvang is gratis.

Beveiliging

Zoals altijd is het VVD-congres openbaar. In deze tijden ontkomen we echter helaas niet aan beveiliging. Daarom wordt wordt eenieder vriendelijk doch dringend verzocht zijn/haar badge zichtbaar te dragen. Uw badge vindt u op de bevestigingsbrief van uw inschrijving. Machtigingskaart

Bent u zelf niet in de gelegenheid om te stemmen op de 123e algemene vergadering? Vul dan de machtigingskaart in en geef deze - volledig ingevuld en inclusief handtekening - mee aan een ander stemgerechtigd VVD-lid.

Stikkerplaquette

De heer W.J.T. Melman te Purmerland
 De heer B.G.J. Spanjer te Tiel
 De heer A.P. den Butter te Gendringen
 De heer W.J.M. den Heijer te Zeist
 Mevrouw C.A. Huigen-van Boven te Leiderdorp
 Mevrouw C.W.P.M. Romers-de Jong te Dordrecht
 Mevrouw J.J. Volmuller te Leidschendam
 De heer A.C.H. Kuntze te Oestgeest
 De heer H.J. Velthoen te Numansdorp
 De heer J.J. Wiegman te Nieuwerkerk a/d/ IJssel
 De heer J.J. Visscher te Oldenzaal
 De heer H.D. de Haan te Paasloo
 Mevrouw J.S. Binnerts-de Jonge te Lelystad
 De heer A.G. van der Stoep te Bergen op Zoom
 De heer S.B. Swierstra te Assen
 De heer J.F. Hoogervorst te Den Haag
 De heer H.A.L. van Hoof te Vlaspolder

Thorbeckepenning

De heer G. Ziengs te Zwolle
 Mevrouw D. de Groot te Rotterdam
 De heer L.J. Aaftink te Holten
 De heer R.R. Bouman te 's-Gravenzande
 De heer N.E. Joosten te Leuvenhelf
 Mevrouw M.E. Tsoutsanis-van der Koogh te Breda

Personalia

Vervolg van pag. 31

Piet Moeijes is per 15 april benoemd tot burgemeester van Schermer (N-H). Daarvoor was Moeijes wethouder van de gemeente Koggenland.

Jan de Groot is voorgedragen als nieuwe burgemeester van Baarn. De Groot was van oktober 1999 tot mei 2006 burgemeester van Vught.

Met ingang van 1 mei is **Jeroen Staatsen** benoemd tot burgemeester van Voorschoten. Tot 2005 was hij burgemeester van Den Helder, daarna waarnemend burgemeester in Teylingen en vervolgens in Voorschoten.

COLOFON

Liber is een uitgave van de VVD en verschijnt zes keer per jaar.

Realisatie: Springer Uitgeverij bv, Leusden

Redactie: Marijke van der Werff

Vaste medewerker: Daan de Neef

Eindredactie en projectmanagement: Miranda van Ooyen/
 Marie-Louise Beenker

Art direction en vormgeving: Trudy Bruil

Advertentieverkoop: Springer Uitgeverij bv, Leusden

Druk: Thieme Rotatie Zwolle

ISSN: 1872-0862

Algemeen secretariaat VVD

Postbus 30836

2500 GV Den Haag

Telefoon: (070) 361 30 61

E-mail: redactie@vvd.nl

Bezoekadres: Laan Copes van Cattenburch 52, Den Haag

Website: www.vvd.nl

COPYRIGHTS

HET AUTEURSRECHT OP DE IN DIT MAGAZINE VERSCHENEN ARTIKELN WORDT DOOR DE UITGEVER VOORBEHOUDEN. DE UITGEVER HEEFT ALLE ZORG GEGEVEN AAN HET NAKOMEN VAN WETTELIJKE REPRORRECHTEN. IS HET DESONDANKS ZO, DAT ER RECHTHEBBENDEN ZIJN, DIE NIET GETRACEERD KONDEN WORDEN OF VAN WIE DE CLAIM OP GEBRUIKT MATERIAAL NIET BEKEND WAS, DAN WORDEN ZIJ VERZOCHT ZICH SCHRIFTELIJK MET DE UITGEVER IN VERBINDING TE STELLEN, MET OPGAVE VAN HUN CLAIM EN DE UITGAVE WAAROP DEZE CLAIM GEBASEERD IS.

DISCLAIMER

DE REDACTIONELE INHOUD VAN LIBER KOMT OP ONAFHANKELIJKE WIJZE TOT STAND EN GEEFT DUS NIET PER DEFINITIE DE STANDPUNTBEPALING

TNT Post
Port betaald

VVD Algemeen secretariaat, Postbus 30836, 2500 GV Den Haag

Tropisch wonen in Neerlands nieuwste gemeente Bonaire

Residence Bonaire

34 Luxe Appartementen
4 Exclusieve Penthouses
+ Privé Strand
Vanaf \$ 249.000,-

FLOOR
Makelaardij O.G.

Bezoek voor meer informatie over vakantie en/of wonen op
Bonaire: www.bonairefuntravel.nl of www.windsock.nl

- Profiteren van antitrustboetes
- Herbronnen bouwt aan nieuwe identiteit
- Cultuur maakt het leven waardevol

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

DNPP

Ledenmagazine van de VVD

Liberen

2e jaargang ■ nummer 4 ■ september 2007

Paul de Krom:

Meer betalen voor langere files?

Liberal

Inhoud

2e jaargang ■ nummer 4 ■ september 2007

INTERVIEW

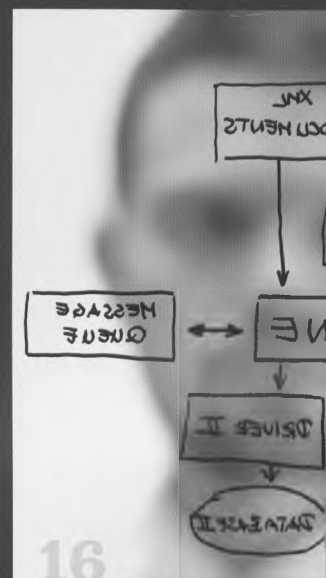
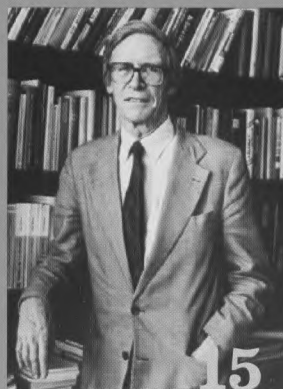
- 4 Mobiliteit
- 8 Cultuur maakt het leven waardevol
- 24 Profiteren van antitrustboetes opbrengst naar starters

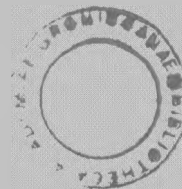
ACHTERGROND

- 12 Herbronnen bouwt aan nieuwe identiteit
- 16 Leden hebben recht op heldere adviezen
- 20 Commissie Dekker:
Werken aan nieuw liberaal elan
- 28 Nieuw in de Eerste Kamer
zij stellen zich voor

EN VERDER...

- 11 Ken uw klassieken
- 19 Werkveldwerk Richard de Boer
- 27 Het podium
- 30 Column Mark Rutte
- 31 Partij Service

Nog genoeg dat moet gebeuren

De afgelopen zomer hebben wij met ons gezin in de Duitse Eifel doorgebracht. Met redelijk goed weer, in een schitterende – vulkaanrijke – omgeving. Heerlijk ontspannen. Zoals het tijdens een vakantie hoort. Neem mij altijd weer voor niet teveel met het werk bezig te zijn, maar ... En dus dacht ik ook aan onze VVD. De enerverende periode die we achter de rug hebben. Waar we vandaan komen, maar vooral ook waar we naartoe gaan. Met het rapport van de Commissie Dekker vers in het geheugen en met (op dit moment van schrijven) de 123e Algemene Vergadering in september in het verschiet, realiseer je je dat er nog genoeg moet gebeuren.

Het hoofdbestuur ziet in het rapport, de bijeenkomsten en reacties die daar op volgden veel aanknopingspunten die tot verbetering en verdere versterking van onze bijna 60-jarige liberale volkspartij zullen leiden. Zowel organi-

satorisch als politiek. Dat was en is nodig, dat zien we in. Wat je vooral hoort en leest is de roep om meer professionaliteit en kwaliteit op allerlei terreinen. Of het nu over het functioneren van het algemeen secretariaat gaat, over de campagnes, of over de communicatie en de partij in z'n algemeen. Laat ik daarover dit schrijven: professioneler moet 't en kan 't, met mensen en middelen. De

Jan van Zanen
Partijvoorzitter

voortgezette inzet van de talloze vrijwilligers. Da's één. Het heeft ook – letterlijk – een prijs. Twee is dat we er ook niet onderuit komen te kijken naar de hoogte van onze eigen ledenbijdrage en die van onze bestuurders en politici...

Tenslotte. Vlak voor het zomerreces namen we afscheid van negen liberale senatoren. Vanaf deze plek veel dank voor hun grote inzet in de Eerste Kamer.

“We gaan meer betalen om langer in de file te staan”

Wat moet er gebeuren volgens de VVD:

- De capaciteit van de wegen moet hoe dan ook worden vergroot om verdere economische- sociale- en milieuschade te voorkomen.
- Er moet worden geïnvesteerd in openbaar vervoer, speciaal rond de grote steden. Als je de wegen blijft verbreden en je doet niets aan invalswegen en parkeergelegenheid, dan loopt alles daar vast. Er moeten dus alternatieven zijn. Bovendien is het aandeel van openbaar vervoer van reizigers van en naar de grote steden groot en dat aandeel groeit. Er moet dus iets gebeuren.
- De mogelijkheden van openbaar vervoer binnen de grote steden zullen moeten worden verbeterd en verlengd naar de voorsteden. Vanuit bijvoorbeeld Amsterdam naar Haarlem en Purmerend.
- Intensivering van het zogenaamde ‘flankerende beleid’: promotie van thuiswerken, intelligente IT-systemen, intelligent bouwen et cetera.

Kabinetsbeleid mobiliteit hapert

“De mobiliteit in Nederland komt steeds verder onder druk. De files worden steeds langer en er moet nodig wat gebeuren. Helaas hebben we tot op heden van het kabinet geen duidelijkheid gekregen over mogelijke maatregelen. En die zullen er waarschijnlijk ook niet komen, want er is geen geld voor uitgetrokken in het regeringsbeleid. Kortom: dit kabinet laat de automobilist in de kou staan.”

TEKST: BLAUWDRIK – DICK ZOET FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO

Tweede Kamerlid Paul de Krom vindt er bepaald geen doekjes om: “Dit is een slecht en futloos kabinet en daarom moet het zo snel mogelijk weg.” Zijn voornaamste kritiek: het volstrekte gebrek aan ambitie van deze regering. “Dat is overigens niet alleen op het terrein van de mobiliteit, maar ook bijvoorbeeld voor de huurmarkt, de gezondheidszorg. Het is volslagen onduidelijk wat er nu eigenlijk gaat gebeuren.”

Wat het kabinet precies gaat doen om het mobiliteitsprobleem aan te pakken, is mij geheel onduidelijk”, zegt Paul de Krom. “Ik denk dat ze niets gaan doen, want er is geen extra geld beschikbaar gesteld in het regeerakkoord. Er kan dus niet extra worden geïnvesteerd in wegenbouw, maar ook niet in openbaar vervoer. Dat staat klaarblijkelijk allemaal niet zo hoog op het prioriteitenlijstje van deze regering. Intussen stelt een recent OESO-rapport dat de Randstad qua arbeidsproductiviteit achterloopt bij vergelijkbare regio's en dat de voornaamste oorzaak daarvan het mobiliteitsprobleem is. Het zou dus allemaal hoog op de agenda moeten staan, maar dat is nadrukkelijk niet het geval. Tot op heden heb ik alleen maar geluiden gehoord over uitstel en/of afstel van geplande werkzaamheden.”

“We krijgen als VVD altijd voor de voeten geworpen dat we heel Nederland willen asfalteren. Dat is een volstrekt misplaatste voorstelling van zaken. Van het totale grondoppervlak van Nederland, wordt slechts 2,7 procent ingenomen door wegen, inclusief de spoorlijnen. Stel dat je er 1200 kilometer rijbaan zou bijleggen – wat een goed deel van de problemen zou oplossen – dan komt daar 0,3% (!) bij. Die hele discussie gaat dus helemaal nergens over. Extra asfalt zou leiden tot nog meer verkeer. Onzin, de afgelopen 30 jaar hebben we consequent te weinig wegen aangelegd en volgens die redenering zou het verkeer dus minder moeten zijn geworden. We weten allemaal dat het tegendeel het geval is. Bovendien: uit onderzoek blijkt

dat als de overheid de afgelopen 10 jaar niets had gedaan de files nog veel langer zouden zijn geweest. Extra asfalt helpt wel degelijk.”

Verlichting uit

“Als de aanpak van al die knelpunten in de Kamer aan de orde is, dan gaat driekwart van de discussie over de vraag of we de lampen langs de snelwegen moeten uitdoen, omdat dat zo goed is voor het milieu. Dat mag dan wel zo zijn, maar daardoor worden die files niet korter. Het gevolg is dat er steeds meer auto's nog langer in de file staan voor nog meer geld. Wel de autolasten en de parkeertarieven verhogen, maar automob-

bilisten krijgen niets terug. We staan dus straks nog langer in de file voor nog meer geld.”

“De regering doet gewoon niets. Minister Eurlings van V&W spreekt mooie woorden en als ik daar naar luister dan denk ik ook: mooi verhaal. Maar wanneer gaat er nu iets gebeuren? Hoe gaat hij de knelpunten snel oplossen en wanneer? Op die vragen zijn nog geen antwoorden gekomen. De

grote vragen blijven dus liggen. Het kabinet houdt vast aan een groei van 5 procent in het openbaar vervoer. Dat kost ongeveer 10 miljard euro extra. Maar niemand weet waar dat geld is. Dat zijn dus loze beloften. Als je zulke kreten slaakt dan moet je ook de benodigde middelen ter beschikking stellen en dat gebeurt niet. De mensen worden dus gewoon bedonderd.”

Wet- en regelgeving

“Als je de mobiliteit werkelijk wilt verbeteren, dan zal er een aantal zaken dienen te gebeuren. In de eerste plaats zal de wet- en regelgeving moeten worden opgeruimd. Files op de burelen leiden tot files op de wegen. Dat moet dus worden aangepakt. ➤

Inclusief:

De nieuwe BOSE® LIFESTYLE®-systemen

Elegantie aan de buitenzijde Unieke BOSE innovaties vanbinnen

Onze nieuwste DVD home entertainment-systemen dragen de naam LIFESTYLE® met reden. Zij weerspiegelen daadwerkelijk hoe u optimaal kunt genieten van muziek en home cinema zonder compromissen te sluiten: een combinatie van pure elegantie met de nieuwste technische innovaties zoals u die alleen van Bose mag verwachten.

Onze LIFESTYLE®-systemen zijn complete muziek- en home cinema-systemen, waarin hoge weergavekwaliteit, elegantie, bedieningsgemak en uitbreidbaarheid samenkomen.

Unieke Bose technologieën – echte luistervoordelen:

Het ADAPTiQ® audiocalibratiesysteem

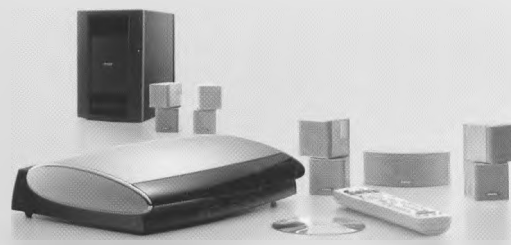
Automatische geluidsafstelling, houdt rekening met de kamergrootte, luidsprekeropstelling en luisterposities.

uMusic® intelligent weergavesysteem

Slaat honderden cd's op in het media center, onthoudt uw muzikale smaak, zelfs voor bepaalde tijden en stemmingen.

BOSE® link

Speelt verschillende bronnen in verschillende ruimten af. Tegelijkertijd, vanaf één systeem.

Het nieuwe BOSE® LIFESTYLE® 48 DVD home entertainment-systeem. De ultracompacte ACOUSTIMASS®-module is 30% compacter en nu nog makkelijker uit het zicht te plaatsen.

**Ervaar het verschil dat de Bose technologie maakt.
Vraag om een demonstratie bij een geautoriseerde Bose-dealer.**

Voor adressen belt u naar +31 (0)299 390111 of e-mail naar consumenteninfo@bose.com

BOSE®
Better sound through research®

Tot op heden heb ik nog geen enkel initiatief van het kabinet gezien om daar een begin mee te maken. Daarnaast zullen de procedures, de wetten en regels zelf moeten worden gewijzigd. Bijvoorbeeld de wet op de luchtkwaliteit. Daar waren we als VVD vanaf het begin al op tegen omdat die voor hopeloos veel ellende zorgt. Die wet is aangenomen in de Kamer. Maar een amendement van de VVD om de toetsing in individuele gevallen bij projecten uit het wetsvoorstel te halen, is verworpen. Als gevolg daarvan zitten we met die toestand rond de mogelijke verbreding van de A4 bij Leiderdorp, een van de beruchtste filepunten in dit land. We praten over een plan om de weg verdiept aan te leggen en het verkeer maximaal 80 km/u te laten rijden en dat gaat dus allemaal niet door. Het gaat hier dus over een stuk weg dat sinds 1959 niet is veranderd. Nu die

'De discussie gaat over de lampen langs de snelwegen uitdoen, omdat dat zo goed is voor het milieu, maar daardoor worden die files niet korter'

plannen dus zijn afgekeurd door de Raad van State, vraag ik me af wat je moet gaan doen om daar auto's te laten rijden. En dat allemaal vanwege zogenoemde milieubezwaren. Waar we aan voorbijgaan, is de schade die wordt veroorzaakt door stilstaande, optrekkende en remmende auto's. Vorig jaar is er 440 miljoen liter brandstof onnodig verbruikt in de files en dat is zeer verontrustend. Als je iets aan het milieu wilt doen, moet je de eisen voor de emissie verder aanscherpen en zorgen voor betere

doorstroming. Dat eerste komt uit de koker van de Europese Unie. Als minister Cramer van VROM werkelijk iets wil doen voor het milieu, dan moet ze zich in Brussel hard maken voor een dergelijke aanscherping van eisen en niet proberen goeie sier te maken met het verbieden van gloeilampen en het uitschakelen van de verlichting langs de snelwegen. Het is een rookgordijn om de onwil om werkelijk iets te doen aan het zicht te onttrekken."

Sociale schade

De Krom richt zijn kritiek overigens niet alleen op het kabinet, maar ook op de regeringspartijen. "Zoals gezegd hebben we een amendement ingediend op de wet luchtkwaliteit. Daar was onder meer het CDA tegen. En nu de verbreding van de A4 voorlopig van de baan is, moet ik lezen dat ze een noodwet willen. Dat zijn opeens grote woorden, maar op het moment dat

het in de Kamer aankwam op kiezen voor een echte oplossing, bleek het CDA niet thuis. Van de PvdA kunnen we natuurlijk sowieso niets verwachten. Die laten de boel rustig nog verder in de soep lopen."

Voor de kritiek op het CDA valt op, omdat de VVD toch enkele jaren plezierig met die partij heeft samengewerkt. "Dat komt omdat het CDA eigenlijk een glas water is. Als je er een druppel rode vloeistof in gooit, kleurt ze rood; doe je hetzelfde met blauw, dan wordt ze blauw. De VVD is dan ook de drijvende kracht geweest achter al die noodzakelijke veranderingen in de afgelopen vier jaar. Het CDA maakt dat allemaal niet uit zolang ze maar aan de macht zijn; dat blijkt nu zonneklaar." "Wat het CDA zeker zou moeten aanspreken is de sociale en maatschappelijke schade die door de files wordt veroorzaakt. Mensen zitten om kwart over zes 's ochtends in de auto naar hun werk om de files voor te zijn en komen na de avondspits weer terug. Die zien hun partners en eventuele kinderen dus nauwelijks en die 'schade' wordt nooit genoemd. Files hebben dus niet alleen nadelige gevolgen voor de economie en het milieu, maar ook voor de maatschappij. Een kabinet dat het gezin zo hoog in het vaandel heeft, zou daar toch iets aan moeten doen. Bovendien neemt het sluipverkeer hand over hand toe. Mooie, rustige dorpjes worden het slachtoffer van een Rijksoverheid die weigert keuzes te maken en knopen door te hakken. Onacceptabel."

Geen ambitie

"We zijn natuurlijk reëel. We verwachten niet van minister Eurlings dat hij morgen alle files heeft opgelost. Dat zou met de VVD in de regering ook niet lukken. Maar je mag wel verwachten dat er een begin wordt gemaakt met het opruimen van alle knelpunten en wettelijke barrières om de capaciteit van de wegen te vergroten. En je kunt ook extra geld hiervoor ter beschikking stellen. En geen van beide gebeurt. Het CDA gelooft blijkbaar werkelijk dat het karwei er op zit en de PvdA wil eigenlijk iedereen uit de auto hebben. En dat, terwijl Den Uyl in de jaren zeventig iedereen een eigen auto beloofde. Je mag er blijkbaar alleen niet mee rijden. Er gebeurt dus niets; er is totaal geen ambitie. Ik vergelijk dat wel eens met Nederland aan het einde van de Gouden Eeuw. Toen gingen de regenten rentenieren aan de Vecht en werd er niet meer geïnvesteerd. Het einde van de welvaartsperiode kwam dan ook snel. Een dergelijk gebrek aan ambitie is dodelijk. Premier Balkenende repte nog niet zo lang geleden over de VOC-mentaliteit, maar daar ontbreekt het bij de regering blijkbaar volstrekt aan. De noodzakelijke keuzes worden niet gemaakt en waarschijnlijk kan de VVD straks de scherven weer opruimen." □

VVD-symposium over de creatieve stad

'Cultuur maakt het leven

Welke aspecten dragen bij aan het concept van de creatieve stad? En welke rol kan het bedrijfsleven vervullen om een creatieve stad te bouwen? Die vragen stonden op 20 april jl. centraal tijdens het VVD symposium 'De creatieve stad van morgen'.

TEKST: DICK ZOET FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO, VVD

Lenny Klijn

'In de periode 1993-2002 groeide de totale werkgelegenheid met jaarlijks 2,8 procent. In de creatieve sector was de groei jaarlijks 5,8 procent'

E

en van de grootste herontwikkelingslokaties aan de IJ-oever in Amsterdam vormde het decor voor een drukbezocht symposium. Wethouders, raadsleden, andere betrokkenen en VVD-leden debatteerden in een inspirerende omgeving over onderwerpen als citymar-

keting, financieringsvoorstellen en de waarde van de creatieve industrie.

De ontwikkeling van de creatieve industrie wordt in regio's en steden in Europa steeds meer als een speerpunt van regionaal economisch beleid gezien. Aanwezigheid van een creatieve klasse in een regio is van belang voor innovatie en werkgelegenheid. In de periode 1993-2002 groeide de totale werkgelegenheid met jaarlijks 2,8 procent. In de creatieve sector was de groei jaarlijks 5,8 procent. Op een landelijke schaal vormt de creatieve industrie een bescheiden taartpunt: 2,5 procent van de hele Nederlandse werkgelegenheid. Maar de creatieve banen zitten veel op één plek. Daarmee wordt het voor een regio wel een factor van betekenis. Zo is 15 procent van alle banen in de creatieve industrie in Amsterdam te vinden. "Dan gaat het om zestigduizend banen", hield Jan Post, voorzitter Kamer van Koophandel Amsterdam zijn gehoor voor. "Die zijn over verschillende disciplines verdeeld. Het gaat om de culturele sector (podiumkunsten), media en entertainment (uitgevers, tv-producenten) en creatieve dienstverlening (modeontwerpers, reclamebureaus). De waarde van de creatieve stad moet niet onderschat worden. Voor bedrijven is het een belangrijke voorwaarde bij hun vestigingsbeleid. Als aan de harde vestigingsfactoren is voldaan, geeft kunst en cultuur de doorslag. Economie is nodig om te leven. Cultuur maakt het leven waardevol."

Economy of scope

Het lijkt of de creatieve stad in het verleden groeide zonder dat er enige sturing aan te pas kwam. Waar overheden groeikernen voor bedrijvigheid aanwezen buiten de stad, schoten halverwege de jaren negentig nieuwe creatieve bedrijfjes juist in de stad als paddestoelen uit de grond. "Een paradox", noemt Walter Manshanden, senior onderzoeker TNO, de constatering dat stedelijke kenmerken bijdragen aan groei. "Je verwacht groei-kernen eerder op plekken waar de groei mogelijk is. Bedrijven trekken normaal naar de rand van de stad. Midden jaren negentig ontdekten we een versnelde groei van de stad

'The economy of scale wordt ingeruild voor economy of scope. We hoeven niet te vrezen dat Chinezen dit werk overnemen'

Wat is een creatieve stad?

De creatieve stad is het voorbeeld van een netwerkeconomie. Aan de vraagkant bevinden zich bedrijfstakken als uitgeverijen, media, banken en zakelijke diensten die een variëteit aan gespecialiseerde diensten vragen. Dat alle creatieven zich

het liefst op een plek concentreren heeft te maken met de vele onzekerheden. De behoefte aan creatieve diensten is onregelmatig en onvoorspelbaar. De vragende partij zoekt zijn aanbieders in de buurt. Zo ontstaat een sneeuwbal effect.

De vestiging van creatieve ondernemers trekt nieuwe creatieve ondernemers aan. Tenslotte maakt de moderne technologie het voor kleine bedrijven mogelijk om in een dicht stedelijk centrum een bedrijf te voeren.

Amsterdam. Die werd veroorzaakt door kleinschalige industrie. Vooral cultuur en creatieve dienstverlening kregen in de stad een impuls door de opkomst van internet. Amsterdam-Oost fungeerde als een internethub. Transactiekosten daalden. Het maakte nieuwe producten mogelijk. Creatieve dienstverleners als designers en reclamebureaus werken vaak in opdracht van grote dienstverlenende bedrijven. Nieuwkomers zijn veelal kleine bedrijven voor wie creativiteit hoger staat aangeschreven dan ondernemerschap. Sterker zelfs, ze raken in de problemen als er extra vraag is. The economy of scale wordt ingeruild voor economy of scope. We hoeven niet te vrezen dat Chinezen dit werk overnemen."

Stevige injectie

Toch kan de ontwikkeling van de creatieve stad wel wat hulp gebruiken, meent Lenny Klijn, onafhankelijk consultant markt en overheid. "De creatieve sector krijgt een stevige injectie als overheid en bedrijfsleven de handen ineenslaan. Bijvoorbeeld in de vorm van publiek-private samenwerking (PPS). Er is sprake van PPS als twee partijen risico's delen en na afloop weer uit elkaar gaan. Overheid en bedrijfsleven vertrouwen elkaar niet. Dat is jammer want tachtig procent van PPS-projecten komen zonder kostenoverschrijding tot stand. In Groot-Brittannië is men verder op dat vlak. Daar worden bibliotheken maar ook musea gebouwd volgens PPS-regels. De objecten blijven 25 jaar in handen van het consortium. Het wordt internationaal als een goede manier gezien om een creatieve stad te ontwikkelen."

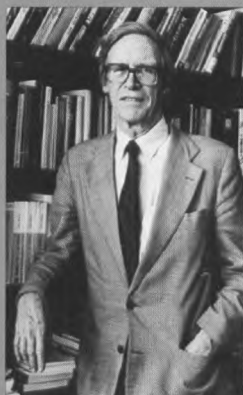
"Private steun aan de culturele sector is zo oud als de weg naar Rome", benadrukt Pim Vermeulen, directeur Bank Nederlandse Gemeenten. "Feodale vorsten financierden vroeger al de creatieve sector. Het voordeel van PPS is de synergie in ontwerp en in kosten. Ontwerp en uitvoering zijn bij projecten vaak uit elkaar gegroeid. Via zo'n samenwerking integreer je ze weer. Er schuilt een paradox in PPS-constructies. Publiek geld wordt vervangen door duurder privaat geld. Ook de voorbereidingskosten zijn hoger, maar die verdienen je terug." □

Van broeiest naar broedplaats

Elke stad is in Nederland op zoek naar manieren om haar economie te vernieuwen en te verbreden. Ook de stad Venlo pakte de handschoen op. Aan de hand van de vernieuwing van een binnenstedelijke probleemwijk probeert Venlo de grootschalige activiteiten aan de rand van de stad en de creativiteit in de stad verbinden en maximaal te benutten.

Door de massale aanwezigheid van illegale softdrugshandel en daarmee gepaard gaande criminaliteit en overlast was de wijk (Q4 genaamd) sinds de jaren zeventig ernstig verloederd. Om de wijk weer op te bouwen, werd eerst een beroep gedaan op investeerders maar hun plannen bleken niet uitvoerbaar. Een andere benadering werkte wel. Onder de titel

'van broeiest naar broedplaats' werd beleid ontwikkeld waarin ruimte en middelen beschikbaar kwamen om culturele en creatieve ondernemers te stimuleren. De wijk is een plek geworden waar kunstenaars en creatieve ondernemers hun ambities kunnen ontwikkelen en die Venlo op de kaart zetten als vernieuwend, lef tonend, en initiatiefrijk.

**KEN UW
KLASSIEKEN**

John Rawls (1921-2002)

Hoe sommige theorieën door een groot publiek worden bejubeld en bekritiseerd, zal de Amerikaanse filosoof John Rawls zeker hebben verwonderd. Zijn hoofdwerk *A theory of justice* (in 2006 in Nederland verschenen als *Een theorie van rechtvaardigheid*) is nog steeds een onuitputtelijke bron van discussie. Ook het categoriseren van het werk valt niet mee. Zowel liberalen als socialisten herkennen er eigen elementen in.

Rawls publiceerde het boek in 1971 nadat hij vanaf zijn jeugd had nagedacht over het begrip rechtvaardigheid. In zijn ogen is rechtvaardigheid een van de meest lastig te doorgronden begrippen. Wanneer is nu bijvoorbeeld een samenleving rechtvaardig? Rawls verlangt van zijn lezers met hem mee te doen aan een gedachte-experiment: de sluier van onwetendheid waarin hij de lezer vraagt zich in te denken dat hij geen specifieke kenmerken heeft (afkomst, huidskleur etc.). Hoe komt een rechtvaardige samenleving dan tot stand? Rawls stelt twee principes vast: gegarandeerde klassieke vrijheden en een stelsel die gelijke kansen garandeert. De daaruit mogelijk voortvloeiende ongelijkheid in geld en middelen is dan gerechtvaardigd omdat eenieder gelijke kansen aan het begin heeft gekregen.

Deze denkbeelden hebben sinds het verschijnen van het boek een aanzet gegeven voor verhitte discussies. Er zijn een paar duizend boeken en uitwerkingen verschenen met kritiek en uiteenzettingen van Rawls' filosofie.

Meld u aan bij belastingbetalers.nl

Stop de belastingverhogingen van het kabinet

U betaalt teveel belasting. Dat wist u al. Maar in Nederland bestond geen vereniging die opkomt voor de belangen van belastingbetalers. Daarom hebben twee VVD-leden zo'n vereniging opgericht. Die vereniging heet Belastingbetalers.nl. Uw steun is hard nodig. Aanmelden kan via de website: www.belastingbetalers.nl. Als u daar uw contactgegevens achterlaat, steunt u de vereniging. Gratis natuurlijk.

Belastingbetalers.nl

"We hebben geen staatsschuld omdat we te weinig belasting heffen; we hebben een staatsschuld omdat we teveel geld uitgeven."
- Ronald Reagan

U betaalt teveel belasting. Dat wist u al. Maar in Nederland bestond geen vereniging die opkomt voor de belangen van belastingbetalers. Nu wel.

Belastingbetalers.nl zet zich in:

- voor lagere belastingen
- voor een eenvoudiger belastingstelsel
- voor een klantvriendelijke Belastingdienst
- tegen verspilling van belastinggeld

Het eerste doel is 1000 leden. Want met 1000 leden kan de vereniging haar stem laten horen. Het eerste is vooral in politiek. Het tweede, maar ook in de media. Meld u vandaag nog aan!

Wacht ook de acties tegen de belastingverhogingen van het kabinet. (Voorzitter: Egon Kees) (Voorzitter: Egon Kees)

Meld u vandaag nog aan. Gratis natuurlijk. Uw steun is hard nodig.

Voornaam:

Achternaam:

Staat/provincie: Huisnr.:

Postcode: Woonplaats:

E-mailadres:

Uw persoonsgegevens worden vertrouwelijk behandeld.

Belastingbetalers.nl is een initiatief van belastingbetalers, voor belastingbetalers.

Het eerste doel is 1000 leden. Want met 1000 leden kan de vereniging haar stem luid en duidelijk laten horen. Voor lagere belastingen; tegen verspilling van belastinggeld; voor vereenvoudiging van het belastingstelsel; en voor een klantvriendelijke Belastingdienst. Meld u daarom vandaag nog aan. Uw persoonlijke gegevens worden strikt vertrouwelijk behandeld. Ga naar www.belastingbetalers.nl.

Met liberale groet,

**de oprichters van Belastingbetalers.nl,
Bas Mouton
Joan Arensman**

Vraagstukken vragen om her

“We willen weer de eigenaar van het liberalisme zijn”, verklaarde partijleider Mark Rutte een tijd geleden. Een hartenkreet die bepaald niet uit de lucht komt vallen. Was het jaren geleden nog zonneklaar welke politieke partij de liberale signatuur droeg, tegenwoordig ligt dat een stuk gecompliceerder. Breed – van Halsema tot Wilders – beroept men zich nu op liberale beginselen. Saillant detail daarbij is dat de twee liberale partijen, VVD en D66, flinke afstraffingen kregen tijdens de laatste verkiezingsrondes. Het leidt bijna onomstotelijk tot de conclusie dat de liberale identiteit in de Nederlandse politiek verwaterd is.

TEKST: BLAUWDRUK – DICK ZOET

Het begrip ‘liberalisme’ is vervaagd. Politici met ver uiteenlopende politieke ideeën blijken zich ongegeneerd ‘liberaal’ te noemen. Wat immers te denken van het rijtje ‘kopstukken’: Femke Halsema, Alexander Pechtold, Wouter Bos en Geert

Wilders. Niet bepaald lieden die gelijkgestemde meningen ventileren, maar die stuk voor stuk zeggen er liberale ideeën op na te houden. Die ontwikkeling maakt het voor de VVD bepaald niet eenvoudig zich een onderscheidende positie te verwerven. Niettemin ziet de top van de VVD daar kansen voor verbetering. Niet voor niets werden er nog niet zo lang geleden maatregelen genomen. De Commissie Dekker, die tot taak had de recente teleurstellende verkiezingen en de gang van zaken rond de ledenraadplegingen nauwgezet onder de loep te nemen (zie elders in deze editie van Liber) werd ingesteld. En tevens ontstond de Werkgroep Herbronnen. De term ‘herbronnen’ mag misschien enigszins ‘zweverig’ en weinig pragmatisch overkomen; de leden van de Werkgroep kan dat allerminst worden verweten.

De centrale vraag is welke antwoorden geeft het liberalisme op maatschappelijke vraagstukken? Het is duidelijk dat dit onderwerp binnen de partijtop uiterst serieus wordt genomen. De Werkgroep is het initiatief van Kees den Blanken, de voorzitter van de afdeling Arnhem.

Discussies

Overigens is herbronnen geen nieuwe activiteit voor de VVD. Partijvoorzitter Jan van Zanen: “We hebben twee jaar geleden ons Liberaal Manifest aangenomen; dat was ook zo’n herbronningsmoment. We zijn bereid onze standpunten ter discussie te stellen en naar de onderstroom in de samenleving te luisteren. We zijn niet voor niets een volkspartij. Je moet er altijd voor zorgen dat ‘buiten’ naar ‘binnen’ komt, dat je weet wat er leeft in de samenleving. Hierbij blijft het liberalisme leidend, maar dat betekent niet dat standpunten niet herijkt kunnen worden.”

En dat laatste is precies wat er gebeurt tijdens de vier bijeenkomsten die de Werkgroep heeft belegd. De huidige liberale beginselen vrijheid, verantwoordelijkheid, sociale rechtvaardigheid, verdraagzaamheid en gelijkwaardigheid worden getoetst aan de hand van vier actuele thema’s: Milieu en Duurzaamheid, Immigratie en Integratie, Jeugd en Onderwijs en Ouderen en Zorg. En dat levert verfrissende en verrassende discussies op.

De opzet van de vier bijeenkomsten is, zoals Kees den Blanken uitlegt, telkens gelijk: neem een concreet maatschappelijk vraagstuk en debatteer over de vraag wat liberale grondbeginselen hierover zeggen en hoe die kunnen helpen bij het oplossen. ▷

‘Je moet er altijd voor zorgen dat ‘buiten’ naar ‘binnen’ komt, dat je weet wat er leeft in de samenleving’

kenbaar liberale antwoorden

Het feit dat andere partijen al dan niet schoorvoetend liberale ideeën zijn gaan verkondigen is goed voor de samenleving, maar maakt het onderscheidende van onze positie minder duidelijk.

HUIDIGE LIBERALE BEGINSELEN

VRIJHEID

Vrijheid van de mens is onmisbaar voor de ontplooiing. We bedoelen dan vrijheid op geestelijk, staatkundig en materieel gebied. Deze vrijheid komt ieder mens toe, zonder enige discriminatie. De vrijheid moet zo groot mogelijk zijn. Er zijn wel grenzen aan persoonlijke vrijheid. De vrijheid van de een mag de vrijheid van de ander niet belemmeren. En we moeten oog hebben voor de belangen van toekomstige generaties.

VERANTWOORDELIJKHEID

Vrijheid beleef je alleen wanneer je ook besef hebt van verantwoordelijkheid vinden liberalen. Een mens moet de gevolgen van zijn daden kunnen dragen. Kan een mens zichzelf niet redden, dan moeten we helpen. Maar daardoor mag het besef van verantwoordelijkheid niet verdwijnen. Individuele verantwoordelijkheid vinden we ook een onderdeel van menswaardigheid.

VERDRAAGZAAMHEID

Verdraagzaamheid is onlosmakelijk verbonden met vrijheid. De ware vrije mens laat ook anderen vrij. Worden grenzen van het maatschappelijk toelaatbare overschreden? Dan moet de overheid ingrijpen. Ook is verdraagzaamheid tussen verschillende groepen noodzakelijk. De VVD verworpt de klassenstrijd en de terreur van minderheden of meerderheden. We moeten in gemeenschapsverband kunnen leven. Daardoor leven we met een bepaalde gebondenheid. Deze is echter geen beperking. Het is juist een voorwaarde om de vrijheid van iedereen te verzekeren. De overheid bepaalt de mate en de vorm van deze gebondenheid. Daarbij moet de overheid zo groot mogelijke geestelijke, staatkundige en maatschappelijke vrijheid waarborgen voor iedereen.

SOCIALE RECHTVAARDIGHEID

Sociale rechtvaardigheid moet bevorderd worden. Daarmee schept de overheid gelijke kansen voor iedereen. Eventueel verleent de overheid bijstand. Niet iedereen heeft dezelfde mogelijkheden. Maar gelijke ontwikkelings- en ontplooiingskansen zijn een liberaal verlangen. De VVD wil ongelijkheid zoveel mogelijk opheffen. Het waren de liberalen die begonnen met de bouw van de sociale wetgeving.

GELIJKWAARDIGHEID

Mensen zijn niet gelijk. Wel gelijkwaardig. Iedereen heeft recht op ontplooiing. Iedereen heeft recht op vrijheid in geestelijk, staatkundig en materieel opzicht. Deze rechten zijn ongeacht geestelijke overtuiging, huidskleur, nationaliteit, seksuele geaardheid, geslacht of maatschappelijke positie. Discriminatie is uit den boze.

Inhoudelijk en toekomstgericht

"Het proces waarmee we bezig zijn, is puur inhoudelijk en toekomstgericht", stelt Den Blanken. "We kijken hoe de liberale grondbeginselen kunnen worden toegepast op de grote vraagstukken van deze tijd. Dat is natuurlijk een ambitieuze doelstelling, maar we zijn bepaald niet ontevreden over de start tot dusver. Toch zijn we van mening dat de discussies op sommige punten nog wel scherper gevoerd kunnen worden. Natuurlijk heeft dat ook te maken met het gekozen onderwerp; over bijvoorbeeld Milieu en Duurzaamheid zijn veel mensen het a priori eens: daar moet wat aan gebeuren. Dat zal anders liggen tijdens de tweede bijeenkomst – zaterdag 15 september – met als onderwerp Ouderen en Zorg. De groeiende vergrijzing stelt Nederland voor grote problemen. Wie zorgt straks voor onze ouderen? Maar ook: hoe worden de stijgende kosten betaald? Daar zijn de meningen over verdeeld. We hebben dan ook verzocht of er leden van de Tweede Kamerfractie aanwezig willen zijn om de discussie op scherp te zetten. "Wat ons als Werkgroep inspireert is de overtuiging dat er voor modern liberalisme, afgezet tegen de grote vraagstukken van deze tijd, een enorme marktkans ligt. Een modern liberalisme dat aan de ene kant leunt op de centrale plaats van het individu, een klassiek liberaal thema, maar aan de andere kant ook oog heeft voor het belang van een collectieve aanpak van sommige problemen. En dat er op sommige terreinen een strak overheidsbeleid mag en moet worden gevoerd. Naast de centrale rol van het individu mag er best ruimte zijn voor samenhang en broederschap."

Den Blanken onderschrijft dan ook volledig de wens van Rutte om "weer eigenaar van het liberalisme te worden". "Natuurlijk zijn we tijdens deze bijeenkomsten op zoek naar een nieuwe, eigen identiteit. Het feit dat andere partijen al dan niet schoorvoetend liberale ideeën verkondigen, is goed voor de samenleving, maar maakt het onderscheidende van onze positie minder duidelijk. De strijd om het leiderschap van de VVD heeft een gemengd effect gehad. Goed en onderscheidend was het feit dat in de VVD zo'n debat plaatsvindt, maar jammer dat een beeld van verdeeldheid ontstond. Nu is het niet zo moeilijk om onderscheidend te zijn – kijk naar de partij van Wilders – maar om verstandig onderscheidend te zijn op in-

houdelijke punten is een geheel andere materie. Daarom hebben we voor deze bijeenkomsten ook niet de makkelijkste onderwerpen gekozen. Juist om de interne discussie over die eigen identiteit stevig aan te zetten, uitgaande van de vijf beginselen. Om uiteindelijk helder te krijgen waardoor wij liberalen ons onderscheiden bij dit soort vraagstukken."

Bijdragen

Hoe een en ander tot duidelijke conclusies moet gaan leiden en hoe die aan het hoofdbestuur zullen worden aangeboden, is tot op heden nog niet geheel duidelijk. "Dat hebben we bewust gedaan om onszelf vrijheid en manoeuvreerruimte te verschaffen. We zijn als werkgroep door het hoofdbestuur ingesteld en we zullen dus onze bevindingen uiteindelijk daar moeten neerleggen. Maar het is natuurlijk belangrijk dat ook de politieke tak betrokken wordt en blijft. Daarom hebben we ook frequent overleg met de Tweede Kamerfractie. Het is van het grootste belang dat deze zoektocht naar een nieuwe identiteit, naar nieuw elan, breed wordt gedragen en dat zoveel mogelijk mensen hun bijdrage leveren. Wanneer we ook in de toekomst als liberalen een forse rol in de politiek willen spelen, dan zullen we met z'n allen moeten werken aan die nieuwe identiteit, dat nieuwe elan." □

Volgende herbronbijeenkomsten:

Zaterdag 15 september Ouderen & Zorg

NH Koningshof, Locht 117 in Veldhoven

Zaterdag 6 oktober* Jeugd & Onderwijs

Zaterdag 3 november* Immigratie & Integratie

* Locatie en tijdstip worden nader bekendgemaakt.

Kijk hiervoor op www.vvd.nl/agenda

Achtergrondartikelen over deze en de reeds eerder gehouden bronbijeenkomst (Milieu & Duurzaam gehouden op 23 juni jl.) vindt u op www.vvd.nl/herbronnen

Kees den Blanken

‘Neem een concreet maatschappelijk vraagstuk en debateer over de vraag wat liberale grondbeginselen hierover zeggen’

Bronbijeenkomsten

De Bronbijeenkomsten gaan uit van de Werkgroep Herbronnen.

Deze werkgroep bestaat uit:

- Kees den Blanken, voorzitter afdeling Arnhem (voorzitter)
- Heleen Dupuis, lid Eerste Kamer
- Anouchka van Miltenburg, lid Tweede Kamer
- Johan Remkes, lid Tweede Kamer
- Patrick van Schie, directeur Teldersstichting
- Berend Stolk, vice-voorzitter Kamer Centrale Zuid-Holland Noord
- Alexander Oostermeljer, politiek assistent VVD-hoofdbestuur (secretaris)

Bijdragen aan de werkgroep kunt u mailen naar Alexander Oostermeljer, a.oostermeljer@vvd.nl.

JOHNSON BROS.

A Member of the
Wedgwood Group

“Old Britain Castles”

Voor informatie bel, schrijf of e-mail naar:
Wedgwood Benelux
Postbus 2082, 8203 AB Lelystad
tel.: 0320 - 23 26 96

fax: 0320 - 24 55 49
e-mail: Martin.Muller@Wedgwood.nl

‘Leden hebben recht op hel

Hoe transformeer je het partijbureau tot een service-organisatie voor de leden? En zorg je dat je beter gebruik maakt van het aanwezige talent van medewerkers? Door afdelingen opnieuw te clusteren en de invoering van een uitgekiend ledenadministratiesysteem. Gert Scholtes, algemeen secretaris, over het nieuwe partijbureau.

TEKST: PETER STEEMAN FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO

Het partijbureau is essentieel voor het functioneren van iedere politieke partij. Met vierentwintig medewerkers heeft die van de VVD een bescheiden omvang. “Een service-organisatie voor haar leden”, noemt Gert Scholtes als voornaamste taak van het bureau. “Vrijwilligers van afdelingen willen geholpen worden met vragen over reglementen, over financiën, over campagnes. Die moeten kunnen terugvallen op een landelijke organisatie met mensen die daar op professionele wijze voor zorgen. In de oude situatie kon het partijbureau die doelstelling in de praktijk niet altijd waarmaken. Wat ontbrak er aan het partijbureau? Naast de grote werkdruk door de politieke hectiek voelden medewerkers zich onvoldoende gewaardeerd door het hoofdbestuur en de leden. Aan de andere kant speelde de eilandvorming binnen de organisatie het partijbureau parten. Bij het invullen van vacatures op het partijbureau lag in het verleden meer de nadruk op doeners dan denkers. Achteraf gezien was dat niet zo’n verstandige keuze. Doeners kun je inhuren. Maar de kennis die nodig is om een congres te bedenken of een toespraak te schrijven moet je in huis hebben.”

Adempauze

Sinds Gert Scholtes vorig jaar mei aantrad als algemeen secretaris, heeft hij zich als portefeuillehouder intensief bezig gehouden met het partijbureau. “Nadat we in korte tijd een aantal wisselingen in de leiding hadden gehad, was het tijd voor een adempauze. Je kunt wel direct een nieuwe directeur aanstellen, maar laten we eerst eens kijken wat we willen als partijbureau. En wat voor directeur past daarbij? Kunnen we niet iemand uit de bestaande organisatie directeur maken? Dat is Herbert Zilverentant geworden. Hij past in het profiel. Kent de VVD en het partijbureau.”

De volgende stap was de organisatie professioneler maken. Met het hoofdbestuur is een kerntakendiscussie gevoerd. Bij die taken hoort een professioneel partijbureau. Om dat te bereiken, moet de organisatiestructuur veranderd worden. “De belangrijkste verandering is de inrichting van een secretariaat”, aldus Scholtes. “Zo voorkom je dat een medewerker die met de inhoud bezig is ook allerlei praktische zaken moet

regelen. Voor de leden en niet-leden wordt het secretariaat het toegangsloket voor alle vragen, opmerkingen en suggesties.”

In de schijnwerpers

Ook werden nieuwe afdelingen gevormd door bestaande afdelingen samen te voegen. “De financiële- en de ledenadministratie zijn bij elkaar gevoegd omdat er een nauwe relatie is tussen beide administraties. Als iemand lid wordt, moet hij ook een factuur krijgen. De activiteiten van de Haya van Some-renstichting die binnen het cluster Opleiding & Training worden uitgevoerd, hebben een nauwe relatie met talentmanagement. Bij talentmanagement hoort het opleiden van mensen. Om die reden is besloten beide afdelingen samen te voegen tot het nieuwe cluster Opleiding, Training & Talentmanagement. De afdeling Communicatie & Voorlichting is samengevoegd met de afdeling Idee & Debat tot de nieuwe afdeling Marketing, Communicatie & Debat. De belangrijkste reden voor deze

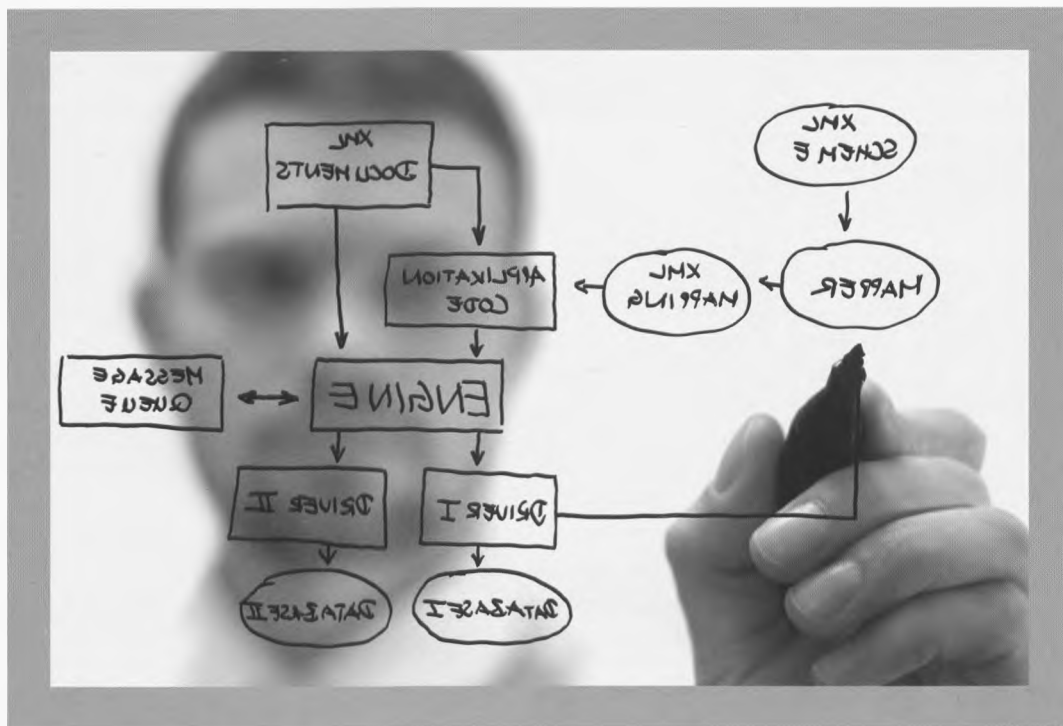
‘Het nieuwe ledenadministratiesysteem wordt de parel in de kroon van het partij-bureau’

samenvoeging is de nauwe relatie tussen het organiseren van het debat in onze partij en de communicatie hiervoor naar buiten. Het debat is het middel bij uitstek waarmee de VVD zichzelf in de schijnwerpers zet. We zeggen dingen, vinden dingen. Dat is wat we verkopen. Marketing helpt daarbij. Ongewijzigd bleven het Internationaal Secretariaat en de afdeling Bestuurszaken.”

Funest

We hopen dat medewerkers in deze nieuw ingerichte organisatie meer plezier in hun werk krijgen. We concentreren de organisatorische zaken en gaan meer in projecten werken. Als organisatie maken we een efficiencyslag. Er ontstaat één loket voor leden. Het is enorm belangrijk dat telefoon, e-mail en

dere adviezen'

brieven adequaat worden beantwoord. Bij belangrijke gebeurtenissen kan de frequentie daarvan behoorlijk toenemen. In de oude situatie had niemand de regie over die binnenkomende stroom. Dat is schadelijk want niet reageren is funest voor een politieke partij."

Parel in de kroon

Een belangrijke rol is weggelegd voor het nieuwe ledenadministratiesysteem. Het wordt de parel in de kroon van het partijbureau. "Voor de ledenadministratie maakten we gebruik van een verouderd systeem dat door een externe partij werd beheerd. Wanneer een afdeling of kamercentrale behoefte had aan een overzicht om bepaalde leden een brief te sturen, moest dat aangevraagd worden bij het bedrijf in Duitsland waar het systeem werd gehost. Omdat dat regelmatig gebeurde, liepen de kosten flink op tot honderddertigduizend euro per jaar. Het nieuwe ledenadministratiesysteem moest daarom aan een aantal eisen voldoen. We willen zelf over alle data beschikken. En leden moeten toegang hebben tot het systeem. Zodat ze zelf zaken als een gewijzigd e-mailadres kunnen aanpassen. Dat werd vroeger gemaild naar de centrale ledenadministratie waar die gegevens moesten worden ingevoerd."

Het ledenadministratiesysteem maakt meer mogelijk. Het vormt de basis van een CRM-systeem (Customer Relationship Management) waarin naast ledengegevens ook informatie van en over leden worden vastgelegd. Zoals gevolgd cursussen bij de

Haya van Somerenstichting, lidmaatschappen van partijraden, partijcommissies, bezoekenregistratie bij partijbijeenkomsten, congressen en dergelijke. "We willen af van de papierwinkels en individuele stapels. Wanneer een lid een brief schrijft, wordt die behandeld door een medewerker. Hij schrijft een brief terug, klaar. Maar die informatie wordt verspreid bewaard. Die actie vindt straks plaats in het CRM-systeem. Hetzelfde geldt voor een lid dat deel wil nemen aan een congres. Ik wil die congresregistraties koppelen aan de ledenadministratie. Voor de ledenraadpleging is het van belang dat je weet welke mensen mogen stemmen. Zo meteen zie je dat direct in het CRM-systeem. We willen ook het centrale platform zijn voor leden. Daarvoor heb je een voor de buitenwacht afgeschermd extranet nodig. Ook daarin kunnen we met dit systeem voorzien."

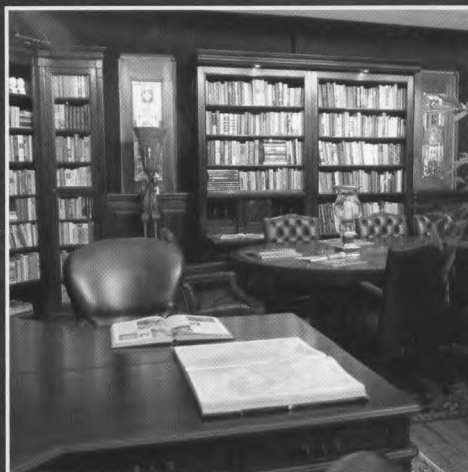
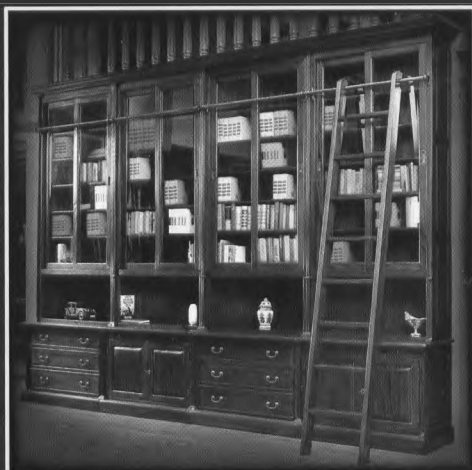
Geen overbodige luxe

Wanneer gaan de leden iets merken van al deze verbeteringen? "Het systeem is al operationeel. Vanaf dit najaar kunnen de leden zelf gegevens inzien en muteren. Dat laatste is geen overbodige luxe want er zit veel vervuiling in het bestand. In de politiek wisselen mensen nog al eens van functie. Het is lastig om dat goed bij te houden terwijl de behoefte aan een actueel bestand juist groot is. Wij zijn en blijven afhankelijk van de informatie van de mensen zelf. De secretarissen krijgen een grotere rol omdat ze toegang tot meer onderdelen van het systeem krijgen. □

Jan Frantzen

Exclusive interior design

import-export

Klasse herken je!

Uitgebreide collectie origineel ontworpen bureaus,
met of zonder in leder ingelegd bureaublad.
Maatwerk in boekenkasten, bibliotheken en home-cinemas
in massief mahonie. 2500 m² Showroom met uitgebreide
collecties stoelen, tafels, dressoirs, kasten, etc.

Knibbelweg 8a, 2761 JD Zevenhuizen, Zuid Holland
Tel. 0180 632 259, e-mail: info@janfrantzen.nl
Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 17.30 uur
www.janfrantzen.nl

Mr. Richard de Boer, 27 jaar. Van maart 2002 tot maart 2006 was hij raadslid voor de VVD Brunssum. Vanaf maart 2006 is hij wethouder en 2e loco-burgemeester. Zijn portefeuille: onderwijs, peuterspeelzalen & kinderopvang, jeugd- & jongerenwerk, HALT, sport, kunst & cultuur, evenementen, monumenten (beeldende kunst), gemeenschapshuizen, Brede Maatschappelijke Voorziening Zuid & Oost, Brede School West, welzijn, inburgering vreemdelingen/nieuwkomers. We lopen een middagje mee.

13.00 uur

Richard de Boer is ook dagelijks bestuurslid en portefeuillehouder Mobiliteit & Bereikbaarheid voor WGR+ Parkstad Limburg. Hij maakt vandaag een rondrit om goed op de hoogte te blijven van het project wat wordt getrokken door de provincie Limburg. Het dagelijks bestuur van de Buitenring wordt gevormd door de verantwoordelijk gedeputeerde en de portefeuillehouder Mobiliteit & Bereikbaarheid Parkstad Limburg.

13.30 uur

Een busrit langs het tracé van de Buitenring.

15.20 uur

Richard de Boer laat zich voorlichten over het mogelijke tracé van de Buitenring waar momenteel de MER-procedure loopt.

15.45 uur

Alleen op de kaart kun je exact zien waar het tracé eventueel gaat komen.

16.20 uur

Zo'n bustocht geeft niet alleen veel kennis, het maakt je ook dorstig. Het gezelschap sluit de middag af met een glaasje.

Commissie Dekker velt kritische oordelen

VVD moet werken aan

Na achtereenvolgende teleurstellingen bij de verkiezingen en een 'rommelig' verlopen ledenraadpleging voor het lijsttrekkerschap, werd het tijd voor enige zelfreflectie. Daartoe werd de Commissie Dekker benoemd. Die commissie heeft inmiddels haar evaluatierapport aan het hoofdbestuur aangeboden. De voornaamste conclusies: er zijn op alle fronten fouten gemaakt. En: die fouten mogen nooit weer worden gemaakt. Het hoofdbestuur heeft intussen de eerste stappen gezet om de aanbevelingen van de commissie in praktijk te brengen.

TEKST: BLAUWDRIJK - DICK ZOET

De activiteiten van de Commissie Dekker zijn bepaald niet onopgemerkt gebleven. En dat geldt zowel binnen de partij als daarbuiten. Tijdens de perspresentatie van het evaluatierapport van de commissie puilden de zaal in Nieuwspoort bijna uit. Die dag leek commissievoorzitter Sybilla Dekker, gemeten naar media-aandacht, met afstand de belangrijkste persoon in Nederland. Dat vriend en vijand zoveel waarde hechtten aan het rapport is nauwelijks verwonderlijk. Het is immers niet vaak voorgekomen dat een politieke partij zo grootschalig een zo open onderzoek deed naar haar eigen teleurstellende verkiezingsuitslagen.

Voortvarende aanpak

Want daar was het allemaal om begonnen: de teleurstellende uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen van november 2006. Naar aanleiding van die uitslag heeft het hoofdbestuur van de VVD de Algemene Vergadering toegezegd versneld een evaluatiecommissie in te stellen. In de opdrachtformulering voor de commissie werd tevens de tumultueus verlopen ledenraadpleging voor het lijsttrekkerschap meegenomen en de eveneens weinig succesvolle verkiezingen voor de Gemeenteraden.

'Je kunt de Tweede Kamerverkiezingen niet los zien van de ledenraadpleging rondom het lijsttrekkerschap'

Kortom, er werd een forse kluit op het bordje van de commissie gelegd. De Commissie Dekker ging echter voortvarend van start. En dus werden alle relevante instanties, commissies, fracties en personen binnen de partij gehoord en werd er een speciaal e-mailadres in het leven geroepen voor reacties en meningen van de VVD-leden. Dat laatste bleek een schot in de roos:

honderden reacties rolden binnen. Er werden daarnaast vier regionale bijeenkomsten georganiseerd, waar de geïnteresseerde leden hun meningen en aanbevelingen in rondetafelgesprekken naar voren konden brengen. Het resultaat van die gesprekken werd in de tweede helft van de bijeenkomst plenair gepresenteerd in hoofdlijnen. Die hoofdlijnen vormden vervolgens weer de zo gewenste input voor de commissie en hebben uiteindelijk, samen met de resultaten van de eerdere gesprekken met fracties en instanties binnen de VVD, geleid tot het eindrapport.

Sybilla Dekker heeft een goed gevoel overgehouden aan die regionale bijeenkomsten. "Je kunt de Tweede Kamerverkiezingen

nieuw liberaal elan

vlnr Mark Rutte, Sybilla Dekker, Jan van Zanen

gen niet los zien van de ledenraadpleging rondom het lijsttrekkerschap. Onze leden legden deze en andere dwarsverbanden en dat is een goede zaak. Dat bleek ook aan de tafel, want de gesprekken beperkten zich allerminst tot de verkiezingen. Allemaal prima, want alles diende als input voor een zo uitputtend mogelijk rapport."

Samenstelling Commissie Dekker

Mevrouw S.M. Dekker

voormalig minister van VROM in het vorige kabinet Balkenende

De heer H.J. Borger

voorzitter VVD-afdeling Hof van Twente; lid van de partijraad

De heer B.J. Bruhns

waarnemend burgemeester van Leidschendam-Voorburg

De heer E. van Dijk

voorzitter programmacommissie Brabant

Mevrouw T. Haseloop-Amsing

bestuurslid VVD-Kamer centrale Groningen; raadslid in Leek

De heer J. Schrijen

voorzitter Waterschap Roer en Overmaas

Mevrouw J.Z.C.M. Tielen

voorzitter afdeling Utrecht; lid stuurgroep partijcommissie VWS

Aanbevelingen

En dat is allemaal heel goed gelukt, zo kan achteraf worden gesteld. De commissie heeft een lijvig en doorwrocht rapport afgeleverd en heeft daarvoor - terecht - veel lof gekregen. En het moet gezegd: de conclusies zijn kristalhelder en hard. Er is veel fout gegaan tijdens de diverse verkiezingen en ledenraadplegingen en daaruit moet lering worden getrokken. Die mening deelt ook Jan van Zanen, de partijvoorzitter. Hij onderschrijft veel van de aanbevelingen die de commissie heeft gedaan. "Met de 'tien aanbevelingen voor een glansrijke toekomst' wil het hoofdbestuur graag samen met alle leden aan de slag. De gekozen werkwijze van de commissie maakt namelijk dat deze aanbevelingen ook voortkomen uit de leden zelf; de leden van de VVD waar het hoofdbestuur zelf uit voortkomt en waar ze voor staat. Dit rapport geeft de partij als geheel een stevige agenda mee voor een kansrijke toekomst. Zowel voor de liberale politiek van alledag als voor een stevige, moderne en professionele organisatie".

Van Zanen kondigde tijdens de Partijraad van 23 juni jl. al direct actie aan. "Sommige zaken, onderwerpen en aanbevelingen, zal het hoofdbestuur zo snel mogelijk in gang zetten. Daarbij moet worden gedacht aan fondsenwerving, het inrichten van een permanente campagneorganisatie en meer netwerkvorming. Andere onderwerpen vergen meer tijd, denkkracht en

energie. Maar één ding is duidelijk: het hoofdbestuur neemt de aanbevelingen van de Commissie Dekker uitermate serieus." Van Zanen begrijpt de kritiek die de commissie (onder meer) heeft geuit op de rol die het hoofdbestuur en specifiek de partijvoorzitter – als boegbeeld – heeft vervuld heel goed. "De commissie stelt dat het hoofdbestuur met name bijvoorbeeld rond de lijsttrekkersverkiezing voor de Tweede Kamer op cruciale momenten te weinig zichtbaar is geweest. Dat we meer sturing in de openbaarheid hadden moeten geven. Die wens stelt ons voor een dilemma. De regie die het bestuur en ikzelf, achter de schermen, hebben gehanteerd, heeft de afgelopen tijd gewerkt. Graag voldoen we aan de wens om meer in de openbaarheid te treden. Maar een flink deel 'stille regie' zal naar onze mening altijd noodzakelijk zijn. Die stille regie is soms een ondankbare taak: als het goed werkt, merkt niemand er wat van; als er iets fout gaat, krijg je forse kritiek. Maar dat is nu eenmaal het gevolg van de taak die we onszelf hebben opgelegd."

Zowel Dekker als Van Zanen breken een lans voor meer stijl en respect in het optreden naar buiten

vond op een kruispunt waarbij gekozen moest worden voor, óf een conservatief populistische richting, óf een progressief liberale. Verdonk werd neergezet als de kandidaat van de 'gewone man' die recht voor zijn raap vertelde waar het op stond en werd tegengewerkt door het 'establishment' dat massaal de progressieve lijn van Rutte zou aanhangen. Al dan niet anonieme uitspraken van bewindspersonen en partijprominenten over de strijd voedden dit beeld."

Vooraf dat laatste is partijvoorzitter Van Zanen al geruime tijd een doorn in het oog: "Ook wij hebben ons gestoord aan al die, al dan niet zelfbenoemde, prominenten die meenden allerlei kwalificaties te moeten geven zodra een microfoon of camera in de buurt was. We kunnen met z'n allen gedragsregels afspreken, maar fatsoen zit in de mensen zelf."

Stijl en respect

Zowel Dekker als Van Zanen breken een lans voor meer stijl en respect in het optreden naar buiten. Uiteraard heeft eenieder recht op z'n eigen mening en het verkondigen daarvan, maar daarbij gelden natuurlijk fatsoensnormen. En die zijn, zo menen beiden, frequent overtreden. En daarom is het ook van het grootste belang dat de partij nieuw élan krijgt. Niet voor niets draagt het rapport van de Commissie Dekker dan ook de titel 'Kiezen voor een nieuw liberaal elan'. Natuurlijk, er zijn fouten gemaakt in diverse geledingen van de partij en door diverse personen. En de VVD heeft daarvoor een tamelijk hoge prijs

Verdeelde partij

De kritiek aangaande de rol van het hoofdbestuur spitst zich uiteraard toe op het verloop van de ledenraadpleging voor de lijsttrekker. En daarover heeft de commissie een tamelijk uitgesproken mening: "Er ontstond in de media nadrukkelijk het beeld van een onvoorbereide en verdeelde partij die zich be-

betaald. Intussen zijn alle betrokkenen tot het inzicht gekomen dat dergelijke fouten niet meer kunnen en mogen worden gemaakt. In die zin heeft de achterliggende periode een louterende werking gehad. Want, zoals de commissie ook in haar rapport schreef: Het liberalisme is om trots op te zijn, om voor te vechten. En daarmee is men inmiddels met volle overtuiging begonnen. □

De afdelingen en Kamercentrales hebben deze zomer niet stilgezeten. Meer dan 100 amendementen zijn er ingediend. Deze worden tijdens de Algemene Vergadering op 15 september in Veldhoven behandeld.

Laat ook de Graskippen stemmen op de partij

Gras[®]
DIER
KEURMERK

Kip in de wei[®]

Graskippen grazen regelmatig buiten in het gras en groen van de weiden, waar ze kunnen genieten van de gezonde buitenlucht. Doordat de ene Graskip meer vers gras pikt dan de andere, verschilt de zacht gele dooierkleur van ieder Gras Ei. Graskippen krijgen daarnaast uitsluitend plantaardige voeders (granen, zaden e.d.).

Stichting Gras Keurmerk komt op voor landbouwdieren (kippen, varkens, koeien). De stichting verstrekt de Gras Keurmerken op Gras Ei Graskippen, Grasdieren en op STICHTING GRAS KEURMERK, Postbus 46, 9530 AA Borger.

Gras

Eiende tot el. kip: 1 à 0000 1
1 = EU uit. -vrij uitlop. 6 = Nederland
0000 = nummer Graskippen, 1 = 1

die vindt dat landbouwdieren dagelijks gezond naar buiten moeten kunnen en tijdens hun leven goed verzorgd worden.

Stem op www.grasburger.nl

Gun ze een gezond buitenleven en kies in de supermarkt voor Gras Eieren en Kip In De Wei eieren.

©® **Gras-BURGER** Organisatie, Postbus 46, 9530 AA Borger. © **Gras**, Gras Ei, Graskippen, Kip in de wei, Grasvarkens, Grasdier, Grasvlees, Grasmelk

Gras Eieren[®]

Bedrijfsleven moet profiteren

Opbrengst geldboetes naar startende ondernemers van antitrustboetes

De boetes die Neelie Kroes oplegt moeten niet in de algemene middelen van de Europese Unie verdwijnen, maar ten goede komen aan startende ondernemers in specifieke marktsectoren. Dat is de kern van het voorstel dat VVD-europarlementariër Toine Manders recent heeft gedaan. Een dergelijke aanpak komt de werkgelegenheid, de concurrentie en uiteindelijk de economische kracht van Europa ten goede. En daar zijn we met z'n allen bij gebaat. Geen wonder dus dat Manders' voorstellen met enthousiasme zijn begroet.

Europarlementariër Toine Manders heeft enige weken geleden voorstellen ingediend die moeten leiden tot een andere besteding van de boetes die door Euro-commissaris Kroes worden opgelegd. Dat wil overigens niet zeggen dat hij het oneens is met dat strikte beleid. "Neelie Kroes heeft dit jaar al voor miljarden euro's aan boetes opgelegd aan bedrijven die de spelregels overtreden. Dat zijn in de meeste gevallen grote bedrijven die misbruik maken van hun dominante positie in de markt. Die overtreden de regels over prijsafspraken en kartelvorming. Daardoor houden ze niet alleen de prijzen kunstmatig hoog, maar wordt de markt ook afgeschermd voor nieuwe, toetredende bedrijven. Voor starters is het daardoor vrijwel onbegonnen werk om in dat specifieke marktsegment binnen te treden. Dat is een onverkwikkelijke situatie en het is goed dat daartegen wordt opgetreden." Desalniettemin breekt hij een lans voor een wijziging van het beleid. "Dat heeft alles te maken met de besteding van het geld dat door die boetes wordt opgehaald. Die boetes moeten binnen acht weken worden betaald, dus dat geld is snel binnen. De bedrijven die worden beboet hebben dan nog de mogelijkheid om naar het Europese Hof te gaan en in veel gevallen zien we dan dat de boete wordt verlaagd. Dat neemt niet weg dat er forse bedragen over blijven. Dat geld gaat naar de zogenoemde 'Algemene Middelen', conform het Europees Verdrag, en dat betekent dat naar rato worden verrekend met de afdrachten vanuit de lidstaten. Het lijkt mij een uitstekend idee om die bedragen ten goede te laten komen aan startende ondernemingen in verschillende sectoren. En dan moeten we niet denken aan subsidies, maar aan een soort waarborgfonds. Startende ondernemers kunnen daarop aanspraak maken, wanneer banken oordelen dat er te weinig zekerheid kan worden geboden. Een soort garantiefonds."

Geen subsidies

Manders heeft zijn ideeën inmiddels toevertrouwd aan de Portugese minister Pinho, aangezien dat land deze periode het voorzitterschap van de Europese Unie bekleedt. "Hij vond het een uiterst interessante gedachtegang en hij heeft me beloofd daar zeker op terug te komen. Probleem is natuurlijk dat het Europees Verdrag hiervoor moet worden veranderd en dat betekent dat alle individuele lidstaten met een dergelijke wijziging moeten instemmen. Dat wordt natuurlijk nog een hele kluit, maar ik vind niet dat ons dat moet afschrikken. Als we het voor elkaar krijgen, dan hoeven we wellicht minder of geen subsidies meer te verstrekken aan allerlei werkgelegenheidsprojecten, omdat door de startende ondernemingen die werkgelegenheid vanzelf komt. Met andere woorden: een dergelijk systeem betaalt zichzelf terug."

Maar Manders heeft evenzeer een groter doel voor ogen. "We moeten concurrentie blijven garanderen om de interne markt aan de praat te krijgen en te houden. We zien steeds vaker ➤

Toine Manders

'We moeten niet denken aan subsidies, maar aan een soort waarborgfonds'

dat er voorstellen op tafel komen die in feite tegen die interne markt ingaan. Dit voorstel zou daar een positieve invloed op kunnen hebben. We hebben inmiddels een welvaartsniveau bereikt, waardoor iedereen in de stand 'behoudend' gaat werken. Dat betekent dat consumenten moeten worden beschermd en sociale zekerheden gegarandeerd. Illustratief daarvoor is het feit dat de Franse president Sarkozy ervoor heeft gezorgd dat de termen 'vrije en onvoorwaardelijke concurrentie' uit het herziene Verdrag zijn gehaald en zijn vervangen door oppervlakkiger termen omtrent de interne markt. We moeten, kortom, blij zijn met de verworvenheden van dit moment. Een dergelijke gedachtegang brengt het gevaar met zich dat we op den duur stil komen te staan. Maar in China en India zitten ze bepaald niet stil en voor we het weten staan we op achterstand."

Ontmoedigingsbeleid

"Europa heeft als doel een sterke economie te worden om de concurrentie met grote regio's als China, India, Brazilië en de Verenigde Staten aan te kunnen. Uit onderzoeken blijkt echter dat de cultuur om zelf een onderneming te starten en aldus werkgelegenheid te creëren in Europa veel minder aanwezig is dan in de overige regio's. Dat komt waarschijnlijk voor een deel door de hier heersende welvaart: als je een goede baan hebt met een goed salaris, wil je het liefst om vijf uur gaan tennissen en een aantal keren per jaar op vakantie. Dat gaat niet lukken als ondernemer. Bovendien mis je als ondernemer een stuk zekerheid. En daar bovenop is de situatie zodanig dat starten-

'De economie is de locomotief die wagons zoals sociale zekerheid en solidariteit, milieubeleid en onderwijs trekt'

de ondernemers die aankloppen bij banken het liefst 200 procent zekerheid moeten kunnen bieden. En dat betekent dat het animo in de regel al vanaf het begin tot een nulpunt daalt. En als dat nog niet voldoende is om je van het ondernemerschap te doen afzien, is er binnen Europa ook nog een overregulering van jewelste. Het is een soort 'hindercultuur' om mensen maar vooral niet laten ondernemen. Elke politicus roept dat hij startende ondernemers wil ondersteunen, er worden hele bedrijventerreinen aangelegd, maar zodra individuele ondernemers zo'n plek willen, begint de ellende met inschrijvingen, vergunningen en erkenningen. Het lijkt wel of de overheid een ontmoedigingsbeleid aangaande ondernemers voert en dat is volstrekt anti-liberaal."

Wie mocht denken dat dergelijke zaken alleen tot Nederland beperkt blijven, komt bedrogen uit. Integendeel, als we Manders mogen geloven. "Er wordt op Europees niveau een beleid

gevoerd dat er op gericht is de consument zo veel mogelijk te beschermen en het milieu te ontzien. Maar er wordt geen beleid gevoerd dat er op is gericht om de werkgelegenheid zoveel mogelijk te garanderen en dusdoende onze economische motor sterker te maken. Laten we wel zijn: de economie is de locomotief die allerlei wagons zoals sociale zekerheid en solidariteit, milieubeleid, onderwijs en wat dies meer zij trekt. En dat gaat allemaal goed zolang de snelheid hoog is en de locomotief voldoende trekkracht heeft. Als dat op de een of andere manier wegvalt, dan zal op den duur de hele trein stilstaan. En dat moeten we te allen tijde zien te voorkomen."

Manders wil dat de Europese overheid een wat actievere rol speelt op dat vlak. "We doen natuurlijk wel wat, maar dat gebeurt in de regel in de vorm van subsidies. En dat geld ben je dus gewoon kwijt. Als je dat in vorm van een waarborg zou doen, dan is dat een veel kostenefficiëntere manier van stimuleren. Hogere werkgelegenheid betekent meer belasting en uiteindelijk meer afdracht. Kortom, een gunstiger effect op de lange termijn en daar zijn we met z'n allen bij gebaat." □

HET PODIUM

Wat vinden VVD'ers van een bepaald onderwerp? In dit nummer het betoog van ir. Jan Baas: voormalig Statenlid, voormalig lid van de Eerste Kamer en voormalig lid van het Europees parlement met een dubbel mandaat.

Het onderwerp: Aan ons de opdracht; Streef naar een liberaal Nederland.

**Ir. Jan Baas:
'De VVD al 60 jaar
een must!'**

Zestig jaar geleden, in 1947 onderhandelde mijn partij, de Partij van de Vrijheid met de groep Oud over een politieke koers, die zou kunnen resulteren in een nieuwe partij. In die tijd hadden alle partijen met een liberale signatuur een elitaire statuur, maar voor ons waren de begrippen Volkspartij en Democratie de bouwstenen voor de nieuwe partij. Het woord Vrijheid, dat eveneens in de naam werd opgenomen, omspannt vele begrippen. Naast een vrije markt economie omvat het ook de vrijheid van de mens. Voor de burgerlijke en individuele vrijheid sprak het begrip libertin eigenlijk meer aan, mede om uitdrukking te geven aan ons streven naar een seculiere staat. Het stond nog vers in ons geheugen, dat vrijheid verloren was gegaan en regimes aan de macht waren gekomen, zonder respect voor de individuele mens. Van Hitler tot Stalin, de almachtige staat regeerde. Met die mentaliteit moest worden afgerekend. De schouders moesten eronder, een gevoel van samen wederopbouwen. Oud verstrikte zich in de roep om solidariteit en maakte, vlak na de oorlog, zijn (tijdelijke) keuze voor de SDAP (nu PvdA). Anderen, die wisten dat welvaart en vooruitgang de zwaksten in de samenleving het best beschermt, weerstonden de roep van de vogelaars. Het geloof in de kracht van de individu en het perspectief van de vooruitgang was het credo voor een nieuwe democratische volkspartij. Het liberale Europa van voor 1914 moest terugkomen! Op die fundamenteen startte de VVD. Wij kenden de perioden Wiegel en Bolkenstein en boekten successen. Nooit slaagden wij er echter in de "eerse" te worden. Wij bleven slippendragers van of het CDA of de socialisten. Welke lessen moeten wij daaruit trekken? Aan ons de opdracht; Streef naar een liberaal Nederland.

Liberalen weten dat vrijheid zich slechts goed kan ontwikkelen als die vrijheid zijn beperkingen kent. Er is niets vreemds aan als binnen de partij steeds weer een balans gevonden moet worden tussen enerzijds "hardpower", law and order, de inzet onverkort Libertins (lijn Verdonk) en anderzijds "softpower", de enige weg om de mens in het economische krachtenveld niet ten onder te laten gaan (lijn Rutte).

Zonder antwoord op de niet te ontlopen globalisering in de open wereldgemeenschap, kan de kiezer niet leven. In een onzekere toekomst staan arbeidsplaatsen en niet alleen van de marginale loongroepen op het spel. De internationale concurrentie vraagt om bezinning. De mens mag rekenen op aandacht en steun, ook binnen het liberale gedachtengoed. In de context van die open markt, helt de balans bij de VVD over naar "softpower". Het is nauwelijks voorstelbaar dat de VVD zich een scheuring laat aanpraten over haar fundament. Zestig jaar maakte ik mijn keuze waarbij ook bij mij soms de lijn Rutte en soms de lijn Verdonk de overhand had, maar ik voelde mij altijd voor 100% liberaal. Jaren was ik door mijn werk en positie in de partij (Statenlid, Eerste Kamer, Europees parlement [dubbel mandaat]) in de gelegenheid de partij te dienen. In "Den Haag" gemengde gevoelens, een wonderlijke vogel met veel (te veel) rode veren. Mijn wapen was mijn stem, echter mijn stembanden lieten het afweten. Mij bleef slechts de pen. □

Ir. Jan Baas, Gorssel

VVD-senatoren stellen zich voor

Nieuw in de Eerste Kamer

Sinds 12 juni kent de VVD-fractie in de Eerste Kamer een nieuwe samenstelling. Liber maakt een korte ronde langs acht debutanten. Wat zijn hun motieven? En hoe zijn de eerste weken befallen?

'Een Amsterdammer in de politiek'

Edward Asscher (1946) was een gewaarschuwd mens toen Paul Luijten en Frank de Grave hem polsten voor het pluche in de Eerste Kamer.

"In 1993 hadden ze mij benaderd voor het voorzitterschap van de Kamercentrale in Amsterdam. Die functie zou een avond in de week kosten. Het bleek dat ik een avond in de week thuis was." Toch hoefde de president-directeur van Koninklijke Asscher Diamant Maatschappij niet lang na te denken. "Er zijn weinig ondernemers in de Kamer. En er hoort voor de VVD een Amsterdammer in de politiek te zitten." Hij roemt het niveau van het debat, de kameraadschappelijke sfeer in de fractie. "Tege-lijkertijd is het natuurlijk een sprong in het diepe. Er worden zoveel wetsontwerpen behandeld. Als je na een jaar het gevoel hebt dat je de materie beheerst, mag je blij zijn."

'Een voorrecht om deel te nemen'

Anne-Wil Duthler (1967) is directeur/eigenaar van een adviesbureau op het gebied van onder meer informatiebeveiliging en telecommunicatierecht.

"Ik vind het geweldig. Het is een voorrecht om deel te nemen aan de Eerste Kamer." Als VVD-lid deed zij eerder werk voor de Teldersstichting. "Toen de permanente scoutingscommissie mij vroeg naar mijn ambities noemde ik het lidmaatschap van de Eerste Kamer. Het is een reflectieve functie die goed past bij mijn achtergrond als jurist. De eerste weken zijn mij goed be- vallen. Het is ontzettend leuk om aan dit spel deel te nemen. Je probeert een minister bijvoorbeeld zo ver te krijgen dat hij een extra toezegging doet bij een wetsvoorstel. Zelfs als je daar niet in slaagt, blijft het zinvol. Bij de uitleg van wetten wordt gekeken hoe ze tot stand zijn gekomen. De handelingen dragen bij aan hoe die wet door de rechter wordt uitgelegd."

Politiek bedrijven in deeltijd

"In de Tweede Kamer wordt hilarisch gedaan over nevenfuncties. In de Eerste Kamer is dat geen probleem." Voor Pieter Hofstra (1946), langdurig lid van de Tweede Kamer en nog actief als ondernemer, is de combinatie van politiek en andere activiteiten een groot goed.

"Het is ideaal om op het snijvlak van bestuur, toezicht en advies te opereren. Zowel op publiek als privaat terrein. Zo ben ik sinds november voorzitter van de Vereniging Afvalbedrijven en sinds kort ook van de nieuwe Adviesraad van Rijkswaterstaat." Hij is niet bang dat hij de hectiek van de Tweede Kamer gaat missen. "Natuurlijk moet je je meer inhouden. We kunnen bijvoorbeeld niet amenderen. Maar als het moet kunnen we wel een wet tegenhouden, of belangrijke concessies van een Minister verlangen. Uiteindelijk is ook de Eerste Kamer een

In totaal telt de VVD-fractie 14 leden. Sinds 1 mei 2005 is Uri Rosenthal fractievoorzitter. Vice-fractievoorzitter is Fred de Graaf. Secretaris / penningmeester van de fractie is Anne-Wil Duthler. De overige leden zijn: Edward Asscher, Loek Hermans, Pieter Hofstra, Helmi Huijbregts-Schiedon, Frank van Kappen, Liesbeth Kneppers, Sybe Schaap, Ger Biermans, Heleen Dupuis, Ankie Broekers-Knol en Paula Swenker.

politiek orgaan. Prima om parttime politiek actief te blijven."

'Een goed politicus herken je aan zijn tweede termijn'
Vier jaar geleden werd Loek Hermans (1951) al voor deze functie benaderd maar toen was hij net benoemd als voorzitter van MKB Nederland.

Nu kwam het opnieuw ter tafel. Over het antwoord hoefde hij niet lang na te denken. "Wanneer je eenmaal met het virus van de politiek bent besmet, raak je dat niet meer kwijt. Ik ben al sinds mijn achttiende in veel bestuurlijke en politieke functies actief geweest. Dan is het leuk om die kennis ten dienste te stellen. Ik verheug mij toch wel het meeste op de debatten die we gaan voeren met politieke partijen en ministers. Ook in de Eerste Kamer is het debat belangrijk. Een goed politicus herken je aan zijn tweede termijn. De eerste termijn kun je helemaal voorbereiden. De tweede termijn moet je laten zien wat je in huis hebt."

'Het geeft energie aan het burgemeesterschap'
"Je voelt je op je 59-ste een brugpieper", bekend Helmi Huijbregts-Schiedon, burgemeester van Oosterhout en oud-lid van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, over haar eerste dagen als Eerste Kamerlid.

"Om een dossier in een week te doorgronden, ga je te werk als een wetenschapsjournalist. Je moet kennis aftappen bij deskundigen om het vervolgens te interpreteren." Als een van de weinigen combineert ze het burgemeesterschap met het lidmaatschap van de Eerste Kamer. "Het is best pittig. Binnen

het CDA is het bijvoorbeeld niet toegestaan. Ook de VVD is terughoudend. Je functioneert toch in twee bestuurlijke lichamen. Als je het goed organiseert, profiteert de gemeente er van. Zowel qua kennis, informatie en netwerk ga je er op vooruit. Het is veel werk maar het is ook inspirerend. Het geeft energie aan het burgemeesterschap."

'Hoe voelt, smaakt en ruikt het?'

"De gigantische hoeveelheid papier die nodig is om dit land te besturen. Mijn brievenbus is met keilbouten en al ult de muur gevallen."

Frank van Kappen (1941), generaal-majoor b.d. der Mariniers en in het verleden onder meer adviseur van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties op het gebied van vredesoperaties, weet hoe bewerkelijk de zorg voor vijftigduizend militairen is. "In die zin ben je als militair ook een bestuurder. Maar het politieke handwerk heb ik nooit uitgeoefend. Dat hele traject dat vooraf gaat aan een wetsvoorstel. De complexiteit overvalt mij." Toch voelt hij zich geen vreemde eend in de bijt. "Ik kijk anders naar een wetsvoorstel dan een jurist. Hoe voelt, smaakt en ruikt het? Met andere woorden: is het praktisch uitvoerbaar? Die rol past mij heel goed. Als je dat niet kan, overleef je niet als militair."

'Een helicopterview versus de waan van de dag'
Déjà vu in Den Haag. Liesbeth Kneppers (1951), hoogleraar bedrijfskunde in Groningen, was eerder lid van de VVD-fractie in de Eerste Kamer van 1999 tot 2003.

Door voorkeurstemmen verloor zij haar zetel. "Heel jammer vond ik dat, want het werk sloot heel mooi aan bij mijn wetenschappelijke functie. Het is een helicopterview versus de waan van de dag. Ik ben een generalist. Vind het leuk om zaken te combineren. Bijvoorbeeld om te zien hoe een regering tegenstrijdige maatregelen neemt. Aan de ene kant het ontslagrecht versoepelen en tegelijkertijd mensen langer aan het werk willen houden." Om het werk in de Eerste Kamer te kunnen doen, gaat ze twee dagen minder werken. Dat is allerm minst een offer. "Je draagt je steentje bij aan de inrichting van de maatschappij. Ik vind het prima om weer over het Binnenhof te lopen."

'Chambre de reflection'

"Bijdragen aan het bestuur van Nederland." Sybe Schaap (1946) houdt zich verre van hoogdravende formuleringen als het over zijn eigen invulling van het werk in de Eerste Kamer gaat.

Hij is nu nog voorzitter van de Unie van Waterschappen en dijkgraaf van het waterschap Groot Salland. Daarin ziet hij wel raakvlakken met de Eerste Kamer. "Je bent in beide gevallen bezig met openbaar bestuur. Dat doe je zo goed en zakelijk mogelijk." Verschillen zijn er ook. "Het is een dag in de week. Dat vind ik een aangename manier van besturen. Je zit in een gezelschap van mensen die er voor hun broodwinning niet van afhankelijk zijn. Je ziet daardoor het betreffende van het openbaar bestuur beter in. Het is geen ivoren toren. Eerder een chambre de reflection." □

De kracht van het debat

Tegen de tijd dat dit nummer van Liber u in handen komt, is het reces van de Tweede Kamer weer voorbij. Een periode waarin de Kamer weliswaar niet heeft vergaderd (en het nieuwe kabinet wederom niet geregeerd), maar waarin onze fractie zeker niet stil heeft gezeten.

Belangrijkste nieuws aan het begin van de zomer was de opmerking van Ella Vogelaar, minister voor wijken en integratie, dat we in Nederland toe zullen groeien naar een christelijk-joods-islamitische traditie. Waar de VVD al lang bang voor was, werd hier maar weer eens bevestigd: met dit kabinet is het cultuurrelativisme in Nederland weer helemaal terug. De PvdA bepaalt de agenda van dit kabinet waar het om integratie gaat. En wat die agenda is, werd aan het einde van het reces maar weer al te duidelijk: partijleider Wouter Bos laat eerst een week lang niets horen wanneer een van 'zijn' gemeenteraadsleden – Ehsan Jami – in elkaar geslagen wordt wegens zijn opvattingen over de islam, om vervolgens frontaal de aanval in te zetten op Ehsan Jami. Er is maar één groep waar we frontaal de aanval op moeten openen, en dat is de groep mensen die geweld gebruiken om anderen hun mening op te leggen. Dat is niet alleen politiek een betere keuze, maar ook menselijk.

Aan de andere kant van het spectrum verbaasde Geert Wilders vriend en vijand met zijn oproep om de Koran te verbieden. Wilders, die zegt pal te staan voor westerse waarden, kiepert daarmee zomaar een van die belangrijkste waarden overboord: de godsdienstvrijheid. En dat niet alleen: hij jaagt een grote groep gematigde moslims alleen maar verder in de handen van extremisten. Voor de VVD gaat de discussie niet over wat

iemand gelooft of welke boeken hij leest, maar om hoe hij zich gedraagt. Geweld en intimidatie zijn onder geen enkele voorwaarde toelaatbaar. Maar boekverbrandingen willen we in Nederland niet. Zelf was ik in het reces enige tijd op de Nederlandse Antillen. Ik mocht daar

‘We willen geen boekverbrandingen’

meespelen in een toneelstuk van John Leerdam, gebaseerd op het boek “Dubbelspel” – een bijzondere ervaring. Bijzonder was ook het debat dat ik op de Antillen mocht voeren met Antilliaanse politici en jongeren. Ik had zelf opgeroepen tot dit debat, omdat de schrijver van het boek (Frank Martinus Arion), boos was over mijn uitlatingen over Antilliaanse jongeren. Ik had – in nogal ronde bewoordingen – gezegd dat er nu echt een terugkeerregeling moet komen voor criminele Antilliaanse jongeren. Arion dreigde daarop alles op alles te zetten om mij niet meer in het toneelstuk te laten spelen. Uiteindelijk is het toneelstuk gelukkig wel opgevoerd en heb ik een stevig debat mogen voeren met de jongeren en politici. Wat is nu de overeenkomst tussen deze voorbeelden? In alle gevallen zien we dat mensen meningen die zij niet delen het liefst maar verbieden of verbannen. Liberalen moet dat altijd tegen de borst stuiten. Wij geloven in de kracht van het debat en vooral in onze eigen argumenten. Die zijn sterk genoeg om politiek te bedrijven zonder censuur of verboden. □

Mark Rutte,
fractievoorzitter VVD in de Tweede Kamer

Partij Service

2008: VVD 60 jaar

H

et jaar 2008 staat in het teken van het 60-jarig jubileum van de VVD. Op

24 januari 1948 was het namelijk Pieter Oud die in Hotel Krasnapolsky in Amsterdam de VVD oprichtte. In zijn kielzog hebben zich daarna vele afdelingen opgericht die op lokaal niveau de VVD vertegenwoordigden en die in 2008 ook hun 60e verjaardag vieren.

Het Lustrum van de VVD wordt op zaterdag 26 januari gevierd op de locatie waar het ooit begon: Hotel Krasnapolsky in Amsterdam. Zet u deze datum alvast in uw agenda.

Het Hoofdbestuur heeft een Lustrum-commissie in het leven geroepen onder voorzitterschap van Annemarie Jorritsma. Deze is sinds begin dit jaar bezig met de voorbereidingen van het evenement in samenwerking met Hotel Krasnapolsky en Stage Events.

Vanaf oktober kunt u zich via internet (www.vvd.nl) aanmelden om dit onvergetelijke evenement bij te wonen. Ook krijgt u dan meer informatie over het programma. Voor leden van de VVD zijn in het hotel kamers beschikbaar tegen speciaal tarief. Ook deze zijn te boeken vanaf oktober. □

Voor vragen kunt u terecht bij Jeff Wolters, j.wolters@vvd.nl

Workshop Liberale Loopbanen

Wegens het succes van de afgelopen jaren, wordt ook dit jaar de workshop Liberale Loopbanen georganiseerd. In deze workshop wordt dieper ingegaan op kansen en mogelijkheden in de VVD: hoe geef jij je politieke loopbaan vorm?

Geen loopbaan is gelijk; niet in het bedrijfsleven, maar al zeker niet in de politiek. En het is zeker niet eenvoudig om keuzes te maken tussen een politieke of maatschappelijke loopbaan. De één heeft ambities om volksvertegenwoordiger te worden, de ander heeft wellicht bestuurlijke ambities. Sommigen staan voor de keuze of ze hun politieke loopbaan vervolgen, of hun energie op een maatschappelijke carrière richten; weer anderen worstelen met de vraag hoe een politieke en maatschappelijke carrière eigenlijk te combineren zijn.

Om u te ondersteunen in het maken van de juiste keuzes, willen wij graag met u een actief gesprek aangaan over het vervolg van uw liberale loopbaan. In deze workshop willen wij inzicht bieden in drijfveren en ambities, gaan we dieper in op kansen

en mogelijkheden en aan het eind heeft u een actieplan voor uw eigen politieke carrière. Tijdens de workshop krijgt u de kans om in een één-op-één gesprek met een van de inleiders uw ambities en twijfels te bespreken.

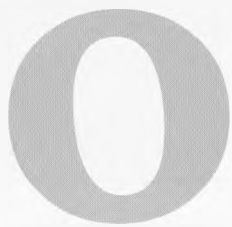
Aan deze workshop, die door talentmanagement en de Haya van Somerenstichting van de VVD wordt georganiseerd, verlenen gerenommeerde deskundigen hun medewerking, waaronder onze partijleider, Mark Rutte.

Liberale Loopbanen wordt gehouden op vrijdag 14 (vanaf 18.00 uur) en zaterdag 15 december 2007 in Wolfheze. De kosten zijn €140,- per persoon; dit is inclusief maaltijden en overnachting. Omdat het aantal plaatsen beperkt is en omdat wij de groep zo optimaal mogelijk willen samenstellen, zullen wij kandidaten selecteren op basis van hun cv.

U kunt zich opgeven door een e-mail te sturen naar i.kuivenhoven@vvd.nl. U krijgt dan een aanmeldingsformulier toegestuurd.

Voor vragen kunt u zich richten tot Isabelle Kuivenhoven, 070-3613008. □

Nieuwe ledenadministratie in gebruik genomen

Op 1 juli jl. heeft de VVD een nieuw ledenadministratiesysteem in gebruik genomen ter vervanging van een verouderd systeem uit de jaren '80. Het nieuwe systeem maakt het mogelijk om naast de bekende leden- en financiële gegevens ook informatie vast te leggen

over gevolgde cursussen, functies in de partij, lidmaatschappen van partijorganen, deelname aan congres- en andere bijeenkomsten etc. Daarnaast zal alle correspondentie (brieven, faxen, e-mail) met leden en ook niet-leden worden vastgelegd in dit systeem, zodat direct inzichtelijk is wat er op welk moment met wie is gecommuniceerd. Op deze wijze gaan wij de dienstverlening aan onze leden aanzienlijk verbeteren.

Zodra de conversie vanuit het oude systeem volledig is afgerond en de 'kinderziekten' eruit zijn, zullen wij het systeem via een extranet ter beschikking stellen aan leden, secretarissen en penningmeesters van afdelingen en kamercentrales. Leden kunnen dan hun eigen gegevens inzien en een aantal daarvan zelf muteren. Secretarissen en penningmeesters van afdelingen en kamercentrales kunnen informatie over de leden uit hun eigen gebied opvragen en registraties zoals raadslidmaatschap of bestuurslidmaatschap opvoeren, wijzigen of beeindigen. Door de decentralisatie van het beheer van dit soort registraties en het voor iedereen inzichtelijk maken hiervan denken we de kwaliteit van de vastgelegde informatie te verhogen.

Voor meer informatie kunt u contract opnemen met Gert Scholtes, algemeen secretaris, telefoon 020 - 580 67 30 of e-mail gert.scholtes@vvd.nl.

EVEN VOORSTELLEN...

Jorine Janssen

Nieuw hoofdbestuurslid Jorine Janssen, 46 jaar, historicus, woont in Beetsterzwaag met man en drie kinderen, is werkzaam als directeur bedrijfsvoering van de Faculteit Wijsbegeerte van de Rijksuniversiteit Groningen.

Mijn eerste maanden als nieuw HB-lid stonden geheel in het teken van het rapport van de Commissie Dekker en de reactie van het HB daarop. Voor mij was de inhoud van het rapport geen verrassing: net als velen anderen in de partij die ver(der) weg zitten van het dagelijkse Haagse gebeuren, heb ik de perikelen in de partij de afgelopen jaren vaak ervaren zoals beschreven in het rapport.

De afgelopen 15 jaar heb ik vele bestuursfuncties vervuld in de Kamercentrale Friesland, in 2002 werd ik gekozen in de raad van de gemeente Opsterland en sinds 2006 ben ik fractievoorzitter. Er wordt op lokaal en regionaal niveau voor de VVD enorm veel werk verzet door vrijwilligers en bestuurders en het is jammer dat de afstand tot de landelijke politiek vaak als groot wordt ervaren.

Meerdere aanbevelingen van de Commissie Dekker richten zich op het verbeteren van de binding met de basis van de partij, zodat actieve leden zien dat hun inbreng ertoe doet. Als portefeuillehouder doelgroepen in het HB wil ik daaraan bijdragen door lokaal, regionaal en nationaal opererende VVD-ers, met verschillende ervaringen en ideeën, bij elkaar te brengen en zo hun betrokkenheid met elkaar te vergroten. □

Visiedocument Verkeer en Waterstaat

Het visiedocument 'Met verkeer en waterstaat op weg naar een duurzame leefomgeving' is per 3 augustus 2007 digitaal beschikbaar gesteld op de VVD-website.

Het document is besproken en aangenomen door de 122e Algemene Vergadering van de VVD te Rotterdam (11 en 12 mei 2007) en geeft een liberale langetermijnvisie (horizon 10 jaar) op het beleidsterrein en de ontwikkelingen die daarin spelen.

Ledendag

Op zaterdag 10 november 2007 organiseert de VVD een Landelijke Nieuwe ledendag. Deze zal plaatsvinden in het gebouw van de Tweede Kamer in Den Haag, die de VVD voor de gelegenheid geheel tot haar beschikking heeft. Noteert u deze datum vast in uw agenda!

Alle leden die vanaf eind 2005 lid zijn geworden van de VVD zijn van harte uitgenodigd voor deze dag. Wij bieden u een onderhoudend en informatief programma aan dat zal bestaan uit rondleidingen door VVD-Kamerleden, workshops en toespraken.

Anmelden kan vanaf medio september via internet. U kunt kiezen uit een ochtend- of middagprogramma. Over de exacte invulling en de tijden van deze dag zal begin september meer informatie worden gegeven via de website www.vvd.nl.

VVD opent klachtensite over belastingdienst

Op 23 juli jl. heeft VVD-belastingwoordvoerder Ineke Dezentjé Hamming op ludieke wijze haar eigen klachtenmeldpunt www.overbelasting.com in gebruik genomen.

De VVD gaat via deze site klachten bundelen over fouten van de belastingdienst. Dezentjé Hamming zal de klachten persoonlijk aanbieden aan staatssecretaris de Jager. Deze weigerde ondanks een verzoek van de VVD om zelf een meldpunt in te stellen.

Het meldpunt is volgens de VVD nodig omdat communicatie met de belastingdienst over klachten vaak moeizaam blijkt of niets uithaalt. Dezentjé Hamming: "De VVD wil de omvang van het probleem bij de belastingdienst voor eens en voor altijd duidelijk maken aan de regering. Er zijn minstens 30.000 mensen die nog altijd wachten op teruggave van geld en dat is nog maar het topje van de ijsberg. De belastingbetaler verdient een soepel functionerende belastingdienst in plaats van deze chaos!"

Agenda

(onder voorbehoud)

Zaterdag 6 oktober *

Partijraad Miljoenennota

Vrijdag 2 en zaterdag 3 november *

Jaarcongres Bestuurdersvereniging in Lunten

Zaterdag 24 november *

Flitscongres Wetenschap & Innovatie

Zaterdag 8 december *

Partijraad Onderwijs

*** Locatie en tijdstip worden nader bekendgemaakt.**

Kijk hiervoor op www.vvd.nl/agenda

Herbronbijeenkomsten met thema:

Zaterdag 15 september

Ouderen & Zorg

NH Koningshof, Locht 117 in Veldhoven

Zaterdag 6 oktober*

Jeugd & Onderwijs

Zaterdag 3 november*

Immigratie & Integratie

*** Locatie en tijdstip worden nader bekendgemaakt.**

Kijk hiervoor op www.vvd.nl/agenda

Achtergrondartikelen over deze en de reeds eerder gehouden bronbijeenkomst (Milieu & Duurzaam gehouden op 23 juni jl.) vindt u op www.vvd.nl/herbronnen

Personalialia

Mark Boumans is per 15 september benoemd tot burgemeester van de gemeente Haren. Daar is hij de opvolger van Arjan Gerritsen, die burgemeester van De Bilt is geworden. Boumans is met 32 jaar de jongste burgemeester van het land. Hij was wethouder in Meppel.

Ton Baas is per 2 juli benoemd tot waarnemend burgemeester in de gemeente Opsterland. Baas was eerder gedeputeerde van de provincie Friesland.

Jean Paul Gebben is benoemd als nieuwe burgemeester van Renkum. Gebben was sinds 2004 wethouder in Raalte.

Oud-minister **Gerrit Zalm** van Financiën wordt Chief Economist bij de DSB Bank N.V. Hij zal deze functie twee dagen per week vervullen. Daarnaast is hij benoemd tot *consultant to the firm* van PriceWaterhouseCoopers (PwC). In deze rol gaat hij PwC op parttimebasis adviseren over een breed scala aan onderwerpen in de private en publieke marktsector.

Jozias van Aartsen is door Eurocommissaris Piebalgs (Energie) voor vier jaar aangesteld als coördinator van het Nabucco-project. De Nabucco-gaspijplijn van 3300 kilometer loopt van Turkije naar Oostenrijk en moet in 2012 in gebruik worden genomen.

Oud-staatssecretaris **Melanie Schultz van Haegen** is de nieuwe voorzitter van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid (Novum). Beeld en Geluid beheert zeventig procent van het Nederlandse audiovisuele erfgoed.

Oud-Kamerlid **Arno Visser** is aangetreden als adviseur externe strategie voor de Hague Institute for the Internationalisation of Law.

Joan Leemhuis-Stout is benoemd tot lid van de Raad van advies programma Erfgoed van de Oorlog. De Raad heeft tot taak de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport te adviseren over de reikwijdte, werkwijze en beoogde resultaten van het programma Erfgoed van de Oorlog.

Elly Plooi-van Gorsel is benoemd in de Raad van Commissarissen van EUclaim. Zij was tot 2004 gedurende tien jaar lid van het Europees Parlement. EUclaim helpt luchtvaartpassagiers die gedupeerd zijn door ernstige vertragingen, omboekingen of annuleringen en compensatierechten hebben aan een vergoeding.

In Lansingerland heeft op 28 juni jl. een wethouderswisseling plaatsgevonden. **Toetie Vorenkamp-van de Westeringh** heeft afscheid genomen en is opgevolgd door **Werner ten Kate**. Als gevolg hiervan is **Edith Bal-Verbeek** raadslid geworden.

Met ingang van 15 september 2007 is **Peter Snijders** benoemd tot burgemeester van de gemeente De Wolden. Hij

volgt **Sjoerd Kremer** op die met ingang van 1 september 2007 met FPU gaat. Snijders was vanaf februari 2005 wethouder van de gemeente Coevorden. Daar is fractievoorzitter **Geert Roeles** voorgedragen als wethouder.

Burgemeester **Cees van Liere** van Noord-Beveland maakt op 1 januari 2008 gebruik van de FPU-regeling en legt daarmee zijn ambt als burgemeester neer.

Lilian Callender, directeur van de School of Economics INHOLLAND te Den Haag en de nummer 27 op de lijst voor de Tweede Kamerverkiezingen, is toegevoegd aan het bestuur van het Oranje Fonds.

Ad van Baal wordt per 1 september de nieuwe voorzitter van het College van Bestuur van de Politieacademie. Van Baal was van 2003 tot begin dit jaar Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht en der Veteranen.

Inez Pijnenburg-Adriaenssen is per 16 juli benoemd tot waarnemend burgemeester van Neder-Betuwe. Zij is van 2002 tot 2006 wethouder geweest van de gemeente Arnhem.

Peter Smit, wethouder Den Haag, is geïnstalleerd als lid van het dagelijks bestuur van het Stadsgewest Haaglanden.

Thorbeckepenning

C.W.J. VAN BEMMEL TE LELYSTAD

G.W.M. BENERINK TE DENEKAMP

A. BROK TE SNEEK

I.H.G.M. KLOOSTERMAN TE CUIJK

J.A.M. LEMANS TE TILBURG

P. NEEB TE BREDA

M.J. VORENKAMP-VAN DE WESTERINCH TE KOUDEKERK A/D RIJN

Stikkerplaquette

M.R. VAN DER HEIJDEN TE ZANDVOORT

J.I.M. HOFFSCHOLTE TE AALSMEER

K.K.A. WIERSEMA TE ADORP

COLOFON

Liber is een uitgave van de VVD en verschijnt zes keer per jaar.

Realisatie: Axioma Communicatie, Baarn

Redactie: Marijke van der Werff

Vaste medewerker: Daan de Neef

Eindredactie en projectmanagement: Marie-Louise Beenker

Art direction en vormgeving: Trudy Bruil

Advertentieverkoop: Recent, Amsterdam

Druk: Thieme Rotatie, Zwolle

ISSN: 1872-0862

Algemeen secretariaat VVD

Postbus 30836

2500 GV Den Haag

Telefoon: (070) 361 30 61

E-mail: redactie@vvd.nl

Bezoekadres: Laan Copes van Cattenburch 52, Den Haag

Website: www.vvd.nl

COPYRIGHTS

HET AUTEURSRECHT OP DE IN DIT MAGAZINE VERSCHENEN ARTIKELEN WORDT DOOR DE UITGEVER VOORBEHOUDEN. DE UITGEVER HEEFT ALLE ZORG GEGEVEN AAN HET NAKOMEN VAN WETTELIJKE REPRORRECHTEN. IS HET DESONDANKS ZO, DAT ER RECHTHEBBENDEN ZIJN, DIE NIET GETRACEERD KONDEN WORDEN OF VAN WIE DE CLAIM OP GEBRUIKT MATERIAAL NIET BEKEND WAS, DAN WORDEN ZIJ VERZOCHT ZICH SCHRIFTELIJK MET DE UITGEVER IN VERBINDING TE STELLEN, MET OPGAVE VAN HUN CLAIM EN DE UITGAVE WAAROP DEZE CLAIM GEBASEERD IS.

DISCLAIMER

DE REDACTIONELE INHOUD VAN LIBER KOMT OP ONAFHANKELIJKE WIJZE TOT STAND EN GEEFT DUS NIET PER DEFINITIE DE STANDPUNTBEPALING VAN HET HOOFDBESTUUR VAN DE VVD WEER.

1790520

Bibl Ryksuniversiteit

Postbus 559

9700 AN GRONINGEN

TNT Post
Port betaald

0017/ SORT/48/B001478/S037/ 0

VVD Algemeen secretariaat, Postbus 30836, 2500 GV Den Haag

Tropisch wonen in Neerlands nieuwste gemeente Bonaire

Residence Bonaire

34 Luxe Appartementen
4 Exclusieve Penthouses
+ Privé Strand
Vanaf \$ 249.000,-

FLOOR
Makelaardij O.G.

bonaire
funtravel

Bezoek voor meer informatie over vakantie en/of wonen op
Bonaire: www.bonairefuntravel.nl of www.windsock.nl

- Kiezen voor structurele aanpak
- Scherp gekant tegen de belastingverhogingen
- VVD start online-offensief

Ledenmagazine van de VVD

Libeer

2e jaargang ■ nummer 5 ■ oktober 2007

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

De Waterschapsverkiezingen 2008

Onbekende hoeder van ons lage land

Inhoud

2e jaargang ■ nummer 5 ■ oktober 2007

INTERVIEW

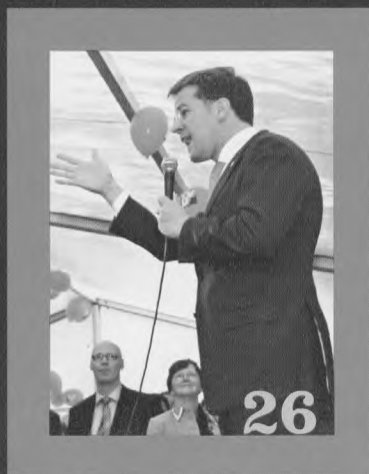
- 4 De waterschapsverkiezingen 2008
- 10 Permanent investeren in talent
- 12 Flutbeleid, gestoeld op verkeerde keuze

ACHTERGROND

- 18 VVD start online offensief
- 20 'Veldslag' te Veldhoven

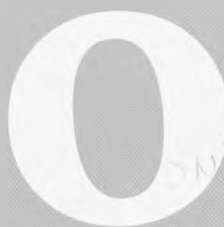
EN VERDER...

- 9 Het podium
- 19 Ken uw klassieken
- 24 Liberale pen
- 26 Partij Service
- 33 Column Mark Rutte

Veerkracht

p 15 oktober zegde Rita Verdonk haar lidmaatschap op en dat betekent het einde van zeer ingewikkelde situatie, die was ontstaan na het congres van 15 september in Veldhoven.

Het vertrek van Rita Verdonk is een verlies voor de partij. Het gaat ons aan het hart dat we haar niet meer de 'onze' kunnen noemen. Haar besluit was echter onvermijdelijk. De situatie die was ontstaan, namelijk twee VVD's in de Tweede kamer, was onduidelijk voor de kiezers en leden en daarom onwenselijk.

Het is tragisch en voor alle betrokkenen jammer dat het zo is gelopen en dat de relatie met een gewaardeerd oud-minister als Rita Verdonk zo'n enorme deuk heeft opgelopen. Er moest echter een keuze gemaakt worden en het hoofdbestuur respecteert daarom het besluit dat Rita heeft genomen. In deze Liber leest u verderop in een interview wat daar verder over te zeggen is.

**Jan van Zanen
Partijvoorzitter**

Beste liberalen. Leden zeggen op, maar we krijgen er ook weer bij. Ik merk met enig optimisme dat er voor de VVD grote kansen liggen. De nieuwelendag op 10 november trok meer leden dan ooit. De fractie voert met veel inzet oppositie. Mark Rutte bewees tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen dat hij een uitstekend debater is en dat wij als liberalen een goed verhaal hebben tegenover

dit kabinet van de stilstand en belastingheffing.

Sommige zogenoemde 'deskundigen' denken de VVD te kunnen afschrijven. Dat wordt een teleurstelling. Een grote nog wel. Wij zullen laten zien dat de VVD en het liberalisme belangrijk zijn en blijven voor Nederland en dat de partij over een enorme veerkracht beschikt. Samen met al onze vrijwilligers en politici overal in het land zullen we de kiezer laten zien dat er een aantrekkelijk alternatief is voor het beleid van Balkenende IV. Hoop u te zien en te spreken op 8 december tijdens de Algemene Vergadering in Rotterdam.

Onbekende hoeder

De waterschapsverkiezingen 2008 van ons lage land

Vraag het een willekeurige Nederlander en hij zal waarschijnlijk met zijn mond vol tanden staan, als je vraagt wat een waterschap is en wat de verantwoordelijkheden zijn van een dijkgraaf. Toch maken dijkgraven (en hun waterschappen) onderdeel uit van één van de oudste bestuurslagen uit het Nederlandse staatsbestel. “De burger is zich vaak niet bewust van het belangrijke werk dat wij als staatsorgaan verrichten. Eigenlijk doen wij ons werk dus heel goed,” concludeert dijkgraaf Jan Geluk van Waterschap De Hollandse Delta.

TEKST: JENNY WESTRA FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO

Waterschappen hebben de verplichting om de waterhuishouding te regelen namens de bewoners in hun stroomgebied. De belangrijkste taken van de 26 waterschappen in ons laaggelegen en waterrijke landje zijn indrukwekkend. Zij beschermen ons tegen wateroverlast door te zorgen voor veilige zee- en rivierdijken en duinen, beheren het oppervlaktewater en de (vaar)wegen, zuiveren het afvalwater en dragen bij aan de ruimtelijke invulling van hun gebied. Ook de zorg voor bijvoorbeeld gemalen, stuwen, polderwegen, fietspaden en de muskusratbestrijding behoort tot hun takenpakket. Met een uitgebreid vergunningenstelsel regelen de waterschappen het lozen van vervuild water door de industrie. Dat water wordt vervolgens in door henzelf beheerde rioolwaterzuiveringen gezuiverd. Daarna kan het weer veilig geloosd worden in sloten of rivieren of voor intensievere bewerking vervoerd worden naar waterleidingbedrijven.

Waterschapsverkiezingen 2008

Aan het hoofd van een waterschap staat een dijkgraaf (of watergraaf), die door de Kroon wordt benoemd voor een periode van zes jaar. Ieder waterschap kent een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter, de dijkgraaf. Het algemeen bestuur bestaat uit vertegenwoordigers uit diverse categorieën belanghebbenden, zoals eigenaren van grond (ingelanden), pachters van grond, eigenaren van gebouwen en bedrijven én de bewoners van het waterschap (de ingezetenen). Eén keer per vier jaar mogen de bewoners van een waterschap de leden van het algemeen bestuur kiezen. Het algemeen bestuur kiest vervolgens uit zijn midden de leden van het dagelijks bestuur, de zogenaamde heemraden of hoogheemraden.

Dijkgraaf Jan Geluk

Jan Geluk is altijd omringd geweest door water. Als rasechte Zeeuw kent hij de vele gezichten van dit element als geen ander. Bovendien weet hij als voormalig landbouwer met een akkerbouwbedrijf van 140 hectare, hoe belangrijk een goede waterhuishouding is voor de Nederlandse boeren. Na zijn lidmaatschap van de Tweede Kamer voor de VVD werd hij op 1 juli 2005 geïnstalleerd als dijkgraaf van Waterschap Hollandse Delta, waartoe ook Rotterdam en Dordrecht behoren. “Dijkgraaf zijn is een fulltime dagtaak en staat qua functiewaardering ongeveer gelijk aan een burgemeester van een stad van 80 tot 100 duizend inwoners. Ter illustratie: er werken 540 mensen bij ons waterschap, in ons gebied wonen 840.000 mensen, wij hebben een omzet van 140 miljoen euro en binnen ons waterschap functioneren 26 rioolwaterzuiveringsinstallaties. Waaronder die van Rotterdam-Zuid, die 2,5 hectare groot is en onder de grond ligt. Om dijkgraaf te worden, hoef je geen civieltechnische achtergrond te hebben. Wat wél telt is dat je een goed netwerk hebt in Den Haag, omdat je veel contact moet onderhouden met rijk, provincies en gemeenten. Als tweede kamerlid had ik de portefeuille ‘Water’ in beheer en dat komt mij nog dagelijks goed van pas. Soms is het wat frustrerend als je merkt dat de activiteiten van de waterschappen nog zo onbekend zijn. Dat geldt overigens niet voor de boeren. Die kennen ons goed, omdat zij per hectare hoge lasten betalen. Maar de gemiddelde burger beseft nauwelijks hoe wij waken over hun veiligheid. Daarom zijn wij in Waterschap Hollandse Delta hard bezig om de burgers heel nadrukkelijk te betrekken bij onze projecten. Wij willen hen laten inzien dat zij die bescherming tegen het water, hun droge voeten, al die schone sloten en mooie polderwegen eigenlijk voor een koopje krijgen: voor niet méér dan de prijs van een kabelabonnement. Dat kan, omdat wij heel efficiënt en doelmatig werken aan onze bedrijfsprocessen. En dat feit moeten wij beter etaleren. Zeker nu de waterschapsverkiezingen weer voor de deur staan. Aangezien er in november 2008 ook op politieke kleur gekozen kan worden, moeten wij als VVD zorgen dat die lijsten gevuld worden met competente bestuurders uit onze eigen gelederen.”

Laat ook de Graskippen stemmen op de partij

Gras[®]
DIER
KEURMERK

die vindt dat landbouwdieren dagelijks gezond naar buiten moeten kunnen en tijdens hun leven goed verzorgd worden.

Stem op www.grasburger.nl

Gun ze een gezond buitenleven en kies in de supermarkt voor Gras Eieren en Kip In De Wei eieren.

©® **Gras-BURGER** Organisatie, Postbus 46, 9530 AA Borger. ® **Gras**, Gras Ei, Graskippen, Kip in de wei, Grasvarkens, Grasdier, Grasvlees, Grasmelk

Gras Eieren[®]

In november 2008 vinden in Nederland voor alle 26 waterschappen de waterschapsverkiezingen voor het eerst tegelijkertijd plaats. Bovendien zijn de verkiezingen niet meer persoonsgebonden, maar gaan zij uit van een lijstenstelsel. Politieke partijen, maar bijvoorbeeld ook maatschappelijke organisaties kunnen dan onder hun eigen naam meedoen en kandidaten stellen. Bij eerdere verkiezingen was het mogelijk dat iemand meerdere stembiljetten in de bus kreeg, omdat hij bijvoorbeeld zowel tot de categorie ingezetenen als eigenaar gebouwd behoorde. Dat gebeurt niet meer. Iedere ingezetene van een waterschap van 18 jaar of ouder heeft individueel stemrecht en kan maar één stem uitbrengen. Stemmen kan overigens per stembiljet, maar ook digitaal vanuit huis. Omdat de waterschapsverkiezingen nu landelijk zullen plaatsvinden, biedt dat de mogelijkheid om daar een goed uitgebalanceerde reclamecampagne op te richten. De opkomst voor de waterschapsverkiezingen was namelijk altijd relatief laag, in vergelijking met de verkiezingen voor de Tweede Kamer, de gemeenteraad of Provinciale Staten. Onderwerpen als klimaatveranderingen (en hun gevolgen voor onze veiligheid), schoon water, natuurbehoud en afvalwaterzuivering krijgen echter steeds meer aandacht in de Nederlandse media. Binnen de VVD wordt daarom intensief gebrainstormd over goede thema's om onze VVD-kandidaten in alle waterschappen onder de aandacht te brengen en de stemgerechtigden aan te zetten tot stemmen. □

Een dijkgraaf is bij calamiteiten zijn eigen rechtspersoon en zal achteraf verantwoording moet afleggen

Dijkgraaf Monique de Vries

Monique de Vries is ex-Tweede Kamerlid voor de VVD en sinds 1 januari 2003 de eerste dijkgraaf van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, dat is ontstaan na de fusie van zes waterschappen en hun belastingdienst. Tot haar werkterrein behoort het gedeelte van Noord-Holland boven het Noordzeekanaal, inclusief Texel.

Monique de Vries

Een prachtige driehoek omgeven door water, vindt ze zelf. "Je moet het belang van goed waterbeheer niet onderschatten. Waterschappen zijn inmiddels zo groot geworden en hun takenpakket, de begroting en het aantal partners zo omvangrijk, dat de functie van dijkgraaf een volledige dagtaak is geworden. Wij worden benoemd door de Kroon en zijn daarbij geselecteerd op een aantal relevante vaardigheden. Zo moet je een goed gevoel hebben voor politiek en het openbaar

bestuur, al hoeft je er niet per se deel van uit te hebben gemaakt. Een dijkgraaf hoort weet te hebben van de verhoudingen tussen rijk, provincie, gemeenten en waterschappen. Uiteindelijk gaat het toch vaak weer om politieke besluitvorming, om geld en om het afwegen van belangen. Ook bij een functionele democratie. Als dijkgraaf van een nieuw, gefuseerd waterschap ben ik het boegbeeld voor alle partners die vroeger met slechts één van die zes waterschappen van doen hadden. Als zodanig heb ik ook een pr-taak. Ik moet onze naam uitdragen, overleggen met burgemeesters en met directeuren van grote (maatschappelijke) organisaties. Het gekozen dagelijks bestuur speelt daarbij met hun portefeuilles uiteraard een belangrijke rol. In ons waterschap hebben wij samen met de provincie en de gemeenten flink gelobbyd voor een groot dijkversterkingsproject. En dat is gelukt.

In 2003 is er ook een omvangrijke noodmaatregel getroffen voor de verhoging van de Hondsbossche Zeewering en dit jaar zijn wij bezig met zandsuppletie om dezelfde zeewering bestand te maken tegen superstormen. Een ander item waar wij heel energiek mee aan de slag zijn geweest, is het doorrekenen van ons hele werkgebied. Wij moeten goed weten hoeveel hectare wij nodig hebben voor waterberging, zodat er geen problemen (overstromingen) ontstaan bij zware regenbuien. Wij beheren dus heel wat essentiële taken. Ik vind het niet zo erg dat de burgers niet beseffen dat wij dag en nacht voor hen in touw zijn. Als wijzelf maar weten dat wij onze veiligheidstaken goed beheren."

Op maandag 15 oktober kondigde Rita Verdonk op televisie aan haar lidmaatschap van de VVD op te zeggen. Een uur eerder had zij nog een gesprek gehad met partijvoorzitter Jan van Zanen die haar de keuze gaf: of lid van de VVD óf lid van de Tweede Kamer. Beiden kon niet. Verdonk liet de VVD gaan en richtte twee dagen later haar eigen politieke beweging op. Partijvoorzitter Jan van Zanen kijkt in Liber terug op een dieptepunt in de geschiedenis van de VVD.

Jan van Zanen blikt terug op vertrek Rita Verdonk

'Het was een emotionele

Bent u opgelucht dat Rita Verdonk weg is?

Geen sprake van. Het vertrek van Rita Verdonk is een verlies voor de partij. Met haar vertrek verliezen we een door velen, ook door mij en mijn collega's van het hoofdbestuur, gewaardeerde en bijzondere VVD-politica. Dus haar vertrek lucht mij zeker niet op. Ik ben wel blij dat er nu duidelijkheid is over haar positie. In alle redelijkheid: dit kon zo echt niet langer.

Maar was u van plan haar op 15 oktober uit de partij te zetten?

De vraag stond centraal of mevrouw Verdonk een keuze wilde maken tussen het lidmaatschap van de Kamer of dat van de partij. In de ogen van het hoofdbestuur was een onwenselijke situatie ontstaan als in de Tweede Kamer twee VVD smaldelen naast elkaar zouden blijven bestaan. Om snel duidelijkheid te krijgen, vroegen we haar binnen drie dagen te antwoorden.

Wat zei zij toen?

Dat zij zich geen ultimatum liet stellen en dat ze er nog op terug zou komen. Ze had verwacht dat het hoofdbestuur met een ander voorstel zou komen, dus ze was teleurgesteld. Ik ben overigens van mening dat als je iemand een bedenktijd geeft om wel overwogen een besluit te kunnen nemen dit iets anders is dan het stellen van een ultimatum. Dat is een kwestie van fatsoen. Een ultimatum impliceert dat er geen keuze is. Die keuze had mevrouw Verdonk zeker wel.

Waarom kwam u niet met een ander voorstel?

Omdat wat voorlag glashelder was. Voortzetting van de situatie van twee VVD's in de Kamer zou op termijn de partij schaden. Het zou leiden tot onduidelijkheid voor kiezers en leden van de VVD en het was dus onwenselijk. We hebben haar gevraagd een keuze te maken, in het belang van de partij.

Mevrouw Verdonk werd op 13 september door Mark Rutte uit de fractie gezet. Twee dagen later kwam de kwestie aan de orde op het VVD-congres in Veldhoven. Sindsdien was het akelig stil vanuit het hoofdbestuur. Waarom?

Na het congres van 15 september heeft een aantal ereleden van de VVD op verzoek van het hoofdbestuur een gesprek gehad met mevrouw Verdonk. Dat was in lijn met een motie die was aangenomen op het congres. Uit dat gesprek bleek dat zij vast bleef houden aan de situatie zoals die toen bestond. Daarna heeft het hoofdbestuur op 2 oktober een afspraak met mevrouw Verdonk gemaakt, maar die zegde zij af. Eerder dan 15 oktober bleek een afspraak niet mogelijk.

Zij heeft inmiddels een eigen beweging opgericht. Wat vind u daar van?

Ik wens haar daar veel succes bij.

Meent u dat? U zou volgens haar te links zijn en te 'Haags'.

Te links, kan ik weinig mee. En mevrouw Verdonk maakt zelf ook al lang deel uit van het 'Haagse'. Kennelijk is het nodig om dat te zeggen.

Maar zij haalt straks wel veel stemmen weg bij de VVD.

Dat zullen we bij de eerstkomende verkiezingen dan wel merken. Wij geloven in onze eigen kracht. De VVD is een liberale volkspartij die sterk is op thema's als immigratie en integratie, opkomt voor de belastingbetaler, maar ook gaat voor filebestrijding. Misschien dat sommigen dat te rechts en sommigen dat te links vinden, maar wij varen onze koers en die zal – zeker met dit kabinet – veel mensen aanspreken. Let maar op!

**“Wij geloven
in onze
eigen kracht”**

beproeving'

Voelt u zich verantwoordelijk voor haar vertrek?

Ja, in die zin dat het hoofdbestuur meende dat een einde moest komen aan het voortdurende beeld van verdeeldheid. Het hoofdbestuur heeft vanuit het belang van de partij gehandeld. Niemand is groter dan de partij. Ook Rita Verdonk niet.

Bent u nu niet bang voor een scheuring in de partij?

Ik verwacht dat eerlijk gezegd niet. Veel van de leden wilden dat aan het voortdurende beeld van verdeeldheid een eind kwam en dat er duidelijkheid zou komen ten aanzien van de postite van mevrouw Verdonk. Natuurlijk: een deel van de leden zal het hier niet mee eens zijn en wellicht keren zij de partij de rug toe. We zullen er in ieder geval alles aan doen dit te voorkomen.

Daags nadat mevrouw Verdonk haar lidmaatschap had opgezegd waren er tweehonderdvijftig opzeggingen van leden binnen.

En ongeveer dertig aanmeldingen... Maar goed. Ja, het is verschrikkelijk jammer dat we deze mensen kwijtraken. Dat gaat mij aan het hart. We hebben het als partij erg lastig gehad de laatste tijd. Verloren verkiezingen, veel intern gedoe. Dat maakt leden ontevreden en er is onvoldoende tijd en ruimte geweest om daaraan te werken.

Het hoofdbestuur stond voor een dilemma, omdat de situatie zo niet langer kon blijven bestaan en mevrouw Verdonk een zeer gewaardeerd lid is dat voor de partij veel had kunnen betekenen. We doen al het mogelijke om leden dit uit te leggen en hen voor de partij te behouden.

Hoe kijkt u terug op de afgelopen periode?

Met zeer gemengde gevoelens. Enerzijds blij dat er duidelijkheid is en dat we weer vooruit kunnen kijken. Anderzijds baal

ik dat het zover is gekomen. Het is een persoonlijk drama voor Rita en het heeft de partij en heel veel mensen heel veel energie gekost. Het was een emotionele beproeving.

Hans Wiegel noemde u een 'ledenpop' en verweet u 'misbestuur'. Wat vind u daarvan?

Tsja. Het is wrang om hem dat te horen zeggen. Onder meer om hem werd ik ooit lid van de partij. Ik heb meneer Wiegel hoog zitten. Nog steeds.

Soms gebeuren dingen waar je geen grip op kunt krijgen. Achter de schermen is vaak en veel met betrokkenen gesproken, maar dat leidde slechts tot tijdelijke rust. Lang niet alles is daarover openbaar en dat zal het ook nooit worden. Nu er 'ingegrepen' is, heeft dat ook risico's en bezwaren. Ik realiseer me dat terdege.

Blijft Mark Rutte zitten?

Natuurlijk. Dit gaat niet over Mark Rutte.

Treedt het hoofdbestuur en/of de partijvoorzitter terug?

Op dit moment zie ik daarvoor geen aanleiding.

Maar wie is er dan verantwoordelijk?

Kennelijk verbindt u het nemen van verantwoordelijkheid met aftreden, maar dat verband zie ik niet. Het hoofdbestuur heeft zijn verantwoordelijkheid genomen in een zeer precaire situatie. Weglopen is voor mij geen oplossing. Tenzij de leden daartoe beslissen op de ledenvergadering op 8 december in Rotterdam.

Heeft u overwogen af te treden?

Ja. Er zijn de afgelopen jaren momenten geweest dat ik dat heb overwogen.

Wanneer?

Het is niet zomaar iets als de relatie met een vooraanstaand lid als Rita Verdonk tot zo'n dieptepunt is gekomen en de gevolgen zo verstrekkend zijn ook al waren ze onvermijdelijk. En als je dan gedurende zo'n proces ziet wat je krijgt aan reacties en brieven van leden, maar ook van kiezers en de verwensingen die wij als hoofdbestuur naar ons hoofd krijgen geslingerd, dan is dat behoorlijk slikken. Dan vraag je je wel eens af waar je het voor doet. Wij zijn ook mensen.

Vreest u niet voor een motie van wantrouwen van de leden richting het bestuur op 8 december

Nee. Ik zou het wel betreuren, omdat ik sta voor de klus die ik samen met mijn collega's op me heb genomen. Het is het recht van ieder lid om zich hierover te uiten. En nogmaals: als dat betekent dat het hoofdbestuur plaats moet maken, dan is dat zo. Dat is democratie. Zo hoort dat.

Investeren in talent

De VVD heeft gekozen voor een meer structurele aanpak van de selectie, ontwikkeling en begeleiding van talent. In het rapport Commissie Dekker wordt het belang van rekrutering van personeel erkend: personen spelen immers een steeds grotere rol in de politiek.

TEKST: BLAUWDRIUK – DICK ZOET FOTOGRAFIE: ISTOCKPHOTO, VVD

Het is voor de VVD van eminent belang dat we goede mensen op de juiste posities weten te krijgen", opent Isabelle Kuivenhoven. Zij is binnen het partijbureau verantwoordelijk voor talentmanagement. "Het opsporen en begeleiden van dergelijke talenten is sinds een aantal jaren een permanente activiteit binnen de partij. Hiertoe is de Permanente Scoutingscommissie (PSC) opgericht. De PSC richt zich op het scouten van talenten voor de Eerste en Tweede Kamer en het Europees Parlement, maar spreekt natuurlijk ook met talenten die in bredere zin iets voor de partij willen en kunnen betekenen. Het is van groot belang dat er VVD-ers op belangrijke posten zitten

in adviesraden, besturen, raden van toezicht en wat dies meer zij. We hebben dus, al met al, een behoorlijk breed werkveld. Ondertussen nemen kamercentrales dit landelijke initiatief over, om zo het opsporen van talent op lokaal en provinciaal niveau te stimuleren. We richten ons op de lange termijn, niet alleen op de komende verkiezingen. Dit zorgt ervoor dat we een goed beeld hebben van de toekomst van de partij."

Ina Adema is lid van het Hoofdbestuur van de VVD en heeft talentmanagement in haar portefeuille. Zij ziet grote voordelen in vergelijking met de voorgaande situatie. "Eventuele gegadigden hadden voorheen een gesprek met de kandidaatstellingscommissie en dat was het feitelijk: diegenen die buiten de boot vielen, verdwenen uit beeld, samen met de gedane beloftes. Nu heb je veel meer instrumenten in handen om de kandidaten te volgen in hun ontwikkeling, voor tussentijdse evaluatie en bijsturing en het aanbieden van gerichte opleidingen. Vooral dat laatste is van groot belang. Ik heb zelf destijds de Topkadertraining gevolgd en daar pluk ik nog altijd de vruchten van. We merken het ook dat mensen het enorm waarderen dat je als partij dergelijke opleidingsmogelijkheden aanbiedt. Vandaar dat er ook directe lijnen liggen met de Haya van Somerenstichting."

Hans van den Broek is lid van de PSC en tevens lid van de stuurgroep van de genoemde Haya van Somerenstichting. Hij deelt het enthousiasme van Adema en Kuivenhoven. "Uiteraard vindt er nog altijd een kennismakingsgesprek plaats en wordt er een eerste schifting gemaakt. Maar door de gekozen aanpak hebben we de mogelijkheid om te zien of de kandidaat die bijvoorbeeld tijdens het gesprek een uitstekende indruk heeft gemaakt, ook onder alle omstandigheden goed blijft scoren. Of om na te gaan of een andere kandidaat, die misschien in eerste instantie niet geheel uit de verf is gekomen, plotsklaps een gunstige ontwikkeling doormaakt. In beide gevallen biedt het nauwgezet volgen van de potentiële talenten ons de mogelijkheid om bij te sturen en – waar nodig – te ontwikkelen."

Duidelijkheid

Hoewel de PSC dus diverse mogelijkheden voor de ontwikkeling van kandidaten biedt, is ze er ook om duidelijkheid te creëren. Van den Broek: "Vroeger werd er nog wel eens krampachtig gedaan bij twijfel, waardoor mensen in feite tussen wal en schip kwamen. Die duidelijkheid geven we nu wel."

Isabelle Kuivenhoven

‘Mensen moeten gedreven zijn om zaken positief te veranderen’

Als we op een gegeven moment tot de conclusie komen dat iemand niet geschikt is voor het werk in de Tweede Kamer, hoe ambitieus diegene ook mag zijn, dan zullen we hem of haar dat klip en klaar zeggen. We geven overigens dan wel direct alternatieven aan. Dergelijke personen kunnen heel geschikt zijn voor andere klussen of functies en we proberen dan ook in overleg met elkaar tot goede oplossingen te komen. We hebben daarin namelijk geen kwalitatief onderscheid. Het maakt ons namelijk niet uit of je werk gaat doen in de Tweede Kamer of in een adviesraad; als je maar wat doet. Daar gaat het om."

"Voorheen lag de structuur binnen de partij veel meer vast", weet Adema. "Je begon met het plakken van affiches en dan kon je op een gegeven moment achtereenvolgens bestuurslid worden en vervolgens raadslid voordat je verder op de ladder kon klimmen. Dergelijke rigide structuren bestaan niet meer. We moeten als partij veel meer maatwerk leveren. Het verschilt

nogal of mensen zich op hun achttiende aanmelden of wanneer ze veertig zijn en al een hele carrière hebben opgebouwd. Bovendien is de tijdgeest veranderd: mensen willen veel sneller resultaten zien en duidelijkheid hebben. En daar moeten we als politieke partij op inspelen."

'We willen geen clubje van louter blanke mannen uit de Randstad'

Criteria

De term 'talentscouting' roept tegenwoordig direct associaties op met Idols-achtige toestanden, maar dat blijkt in de praktijk allerm minst het geval. "We krijgen veel namen doorgespeeld van de bestuurlijke en politieke top van de partij. Die mensen nodigen we dus op voordracht uit voor een gesprek. Maar gelukkig zijn er ook mensen die zichzelf aanmelden", vertelt Kuivenhoven. "En dan blijkt dat de uitgangspunten van mensen enorm gevarieerd zijn. Inderdaad, sommigen hebben als ultieme droom: lid van de Tweede Kamer te worden. Anderen blijken veel minder uitgesproken; die willen iets voor de partij doen, maar weten niet goed wat. In beide gevallen moeten we door

middel van gesprekken en ervaringen ontdekken wat de beste weg is."

Uiteraard stelt de PSC eisen aan de kandidaten. "We kijken natuurlijk naar evidente zaken als ervaring en opleidingsniveau, maar misschien belangrijker is de mate waarin mensen zijn 'geworteld' in de samenleving. En dat heeft te maken met hun werk, hun carrière, maar bijvoorbeeld ook met het eventuele vrijwilligerswerk dat ze doen of hebben gedaan. Mensen moeten betrokken zijn bij de maatschappij; ze moeten gedreven zijn om zaken positief te veranderen. 'Positief gerichte woede' hebben we dat genoemd. En daarnaast hebben we toch ook oog voor geografische en demografische spreiding: we willen uiteindelijk geen clubjes van louter blanke mannen uit de Randstad. Met dien verstande dat iemand natuurlijk altijd capabel voor de betreffende functie moet zijn", aldus Van den Broek.

Tegelijkertijd wijzen we de kandidaten ook op de keerzijde. Politiek bezig zijn is een prachtig 'vak', maar het heeft ook z'n nadelen. Het vergt een hoop tijd en energie en je privéleven verandert ingrijpend. Daarnaast moet er ook aandacht zijn voor het leven na de politiek. Er moet dus een basis zijn om op terug te kunnen vallen, wanneer de politieke carrière eindigt. In de praktijk blijkt dat mensen over dat soort zaken nauwelijks hebben nagedacht. Het is onze taak om ook die kant van de zaak te belichten."

Belangstelling

De belangstelling van mensen blijkt groot te zijn. "Zelfs nu de verkiezingen geweest zijn, is de instroom nog groot", weet Van den Broek. "Ondanks het feit dat er een hoop negativisme in de maatschappij is, blijken veel mensen bereid te zijn zich in te zetten om zaken te verbeteren. En dat dat vooral mensen met liberale uitgangspunten zijn, kan ons eigenlijk nauwelijks verwonderen. Liberalen voelen immers zelf die verantwoordelijkheid om veranderingen door te voeren."

"Die mensen willen daadwerkelijk iets veranderen en zijn bereid daarvoor de verantwoordelijkheid te nemen", vindt Adema. "Wij proberen vervolgens het proces mogelijk te maken waarbij deze mensen op die plek komen die het beste bij hen én bij de partij past. De VVD heeft ervoor gekozen om dit op structurele basis te doen en die keuze pakt in de praktijk heel goed uit." □

Voor meer informatie kunt u contact opnemen via scoutingscommissie@vvd.nl of met drs. Isabelle Kuivenhoven op 070-3613008.

Leden van de Permanente Scoutingscommissie:

Mevrouw P. (Pauline) Krikke (voorzitter)

De heer drs. A. (Adjiedj) Bakas

De heer J.N.J. (Hans) van den Broek

De heer mr. F.J. (Frans) Gosses

De heer H.J. (Henri) Kruithof

Mevrouw ir. J.M. (Joan) Leemhuis-Stout

Mevrouw A. (Anneke) van Leeuwen-Gijsberts

De heer ing. J.R. (Hans) Nieukerke

De heer P. (Peter) Smit

Mevrouw mr. A.H. (Anke) van Blerck-Woerdman

'Flutbeleid, verkeerde keuzes'

Het kabinet heeft grote plannen, maar helaas zijn die gebaseerd op totaal verkeerde keuzes. Met als gevolg dat vooral de middenklasse de rekening gepresenteerd krijgt. Een desastreus scenario, waardoor de economische groei wordt geremd en de werkgelegenheid onder druk zal komen te staan. En het milieu – toch een stokpaardje van de huidige regering – zal er in het geheel niet door verbeteren. Kortom, een beleid waar iedereen minder van wordt.

TEKST: BLAUWDRUK – DICK ZOET

Iedereen gaat inleveren. Bos rust niet voordat iedereen in de bijstand zit. Dit kabinet maakt de verkeerde keuzes. Er wordt niet gekozen voor het terugbrengen van de collectieve uitgaven, maar voor het verhogen daarvan. En dat geld wordt opgehaald bij de burgers en de ondernemers, hardwerkende mensen die op een ongelooflijke manier worden gepakt door dit kabinet".

Het is volstrekt duidelijk: Ineke Dezentjé Hamming, lid van de Tweede Kamer, is het volstrekt oneens met de belastingmaatregelen die het kabinet Balkenende IV voor ogen heeft. "Dit kabinet pakt simpelweg onze portemonnee, laat ons een beetje zakgeld houden en gaat voor ons bepalen hoe ons geld

wordt uitgegeven. De overheid weet weer wat goed voor ons is. Dat getuigt van een bevoogding en betutteling die sinds de jaren zeventig niet meer is voorgekomen." Ineke heeft overigens kortgeleden de portefeuille Jeugd van Rita Verdonk overgenomen.

Absurd en grotesk

"De VVD heeft zich altijd gekant tegen een generaal pardon. Dat is er inmiddels wel gekomen, maar de financiering daarvan loopt flink uit de hand. Aanvankelijk werden die kosten geschat op veertig miljoen, maar ondertussen is dat bedrag opgelopen tot vijfhonderd miljoen. En boze tongen beweren zelfs dat ze nog zullen stijgen tot achthonderd miljoen. Om dat geld bijeen te krijgen moet het kabinet dus wel met de pet

18 aangekondigde lastenverzwaringen

- [1] Verhoging vliegbelasting
- [2] Verhoging verpakkingenbelasting
- [3] Milieudifferentiatie BPM (en motorrijtuigenbelasting)
- [4] Verhoging dieselaccijns, LPG-accijns en energiebelastingen
- [5] Verhoging alcoholaccijns
- [6] Verhoging tabaksaccijns
- [7] Verhoging tarief tweede schijf met 0,45% punt
- [8] Verhoging bijtelling auto van de zaak (22 naar 25%)
- [9] Verlaging combinatiekorting en in latere jaren inkomensafhankelijker maken
- [10] Inkomensafhankelijker maken van de arbeidskorting
- [11] Verhoging BTW van 19 naar 20%
- [12] Beperking aftrekbaarheid pensioenpremies
- [13] Invoering AOW-belasting
- [14] Verhoging eigenwoningforfait dure huizen
- [15] Korting kinderbijslag en kindgebonden budget inkomensafhankelijker
- [16] Kansspelbelasting gokautomaten
- [17] Invoering inkomens en vermogenstoetsen AWBZ
- [18] Fors hogere zorgpremies (mede door pakketuitbreiding)

'Dit kabinet pakt onze portemonnee. Wij krijgen een beetje zakgeld'

Ineke Dezentjé Hamming

rond om bij burgers en bedrijven geld op te halen. En dat heeft het kabinet vormgegeven door deze absurde, groteske belastingverhogingen."

Dezentjé Hamming ergert zich misschien nog wel het meest aan de wijze waarop die kabinetsmaatregelen worden gerechtvaardigd. "Er wordt geschermd met allerlei milieudoelstellingen, maar we spreken natuurlijk over ordinaire belastingverhogingen. De aandacht en zorg voor het milieu vormen gewoon een alibi, een legitimatie voor het ophalen van geld. Er zijn namelijk helemaal geen concrete beleidsplannen voor het verbeteren van het milieu. We worden gewoon voor de gek gehouden."

'We worden
gewoon
voor de gek
gehouden'

Daarnaast is er ook bestuurlijk het nodige aan te merken op dergelijke maatregelen. "Belastingheffingen op milieugrondslag zijn per definitie instabiel. Als dergelijke heffingen namelijk de beoogde doelstellingen bewerkstelligen – we gaan minder vliegen of autorijden – dan verdwijnt de grondslag voor die heffingen. Dan verdamt die maatregel. En dan? Dan moet er weer gezocht worden naar een andere maatregel om de beoogde gelden op te halen."

Betutteling zonder visie

Het betuttelende karakter van dit kabinet komt wellicht nog het sterkst tot uitdrukking door de voorgenomen accijnsverhogingen op alcohol en sigaretten. "Het kabinet gaat dus wel even bepalen dat wij geen borreltje meer mogen drinken of sigaret roken. En dat doen ze door te wijzen op de gevaren voor de gezondheid. Net alsof we dat allemaal zelf niet kunnen bepalen. Maar dat is natuurlijk een schijnvertoning; er wordt gewoon geld opgehaald. Ik heb twee jaar geleden de accijns op gedistilleerde dranken verlaagd, omdat de slijterijen in de grensstreek inmiddels op sterven na dood waren. Datzelfde effect krijg je natuurlijk met de vliegbelasting. Veel reizigers zullen vertrekken naar dichtstbijzijnde vliegvelden in Duitsland en België. Met alle economische schade van dien. Bij Eindhoven Airport wordt inmiddels rekening gehouden met 30 procent minder reizigers wanneer de vliegtax wordt doorgevoerd. En dat lijkt me niet irreëel, gezien het feit dat ze het vliegveld Niederrhein om de hoek hebben liggen. Het kabinet

'Het kabinet gaat dus even bepalen dat wij geen borreltje meer mogen drinken of een sigaret mogen roken'

denkt klaarblijkelijk dat Nederland een eiland is. Je zou kunnen stellen dat er maar één ding erger is dan een links kabinet, namelijk een kabinet zonder visie. Het CDA, in de vorige regeerperiode nog een stabiele partner van de VVD, is een partij op zwenkwieltjes gebleken. We hebben nu het kabinet Bos."

Dat laatste blijkt volgens Dezentje Hamming heel duidelijk uit de voorgenomen maatregelen voor automobilis-

ten. De PvdA had al een reputatie van 'automobilisten pesten', maar die hebben ze nu ten volle waargemaakt. "Automobilisten gaan meer betalen en tegelijkertijd gaan ze meer en langer in de file staan. Want aan het verbeteren van de mobiliteit – toch een belangrijke schadepost voor de economie en het milieu – wordt niets gedaan. Hoe wil je immers structureel de mobiliteit verbeteren als je daarvoor 25 miljoen hebt gereserveerd. Dat is nog minder dan een druppel op een gloeiende plaat."

Belastingverlaging

"Wij hebben totaal andere ideeën over de belastingen. Onze uitgangspunten zijn 'lef moet lonen' en 'werken moet lonen'. Wij willen de inkomstenbelasting verlagen met drie procent. Het voordeel daarvan is dat mensen meer te besteden hebben en dat is goed voor de economie. Bovendien nemen we daarmee de druk op nieuwe looneisen weg. Wat het kabinet nu voor

Ondernemers worden driedubbel getroffen

“Ondernemers zijn de komende jaren volstrekt de klos. De sociale premies gaan omhoog en de bijdrage in de ziektekostenverzekering ook. Als je een wagenpark hebt, dan wordt dat fors duurder. Er komt een verpakkingbelasting en zo heeft het kabinet nog wel meer lastenverzwarende maatregelen in petto.” Kamerlid Charlie Aptroot voorziet zwaar weer voor de Nederlandse ondernemers. “Ze worden natuurlijk dubbel gepakt. Want niet alleen zijn ze het slachtoffer van de maatregelen van dit kabinet die hen direct betreffen; de belastingverhogingen voor de burgers komen natuurlijk ook op hun bord. De koopkracht van werknemers gaat achteruit en de vakbonden – en dat is te begrijpen – gaan hoge lonen stellen. Daardoor worden ondernemers erg hard getroffen. Sterker nog, dat wordt een ramp.”

Aptroot wijst bovendien op de lange termijneffecten van dit beleid. “Je ziet de economische groei nu al langzaam wegzakken. Als over een jaar de verhoging van de BTW wordt doorgevoerd, zal de consumptie verder dalen en dat zullen de ondernemers zwaar in hun portemonnee voelen. Je kunt dus stellen dat deze onzalige maatregelen een driedubbele last leggen op ondernemers. Ik voorzie dan ook grote problemen. Als je de economische paragraaf van de kabinetsplannen leest, dan ontdek je werkelijk niets wat ondernemers ook maar enigszins helpt. Het is alleen ellende wat over hun hoofd wordt uitgestort. Daar gaan, vrees ik, klappen vallen en dat is desastreus voor de werkgelegenheid. Dit kabinet doet er alles aan om de Nederlandse ondernemers de nek om te draaien. En dan wil ik nog wel geloven dat het kabinet goede bedoelingen heeft, maar dit gaat allemaal averechts werken.”

Aptroot vreest het ergste, zoveel is wel duidelijk. “Dit is een begroting die volkomen wordt beheerst door minister Bos met z’n PvdA-plannen. Dit kabinet doet niets aan lastenverlichting voor het bedrijfsleven en doet niets aan de files; de minister en staatssecretaris van EZ heb ik niet gehoord tijdens de afgelopen periode. En vanuit dat ministerie zou er toch moeten worden gekeken naar de mogelijkheden voor verdere economische ontwikkeling in Nederland. Dit kabinet heeft feitelijk het ministerie van EZ opgeheven. De bewuste bewindslieden lopen aan de leiband van Bos en hebben geen enkele invloed meer. Triest, maar waar. Uiteindelijk zullen een heleboel mensen daarvan de dupe worden. Kijk, van Bos had ik niets anders verwacht. Dat is een socialist die de pest heeft aan midden-groepen en aan ondernemers. Maar dat Balkenende sinds de vorige regeerperiode 180 graden is gedraaid, is toch opvallend. De verkiezingsbeloften van het CDA blijken dus niets waard te zijn. We gaan als VVD hard aan de slag om zo snel mogelijk een eind te maken aan dit rampzalige beleid.”

ogen heeft, zal ook vooral de mensen met middeninkomens treffen. De minima krijgen allerlei toeslagen en tegemoetkomingen, de rijken treft het allemaal niet zo erg en de rekening zal dus door hardwerkende Nederlanders moeten worden betaald. De middengroepen komen steeds meer in een moeilijke positie en kunnen maar net rondkomen van hun salaris. We lijken op weg naar de ‘working poor’. En dat is natuurlijk onacceptabel. Dit is simpel gezegd flutbeleid, gestoeld op verkeerde keuzes. Als het aan ons ligt, worden al die absurde plannen direct teruggedraaid.” □

TEGENBEGROTING

De VVD is tegen de voorgenomen belastingverhogingen. Dat uit de fractie niet alleen in woorden, maar zeker ook in daden. Vandaar dat er inmiddels een tegenbegroting is gepresenteerd met alternatieve voorstellen om de onzalige belastingverhogingen terug te draaien; om de inkomstenbelasting voor iedereen daadwerkelijk te verlagen; om fors extra te investeren in filebestrijding en beter openbaar vervoer, veiligheid en defensie en last but not least te sparen voor later. De VVD kiest niet voor de methode van het kabinet om hardwerkende Nederlanders hiervoor extra te laten betalen, maar kiest voor het verlagen van de overheidsuitgaven. De overheid zal zelf de tering naar de nering moeten zetten.

PRIORITEITEN VAN DE VVD:

- [1] DE VVD DRAAIT DE WASLIJST VAN € 1 MRD. AAN LASTENVERZWARINGEN VAN HET KABINET TERUG.
- [2] DAAR BOVENOP BIEDT DE VVD € 2 MRD. EXTRA LASTENVERLICHTING VOLGENS HET PRINCIPE: VOOR IEDEREEN 1/2 MINDER INKOMSTENBELASTING EN DE NIVELLERINGSOPERATIES TERUGDRAAIEN.
- [3] VERDER ZORGT DE VVD DAT DE ZORGPREMIES MET € 0,8 MRD. MINDER STIJGEN.

IN TOTAAL VERLAAGT DE VVD DERHALVE DE COLLECTIEVE LASTEN MET € 3,8 MRD. TEN OPZICHTE VAN DE KABINETSPANNEN.

Meer informatie over deze tegenbegroting vindt u op www.vvd.nl.

VVD start online-offensief

Het hoeft geen betoog dat de rol van internet en nieuwe media nog steeds groeiende is. Websites als nu.nl, Hyves.nl en Google.nl ontvangen honderdduizenden bezoekers per dag. Een medium als GeenStijl.nl zorgt regelmatig zelf voor nieuws. Er is een grote groep mensen die vooral via het internet communiceert. Daarnaast is het internet een doeltreffend instrument om de eigen achterban en geïnteresseerden te bedienen. Waar vroeger het verenigingsblad en de politieke cafés als bindmiddel dienden, is die plaats voor een groot deel ingenomen door websites en rechtstreekse communicatiemogelijkheden op het internet.

Politieke partijen zijn langzaam bezig een omslag te maken in het gebruik van internet. Niet verrassend is dat de Angelsaksische landen hierin voorop lopen. Howard Dean schreef geschiedenis met zijn internetfondsenwerving, terwijl Tony Blair op heldere wijze zijn beleid via het digitale scherm ontsloot. Beide politici leken nogal aanbodgericht en zich vooral toe te spitsen op de politiek zeer geïnteresseerden. De nieuwe generatie politici richt zich op een breder publiek en presenteert op het net veel meer het eigen merk. Minder inhoud, meer gevoel. Met meer gebruik van video en meer interactiviteit. Sarkozy, Clinton, Obama, Merkel... ze hebben geen supervernieuwende websites, maar gebruiken het wel om een merk neer te zetten.

De VVD en internet

De VVD wil een moderne partij zijn en geloof in de toekomst uitstralen. Dan kan het niet anders dan dat het onze ambitie moet zijn om de nummer 1 politieke partij op het internet te worden. En we zijn aardig op weg!

Enkele jaren geleden was de VVD de eerste politieke partij in Nederland waar niet alleen de partij, maar ook ieder individueel Kamerlid een eigen website had. Op deze persoonlijke sites is het voor Kamerleden mogelijk om dieper op bepaalde onderwerpen in te gaan, bezoeken in het land aan te kondigen en de bezoeker een kijkje in de politieke keuken te geven. Veel Kamerleden houden op hun site ook een 'webdagboek' (blog) bij.

Sinds de Provinciale Statenverkiezingen in maart 2007 is een aantal veranderingen op de algemene VVD-website doorge-

voerd. De 'look & feel' van de campagnesite is structureel doorgevoerd op onze homepage www.vvd.nl. De filemeter en -melder, de quote van de week en de poll zijn nieuwe elementen. Enerzijds om beter op de actualiteit in te springen, anderzijds om de bezoeker te 'entertainen'. Via de poll kunnen mensen hun mening geven over VVD-initiatieven of het kabinetsbeleid. Daarnaast is het uiteraard nog steeds mogelijk om via de site een mailtje met vragen en/of opmerkingen naar de VVD-fractie te sturen, die vervolgens door de afdeling Voorlichting of één van de Kamerleden beantwoord worden.

Wat ook nieuw is, is het beleid om derden, die ons beleid ondersteunen, te betrekken bij VVD-activiteiten. Voorbeelden zijn actiebanneren van de Vereniging Eigen Huis (www.ozbprotest.nl) en de Consumentenbond ('Vliegtax van de baan') op onze website.

Permanente campagne op het net

Veel VVD-ers zijn actief op of via het internet. Op Hyves, de meeste bezochte website van Nederland, zien we redelijk wat landelijke en lokale VVD-politici terug. Mark Rutte houdt hier zelfs een dagelijkse 'blog' bij.

VVD-Kamerlid Han ten Broeke is daarnaast actief op 'Second Life' en Ineke Dezentjé Hamming heeft een succesvolle actie met betrekking tot de problemen met de belastingdienst gevoerd via het internet.

Webgame

Maar dit is nog niet alles! Sinds 4 oktober kan iedereen Nederland behoeden voor een lege schatkist via het 'Red Nederland Spel', een online game.

Het spel is een dag na de financiële beschouwingen gelanceerd en is een knipoog naar alle geldverslindende plannen

Naast de game en het virtuele vragenuurtje zal eind oktober www.markrutte.nl online gaan

van dit kabinet. Bij dit spel is het de bedoeling om het torentje van Balkenende op het Binnenhof te beklimmen en onderweg zoveel mogelijk sleutels te verzamelen. Ondertussen bekogelen bewindslieden de speler met slechte plannen, die ontweken moeten worden. Eenmaal boven kunnen de sleutels gebruikt worden om de schatkist te sluiten die Wouter Bos aan het leegscheppen is. De speler die voor 1 januari 2008 de hoogste score heeft bereikt, ontvangt uit handen van Mark Rutte een TomTom One.

Op dinsdag 9 oktober was de eerste uitzending van het VVD-vragenuur: een live webcastuitzending om 13.00 uur, waarbij Kamerleden rechtstreeks via internet in contact staan met internetbezoekers. Mark Rutte en Halbe Zijlstra waren de eerste gasten tijdens dit (voor politiek Nederland) unieke vragenuur.

VVD Vragenuur

Voorafgaand aan het echte vragenuur in de Tweede Kamer organiseert de VVD dit vragenuur tijdens een live webcastuitzending, waarbij in een studio zowel een VVD-Kamerlid als een presentator voor de camera zit om live vragen van kijkers te beantwoorden. De kijker kan zijn of haar vragen rechtstreeks via de computer stellen. Op deze manier is het voor alle Nederlanders mogelijk om direct in contact te komen met verschillende VVD-Kamerleden. Het vragenuur wordt ook gebruikt om de mening van de kijkers over bepaalde onderwerpen te polsen via polls die op het computerscherm verschijnen.

www.markrutte.nl

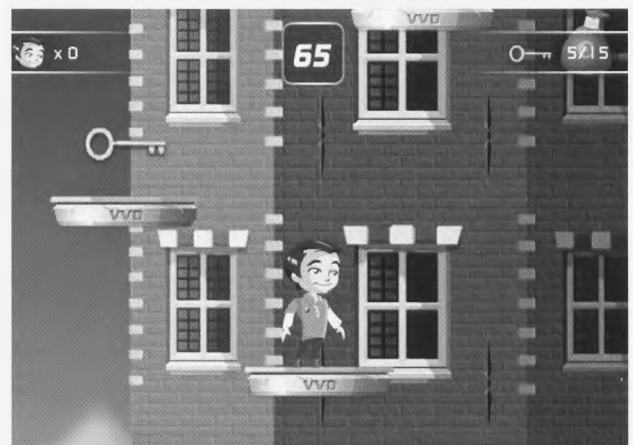
Voor de VVD is internet een belangrijk medium, juist ook om politiek minder-geïnteresseerde doelgroepen te bereiken. Naast de game en het virtuele vragenuurtje zal eind oktober markrutte.nl online gaan.

Fantastische prijzen!

Diegene die op 1 januari 2008 de hoogste score heeft ontvangt een TomTom One uit handen van Mark Rutte. Tevens verloten we er nog één onder de andere mensen in de top 10. Heel veel succes met het redden van Nederland. Klik op 'verder' om te beginnen!

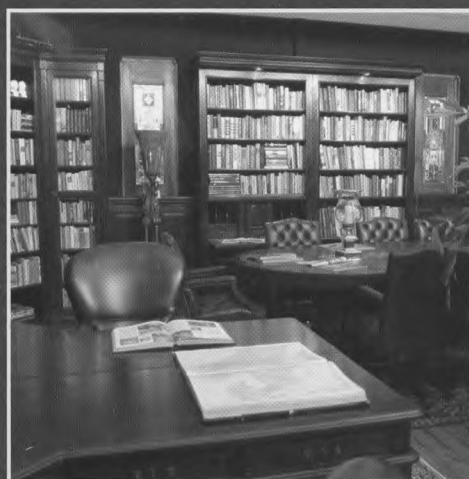
verder ➔

Jan Frantzen

Exclusive interior design

import-export

Klasse herken je!

Uitgebreide collectie origineel ontworpen bureaus,
met of zonder in leder ingelegd bureaublad.
Maatwerk in boekenkasten, bibliotheken en home-cinemas
in massief mahonie. 2500 m² Showroom met uitgebreide
collecties stoelen, tafels, dressoirs, kasten, etc.

Knibbelweg 8a, 2761 JD Zevenhuizen, Zuid Holland
Tel. 0180 632 259, e-mail: info@janfrantzen.nl
Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 17.30 uur
www.janfrantzen.nl

Ruzie tussen kabinet en corporaties gaat om meer dan geld

Arme corporaties. Iedereen wil wat van ze, maar ze zijn van niemand en niemand koestert er warme gevoelens voor. Politiek, publiek en media, allen geven blijk van een kritische houding ten opzichte van deze verhuurders van woningen voor mensen met lagere inkomens: ze zouden niks of te weinig doen, ze moeten alle problemen in de samenleving oplossen, ze hebben te veel geld en ze zorgen vooral goed voor zichzelf.

In de huidige situatie hangen corporaties tussen overheid en bedrijfsleven in, tussen publiek en markt. Het is onduidelijk wat de corporaties wel en niet (zouden moeten) doen, van wie het geld is, of de overheid corporaties wel of niet voor oplossen van alle problemen moet inschakelen en of zij risico's mogen lopen en betaald mogen worden als projectontwikkelaars. Wat is de betekenis van de door de corporaties verhuurde woningen? Hebben we teveel sociale huurwoningen of niet? Betalen mensen teveel of te weinig voor hun woning? Wat is de verantwoordelijkheid van mensen voor hun woning?

Dit zijn de echte vragen waar de politiek nog steeds geen antwoord op heeft gegeven. Vragen die zij zich stellen omdat er nog genoeg aangepakt moet worden; er moeten meer woningen komen, de woningvoorraad moet worden vernieuwd, wijken moeten verbeterd worden. Het gaat om het brede terrein van wonen, huren en kopen, maar ook wat de verantwoordelijkheid van eenieder is en welke ruimte de burger krijgt. Dat wil niet zeggen dat alles wat corporaties nu doen juist is, maar hun positie is gemaakt door de overheid. In dat licht met de huidige discussie dan ook worden gezien.

Het kabinet kiest echter niet voor een principiële aanpak, maar speelt boekhouder (Bos), bureaukraat (Vogelaar) en de baas (beiden). Je kunt corporaties niet tegelijkertijd financieel belasten, de financiële mogelijkheden beperken en voor maatschappelijke brandweer laten spelen die het programma van dit kabinet moet redden. Corporaties hebben langjarige afspraken gemaakt met gemeenten over investeringen. Dat komt nu op de tocht te staan omdat de financiële mogelijkheden afnemen.

Het gevolg zal zijn dat de aanpak van wijken sterk zal vertragen, ondoelmatig zal zijn en verder van de burger komt af te staan. Het zal de nodige inspanningen vragen de wijkaanpak dan weer over enkele jaren op te pakken.

Dit kabinet moet de corporaties en gemeenten de investeringen in woningbouw en wijken laten vastleggen. Het moet een duidelijke keuze maken over de rol van corporaties en de woningmarkt. Corporaties moeten investeren in woningen en woonomgeving, eventueel in buurtvoorzieningen. Maar niet in arbeidsmarkt, scholing en integratie. Dat is niet hun terrein. Veel van de dynamiek zal van de woningvoorraad zelf moeten komen; zorgen dat voldoende woningen zijn, dat de woningen kosten wat ze waard zijn en bij een overschot aan sociale huurwoningen woningen verkopen. Daarmee kunnen corporaties financiële ruimte creëren. Er wordt nog te statisch gedacht over het wonen. Een woning is een uitdrukking van behoefte van mensen en hun ambitie vooruit te komen. Investeren in steden moeten bijdragen aan sociale stijging, aan het vergroten van de zelfredzaamheid van burgers. Die burger is in de huidige discussie niet meer in beeld.

Tilman Schreurs, wethouder te Roermond
Mr. Ricardo Offermanns, burgemeester van Meerssen

'Veldslag' te Veldhoven

Verslag van een historische

Aan de vooravond van het zestigjarig bestaan van de VVD wordt nadrukkelijk geschiedenis geschreven. Wat aan het begin van de week nog een rustige algemene vergadering (AV) leek te zullen worden, groeide zaterdag 15 september jl. uit tot een spektakel onder massale belangstelling. Leden en de media bepaalden de agenda van de 123e AV in Veldhoven.

Diep ademhalen in de boslucht was waarschijnlijk wat ieder VVD-lid zich had voorgenomen alvorens het congrescentrum De Konigshof te betreden. Want op dat moment zal voor de meesten het verloop van de bijeenkomst één groot vraagteken zijn geweest. Daags ervoor had de VVD-Tweede Kamerfractie namelijk het vertrouwen in Rita Verdonk opgezegd. In een verklaring op 13 september liet partijleider Mark Rutte weten 'dat Rita Verdonk met haar uitspraken in de Telegraaf en AD van die dag de partij schade heeft toegebracht en dat voor hem de druppel was die de emmer deed overlopen. De komende 24 uur zou Rita Verdonk zich beraden op haar positie als lid van de VVD-fractie en als lid van de Tweede Kamer'. Omdat er binnen die bedenktijd geen uitsluitel van de betrokkene werd verkregen, heeft de fractievoorzitter Rita Verdonk uit de VVD-fractie gezet, aldus een verklaring van de fractie een dag later. En daarmee was de agenda van de ledenvergadering – wederom één dag later – bepaald. Daar lag ongetwijfeld ook de reden van de grote belangstelling. Meer dan duizend liberalen troffen elkaar om te beginnen bij de toegang tot het parkeerterrein en de inschrijfbalie. 'Ook hier al file', hoorde je menigeen grappen. Met de in grote getale opgekomen media paraat om alle gebeurtenissen en ervaringen in woord en beeld vast te leggen.

Aan woord en beeld in de zaal geen gebrek. De sfeer onder het zeer gemeleerde publiek leek wel wat op een reünie. Jong en oud, nieuwe leden en 'partij-diehards', autochtoon en allochtoon, de ontmoetingen en gesprekken van de VVD-leden onderling boden een hartelijk en gezellig beeld. Ondanks of dankzij het beladen onderwerp? Wie zal het zeggen, maar niemand zal ontkennen dat 'zware tijden' ook kunnen verbroederen. Het welkomstapplaus voor Mark Rutte was dan ook ovationeel.

Hij kreeg van partijvoorzitter Jan van Zanen als eerste de gelegenheid het besluit van zijn fractie toe te lichten. Rutte gaf aan

De sfeer onder het zeer gemeleerde publiek leek wel wat op een reünie

dat de nieuwe fractie de afgelopen periode intensief heeft gebruikt om te investeren in elkaar, in de partij in het land en in de onderwerpen waaraan de VVD groot belang hecht. 'Vanuit onze nieuwe oppositierol vraagt dat de nodige zorgvuldigheid en aandacht, omdat we niet alleen pakkende one-liners, maar ook een degelijk verhaal er achter willen plaatsen. Daar zijn we nu een eind mee gevorderd. Wat denkt u dat het betekent om op zo'n cruciaal moment – aan de vooravond van de behandeling van de Miljoenennota in de Tweede Kamer – met zulke uitspraken te komen als Rita Verdonk deze week heeft gedaan?' Opnieuw sloeg de applausmeter uit, net zoals bij de navolgende sprekers. Partijleden uit vele afdelingen en lagen van de partij leverden het bewijs hoe intens de ontstane situatie iedereen in de partij bezighoudt. Fractiegenoot Charlie Aptroot houdt een emotioneel betoog. Hij geeft aan dat er twee kanten aan het verhaal zitten. 'Wij in de VVD zijn allen schuldig dat het zo gelopen is'. Hij doet een klemmend beroep op Mark Rutte om het fractiebesluit te heroverwegen. Na hem geven de ereleden Hans Wiegel en Frits Bolkestein ieder een heel verschillende kijk op de zaak. Datzelfde geldt voor de reacties uit de zaal, waar zich ondertussen achter de zes interruptiemicrofoons lange rijen mensen hebben opgesteld. Hun commenta-

algemene vergadering

ren laten een grote schakering aan opvattingen zien. De algemene teneur is dat iedereen behoorlijk met de situatie in zijn maag zit. Over de oplossing van de problemen bestaan grote verschillen van mening. 'Het hoofdbestuur heeft gefaald. Nu

'Leiderschap verwerf je door mensen te verbinden'

zitten we met de brokken', 'Laten we geen gekke dingen doen. Bezint – nog eens – eer gij begint' en 'Leiderschap verwerf je niet door hard te roepen, maar door mensen te verbinden' vielen als uitspraken te noteren.

Enkele leden roepen Rita

Verdonk op naar de algemene vergadering te komen. 'Laat ons weten wat je bezielt. Waar de pijn zit.' Anderen trekken het boetekleed aan. 'Waarom hebben we als leden met z'n allen niet zelf veel eerder ingegrepen? Leden kiezen hun partijleider, leden kunnen ook het initiatief nemen om onverkwikkelijke zaken binnen de partij uit de wereld te helpen!' Om zich vervolgens kritisch tot het bestuur te richten. 'Ook het bestuur heeft zijn verantwoordelijkheid ontlopen. De uitspraken van Rita Verdonk afgelopen donderdag zijn één incident in een hele

reeks. Waarom doet u als bestuur niets? Het zou u – Jan van Zanen – sieren het voorzitterschap neer te leggen. Ook Mark Rutte moet aftreden.'

Erelid Korthals Altes vindt de hele zaak de VVD onwaardig en doet een uiterste oproep tot verzoening. 'De leden hebben Rita Verdonk op 2 gezet, dat zullen we ook zo moeten laten.' Vonhoff komt terug op de 'onredelijke besluiten' die de ledenvergadering op 'die hete dag in Groningen' ooit heeft genomen. 'De resultaten worden nu zichtbaar. Nummer 2 is te goed voor plaats 2. Dat valt niet te managen. Het is een groot verlies voor de VVD als Rita Verdonk vertrekt. Het is onvermijdelijk dit verlies te nemen.' Hij roept Charlie Aptroot op een verstandig Kamerlid voor de VVD te blijven. Voor oud-minister en huidig fractielid Henk Kamp ten slotte ligt de oorzaak van de crisis in het geschonden vertrouwen tussen mensen. 'Rita Verdonk had vanwege haar grote aantal stemmen bij de verkiezingen een bijzondere verantwoordelijkheid. Die had op zijn minst moeten liggen in een honderd procent ondersteuning van het team van onze fractie. Daaraan heeft het ontbroken. In vele zaken en op vele momenten is ze tekort geschoten. Gaandeweg is een onwerkbaar situatie ontstaan. Elders in bestuur en politiek is nog veel te doen, ook voor Rita Verdonk.' ▷

'Gevoel voor xenofobie in ons land moeten we niet volgen: er is geen plaats voor meer Geert Wilders'

Ondertussen verstrijkt de tijd en wordt duidelijk dat die zaterdag onmogelijk nog de oorspronkelijk agenda aan bod kan komen. Terwijl in het onderdeel 'Aanbevelingen commissie Dekker' de sleutel zou moeten liggen om als partij uit de impasse te komen op het gebied van de communicatie met de achterban, leden zowel als kiezers. Want dat daar de kern van het probleem ligt, is voor veel sprekers duidelijk.

'Complimenten aan Mark Rutte over zijn verklaring. Ook aan Charlie Aptroot voor zijn persoonlijke verhaal. Het hoofdbestuur hebben wij gemist in de regie. Dat gaat verder dan dit incident. Het rapport van de commissie Dekker heeft dit aspect in de breedte van de gehele campagne benoemd. Dat onderkende moeten we nu aan oplossingen werken. Daarin past ons inziens een zoenoffer van het hoofdbestuur, Mark Rutte en Rita Verdonk. Ons voorstel is om Wiegel, Bolkestein, Korthals Altes en Vonhoff de opdracht te geven alles in het werk te stellen om Rita Verdonk voor de VVD te behouden. Niet in de fractie, maar in een functie elders.'

Tot ver na het middaguur geeft voorzitter Van Zanen de leden de ruimte om hun gevoelens en meningen te uiten. 'Gevoel van xenofobie in ons land moeten we niet volgen. Er is geen plaats voor meer 'Geert Wilders'.' Iemand vraagt zich af of Rita Verdonk eigenlijk wel beseft waar alle steun tot nu toe vandaan is gekomen om minister te worden. 'Dankzij de VVD ben je op die mooie functie terecht gekomen. Als je loyaal bent en verantwoordelijkheid toont, kun je veel bereiken.' Bij weer een ander overheerst het gevoel dat alles wat ze doet eigen regie is. 'Bewust brengt ze in de week van dit congres haar verhaal naar buiten. Als dat – na alles wat er al gepasseerd is de afgelopen tijd – niet voldoende rechtvaardiging is voor het fractiebesluit, dan zijn we ons zelf niets waard.' Tot slot verzucht iemand: 'Sinds de lijsttrekkersverkiezingen hebben we elkaar in de houdgreep gehouden. Daar moeten we nu definitief een punt achter zetten.'

Niemand is groter dan de partij

Gelukkig voor iedereen kan de (verlate) lunch gebruikt worden om alle commentaren, kritieken en adviezen te laten bezinken en – afhankelijk van de eigen positie in de partij – van een conclusie of actie te voorzien. Zo trekt het bestuur zich terug voor beraad. Diverse afdelingen en Kamercentrales groepen samen om hun standpunt in moties te vatten. In de wandelgangen en aan tafel zetten de meeste leden hun discussies voort. Enkel naar hun mening gevraagd lieten weten geen oplossing te kunnen bedenken. 'Waarom is Rita Verdonk zelf nu niet hier naar toegekomen? Zo is het erg moeilijk hier uit te komen. We staan voor een vreselijk dilemma.' En zo kreeg de 123ste algemene vergadering ongewild het karakter van een hevig verdeeld gezelschap. Punt voor de geschiedenis van de VVD, maar wel een minpunt ...

De opgebouwde spanning – zal het bestuur aftreden en wat zal Mark Rutte doen? – ontaardt zich wanneer Jan van Zanen de middagsessie opent met een ondubbelzinnige verklaring. 'Vertrekkend bij de verkiezing van Mark Rutte bij de ledenraadpleging in 2006 tot partijleider, met daarna de landelijke verkiezingen met als uitkomst een Tweede Kamerfractie die

haar eigen voorzitter kiest, had en heeft het hoofdbestuur haar vertrouwen in deze hoofdrolspeler. Zo heeft het hoofdbestuur deze week ook ingestemd met het besluit van de fractie. Onvermijdelijk, maar het moet zo zijn. Niemand is groter dan de partij. Bemiddelingspogingen wijzen wij af. Veel elementen van de situatie waarin onze partij momenteel is beland, vallen te herleiden op de conclusies van de commissie Dekker. Het hoofdbestuur heeft daarvan geleerd. We gaan de systematiek van ledenraadpleging niet verlaten, maar de uitwerking ervan zal moeten wijzigen. Dat werk – de opvolging van de aanbevelingen van de commissie Dekker – willen wij met u nu aan beginnen. Na vandaag zullen wij alles op alles zetten om de eenheid te herstellen en Rita Verdonk voor onze partij te behouden. Ik vraag u: geef de Kamerfractie en het hoofdbestuur uw vertrouwen. Wij blijven ons inzetten voor een betere VVD!

Met dit pleidooi wint het hoofdbestuur het vertrouwen onder de meerderheid van de aanwezige leden. Moties die tot doel hebben het besluit van de Tweede Kamerfractie ter discussie te stellen en het hoofdbestuur naar huis te zenden halen het niet.

Het congres en de fractie sluiten Charlie Aptroot en Fred Teeven, die zich op hun positie beraden, in de armen en doen een dringende oproep aan hen om binnen te fractie te blijven. De waardering voor hun integere opstelling is algemeen. Wel bepaalt het congres bij motie dat Rita Verdonk voor de partij behouden moet blijven. De ereleden krijgen de opdracht om met Rita Verdonk daarover in gesprek te gaan. En zo wordt op relatief rustige wijze een ledenvergadering afgesloten, die mogelijk als de 'Veldslag in Veldhoven' de geschiedenis ingaat. Maar wel een veldslag met uitsluitend woorden. Veel, veel woorden van mensen – over mensen. Met helaas als neveneffect dat het grootste deel van de oorspronkelijke agenda naar de toekomst wordt verschoven. Daarmee raken andere, voor het voortbestaan van de partij cruciale aspecten, op de achtergrond. Hopelijk kunnen beleid, jaarplan en financiering van de partij binnenkort tijdens een extra ledenvergadering op net zoveel belangstelling rekenen. In een tijdperk waarin belangrijke liberale verworvenheden onder druk staan, is ook op deze gebieden de VVD een betrokken 'veldslag' waard. □

Wilt u iets kwijt over de VVD, de politiek in het algemeen of aanverwante zaken? Uw brief kunt u mailen naar redactie@vvd.nl of per post sturen naar algemeen secretariaat VVD, t.a.v. redactie Liber, postbus 30836, 2585 GV in Den Haag.

■ DE REDACTIE BEPAALT, ZONDER OPGAAF VAN REDENEN, OF EEN BRIEF WORDT GEPLAATST OF NIET. CORRESPONDENTIE HIEROVER IS NIET MOGELIJK.

■ DE REDACTIE BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR BIJDAGEN AAN DEZE RUBRIEK IN TE KORTEN. EEN BRIEF MAG UIT MAXIMAAL 175 WOORDEN BESTAAN.

■ ALLEEN BRIEVEN VAN LEDEN KUNNEN WORDEN GEPUBLICEERD. REACTIES ZONDER HUISADRES EN INZENDINGEN ONDER PSEUDONIEM WORDEN NIET GEPLAATST.

■ HET IS TOEGESTAAN OM TE REAGEREN OP EEN EERDER INGEZONDEN BRIEF. DE REDACTIE BEPAALT ECHTER WANNEER EEN DISCUSSIE IS GESLOTEN.

■ AFZENDERS VERLENEN TOESTEMMING VOOR OPENBAARMAKING.

Royement?

Uw bestuur heeft op een goede wijze uiting gegeven aan de het verlangen van 1/3e van de ledenvergadering om mevrouw Verdonk te behouden voor de partij. Mevrouw Terpstra en de heren Vonhoff en Korthals Altes, ereleden die beschikken over grote sociale gaven, hebben geïnvesteerd om uiting te geven aan het verlangen van de vergadering. Andermaal heeft mevrouw Verdonk er blijk van gegeven dat zij totaal niet beschikt over gevoel voor bestuurlijke en juridisch juiste verhoudingen: Rita Verdonk en haar persoonlijke populariteit is het enige waaraan zij belang hecht. Haar uitspraken: "regels zijn regels" en "afpraak is afspraak" komt zij niet na!

Wat weerhoudt U nog om niet tot royement over te gaan? Twee VVD-en in de Kamer kan écht niet. Is dit statutair niet mogelijk? Waarom past dan niet met spoed de statuten aan om dit soort rare situaties in de toekomst te voorkomen?

Wanneer is royeren bij verloochening van de partij onmogelijk geworden? Bij de lokale verkiezingen in 1978 werden leden die zich plaatsten op de lijst van lokale partijen subiet geroyeerd.

Angst voor leden/kiezers verlies? Dat mag geen reden zijn om zo'n onbetrouwbare, absoluut níét-liberale mevrouw, die de partij tot nu toe alleen maar schade heeft berokkend als lid te handhaven. Besluit snel. De pijn zal dan wellicht even hevig zijn, maar korter dan wanneer dit doorettert!

Van harte wens ik U wijsheid toe.

A.de Vos-van der Hee, Bergambacht

Een uitweg uit de crisis in de VVD

Mevrouw Verdonk heeft met haar eigengereide, populistische optreden een crisis veroorzaakt in de VVD. Die crisis is echter ook een uiting van de tegenstellingen in de VVD waar een sociaal-liberale stroming aangevoerd door Mark Rutte het moet opnemen tegen een rechts-liberale stroming onder aanvoering van Rita Verdonk.

De crisis dreigt de VVD in tweeën te splitsen. Dat niemand daarmee gebaat is hoeft geen betoog. Mevrouw Verdonk heeft al duidelijk gemaakt dat zij binnen de huidige VVD fractie niet kan functioneren maar in een vrije fractie Verdonk mogelijkheden ziet om in de Tweede Kamer de VVD op hoofdlijnen te steunen en haar eigen vrijzinnige opvattingen uit te dragen. Mijn liefje wat wil je nog meer, zou ik zeggen.

Zeer terecht mobiliseert haar achterban in de VVD nu zoveel mogelijk liberalen om te voorkomen dat hun mondige woordvoester uit de partij wordt gezet. Dat is ook noodzakelijk om een verdere tweedeling te voorkomen. Mark Rutte kan nu laten zien dat hij als leider van de VVD de eenheid van de partij en de vrijheid van meningsuiting het zwaarst laat wegen. Hij kan daarmee alsnog aantonen dat hij als leider boven de partijen binnen de VVD staat. Het land bewijst hij een dienst door ervoor te zorgen dat de belangrijkste liberale oppositiepartij intact blijft en de extreme Partij voor de Vrijheid niet van de situatie profiteert.

De toekomst zal uitwijzen of Rita Verdonk onder deze omstandigheden haar populariteit kan behouden of vergroten. Het lijkt mij voor geen van beide een gemakkelijke opgave maar er is geen goed alternatief. Als Mark Rutte laat zien dat hij de leider is die de VVD nu nodig heeft, krijgt hij de gelegenheid om uit te groeien tot de leider die de VVD dan nodig heeft. Competitie in de plaats van verdeeldheid. Het lijkt mij de aangewezen en minst onbegaanbare weg uit deze crisis.

Th.Hiemcke, Amstelveen

Geacht bestuur,

De huidige gang van zaken omtrent de VVD-fractie in de 2e kamer verontrust ons dermate, dat wij hierbij ons ongenoe- gen hierover maar eens bij u "op tafel" leggen.

Op ons komt het over dat de aanleiding van het verwijderen uit de fractie van mevrouw Verdonk zeer gezocht en sterk opgeblazen is door de heer Rutte om de sluipende tweestrijd tussen hen dit keer uiteindelijk in zijn voordeel te kunnen beslissen. Een echte leider heeft dit soort incidenten hiervoor niet nodig en moet dit binnenskamers kunnen regelen en hoeft niet steeds in de publiciteit uit te leggen dat hij toch vooral leider is. Dit afgezien van het feit of er wel een nood- zaak toe aanwezig was. Commentaar vanuit de eigen fractie of achterban houdt iedereen scherp en moet, zeker in een liberale partij, mogelijk blijven.

Het optreden naar buiten van de heer Rutte kwam, op zijn zachts gezegd, zeer autoritair en ongenueanceerd over. Dit heeft het imago van een liberale VVD bij ons en vele anderen (lees: VVD stemmers) ernstig geschaad. Hij mag dan wel verkondigen dat stemmers meer op de inhoud dan op de verpakking stemmen, hij moet toch ook weten dat de wijze van de verpakking en vooral de manier van het brengen van de boodschap voor "het volk" doorslag- gevend is voor de populariteit van de boodschapper en het hierop volgend stemgedrag. Eigen ervaring in deze, en met ons van vele anderen, weerleggen wezenlijk zijn hiervoor aangehaalde onderzoeksresultaten.

Daarnaast zijn ongefundeerde uitlatingen van prominent geachte partijleden in de vorm van "ik ben bang dat..." en "verdient pas het vertrouwen als..." dermate suggestief en louter bedoeld tot stemmingmakerij, dat u als bestuur hier had moeten ingrijpen.

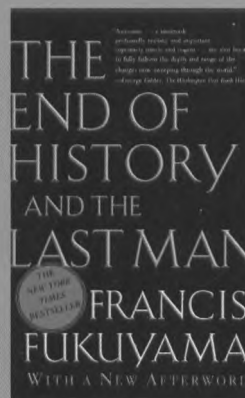
Evenzeer zoals u in een eerder stadium van het fractieconflict een prudentere en duidelijker rol had kunnen en moeten spelen. Wij zouden u daarom ernstig willen adviseren om, voordat u nu toch gaat overwegen om ingrijpende beslissin- gen rondom deze affaire te gaan nemen, eerst eens te rade gaan bij al uw leden.

Hiermee kan het ware liberale gezicht van de VVD nog enigszins gered worden en worden er niet nog meer kiezers afgestoten. En ledenraadplegingen zijn technisch tegenwoor- dig toch niet meer zo moeilijk uit te voeren.

Ons huidig langdurige VVD-lidmaatschap loopt nog door tot 1 januari as., maar op voorhand zult u tot op heden nog niet op automatische verlenging kunnen rekenen. Wij zullen hier- toe mogelijke nieuwe ontwikkelingen in deze affaire voorlo- pig afwachten, en zullen deze vervolgens kritisch, doch ob- jectief, beoordelen.

Wij wensen u veel wijsheid en doortastendheid toe.

**Met liberale groet,
Fam. Baijens- Van Voorden**

**KEN UW
KLASSIEKEN**

Francis Fukuyama (1952)

Francis Fukuyama is een contempo- rain filosoof die het meest bekend is geworden vanwege zijn boek Het einde van de geschiedenis en de laatste mens. Dit artikel zal zich op dit boek – wat voort is gekomen uit zijn essay The end of history? – rich- ten. De Amerikaanse politicoloog en wijsgeer verdedigt in het werk uit 1992 dat de liberale democratie het eindpunt van de ideologische evolutie markeert. Fukuyama baseert zijn theorie op de werkwijze van filosofen zoals Hegel en Marx die in de dialectiek de vooruitgang van de geschie- denis zagen. Daar waar Hegel zowel de vrede als zijn denken, en Marx de klassenloze maatschappij voor zich zagen als het einde van de ideologische strijd, redeneert Fukuyama dat de geschiedenis juist aantoon dat de de- mocratie de overwinnaar is. De filosoof baseert zich niet alleen op andere denkers, maar ook op rapporten van denktanks die empirisch aantonen dat de democratie gaandeweg meer terrein wint. Dit staat garant voor het ontstaan van marktwerking. Ook al wordt een democratie ondermijnt en komt er een dictatuur voor in de plaats, zelfs dan zal de democratie ter zijner tijd de kop opsteken om weer tot wasdom te komen. Fukuyama kreeg zowel lof als hoon over zich heen wegens zijn lyrische benadering van de liberale democratie. Criticaster betoogden dat de filosoof zich te blind staarde op de weerbare democratie. Het was volgens hen niet vanzelfsprekend dat een democratie zich naderhand herstelt zodra een tiran of dictatuur naar de macht grijpt.

Inclusief:

De nieuwe BOSE® LIFESTYLE®-systemen

Elegantie aan de buitenzijde Unieke BOSE innovaties vanbinnen

Onze nieuwste DVD home entertainment-systemen dragen de naam LIFESTYLE™ met reden. Zij weerspiegelen daadwerkelijk hoe u optimaal kunt genieten van muziek en home cinema zonder compromissen te sluiten: een combinatie van pure elegantie met de nieuwste technische innovaties zoals u die alleen van Bose mag verwachten.

Onze LIFESTYLE®-systemen zijn complete muziek- en home cinema-systemen, waarin hoge weergavekwaliteit, elegantie, bedieningsgemak en uitbreidbaarheid samenkomen.

Unieke Bose technologieën – echte luistervoordelen:

Het ADAPTiQ® audiocalibratiesysteem

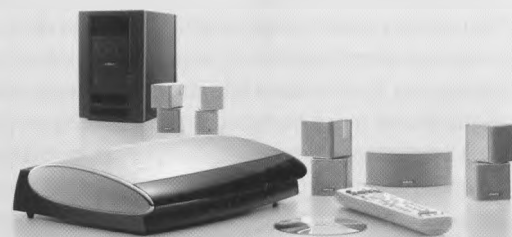
Automatische geluidsafstelling, houdt rekening met de kamergrootte, luidsprekeropstelling en luisterposities.

uMusic® intelligent weergavesysteem

Slaat honderden cd's op in het media center, onthoudt uw muzikale smaak, zelfs voor bepaalde tijden en stemmingen.

BOSE® link

Speelt verschillende bronnen in verschillende ruimten af. Tegelijkertijd, vanaf één systeem.

Het nieuwe BOSE® LIFESTYLE® 48 DVD home entertainment-systeem. De ultracompacte ACOUSTIMASS®-module is 30% compacter en nu nog makkelijker uit het zicht te plaatsen.

**Ervaar het verschil dat de Bose technologie maakt.
Vraag om een demonstratie bij een geautoriseerde Bose-dealer.**

Voor adressen belt u naar +31 (0)299 390111 of e-mail naar consumenteninfo@bose.com

BOSE
Better sound through research®

WERKVELD WERK

Op het algemeen secretariaat van de VVD (het Thorbeckehuis) houden zo'n 25 mensen zich dagelijks bezig met de ondersteuning van het hoofdbestuur, de administratie van de partij, opleidingen en trainingen, communicatie en voorlichting en de organisatie van partijbijeenkomsten. Medewerker voorlichting Mathieu Borsboom is onder meer verantwoordelijk voor de organisatie van de jaarlijkse prinsjesdagborrel. Hoe ziet die dag er voor hem uit?

09.17 uur

In alle vroegte wordt op het parkeerterrein achter het Thorbeckehuis een grote tent opgezet.

09.40 uur

Om de laatste puntjes op de i te zetten, wordt er heel wat afgebeld en gesmst op een dag als vandaag

09.49 uur

Er komen jaarlijks ongeveer 500 mensen op de prinsjesdagborrel. Daarvoor is nogal wat serviesgoed nodig. Dit moet natuurlijk allemaal gebracht worden. Om alles op de juiste plaats te krijgen, houdt Mathieu het goed in de gaten.

16.45 uur

Als alles opgebouwd is en de gasten gearriveerd zijn, opent partijvoorzitter Jan van Zanen de borrel. Daarna legt Mark Rutte uit dat de eerste Miljoenennota van Wouter Bos vooral de hard werkende Nederlander aanpakt.

FOTOGRAFIE: VVD

'500 gasten op de Prinsjesdagborrel'

De tegenbegroting

Prinsjesdag ligt alweer een paar maanden achter ons. Deze dag hoort traditiegetrouw feestelijk te verlopen, maar Balkenende-IV gooide roet in het eten. CDA, PvdA en ChristenUnie gaan achttien belastingen verhogen: de BTW en de dieselaccijns gaan omhoog; er komt een vliegtaks en een verpakkingenbelasting; de kinderbijslag en de arbeidskorting worden afhankelijk van uw inkomen. Door al die maatregelen gaat de hardwerkende Nederlander er volgend jaar op achteruit. Dat is een niet uit te leggen conclusie in een tijd van economische groei.

Misschien denkt u wel: "Al die belastingverhogingen, die zullen toch wel ergens goed voor zijn? Dat doen ze toch niet zo maar in Den Haag? De 100-dagentournee van het kabinet moet toch wel ergens goed voor geweest zijn?" Maar nee. Het kabinet verhoogt het budget voor ontwikkelingssamenwerking nog verder; steekt honderden miljoenen euro's in bakstenen in oude wijken; en geeft inmiddels al acht keer meer uit aan het Generaal Pardon dan ons eerder werd voorgespiegeld.

Wat Nederland nodig heeft zijn lagere belastingen, een krachtig immigratie- en integratiebeleid, investeringen in mobiliteit en een harde aanpak van criminaliteit en overlast. Nederland moet groeien, zodat we kunnen investeren in kwalitatief goede gezondheidszorg en in degelijk onderwijs. Daar gaat Balkenende-IV niet voor zorgen – integendeel. Daarom hebben wij op Prinsjesdag een Tegenbegroting gepresenteerd. Waarin we laten zien dat de belastingen niet omhoog moeten, maar juist omlaag. Dat de staatsschuld sneller moet worden afgelost. Dat we mét het kabinet willen investeren in onderwijs, maar anders dan het kabinet ook in veiligheid en mobiliteit. En dat dat kan, omdat wij alle onnodige uitgaven van het kabinet terugdraaien.

De VVD is een brede, liberale volkspartij die allerlei mensen verenigt. Die brede VVD is de partij waar ik mij thuis voel; en het is mijn taak als fractievoorzitter in de enorme diversiteit die onze partij kent de eenheid te bewaren. Een partij met een scherpe tong en een sterk en krachtig profiel. Vlak voor Prinsjesdag heb ik een prominent lid van de VVD, Rita Verdonk, uit de Tweede Kamerfractie moeten zetten. Een moeilijk besluit. En, een besluit dat veel emoties heeft losgemaakt in de partij. Maar, het teambelang gaat voor alles. Niemand is groter dan de partij.

Juist met dit linkse kabinet moeten wij als VVD staan voor onze waarden: voor vrijheid, verantwoordelijkheid en vertrouwen. Want CDA, PvdA en ChristenUnie gaan diep ingrijpen in uw persoonlijk leven: het glas wijn of het biertje wordt extra belast, koopzondagen worden beperkt en ouders worden bij de opvoeding van hun kinderen nauwlettend in de gaten gehouden. De VVD zal fel oppositie blijven voeren tegen het beleid van Balkenende-IV. De VVD moet eendrachtig een vuist maken, om dit kabinet met een stevige rechtse knock-out te slaan. □

Mark Rutte,
fractievoorzitter VVD in de Tweede Kamer

De VVD 60 jaar

H

et jaar 2008 staat in het teken van het 60-jarig jubileum van de VVD. Op 24 januari 1948 was het namelijk Pieter Jacobus Oud die in Hotel Krasnapolsky in Amsterdam de VVD oprichtte. In zijn kielzog hebben zich daarna vele afdelingen opgericht

die op lokaal niveau de VVD vertegenwoordigden en die in 2008 ook hun 60e verjaardag vieren.

Het Lustrum van de VVD wordt op **zaterdag 26 januari 2008** gevierd op de locatie waar het ooit begon: Hotel Krasnapolsky in Amsterdam. Zet u deze datum alvast in uw agenda! In samenwerking met Stage Events worden de voorbereidingen van dit evenement ter hand genomen.

U kunt zich via internet (www.vvd.nl) aanmelden om dit onvergetelijke evenement bij te wonen. Ook krijgt u dan meer informatie over het programma.

Mocht u geen beschikking hebben over internet dan kunt u zich via onderstaande bon aanmelden. U krijgt dan te zijner tijd een bevestiging en een definitief programma toegezonden.

Overnachten

Voor leden van de VVD zijn in het hotel kamers beschikbaar tegen speciaal tarief, een 2-persoonskamer a € 145,- per nacht. De kosten voor het ontbijt zijn € 27,50 per persoon. Ook parkeerkaarten zijn los verkrijgbaar. Krasnapolsky reserveert 150 plaatsen t.b.v. de VVD.

U kunt dit alles vanaf nu via een speciaal reserveringsnummer bij Hotel Krasnapolsky boeken. Dit nummer vindt u op onze website.

Mocht u geen beschikking hebben over internet dan kunt u bel-len met Hotel Krasnapolsky op telefoonnummer 020- 5549111. Zegt u er dan bij dat u een kamer e.d. wilt reserveren inzake het VVD Lustrum.

Vragen kunt u mailen naar lustrum@vvd.nl

Kort programma

(onder voorbehoud van wijzigingen)

- 15.00 -17.30 uur Middagprogramma
Met o.a. sprekers uit de samenleving, sport, politiek en liberalisme. Oud en jong te samen naar de toekomst.
- 17.30 uur Borrel
- Vanaf 19.00 uur Avondprogramma
Met sprekers, diner, feest, dansen en gezelligheid.

Tijdens dit Lustrum worden 2 speciale boeken gepresenteerd.

JA, ik doe mee en kom met (aantal) personen naar het Lustrum.

Ik doe mee aan het:

- ☐ Middag- en avondprogramma a € 80,- per persoon
☐ Alleen avondprogramma a € 65,- per persoon

Bij de prijs is inbegrepen:

2 consumpties, diner en jubileumboekje

Naam

Adres

Postcode

Plaats

Telefoon

E-mail

Ik machtig de VVD eenmalig het totaalbedrag van € af te schrijven van:

Bank-/gironummer

T.n.v.

Datum

Handtekening

Liber

Partij Service

Voortzetting 123e algemene vergadering

De voortzetting van de geschorste 123e algemene vergadering vindt plaats op zaterdag 8 december 2007 in Rotterdam.

De 123e algemene vergadering is op zaterdagmiddag 15 september jl. in verband met tijdnood geschorst. De reactie van het hoofdbestuur op de aanbevelingen uit het rapport van de Commissie Dekker is hierdoor niet ter sprake gekomen. De 123e algemene vergadering zal worden voortgezet op zaterdag 8 december 2007, aanvang 10.00 uur. Locatie is het World Trade Center, Beursplein 37 te Rotterdam.

Voorlopig Programma 123e algemene vergadering

8 december 2007

Programma

(onder voorbehoud van wijzigingen)

LOCATIE:

**World Trade Center Rotterdam, Beursplein 37
te Rotterdam**

Algemene ledenvergadering

- **rapport Commissie Dekker**
- **politieke verantwoording fracties**

De agenda en leeswijzer zijn verschenen op 9 oktober 2007.

Rectificatie:

In Liber 4 is per abuis op pagina 8 de verkeerde naam bij de foto van Inez Pijnenburg gezet.

AANMELDINGSFORMULIER

VOORTGEZETTE 123e ALGEMENE VERGADERING

8 december 2007 in het World Trade Center,
Beursplein 37, Rotterdam

In verband met het persoonlijk stemrecht is aanmelding verplicht.

Per lid a.u.b. één formulier gebruiken; extra formulieren kunt u aanvragen
bij het algemeen secretariaat telefoon (070) 361 30 61.

Het elektronische aanmeldingsformulier treft u op www.vvd.nl/av.

Ondergetekende meldt zich aan voor de algemene vergadering:

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

Telefoon E-mail

Graag in
blokkletters

Indien u VVD-lid bent en persoonlijk stemrecht hebt (zie de spelregels AV op pagina 29, artikel 1),
ontvangt u in de week van de algemene vergadering uw congresbescheiden (inclusief stempas)
op dit adres.

De agenda en de leeswijzer zijn verschenen op 9 oktober 2007. U kunt deze downloaden van de
VVD-website (www.vvd.nl/av). Indien u (één van) deze per post wilt ontvangen, kunt u dat hier-
onder aankruisen.

ALS EXTRA SERVICE WIL IK PER POST ONTVANGEN:

☐	de papieren agenda
☐	de papieren leeswijzer

IK RESERVEER HET VOLGENDE:

.....	x lunch à € 15	= €
	TOTAALBEDRAG	= €

IK MACHTIG DE VVD EENMALIG HET TOTAALBEDRAG AF TE SCHRIJVEN VAN:

Bank- /gironummer

.....

T.n.v.

.....

Datum

.....

Handtekening

.....

IK MAAK GEBRUIK VAN DE GRATIS PROFESSIONELE KINDEROPVANG

Let op!

Dit formulier dient uiterlijk 23 november 2007 12.00 uur door de VVD ontvangen te zijn.
U kunt het formulier:

- Faxen naar: (070) 360 82 76
- Per post sturen aan: VVD algemeen secretariaat, postbus 30836, 2500 GV Den Haag

Wij attenderen u erop dat bij annulering na 23 november van bovenstaande reserveringen
de volledige kosten in rekening worden gebracht (zie spelregels AV op pagina 29, artikel 22).

Let op!

Aanmeldings-
formulier op
www.vvd.nl/av

U doet ons een
groot plezier
wanneer u zich
aanmeldt via het
aanmeldings-
formulier op de
VVD-website
(www.vvd.nl/av).
Dit scheelt ons
een groot aantal
administratieve
handelingen en
verkleint daardoor
de kans op fouten!

Spelregels voortgezette 123e algemene vergadering

Algemeen

[1] Voor deze algemene vergadering geldt het persoonlijk stemrecht voor alle leden van de VVD. Dit recht gaat in op de eerste peildatum na aanvang van het lidmaatschap. De peildatum is 1 juli 2007.

[2] (Voor)aanmelden kan vanaf vrijdag 5 oktober 2007 12.00 uur.

[3] Vooraanmelden kan tot vrijdag 23 november 2007 12.00 uur; aanmelden tot vrijdag 30 november 2007 12.00 uur, of anders ter vergadering. In de laatste twee gevallen gelden onderstaande beperkingen.

[4] Na vrijdag 23 november 2007 12.00 uur kan geen gebruik meer worden gemaakt van vooraanmelding of van bijkomende faciliteiten. U kunt zich aanmelden tot vrijdag 30 november 12.00 uur of ter vergadering op zaterdag 8 december 2007, waarbij de beperking van het aantal mensen dat ter plekke nog kan worden toegelaten afhankelijk is van de grootte van de zaal of zalen en van de beschikbare stemfaciliteiten.

[5] Leden van de VVD dienen zich vooraf via de VVD-website (www.vvd.nl/av), of schriftelijk door middel van het aanmeldingsformulier (Liber 5) aan te melden. Telefonische aanmeldingen kunnen niet worden aangenomen.

[6] De algemene vergadering is openbaar. Alleen leden van de VVD hebben stemrecht. In de agenda is aangegeven wanneer het stemvenster plaatsvindt. Overigens kunnen alle leden altijd aan de discussies deelnemen.

[7] Zonder aanmelding (vooraf of ter plaatse) worden geen stempassen afgegeven. Er zijn geen uitzonderingen op deze regel.

Individuele leden met vooraanmelding

[8] Individuele leden die zich voor vrijdag 23 november 2007 12.00 uur hebben aangemeld, hebben gegarandeerd toegang tot de algemene vergadering en hebben het recht hun stemrecht uit te oefenen in de vergadering.

[9] Deze leden ontvangen de congresbescheiden (inclusief de stempas) per post in de week van de algemene vergadering. Is dit niet het geval dan wordt u verzocht contact op te nemen met het algemeen secretariaat.

[10] Als extra service kunnen deze leden zich kosteloos de agenda en leeswijzer via de post laten toezenden.

[11] Op zaterdag 8 december 2007 bieden wij gratis professionele kinderopvang voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Indien u hiervan gebruik wilt maken, dient u het aantal kinderen aan te geven op het aanmeldingsformulier.

Individuele leden zonder vooraanmelding

[12] Individuele personen die zich eerst ter vergadering melden, dienen zich te kunnen identificeren. Vervolgens wordt vastgesteld of de persoon lid is van de VVD en moet een aantal gegevens worden geregistreerd.

[13] Voor de aanmelding dient de persoon zich te kunnen legitimeren met een identiteitsbewijs met foto.

[14] Deze categorie leden wordt in overeenstemming met het huishoudelijk reglement slechts toegelaten zolang de capaciteit van de zaal en de beschikbaarheid van het stelsysteem dat toelaten.

Volmachten

[15] Alle leden ontvangen een in te vullen machtigingskaart in Liber nummer 5, die ongeveer drie weken voor de algemene vergadering verschijnt.

[16] Indien Liber niet tijdig is ontvangen, kunnen leden een machtigingskaart opvragen bij het algemeen secretariaat of downloaden via de VVD-website (www.vvd.nl/av).

[17] Deze originele machtigingskaart kan worden afgegeven als volmacht aan een ander stemgerechtigd lid.

[18] Een stemgerechtigd lid mag maximaal twee volmachten accepteren van andere leden. Dit kan alleen maar op de in het volgende punt aangegeven wijze.

[19] Een volmacht kan worden afgegeven door de originele machtigingskaart in te vullen, te ondertekenen en fysiek mee te geven aan een ander stemgerechtigd lid. Er kan slechts één volmacht worden verstrekt. De volmachtverkrijger meldt zich ter vergadering aan de balie en ontvangt op het tonen van de volledig ingevulde volmacht een stempas.

[20] Een volmacht wordt ingetrokken door vóór afgifte van de stempas aan de balie de afgegeven machtigingskaart terug te krijgen van de volmachtverkrijger.

Kosten

[21] Het is mogelijk om via het aanmeldingsformulier aan te geven gebruik te willen maken van aangeboden faciliteiten (lunch, kinderopvang).

[22] De verschuldigde kosten zullen na de algemene vergadering in rekening worden gebracht. Hiervoor dient door het lid een éénmalige incasso te worden verleend.

[23] No show voor de afgenomen faciliteiten wordt altijd in rekening gebracht, tenzij vóór vrijdag 23 november 2007 12.00 uur een gemaakte reservering wordt afgezegd.

Stempas en stemvenster

[24] Stempas zijn alleen geschikt gemaakt voor de actuele algemene vergadering.

[25] De te verstrekken stempas is eigendom van de VVD en dient na de algemene vergadering te worden geretourneerd om kosten te besparen.

[26] In de agenda is een stemvenster opgenomen. In dat tijdvak vinden in principe de stemmingen plaats, zodat er gelegenheid is om deel te nemen aan parallelsessies, zonder de stemmingen te moeten missen. De voorzitter van de vergadering kan in voorkomende gevallen besluiten ook een stemming te houden buiten het geagendeerde stemvenster.

[27] Een eenmaal afgegeven pas kan niet worden vervangen, ook niet in geval de ontvanger deze is vergeten mee te nemen of indien de pas in het ongereede is geraakt.

Spreektijd

[28] Voor iedere algemene vergadering bepaalt het hoofdbestuur wat de spreektijd is van de deelnemers en welke andere maatregelen eventueel worden getroffen voor een zorgvuldig verloop van de vergadering.

MACHTIGINGSKAART 1

123e ALGEMENE VERGADERING

8 december 2007 in Rotterdam

Door invullen en ondertekenen kan deze kaart als volmacht aan een ander stemgerechtigd VVD-lid worden afgegeven.
Graag in blokletters invullen.

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

Handtekening

Verleent volmacht aan:

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

Voortgezette 123ste algemene vergadering 8 december 2007.

MACHTIGINGSKAART 2

123e ALGEMENE VERGADERING

8 december 2007 in Rotterdam

Door invullen en ondertekenen kan deze kaart als volmacht aan een ander stemgerechtigd VVD-lid worden afgegeven.
Graag in blokletters invullen.

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

Handtekening

Verleent volmacht aan:

Naam M / V

Adres

Postcode Plaats

Voortgezette 123ste algemene vergadering 8 december 2007

VOLMACHT

123e Algemene vergadering

BENT U ZELF NIET IN DE GELEGENHEID OM TE STEMMEN OP DE 123E ALGEMENE VERGADERING? VUL DAN EEN VAN DEZE MACHTIGINGSKAARTEN IN EN GEEF DEZE - VOLLEDIG INGEVULD EN INCLUSIEF HANDTEKENING - MEE AAN EEN ANDER STEMGERECHTIGD VVD-LID.

HEBT U NOG VRAGEN OVER HET STEMMEN OP DE 123E ALGEMENE VERGADERING? DAN KUNT U CONTACT OPNEMEN MET DIMITRI GILISSEN, TELEFOON: (070) 361 30 41. OF MAIL NAAR: D.GILISSEN@VVD.NL.

Let op!

Algemene vergadering 8 december 2007

Aanmelden voor 23 november 2007 12.00 uur
Indien u zich voor 23 november 2007 12.00 uur aanmeldt, ontvangt u de congresbescheiden (inclusief stempas) thuis per post.

Aanmelden voor 30 november 2007 12.00 uur
Indien u zich na 23 november 2007 12.00 uur maar voor 30 november 2007 12.00 uur aanmeldt, wordt uw aanmelding nog wel door ons verwerkt. De congresbescheiden (inclusief stempas) voor de vergadering worden niet meer naar u verstuurd, maar kunt u op het congres bij één van de aanmeldbalies afhalen. U ontvangt géén bevestiging van ons.

Permanent aanmelden is komen te vervallen
U kunt zich niet meer permanent aanmelden voor de algemene vergaderingen. Deze mogelijkheid is komen te vervallen.

Kinderopvang

Als extra service bieden wij tijdens deze algemene vergadering weer professionele kinderopvang aan. Op zaterdag 8 december 2007 wordt dit van 9.30 uur tot 17.00 uur verzorgd door De Blauwe Dierenparade. Kinderen van 0 tot 12 jaar zijn van harte welkom. Indien u gebruik wilt maken van deze service, verzoeken wij u dit aan te geven op het aanmeldingsformulier. De kinderopvang is gratis.

Beveiliging

Zeals altijd is het VVD-congres openbaar. In deze tijden ontkomen we echter helaas niet aan beveiliging. Daarom wordt wordt eenieder vriendelijk doch dringend verzocht zijn/haar badge zichtbaar te dragen. Uw badge vindt u op de bevestigingsbrief van uw inschrijving.

Machtigingskaart

Bent u zelf niet in de gelegenheid om te stemmen op de voortgezette 123e algemene vergadering? Vul dan de machtigingskaart in en geef deze - volledig ingevuld en inclusief handtekening - mee aan een ander stemgerechtigd VVD-lid.

JOHNSON BROS.

A Member of the
Wedgwood Group

"Old Britain Castles"

Voor informatie bel, schrijf of e-mail naar:
Wedgwood Benelux
Postbus 2082, 8203 AB Lelystad
tel.: 0320 - 23 26 96

fax: 0320 - 24 55 49
e-mail: Martin.Muller@Wedgwood.nl

NOOIT TE OUD VOOR VAKANTIE...

Bent u een dagje ouder? En wilt u er toch uit? Geniet dan van een mooie vakantie in Nederland. Speciale vakanties voor ouderen, lichamelijk gehandicapten, hartpatiënten en (mantelzorg)paren. Begeleid door vriendelijke vrijwilligers en deskundige medewerkers.

Er kan meer dan u denkt!

Stichting Mens en Samenleving

Bel voor informatie over vakantieweken met
Stichting Mens en Samenleving
0318 - 48 51 83 of kijk op www.smsvakanties.nl

COLOFON

Liber is een uitgave van de VVD en verschijnt zes keer per jaar.

Realisatie: Springer Uitgeverij bv, Houten

Redactie: Marijke van der Werff

Vaste medewerker: Daan de Neef

Eindredactie en projectmanagement: Marie-Louise Beenker

Art direction en vormgeving: Trudy Bruil

Advertentieverkoop: Recent, Amsterdam

Druk: Tijn Offset, Zwolle

ISSN: 1872-0862

Algemeen secretariaat VVD

Postbus 30836

2500 GV Den Haag

Telefoon: (070) 361 30 61

E-mail: redactie@vvd.nl

Bezoekadres: Laan Copes van Cattenburch 52, Den Haag

Website: www.vvd.nl

COPYRIGHTS

HET AUTEURSRECHT OP DE IN DIT MAGAZINE VERSCHENEN ARTIKELLEN WORDT DOOR DE UITGEVER VOORBEHOUDEN. DE UITGEVER HEEFT ALLE ZORG GEGEVEN AAN HET NAKOMEN VAN WETTELIJKE REPRORECHTEN. IS HET DESONDANKS ZO, DAT ER RECHTHEBBENDEN ZIJN, DIE NIET GETRACEERD KONDEN WORDEN OF VAN WIE DE CLAIM OP GEBRUIKT MATERIAAL NIET BEKEND WAS, DAN WORDEN ZIJ VERZOCHT ZICH SCHRIFTELIJK MET DE UITGEVER IN VERBINDING TE STELLEN. MET OPGAVE VAN HUN CLAIM EN DE UITGAVE WAAROP DEZE CLAIM GEBASEERD IS.

DISCLAIMER

DE REDACTIONELE INHOUD VAN LIBER KOMT OP ONAFHANKELIJKE WIJZE TOT STAND EN GEEFT DUS NIET PER DEFINITIE DE STANDPUNTBEPALING VAN HET HOOFDBESTUUR VAN DE VVD WEER.

Tropisch wonen in Neerlands nieuwste gemeente Bonaire

windsock
Residence Bonaire

34 Luxe Appartementen
4 Exclusieve Penthouses
+ Privé Strand
Vanaf \$ 249.000,-

FLOOR
Makelaardij O.G.

**bonaire
funtravel**

Bezoek voor meer informatie over vakantie en/of wonen op
Bonaire: www.bonairefuntravel.nl of www.windsock.nl

- **Natura 2000**
- **60 jaar Europees liberalisme**
- **Verdrag van Lissabon**

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Ledenmagazine van de VVD

Liberal

DNPP

**LUSTRUM
SPECIAL**

2e jaargang ■ nummer 6 ■ december 2007

VVD 60

Inhoud

2e jaargang ■ nummer 6 ■ december 2007

INTERVIEW

- 4 Nieuw Verdrag met VVD punten
- 8 De 'Grote Modderkruiper'
- 12 Jan Mulder pleit voor vereenvoudiging van controles

HET 60 JARIG JUBILEUM: EEN OVERZICHT

- 14 Nog steeds 'alive and kicking'
- 17 Liberaal stempel op Nederlandse politiek
- 18 Ideologie meer vloeiend dan de meeste mensen denken
- 23 Voorzitters door de jaren heen
- 26 Graham Watson: zestig jaar Europees liberalisme
- 28 Korte reacties op 60 jaar VVD
- 32 Feiten & cijfers

Onze toekomst begint nu

Op 8 december vond in Rotterdam de voortzetting van de 123^e Algemene Vergadering plaats. De opkomst was overweldigend. Niemand kon zich een congres herinneren waar zoveel leden op af kwamen. Goed te zien dat de partijdemocratie zo leeft. Hulde daarvoor aan u allen.

Het was een spannend congres en ik ben, mede namens mijn collega's, blij met de steun die het Hoofdbestuur heeft gekregen om tot en met mei 2008 zijn taken uit te voeren en de weg vrij te maken voor een nieuwe voorzitter en bestuur.

's-Ochtend in Rotterdam moeten we intern weten te verbinden en naar buiten toe te boeien. Dat kan alleen als we niet worden afgeleid door allerlei intern gedoe. Het signaal van de leden was duidelijk: het is nu afgelopen, we moeten eensgezind vooruit.

Jan van Zanen
Partijvoorzitter

Ik ben ook verheugd over de – verdiende – zeer brede steun voor Mark Rutte. Hij kan zich nu met de fractie volledig richten op het voeren van oppositie en het sterk neerzetten van de VVD. Het huidige kabinet en haar beleid geven voldoende mogelijkheden om te laten zien dat het anders kan en moet en dat de VVD het enige alternatief is.

Deze Liber 6, beste lezer, is om meerdere redenen bijzonder. In de eerste plaats staat deze editie grotendeels in het teken van ons lustrum. Op 24 januari 2008 bestaat onze partij 60 jaar en op 26 januari staan wij daar in Amsterdam in hotel Krasnapolsky uitvoerig bij stil. Daarnaast is deze Liber de laatste in zijn huidige vorm. Vanaf 2008 zal Liber in 'tabloidvorm' verschijnen.

Ik kijk er naar uit u op 26 januari te zien. Het belooft een mooi Lustrum te worden. We zijn klaar voor de start. De toekomst begint nu!

Han ten Broeke over het Verdrag van Lissabon

Nieuw Verdrag met VVD

“Op 13 december werd het Verdrag van Lissabon ondertekend dat de EU Grondwet vervangt die door de Nederlanders in 2005 naar de prullenmand werd verwezen. De VVD heeft enkele herkenbare punten in dat nieuwe Verdrag weten te krijgen. Tweede Kamerlid Han ten Broeke windt er geen doekjes om. “Als het gaat om eigen huis, auto of portemonnee zijn we het gloeiend oneens met alles wat dit kabinet voorstelt, maar qua inzet voor een nieuw verdrag voor Europa verschillen we minder van elkaar.

TEKST: DICK ZOET

De regering heeft bij de totstandkoming van het Verdrag van Lissabon voldoende resultaat binnengehaald om aan het 'Nee' recht te doen”, concludeert Han ten Broeke, woordvoerder Europese Zaken binnen de Tweede Kamerfractie van de VVD. “Ik heb de minister-president daarmee dan ook gecompimenteerd. Maar dit resultaat is mede te danken aan de VVD en dat erkennen hij en de staatssecretaris ook ruiterlijk. Nederland bracht maar liefst acht wensen naar de Europese onderhandelings tafel. Die moesten het nieuwe verdrag ontdoen van haar grondwettelijke karakter en recht doen aan het 'Nee'. Er zijn zes wensen gerealiseerd en daarvan komen er twee uit de koker van de VVD. In de eerste plaats de prominente rol voor nationale parlementen, die na 50 jaar een noodzakelijk einde markeert met een automatische federale piloot die de Europese integratie voortstuwt. In de tweede plaats is een oude VVD-wens gerealiseerd om verdere uitbreidingen van de EU niet alleen veel kritischer te bekijken maar ook te beoordelen op ons eigen vermogen om nog meer lidstaten op te nemen. Dat zal een welkome wending geven aan de discussie over Turkije.”

Debatten

“Het kabinet heeft, onder druk van de VVD, al in maart een brief naar de Kamer gestuurd en die brief is ook in de rest van Europa goed gelezen. Dat merkten we bijvoorbeeld tijdens een bezoek aan Berlijn. De tweede onderhandelaar van bondskanselier Merkel kon er hoofdelijk uit citeren. Deze brief en het feit dat het Nederlandse parlement voorafgaand aan de beslissende Top in juni veel meer dan enig ander parlement in Europa de regering op de huid heeft gezeten, maakte de Nederlandse onderhandelingspositie juist veel sterker. En hoewel al die debatten in de publiciteit zijn versmald tot de overzichtelijke

vraag of er wel of geen referendum moest komen, zal dit naar mijn stellige overtuiging als een keerpunt in onze omgang met het Europese beleid worden gezien. Ik zal daarnaast ook gewoon doorzetten om de werkwijze van de Tweede Kamer zo te veranderen dat Europa hier als een gewoon onderdeel van de dagelijkse politiek wordt behandeld. In de debatten na de zomer ging het amper nog over de inhoud van het verdrag omdat de regering een spoedadvies aan de Raad van State had gevraagd om versneld een negatief besluit over het referendum te nemen. Het werd een soort gezelschapsspel waarbij de oppositie tikkertje speelde met de PvdA als slachtoffer en de regeringspartijen verstoppertje achter de Raad van State. De VVD heeft van meet af aan gezegd dat zij zelf wel kan beoordelen of het verdrag referendabel is en als er gewoon op het eindresultaat zou zijn ingezet zouden we dus de eersten zijn geweest. Je ziet ook dat Nederland vanaf dat moment geen enkele invloed meer heeft kunnen uitoefenen en landen als Polen, Italië en Tsjechië nog allerlei wensen hebben gerealiseerd.”

Han ten Broeke

‘De fijnstof-richtlijn die ons land op slot zet is dus gewoon een misbaksel van eigen bodem’

punten

Referendum

Volgens Ten Broeke is er, mede door de discussie over het referendum, een vertroebeld beeld van de werkelijkheid ontstaan. "Het nu voorliggende verdrag lag in het begin van dit jaar namelijk volstrekt niet voor de hand. Toen schreven de kranten nog dat Nederland geheel geïsoleerd zou komen te staan als het dacht de EU Grondwet van tafel te kunnen vegen. De Duitse EU-voorzitter Angela Merkel opende de aanval door te stellen dat het Grondwettelijk Verdrag zelfs het uitgangspunt moest zijn voor de verdere onderhandelingen en in februari verzamelden zich twintig landen – vrienden van de Grondwet – in Madrid om het doorvoeren van diezelfde Grondwet te bepleiten. De VVD-fractie ging een stap verder en stelde al in januari dat we in Europa helemaal terug naar 'af' moesten. Terug naar de Verdragen van Rome en van Nice. Laat dat nou precies zijn wat er is gebeurd! Nu beweren veel mensen weer dat dit nieuwe verdrag als twee druppels water lijkt op het Grondwettelijk Verdrag. Dat klopt voor wat wij het 'motorblok' hebben genoemd, dus de veranderde spelregels en de nieuwe terreinen van samenwerking als asiel, energie, terrorisme. Maar die werden dan ook niet betwist. Wat wel is veranderd is wel degelijk fundamenteel en komt tegemoet aan die elementen die wel een rol speelden bij het 'Nee'. Vergelijk het met de rijksbegroting. Die ligt ook voor 95% vast, maar toch wordt dit land nu geregeerd door het tweede kabinet Den Uyl!"

Het eindproduct is niet alleen ontdaan van zijn grondwettelijke aspecten, wat de reden was voor de vorige VVD-fractie om het referendum 'uniek en eenmalig' mogelijk te maken, zoals Van Aartsen het formuleerde, maar het gaat echt terug naar af zoals Rutte wenste. "Ook komt het in hoge mate tegemoet aan het 'Nee' van de Nederlanders. Daarmee was de kous af en hoefden wij niet opnieuw naar de bevolking om advies te vragen, maar hebben wij onze vertegenwoordigende taak gedaan."

Analyse

De VVD is daartoe begonnen met een grondige analyse van het duidelijke 'Nee' dat Nederland uitsprak tegen het Grondwettelijk Verdrag. "Een heleboel mensen beweren dat een dergelijke analyse onmogelijk is, maar dat is echt onzin. Atzo Nicolaï, onze staatssecretaris van Europese Zaken heeft dat direct in kaart gebracht na het referendum door een onderzoek waarbij maar liefst 115.000 mensen uitvoerig zijn geïnterviewd en daarna hebben diverse universiteiten dat nog eens dunnetjes overgedaan. De redenen waren grofweg: het onbekende en onbeminde Brussel en haar vermeende bemoeizucht, het verlies van identiteit en soevereiniteit in het almaar uitdijende Europa en als derde de financiën. Allemaal heel herkenbare zaken." ▷

**'We willen geen
inmenging van
Europa inzake
ons drugsbeleid
of op terreinen
als euthanasie
of homo-
huwelijken'**

JOHNSON BROS.

A Member of the
Wedgwood Group

“Old Britain Castles”

Voor informatie bel, schrijf of e-mail naar:

Wedgwood Benelux

Postbus 2082, 8203 AB Lelystad

tel.: 0320 - 23 26 96

fax: 0320 - 24 55 49

e-mail: Martin.Muller@Wedgwood.nl

Nationale parlementen

"De VVD-fractie heeft dat 'Nee' als uitgangspunt genomen. En we kunnen in dit verdrag de aanpassingen aanwijzen, sommige zijn zelfs van ons. We hebben gepleit voor een sterkere rol van de nationale parlementen om de legitimiteit van en de controle op Brusselse regels, het Nederlandse belang en om onze eigen identiteit beter te kunnen waarborgen. Daarbij moet worden gezegd dat de Tweede Kamer het de afgelopen decennia geweldig heeft laten afweten en herhaaldelijk haar eigen electorale stoepje schoonveegde door Brussel tot boeman te verklaren. De fijnstofrichtlijn die ons land op slot zet is dus gewoon een misbaksel van eigen bodem en nu kunnen we weinig meer repareren. De Nederlandse regering stelde daarom voor om nationale parlementen op nieuwe voorstellen uit Brussel een 'rode kaart' te geven. Maar daar was in heel Europa geen medestander voor te vinden. De VVD heeft toen een 'oranje kaart' gesuggereerd; als 55 procent van de parlementen, 14 dus, een Europees voorstel afkeurt, dan kunnen die parlementen hun regeringen opdragen het voorstel af te wijzen. Daarmee hebben de nationale parlementen een krachtig instrument in handen gekregen dat ze kunnen inzetten nog voordat de Europese raad van ministers of het Europese parlement er iets over te zeggen heeft. En de gewone meerderheid is ook aanzienlijk gemakkelijk te verkrijgen dan de gekwalificeerde meerderheid die in de raad geldt. Maar zelfs als die kaart nooit wordt getrokken, geeft het de nationale parlementen mogelijkheden direct invloed uit te oefenen. Dat kan zijn door op de rem te trappen, maar het verdrag biedt ook mogelijkheden om

met een kleiner aantal landen gas te geven. Zo heeft Mark Rutte al voorgesteld om met een aantal gelijkgestemde landen de Bolkestein-richtlijn die de dienstensector liberaliseert en een forse stimulans

'Nederland is geen eiland binnen Europa'

voor de deelnemende economieën zou zijn, te volgen. Van de Britten tot de Tsjechen zijn daar medestanders voor te vinden! Tot nu toe was het zo dat de grotere landen, door hun grotere aantallen parlementariërs, een veel prominenter rol hadden en dat je feitelijk 75 procent van de landen nodig had om iets af te wijzen. Dat is een aanzienlijke verbetering."

Justitie en politie

Er zijn echter ook noodremmen aangebracht waar lidstaten van mening zijn dat Europa te snel gaat of waar veto's worden opgegeven. "Natuurlijk gaat het daarbij vaak om vraagstukken die wel degelijk internationale samenwerking vergen, zoals op politie- en justitievak. Zeker op die terreinen willen we wel aan onze eigen identiteit blijven vasthouden; we willen geen inmenging van Europa inzake ons drugsbeleid of op terreinen als euthanasie of homohuwelijken. Dat blijft dus zo. Maar nieuw in dit verdrag is bijvoorbeeld dat wij Europese regels - die kunnen leiden tot een stormloop van laagopgeleide migranten

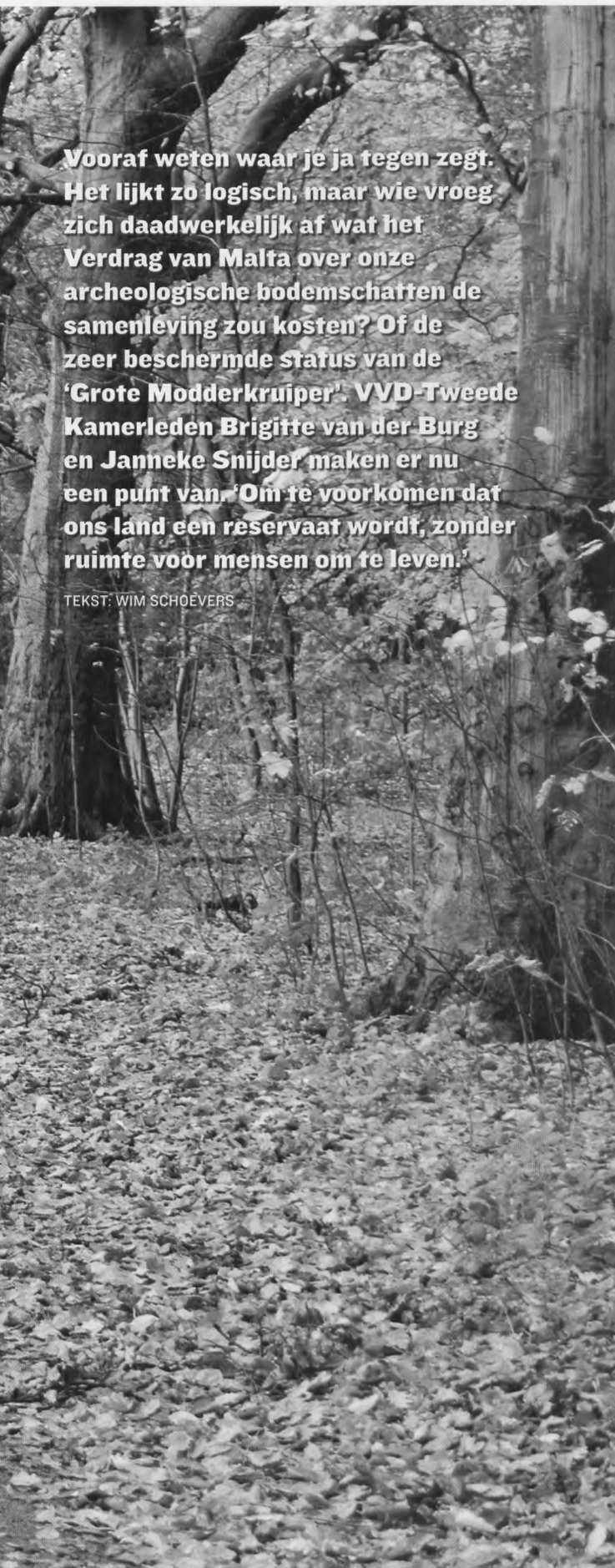
op onze sociale zekerheid - alsnog kunnen blokkeren met een veto door een beroep op nationaal belang. In dit nieuwe verdrag zijn de taken tussen Brussel en de lidstaten ook veel beter afgebakend en ingeperkt en kan er geen sluipende bevoegdheidsoverheveling meer plaatsvinden. En als er bevoegdheden worden gedeeld is Brussel vanaf nu de vragende partij en kunnen de lidstaten ook weer bevoegdheden terugnemen. Vooral op Justitieterrein wordt elk veto dat wordt opgeheven direct weer onderworpen aan die verscherpte toets van nationale parlementen waarvan er dan slechts 7 nodig zijn om een voorstel te herzien. Er zijn verder noodremmen aangebracht waar ons strafrecht kan worden geraakt en we houden ons veto op politiesamenwerking. Dat hebben we overigens al wel stevig weggeven in het zogenaamde Verdrag van Prüm, dat ook de instemming van PVV en SP kreeg, maar waar niemand om een referendum vroeg en dat verder niemand kent!"

Grenzen

Tot slot is het van belang dat onze suggestie is gevolgd om niet alleen meer nieuwe lidstaten toe te laten als ze aan de zogenaamde Kopenhagen-criteria voldoen (mensenrechten, democratische rechtsstaat, markteconomie, capaciteit om Europese regels over te nemen), maar ook aan het zogeheten aan absorptie criterium: dus of wij zelf nog wel kunnen en willen toelaten. Iemand als Toine Manders pleit daar al heel lang voor en ook de partijraad van 2006 omhelsde dat standpunt. Dat moet nu door 27 landen worden geaccepteerd want het staat in dit verdrag!

"Samenvattend kunnen we zonder meer stellen dat het Verdrag van Lissabon een grote stap voorwaarts betekent. We hebben een behoorlijk aantal van onze wensen kunnen realiseren, zonder dat de samenwerking met de overige lidstaten in het gedrang is gekomen. En dat laatste is iets wat we ons niet zouden kunnen permitteren. Nederland is geen eiland binnen Europa; daarvoor zijn er teveel terreinen waarop alleen die samenwerking tot een oplossing leidt. □

**Wat is de
'Grote Modderkruiper'
ons waard?**

Vooraf weten waar je ja tegen zegt. Het lijkt zo logisch, maar wie vroeg zich daadwerkelijk af wat het Verdrag van Malta over onze archeologische bodemschatten de samenleving zou kosten? Of de zeer beschermde status van de 'Grote Modderkruiper'. VVD-Tweede Kamerleden Brigitte van der Burg en Janneke Snijder maken er nu een punt van. 'Om te voorkomen dat ons land een reservaat wordt, zonder ruimte voor mensen om te leven.'

TEKST: WIM SCHÖEVERS

Natura 2000

Natuurlijk zijn regels nodig en heeft de overheid de vrijheid regels te stellen. Maar de maatschappelijke kosten die het gevolg zijn van nieuwe regels, al dan niet ingevoerd met goede bedoelingen, maken zelden serieus deel uit van het debat. Brigitte van der Burg:

"Natuurlijk zijn zaken zoals archeologie en dieren belangrijk, maar je moet wel duidelijk zijn over wat een belang ons mag kosten en wie het mag betalen." Waaraan Janneke Snijder toevoegt: "Het risico van aanrijdingen met lichamelijk letsel door het teveel aan wilde zwijnen op de Veluwe maakt deze situatie in dit verband benauwend duidelijk."

Toch lijkt realisme af en toe ook in de Tweede Kamer door te dringen. Van der Burg telde haar zegeningen toen eind oktober drie moties van haar hand werden aangenomen. Ze hadden alle drie te maken met 'overregulering' en de (kosten)effecten ervan. "Mijn eerste motie ging over terugdringing van wat men noemt de inhoudelijke nalevingslasten. Dat zijn investeringskosten die het bedrijfsleven moet maken om te voldoen aan wet- en regelgeving die de overheid oplegt. Denk bijvoorbeeld

'Het 'grenzeloos overregelen' lijkt welhaast een topsport geworden'

aan kosten om te voldoen aan de strengere CO₂-normen en de verscherpte Energieprestatienorm voor woningen. Maar ook om (zwerf) afval tegen te gaan en aparte winkeldelen in te ruimen om de verkoop van alcohol aan jongeren aantoonbaar te voorkomen. Prima zaken,

maar uiteindelijk betaalt u er voor, via de prijzen of via de belasting. Deze motie biedt op nationaal niveau ongekende mogelijkheden om bewindslieden flink aan te pakken op nieuwe regels. Het kabinet wilde zelf al de administratieve lasten met 25% verminderen. De Kamer (inclusief PvdA en CDA) heeft nu gezegd dat ook deze inhoudelijke nalevingslasten met >

Brigitte van der Burg

Janneke Snijder

Inclusief:

ADAPTiQ
Audio Calibration
System

uMusic
Intelligent Playback
System

BOSE link
Music Throughout
Your Home

De nieuwe BOSE® LIFESTYLE®-systemen

Elegantie aan de buitenzijde Unieke BOSE innovaties vanbinnen

Onze nieuwste DVD home entertainment-systemen dragen de naam LIFESTYLE™ met reden. Zij weerspiegelen daadwerkelijk hoe u optimaal kunt genieten van muziek en home cinema zonder compromissen te sluiten: een combinatie van pure elegantie met de nieuwste technische innovaties zoals u die alleen van Bose mag verwachten.

Onze LIFESTYLE®-systemen zijn complete muziek- en home cinema-systemen, waarin hoge weergavekwaliteit, elegantie, bedieningsgemak en uitbreidbaarheid samenkomen.

Unieke Bose technologieën – echte luistervoordelen:

Het ADAPTiQ® audiocalibratiesysteem

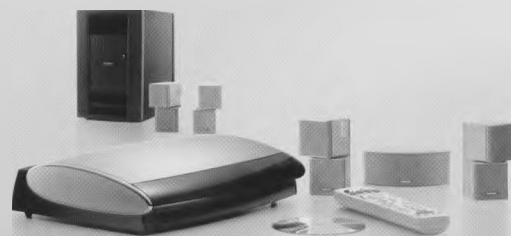
Automatische geluidsafstelling, houdt rekening met de kamergrootte, luidsprekeropstelling en luisterposities.

uMusic® intelligent weergavesysteem

Slaat honderden cd's op in het media center, onthoudt uw muzikale smaak, zelfs voor bepaalde tijden en stemmingen.

BOSE® link

Speelt verschillende bronnen in verschillende ruimten af. Tegelijkertijd, vanaf één systeem.

Het nieuwe BOSE® LIFESTYLE® 48 DVD home entertainment-systeem. De ultracompacte ACOUSTIMASS™-module is 30% compacter en nu nog makkelijker uit het zicht te plaatsen.

**Ervaar het verschil dat de Bose technologie maakt.
Vraag om een demonstratie bij een geautoriseerde Bose-dealer.**

Voor adressen belt u naar +31 (0)299 390111 of e-mail naar consumenteninfo@bose.com

BOSE
Better sound through research®

25% omlaag moeten in deze kabinetsperiode! Dit betekent dat op beleidsterreinen als natuur, milieu, energiebesparing, arbeidsomstandigheden, bouwen, veiligheid, zorg enzovoorts allerlei ondoordachte plannen van dit kabinet ook langs deze weg aangepakt kunnen worden. Tevens biedt het de VVD de mogelijkheid om het kabinet en de andere partijen in de Tweede Kamer die voor deze motie hebben gestemd, erop te wijzen dat met dit soort plannen de afgesproken 25% reductie écht niet wordt gehaald!

Niet optoppen

Het 'grenzeloos overregelen' lijkt welhaast een topsport geworden. "Zowel nationaal als Europees", vervolgt Van der Burg. "Het opleggen van extra nationale eisen en regels bovenop Europese regels leidt tot extra regeldruk en een ongelijke concurrentieverhoudingen voor bedrijven binnen de Europese Unie. Als we de vermindering van regeldruk voor het bedrijfs-

leven serieus willen nemen, betekent dit dat we geen nationale koppen op Europese regels moeten zetten. Via mijn motie is dit nu geregeld. Dat was ook hard nodig, want in deze kabinetsperiode zijn alweer diverse wetten 'opgetuigd' door extra Nederlandse regels. Daarnaast is het van belang dat we alert zijn op de wijze waarop Nederland Europese regels uitlegt en implementeert.

Hebben wij zitten slapen of worden wij bedonderd? Waar gaat het over?

Beruchte voorbeelden waarvan we nu nog dagelijks de desastreuze effecten ondervinden, zijn de implementatie van de richtlijn Luchtkwaliteit in Nederland, de Vogel- en Habitatrichtlijn en Natura 2000. Bij deze laatste heeft Nederland ruim 160 natuurgebieden aangewezen en Frankrijk slechts 22!"

De fuik van natuur en milieu

Hebben wij zitten slapen of worden wij bedonderd? Waar gaat het over? De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote ecologische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de EU het initiatief genomen voor Natura 2000, een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. "Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden", licht Janneke Snijder toe, "waarvan er

op dit moment 119 voor definitieve aanwijzing in procedure zijn gebracht. De ontwerpbesluiten van deze aanwijzingen hebben eerder dit jaar ter inzage gelegen. Iedereen had gelegenheid om hierop te reageren. Daar zijn wel zevenduizend reacties op gekomen. Opgepast moet worden dat deze 'voorlopige' aanwijzingen niet richting Brussel worden gestuurd. De praktijk leert dat aan Brussel toegezonden 'voorlopige' standpunten of aanwijzingen later nog moeilijk zijn terug te draaien. Het lijkt er op dat er absurde doelstellingen worden opgelegd,

'Volgens Natura 2000 heeft Nederland ruim 160 natuurgebieden en Frankrijk 22'

die tegelijk onhaalbaar en onbetaalbaar zijn. Er zouden forse financiële offers voor nodig zijn." Snijder denkt dat we opnieuw met open ogen in de fuik lopen, waarbij alles aan alles gekoppeld wordt (ruimte, water en milieu) en wij straks vastzitten aan een onleefbaar land. "Laatst sprak ik een Brabants statenlid, die het had over het vernatten van de natuur op plekken waar dat helemaal niet nodig, maar ook niet mogelijk is. Zet je hierbij vraagtekens, zo zei hij, dan zegt de gedeputeerde dat het toch al in Brussel ligt, want het valt onder Natura 2000. Daar gaan we weer. Niet Brussel is de boosdoener, maar vooral wij zelf. Obstructieplanologie hoorde ik hem dit noemen."

Milieu-idiotie bestrijden

Ook Mark Rutte mengde zich onlangs in de discussie. "Ik heb niet zoveel gevoel voor geografie, maar om nu te denken dat Nederland acht keer zo veel prachtige natuurgebieden zou hebben als Frankrijk? Dat zijn gebieden waar iedere ontwikkeling volkomen wordt stopgezet. In de Haagse binnenstad staat een paal waarop smileys met vrolijke of sombere gezichten aangeven hoe het staat met de uitstoot van fijnstof ter plaatse. Die paal is een schandpaal, die laat zien dat wij de situatie volkomen uit de hand hebben laten lopen. Neem de idiotie van de biobrandstof. Het blijkt dat daardoor in Brazilië delen van het Amazonegebied worden bedreigd en in Indonesië eindeloze palmolieplantages worden aangelegd, waarvoor oerwouden worden platgebrand. Qua CO₂-uitstoot is het netto-effect negatief. Zo wordt er achter mediagenieke schijnoplossingen aangedraafd, omdat onze regering het denken in Nederland waar het om energie gaat volkomen heeft stopgezet. Over kernenergie mag niet worden gesproken. En dat terwijl kernenergie onderdeel van de mix van onze energievoorziening zou moeten zijn. In Nederland wordt wel geïnvesteerd, maar vooral in verouderde technologieën. Geïnvesteerd zou moeten worden in doorbraken om het energiebeleid in de toekomst op een milieuvriendelijke manier te kunnen vormgeven. Een ander groot probleem dat wij op dit moment op energiegebied hebben is een innovatieprobleem. In feite hebben wij het lef niet eisen te stellen aan de uitstoot van de industrie en aan de uitstoot die een auto mag leveren. Als wij dat wel zouden durven, zouden wij – zonder het belasting-stelsel te vergroenen en al die volkomen ondoorzichtige regelgeving met onhaalbare doelen en torenhoge kosten – in staat zijn een modern energiebeleid vorm te geven." □

Cross Compliance:

Link tussen steun aan boeren

De term 'cross compliance' is de meeste Nederlandse boeren inmiddels bekend. Sinds een aantal jaren worden hun inkomens niet langer ondersteund via prijsondersteuning, maar via directe inkomens toeslagen. Inkomens-toeslagen worden alleen toegekend wanneer aan strikte randvoorwaarden op het gebied van milieu, dierenwelzijn, voedselveiligheid en plant- en diergezondheid wordt voldaan. Cross compliance betekent dat de boeren alleen worden uitbetaald, wanneer ze aan deze randvoorwaarden voldoen.

TEKST: DICK ZOET

De landbouwpolitiek van Europa is aanzienlijk veranderd gedurende de laatste tien jaar. Die veranderingen komen er op neer dat we het traject van de verzekering van inkomen voor de boeren door middel van garantie-prijzen die we aanvankelijk hanteerden hebben verlaten. Boeren produceren hun goederen nu voor een prijs die dicht bij de prijzen op de wereldmarkt ligt en dat is, gelet op de hoge prijzen die momenteel worden betaald, aantrekkelijk. Maar hier gelden de regels van de vrije markt en de prijzen kunnen dus ook zakken. Dit 'vrije marktmodel' is nu een aantal jaren van kracht.

"Bij de invoering van dit vrije marktmodel is besloten om de landing voor de diverse boeren niet te hard te maken", herinnert Europarlementariër Jan Mulder zich. "Die voorwaardelijke inkomensondersteuning is dus in feite ook een overgangs-regeling voor de prijsdaling waarmee ze te maken kregen. Die bedroeg ongeveer 60% van het prijsverschil. Wij vinden een dergelijke compensatie nog steeds gerechtvaardigd, juist vanwege de strenge Europese Cross Compliance eisen. We kunnen wel gemakkelijk roepen dat de boeren met de rest van de wereld moeten concurreren, maar tegelijkertijd zorgen de strenge Europese regels voor oneerlijke concurrentieverhoudingen. Een en ander heeft onder meer geleid tot de paradoxale situatie dat we in Europa op grote schaal producten consumeren die we hier niet mogen produceren. Om al die redenen heeft de Europese Unie besloten in ieder geval tot 2013 een inkomens toeslag te verstrekken."

De Europese Unie heeft een heel stelsel van regels geformuleerd waar de hedendaagse landbouw aan moet voldoen, maar die regels moeten vanzelfsprekend wel worden gehandhaafd. En dus zijn er diverse nationale en regionale controle-instanties die toezien op de naleving van de regels. In Nederland is daar

'Boeren zijn namelijk niet per definitie potentiële verdachten'

en de publieke diensten

Alliance of Liberals and Democrats for Europe
Alliance des Démocrates et des Libéraux pour l'Europe

een groot aantal instanties bij betrokken en in andere Europese landen is de situatie niet of nauwelijks beter. Die situatie is voor verbetering vatbaar, meent Mulder.

Verbeteringen

Mulder wil, ondanks zijn voorstellen tot verbetering van het huidige systeem, niet tornen aan de centrale gedachte van cross compliance. "Als wij waarde hechten aan bijvoorbeeld het feit dat allerlei weidevogels de gelegenheid moeten krijgen hun eieren uit te broeden, leggen we de boeren direct beperkingen op. Ze mogen in een bepaalde periode het gras niet maaien, ze moeten de slootkanten ongemoeid laten en meer van dat soort zaken. Ik vind het logisch dat ze daarvoor een tegemoetkoming krijgen en ik vind het systeem daarom goed te verdedigen. Waar ik meer moeite mee heb is het feit dat heel kleine 'vergripen' soms grote gevolgen kunnen hebben. Wat immers te denken van de sanctie bij het verliezen van een oormerk. De korting op de inkomensondersteuning voor de boer en de administratieve lasten die dat voor de betrokken diensten met zich meebrengen, staan in geen verhouding tot de vermoedelijke overtreding."

Daarnaast is Mulder van mening dat het aantal controlerende instanties fors moet worden teruggebracht. De huidige aanpak

De korting op de inkomensondersteuning en de administratieve lasten staan in geen verhouding tot de vermoedelijke overtreding

is onnodig complex en werkt kostenverhogend. "Bovendien vind ik dat er moet worden gekeken of er geen doublures in de controles zijn. We moeten immers niet vergeten dat de afnemers van de producten, de verwerkende industrie, ook verplicht is allerlei kwaliteits- en milieucontroles door te voeren. Er gebeurt dus een hoop dubbel werk en dat is volstrekt onnodig. Er zouden op nationaal niveau afspraken gemaakt moeten worden tussen overheid, boeren en verwerkende industrie, zodat dat hele stelsel van controles efficiënter en goedkoper kan."

Ook pleit Mulder er voor om de controles die moeten worden uitgevoerd, in ieder geval zoveel mogelijk tegelijkertijd uit te voeren en ze bovendien van tevoren aan te kondigen. Op die manier ontstaat er voor de boeren zo weinig mogelijk overlast en kunnen ze zich ten volle bezighouden met hun wezenlijke activiteiten. Boeren zijn namelijk niet per definitie potentiële verdachten, eventuele overtredingen van de regels zijn niet gemakkelijk te verdoezelen en dus hebben die onaangekondigde controles niet zoveel zin.

De voorstellen in een notendop

Boeren moeten niet langer dubbel gestraft worden voor eenzelfde overtreding. Lidstaten moeten verder ruilmeren mogelijkheden krijgen om controles vooraf aan te kondigen. Controles moeten op één dag plaatsvinden en het aantal controleorganen en het aantal mensen dat daarbij betrokken is moet zoveel mogelijk	beperkt worden. Verder moet voortdurend gewerkt worden aan het verder vereenvoudigen van de controles, onder andere door het ontwikkelen van indicatoren en gebruik te maken van ICT en controles die al uitgevoerd worden als onderdeel van private certificeringsschema's of nationale wetgeving. Tot slot moet er	worden gekeken naar het vereenvoudigen en verbeteren van de 18 Europese richtlijnen en verordeningen die onder het cross compliance systeem vallen. Daarbij gaat het mij vooral om de nitraatrichtlijn, wat naar mijn mening een beroerd stuk wetgeving is dat overbodig wordt na de implementatie van de grondwater-richtlijn.
--	---	--

Kosten en baten

De landbouwsubsidies vormen nog altijd een forse post op de Europese begroting en het is dus een goede zaak dat er scherp wordt gecontroleerd op de juiste besteding van al die miljoenen Euro's. "Dat neemt echter niet weg dat we moeten inventariseren in hoeverre de kosten voor de controle op die naleving in verhouding staan met de baten. Ik ben stellig van mening dat we daar aanzienlijk op kunnen besparen, onder meer door de voorstellen die ik heb gedaan. En ik denk dat daarvoor nu ook een gerede aanleiding is. In het verleden was de post 'landbouw' altijd enigszins schimmig op de Europese begroting en vormde ook vaak een aanleiding tot een afkeurend oordeel door de Europese Rekenkamer. De besteding en controle van de landbouw gelden zijn inmiddels aanzienlijk beter geregeld en daarmee lopen ze ver voorop vergeleken met alle andere Europese beleidsterreinen. Ik ben echter nog wel benieuwd hoeveel dat hele controleapparaat kost. Daarom is één van mijn voorstellen een onderzoek naar de administratieve lasten die dit alles met zich meebrengt." Mulder heeft inmiddels de handen op elkaar gekregen voor zijn voorstellen en het ligt in de lijn van de verwachting dat deze zullen worden goedgekeurd. Zelf is hij daar wat voorzigtiger over: "Als er een ding is dat ik heb geleerd in de politiek, is dat je de dag niet moet prijzen voordat het avond is. Maar de Europese Landbouwcommissie heeft zich er al achter geschaard, dus de eerste signalen zijn goed." □

VVD 60

Het liberale geluid

Jan van Zanen:

'Zestig jaar oud en nog steeds 'alive and kicking'

Tekst Jenny Westra

In 2008 viert de VVD haar 60-jarig jubileum en haar bestaan kenmerkte zich door een gestage groei, zowel in zetels als in maatschappelijke invloed. "Je zou kunnen zeggen dat Nederland dankzij ons een stuk liberaler is geworden," constateert partij-voorzitter Jan van Zanen met enig plezier. "Van een kleine 'Gideonsbende' in de tijd van onze eerste voorzitter Dirk Stikker heeft de VVD zich ontwikkeld tot een partij die jarenlang in de regering heeft gezeten en belangrijke politieke kopstukken heeft voortgebracht."

Het zou aanmatigend zijn om te veronderstellen dat Nederland er anders uit zou hebben gezien als de VVD er niet was geweest. Toch was het voor het Nederland van na de oorlog zeker goed, dat er altijd een liberale partij is geweest die zijn stem heeft laten horen. Zowel op materieel als op immaterieel gebied. De VVD kan bogen op een aantal electorale kanonnen die landelijk, provinciaal of lokaal een belangrijke rol hebben gespeeld in de Nederlandse politiek: Liberalen als Oud en Stikker, Wiegel en Bolkestein hebben inhoudelijk een vooraanstaande rol gespeeld in de ontwikkeling van de Nederlandse economie en bij hot items als het omroepstelsel, de gelijk-schakeling van man en vrouw, de homo-ernancipatie, de abortus- en euthanasiewetgeving en de winkelsluitingstijden. Jan van Zanen: "Wij hebben in de afgelopen 30 jaar zo'n 24 jaar deel uitgemaakt van de regering. Nu zitten we even in een dip, maar wij zullen ons in de oppositie hervinden. Dat is best moeilijk, maar het biedt ons ook de kans om alternatieven te zetten tegenover het huidige kabinetsbeleid. Het devies voor nu is: volhouden en steeds opnieuw het liberale VVD-geluid laten horen. Als je kijkt naar andere liberale partijen in Europa doen we het echt zo slecht nog niet."

Veelkleurige partij

"De VVD heeft in zijn 60-jarig bestaan ups en downs gekend en maakt momenteel een moeilijke periode door," vat Van Zanen samen. "Maar die komen we te boven, want onze partij heeft zich ontwikkeld tot een veerkrachtige, liberale volkspartij, waar

velen net als ik in hun vrije tijd met veel plezier aan verbonden zijn." Maar hij geeft ook volmondig toe dat liberalen nu eenmaal moeilijk te organiseren zijn onder één dak. "De VVD kenmerkt zich door sterke persoonlijkheden en het is altijd onze kracht geweest die mensen ruimte te geven. Veel VVD'ers zijn gewend alles zelf te regelen en laten zich niet zo maar alles zeggen door hun (afdelings- regionaal of landelijk) bestuur. Dat heeft zo zijn voor- en zijn nadelen. Onze partij kenmerkt zich door haar veelkleurigheid en veelvormigheid, door haar geëmancipeerde en zelfstandige vrouwen en mannen. Daar hebben we veel baat bij gehad en soms zijn we door schade en schande wijzer geworden, want niet iedereen kon het altijd met elkaar vinden. Maar uit elke situatie is winst te halen. Wij zijn er altijd in geslaagd om de weg omhoog weer terug te vinden. Onze uitdaging is om ons nog verder te professionaliseren."

Kiezer bereiken

"De Nederlandse kiezer voelt zich minder gebonden door religie en partijpolitieke overtuiging," vervolgt Van Zanen. "Het aantal zwevende kiezers is groot en die moeten wij zien te bereiken. De communicatie met ons achterland is enorm veranderd. Vroeger had je twee Nederlandse zenders, de telefoon en de post en was het eenvoudig om je boodschap over te brengen. Tegenwoordig verloopt de communicatie sneller, diverser en vluchtiger. Regionale en nationale zenders, internet, e-mail en mobiele telefoon oefenen allemaal invloed uit op de Nederlandse kiezer. De media-aandacht is dermate veranderd en de samenleving dusdanig gefragmenteerd, dat je daar als politieke partij een flexibel antwoord op moet leren geven. De Nederlandse burger laat zich niet meer alles zeggen. Dat is goed, want daar hebben wij zelf aan meegewerkt, maar dat maakt het tegelijkertijd ook lastiger onze kiezer te bereiken."

Professionaliseren

Over de toekomst van de VVD maakt Jan van Zanen zich geen zorgen. "Ik ben er vast van overtuigd dat er over vijftien jaar nog steeds een sterke, liberale stroming zal zijn in de Nederlandse en West-Europese politiek. Dat is ook hard nodig naast de christen-democratische en sociaal-democratische groeperingen. Of dat in Nederland nog steeds de VVD zal zijn? Wie zal het zeggen? Maar ik geloof er heilig in dat er in Nederland ook in 2023 nog plaats is bij het electoraat voor een stevig liberaal geluid. Daarom moeten wij onze organisatie verder professionaliseren. Dat kunnen wij realiseren door permanent campagne te voeren op alle niveaus en door het professioneler maken van onze methodieken. De Haya van Somerenstichting, het opleidings- trainingsinstituut van de VVD, kan daar een belangrijke rol in spelen. Duizenden mensen die binnen de VVD een rol spelen of hebben gespeeld hebben daar inmiddels met succes een gedegen training gevolgd. De VVD moet als organisatie flexibel leren zijn, door meer te netwerken en projectmatig te leren denken. Dus niet denken in functies maar in klussen. Als wij als organisatie écht alle plannen en ambities die we hebben willen waarmaken, zullen wij bovendien moeten zorgen voor wat ruimere financiële armslag."

Jubileumfeest

"Op zaterdag 26 januari 2008 vindt in Hotel Krasnapolsky te Amsterdam het 60-jarig jubileum plaats van de VVD. Ik hoop dan heel veel leden en vrijwilligers persoonlijk te kunnen gelukwensen. Zij vormen de basis van onze partij en zijn ons belangrijkste kapitaal. Samen kunnen we de VVD weer helpen sterk maken. Ik geloof in onze club en onze liberale idealen. Samen met mijn collega's in het Hoofdbestuur blijf ik graag mijn best doen voor de VVD. In welke rol dan ook. Wij zullen er samen met onze leden de komende jaren zorg voor dragen dat wij de VVD weer beter op de kaart zetten!" □

5 liberale beginselen Vrijheid

**VRIJHEID VAN DE MENS IS ONMIS-
BAAR VOOR ONTPLOOIING. WE
BEDOELEN DAN VRIJHEID OP
GEESTELIJK, STAATKUNDIG EN
MATERIEEL GEBIED. DEZE VRIJHEID
KOMT IEDER MENS TOE, ZONDER
ENIGE DISCRIMINATIE.
DE VRIJHEID MOET ZO GROOT MOGE-
LIJK ZIJN. ER ZIJN WEL GRENZEN
AAN PERSOONLIJKE VRIJHEID.
DE VRIJHEID VAN DE EEN MAG DE
VRIJHEID VAN DE ANDER NIET
BELEMMEREN. EN WE MOETEN OOG
HEBBEN VOOR DE BELANGEN VAN
TOEKOMSTIGE GENERATIES.**

Mark Rutte:

'Liberaal stempel op Nederlandse politiek'

Op zaterdag 26 januari 2008 vindt in Hotel Krasnapolsky te Amsterdam het 60-jarig jubileum plaats van de VVD. Het jaar 2007 was niet bepaald het gemakkelijkste jaar voor de VVD. Wat is u het meest bijgebleven van dit jaar en in hoeverre beïnvloeden de gebeurtenissen in 2007 het komende feest?

"Inderdaad, 2007 is voor alle politieke partijen in de Tweede Kamer een heftig jaar geweest. De Tweede Kamerverkiezingen van 22 november 2006 hebben een zetelverdeling opgeleverd waardoor de Nederlandse politiek versplinterd is. De partijen op de flanken, de SP van Jan Marijnissen en de PVV van Geert Wilders hebben veel zetels veroverd op de gevestigde partijen, zoals de PvdA en de VVD. Deze trend lijkt zich in 2007 te hebben doorgezet. Daar komt nog bij dat het onvermogen van het huidige kabinet om beslissingen te nemen het vertrouwen bij de kiezer niet heeft vergroot. De VVD maakt geen deel uit van de huidige coalitie, maar ook wij hebben in de aanloop naar deze verkiezingen fouten gemaakt. Te lang zijn wij ervan uitgegaan dat de VVD een rotsvast imago had. De VVD staat voor een goed economisch beleid van groei en stabiliteit, voor een stevig immigratie- en integratiebeleid en voor veiligheid. Daar staan we nog steeds voor, maar we hebben dat imago onvoldoende herbevestigd. Voor de kiezer is ons profiel daardoor minder duidelijk geweest, wat heeft geresulteerd in een verlies van Kamerzetels. Daarbij heeft het beeld van interne verdeeldheid zeker niet bijgedragen aan het vertrouwen van kiezers in de VVD.

Daar hebben we van geleerd. We zijn nu hard bezig de weg omhoog te vinden. Tijdens de tweede helft van 2007 hebben we onszelf weer goed op de kaart gezet: een Tegenbegroting met lagere belastingen, een anti-fileplan, een krachtige aanpak van immigratie en integratie en stevige moties op het gebied van veiligheid, zoals het recht op zelfbescherming bij inbraak. Daar gaan we in 2008 mee door. Maar ook op terreinen als het onderwijs, de zorg en het milieu hebben wij een veel betere visie dan het kabinet. Ook op deze terreinen moet de kiezer de VVD kunnen herkennen.

Wat mij het meeste is bijgebleven aan 2007 zijn de momenten waarop de VVD veerkracht heeft getoond. De Provinciale Statenverkiezingen zijn goed verlopen; in de Eerste Kamer zijn wij nu de tweede partij. Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen hebben we duidelijk gemaakt dat wij de echte oppositiepartij zijn. Na alle problemen zijn we nu op de weg terug. Op onze Nieuwe Ledendag, in november, kwamen bij-voorbeeld 600 nieuwe leden af. Het jaar 2007 heeft op een aantal momenten een zure bijsmaak gehad, maar wij laten ons jubileum hierdoor niet verpesten. Zestig jaar VVD is wél mooi zestig jaar lang een liberaal stempel op de Nederlandse politiek."

Wat zou u uw leden – de lezers van Liber – via dit blad willen meegeven?

"Ik wil de leden van de VVD meegeven dat wij als partij al het gereedschap in huis hebben om het verloren politieke terrein terug te winnen. De VVD is sterk vertegenwoordigd in de gemeenten en provincies en in de Tweede Kamer zijn wij ook met 21 leden dé oppositiepartij op rechts. In tegenstelling tot de PVV en Trots Op Nederland zijn wij wél een democratische partij met bijna 40.000 leden. Het afgelopen half jaar zijn wij een aantal keren aangevallen op ons bestaansrecht, maar als je kijkt naar onze veerkracht, is de VVD nog steeds onverwoestbaar."

Als u een blik zou kunnen werpen in de toekomst, hoe viert de VVD dan haar 75-jarig bestaan?

"In 2023 bestaat de VVD 75 jaar. De VVD zit dan al lang weer in de regering, omdat wij niet bang zijn verantwoordelijkheid te nemen voor de toekomst van ons land. De puinhopen van Balkenende-4 zijn dan opgeruimd en dankzij de VVD heeft Nederland een lagere staatsschuld, lagere belastingen en een kleinere overheid. De veiligheid en de infrastructuur zijn sterk verbeterd en de kwaliteit van het onderwijs en de zorg is in de hele wereld een begrip. Niemand staat meer aan de kant, iedereen die kan werken werkt en Nederland is een welvarend en optimistisch land. Het liberalisme is de politieke ideologie van de toekomst. Dat succes gaan we in 2023 weer vieren!" □

'Ideologie meer vloeierend dan

In 2008 viert VVD haar zestigjarig bestaan. Trends en ontwikkelingen die de levensloop van de partij gedomineerd hebben, worden beschreven in het boek 'zestig jaar VVD'. Het boek, onder redactie van de Teldersstichting en het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen in Groningen, biedt onderdak aan een aantal opvallende analyses. Patrick van Schie, directeur van de Teldersstichting: "De opofferingsgezindheid van de leden is binnen de VVD altijd heel gering geweest."

Bij het veertigjarig bestaan in 1988 verscheen van de hand van DNPP al een op uitvoerig archiefonderzoek gebaseerde geschiedenis van de VVD. Toch is de VVD karig bedeed met beschrijvingen van de eigen historie, vindt Patrick van Schie, directeur van de Teldersstichting.

"De sociaal-democratie en de anti-revolutionaire stroming zijn in Nederland het best omschreven. Dat had veel met hun emancipatiekarakter te maken. Het was een manier om hun aanwezigheid te legitimeren. Liberalen voelden die behoefte niet. Ter gelegenheid van het halve eeuwfeest beschreef Henk Vonhoff de parlementaire opstelling van de VVD op een aantal beleidsterreinen. Dat boek is nogal anekdotisch van aard, niet heel doorwrocht. Ook historici hebben in het verleden nooit veel over liberalisme geschreven. Het is de laatste twintig jaar wel verbeterd. Sindsdien zijn er verschillende proefschriften gewijd aan het liberalisme in de negentiende eeuw."

Geen monografie

Twaalf maanden hadden de makers om het boek te schrijven. Vrij snel stond vast dat een monografie te tijdrovend was. "Als je zo'n opdracht aan een historicus geeft, heeft hij minimaal vijf jaar nodig om op basis van archiefonderzoek een boek te schrijven. Zoiets is bij uitstek een opdracht voor een promovendus. Maar voor een proefschriftonderzoek leent het tijdsvak zich niet echt. Het eindigt in 2008. Er is geen sprake van een afgeronde periode. Dan is het lastig grenzen trekken."

Het boek bestaat uit verschillende bijdragen. 'Een plaatsbepaling van de VVD' door Paul Lucardie, wetenschappelijk medewerker DNPP. 'VVD en het electoraat' door Uri Rosenthal, VVD-voorzitter in de Eerste Kamer. 'Leiderschap binnen de VVD' van Henk te Velde, hoogleraar Vaderlandse Geschiedenis. 'Organisatie en Cultuur binnen de VVD' door Gerrit Voerman, hoofd DNPP. 'Ideologische ontwikkeling van de VVD' door Patrick van Schie en Fleur de Beaufort, medewerkster Teldersstichting. Daarnaast is er een hoofdstuk waarin een aantal leden van het eerste uur, kopstukken uit de VVD en daarbuiten over de partij aan het woord koren. Dat laatste hoofdstuk heeft als thema 'Wat heeft de VVD bijgedragen aan de vormgeving van Nederland?'

Nachtkastje

Voor wie is het boek geschreven? "We hebben het boek in de eerste plaats geschreven voor de VVD-achterban. De leden en de kiezers. Het boek geeft analyses maar ook bouwstenen aan de toekomstige academicus die wellicht bij het 75-jarige jubileum wel een monografie presenteert. Een stuk over ideologie is naar de aard van het onderwerp redelijk abstract. Dat leg je niet op je nachtkastje voor het slapen gaan. Maar de stijl is toegankelijk. Het boek is vlot geschreven. Het geeft heldere analyses. Voor de een zal dat een grotere eye-opener zijn dan voor de ander. In het stuk van Uri Rosenthal wordt heel duidelijk gedefinieerd wat de factoren voor succes zijn en waar het mis gaat. Natuurlijk spelen sterke leiders een belangrijke rol zoals Oud, Wiegel en Bolkestein maar minstens zo belangrijk is

86^e ALGEMENE VERGADERING

de meeste mensen denken'

een herkenbare boodschap. Sommige thema's kan de VVD eenvoudig niet laten liggen. Daar wordt de partij door de kiezer mee geassocieerd. Als dat ontbreekt, verlies je de kiezer."

Arme partij

Het boek pretendeert niet volledig te zijn. "We hebben niet op ieder deelgebied ingezoomd. Buitenlands beleid blijft bijvoorbeeld buiten beschouwing. In het stuk over ideologische ontwikkeling refereren we aan de discussie omtrent publiekrechtelijke bedrijfsorganisaties die in de vijftiger jaren in politiek Nederland werd gevoerd. Dat werd gezien als een mogelijkheid om de economie te ordenen. Hoe dacht de VVD daarover? Met zo'n voorbeeld illustreer je hoe VVD tegen staatstaken aankeek, hoe zwaar men het belang van het individu liet wegen. Kortom hoe de partij haar idealen in de praktijk bracht. Je ziet verschuivingen ontstaan. In 1948 rept het beginselprogramma nog van het gezin als kern van de samenleving. In 1980 komt het gezin niet meer voor in het beginselprogramma. De heersende gedachte is dat de VVD altijd voor dezelfde waarden heeft gestaan. Dat zou ook de reden zijn dat grote ideologische debatten binnen de VVD zelden gevoerd werden. Maar dat spoort niet met de werkelijkheid. De ideologie is meer vloeiend geweest dan de meeste mensen denken."

Karaktereigenschappen van de VVD worden in het boek vanuit de historie verklaard. "In het stuk over de organisatiecultuur geeft Gerrit Voerman aan hoe liberalen een zwakke neiging tot zelfbinding hadden. Liberalen zijn eigenwijze types. >

Jan Frantzen

Exclusive interior design

import-export

Klasse herken je!

Uitgebreide collectie origineel ontworpen bureaus,
met of zonder in leder ingelegd bureaublad.

Maatwerk in boekenkasten, bibliotheken en home-cinemas
in massief mahonie. 2500 m² Showroom met uitgebreide
collecties stoelen, tafels, dressoirs, kasten, etc.

Knibbelweg 8a, 2761 JD Zevenhuizen, Zuid Holland
Tel. 0180 632 259, e-mail: info@janfrantzen.nl
Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 9.00 tot 17.30 uur
www.janfrantzen.nl

Ze onderwerpen zich niet aan kadaverdiscipline. Hebben geen boodschap aan strak gesloten gelederen. Voor liberalen is de partij minder belangrijk dan voor bijvoorbeeld sociaaldemocraten. VVD-leden kijken meer ontspannen naar de politiek. De keerzijde is dat de gedrevenheid minder is. De opofferingsgezindheid van de leden is binnen de VVD altijd heel gering geweest. Dat blijkt uit kleine dingen. In 1960 ontving maar een kwart van de leden een partijblad. Het merendeel had geen behoefte aan een algemene spreekbuis. Daarnaast dreef een partijblad de kosten alleen maar op, vond men. Het lidmaatschap van de VVD is dan ook altijd heel goedkoop geweest. De VVD is een arme partij." □

5 liberale beginselen Sociale rechtvaardigheid

SOCIALE RECHTVAARDIGHEID MOET BEVORDERD WORDEN. DAARMEE SCHEPT DE OVERHEID GELIJKE KANSSEN VOOR IEDEREEN. EVENTUEEL VERLEENT DE OVERHEID BIJSTAND. NIET IEDEREEN HEEFT DEZELFDE MOGELIJKHEDEN. MAAR GELIJKE ONTWIKKELINGS- EN ONTPLOOIINGKANSSEN ZIJN EEN LIBERAAL VERLANGEN. DE VVD WIL ONGELIJKHEID ZOVEEL MOGELIJK OPHEFFEN. HET WAREN DE LIBERALEN DIE BEGONNEN MET DE BOUW VAN SOCIALE WETGEVING.

5 liberale beginselen Verantwoordelijkheid

VRIJHEID BELEEF JE ALLEEN WANNEER JE OOK BESEF HEBT VAN VERANTWOORDELIJKHEID, VINDEN LIBERALEN. EEN MENS MOET DE GEVOLGEN VAN ZIJN DADEN ZELF DRAGEN. KAN EEN MENS ZICHZELF NIET REDDEN, DAN MOETEN WE HELPEN. MAAR DAARDOOR MAG BESEF VOOR VERANTWOORDELIJKHEID NIET VERDWIJNEN. INDIVIDUELE VERANTWOORDELIJKHEID VINDEN WE OOK EEN ONDERDEEL VAN MENSWAARDIGHEID.

Ik bestel:

.... ex. **Zestig jaar VVD** van Patrick van Schie & Gerrit Voerman
Tot 27 april 2008 verkrijgbaar voor slechts € 16,- (daarna € 19,50).
ISBN 978 90 8506 544 9 | prijs inclusief verzend- en administratiekosten
Verschijnt 26 januari 2008 | Actienummer 90146886

Hierbij machtig ik de VVD eenmalig het totaalbedrag van deze bestelling af te schrijven van mijn bank- of girorekening.

Naam

Adres

Postcode | Plaats

Bank-/girorekening

Telefoon

Datum | Plaats

Handtekening

Stuur deze bon in een ongefrankeerde envelop naar:
Algemeen Secretariaat VVD, Antwoordnummer 1877, 2501 WB Den Haag

Let op: Aan donateurs van de Teldersstichting en abonnees op haar geschriften zal het boek gratis worden toegezonden.

ZESTIG JAAR VVD

MET BIJDRAGEN VAN: PAUL LUCARDIE,
FLEUR DE BEAUFORT, PATRICK VAN SCHIE,
URI ROSENTHAL, HENK TE VELDE, GERRIT
VOERMAN & ERWIN DIJK REDACTIE:
PATRICK VAN SCHIE & GERRIT VOERMAN

Boom

tot 27 april 2008

€ 16,-

[daarna € 19,50]

Laat ook de Graskippen stemmen op de partij

Gras
DIER
KEURMERK

die vindt dat landbouwdieren dagelijks gezond naar buiten moeten kunnen en tijdens hun leven goed verzorgd worden.

Stem op www.grasburger.nl

Gun ze een gezond buitenleven en kies in de supermarkt voor Gras Eieren en Kip In De Wei eieren.

©©Gras-BURGER Organisatie, Postbus 46, 9530 AA Borger. ®Gras, Gras Ei, Graskippen, Kip in de wei, Grasvarkens, Grasdier, Grasvlees, Grasmelk

Gras Eieren®

Partijvoorzitters

J.H.C. van Zanen	2003 - heden
drs. H.B. Eenhoorn	1999 - 2003
drs. W.K. Hoekzema	1994 - 1999
mw. mr. E.J.J.E. van Leeuwen-Schut	1991 - 1994
prof. dr. L. Ginjaar	1986 - 1991
J. Kamminga	1981 - 1986
mr. F. Korthals Altes	1975 - 1981
mw. H.V. van Someren-Downer	1969 - 1975
ir. K. van der Pols	1963 - 1969
mr. P.J. Oud	1949 - 1963
mr. D.U. Stikker	1948 - 1948

W.K. Hoekzema,
partijvoorzitter

J. Kamminga, partijvoorzitter

Jozias van Aartsen,
voorzitter
Tweede Kamerfractie

Gerrit Zalm, voorzitter
Tweede Kamerfractie

K. van der Pols,
partijvoorzitter

Bas Eenhoorn, partijvoorzitter

Dian van Leeuwen, partijvoorzitter

Fractievoorzitters van de VVD fractie in de Tweede Kamer:

Mark Rutte: 29 juni 2006- heden
 Willibrord van Beek: 8 maart 2006- 29 juni 2006
 Jozias van Aartsen: 27 mei 2003- 8 maart 2006
 Gerrit Zalm: 16 mei 2002- 27 mei 2003
 Hans Dijkstal: 19 mei 1998- 16 mei 2002
 Frits Bolkestein: 30 april 1990- 19 mei 1998
 Joris Voorhoeve: 8 juli 1986- 30 april 1990
 Ed Nijpels: 20 april 1982- 8 juli 1986
 Hans Wiegel: 27 mei 1981- 20 april 1982
 Koos Rietkerk: 19 december 1977- 27 mei 1981
 Hans Wiegel: 20 juli 1971- 19 december 1977
 Molly Geertsema: 1 oktober 1969- 20 juli 1971
 Edzo Toxopeus: 12 maart 1966- 1 oktober 1969
 Molly Geertsema: 24 juli 1963- 12 maart 1966
 Edzo Toxopeus: 16 mei 1963- 24 juli 1963
 Pieter Oud: 1948- 16 mei 1963

Fractievoorzitters van de VVD fractie in de Eerste Kamer:

Uri Rosenthal: 1 mei 2005-heden

Nicoline van den Broek-Laman Trip: 14 september 1999-1 mei 2005

Leendert Ginjaar: 11 maart 1997- 14 september 1999

Frits Korthals Altes: 13 juni 1995- 11 maart 1997

David Luteijn: 23 juni 1987- 13 juni 1995

Guus Zoutendijk: 1 december 1980- 23 juni 1987

Haya van Someren-Downer: 15 juni 1976- 12 november 1980

Harm van Riel: 23 december 1958- 15 juni 1976

Anthonie Nicolaas Molenaar: 24 januari 1948- 21 november 1958

Uri Rosenthal,
voorzitter Eerste Kamerfractie

A.N. Molenaar,
voorzitter Eerste Kamerfractie

David Luteijn, voorzitter Eerste Kamerfractie

Nicoline van den Broek-Laman Trip,
voorzitter Eerste Kamerfractie

Harm van Riel,
voorzitter Eerste Kamerfractie

Guus Zoutendijk, voorzitter
Eerste Kamerfractie

5 liberale beginselen Verdraagzaamheid

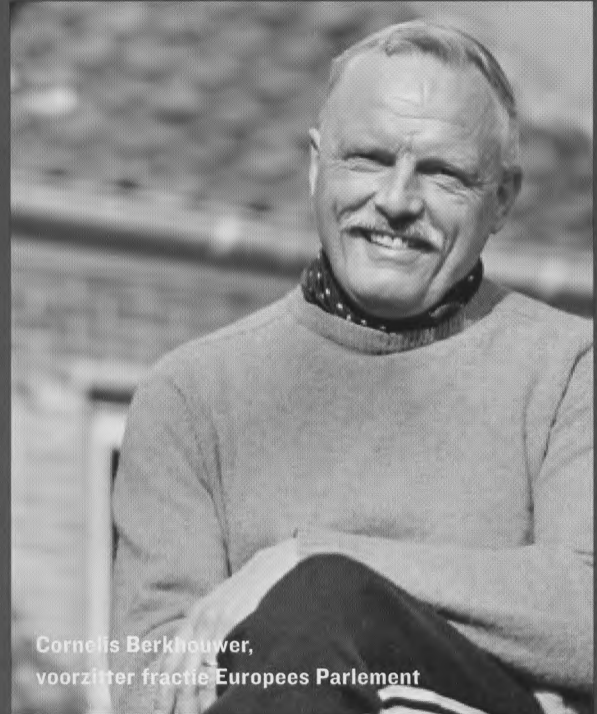
VERDRAAGZAAMHEID IS ONLOS-
MAKELIJK VERBONDEN MET VRIJHEID.
DE WARE VRIJE MENS LAAT OOK
ANDEREN VRIJ. WORDEN GRENZEN
VAN HET MAATSCHAPPELIJK TOE-
LAATBARE OVERSCHREDEN? DAN
MOET DE OVERHEID INGRIJPEN.
OOK IS VERDRAAGZAAMHEID TUSSEN
VERSCHILLENDE GROEPEN NOOD-
ZAKELIJK. DE VVD VERWERPT DE
KLASSENSTRIJD EN DE TERREUR VAN
MINDERHEDEN OF MEERDERHEDEN.
WE MOETEN IN GEMEENSCHAPS-
VERBAND KUNNEN LEVEN. DAARDOOR
LEVEN WE MET EEN BEPAALDE
GEBONDENHEID. DEZE IS ECHTER
GEEN BEPERKING. HET IS JUIST EEN
VOORWAARDE OM DE VRIJHEID VAN
IEDEREEN TE VERZEKEREN.
DE OVERHEID BEPAALT DE MATE EN
VORM VAN DEZE GEBONDENHEID.
DAARBIJ MOET DE OVERHEID ZO
GROOT MOGELIJKE GEESTELIJKE,
STAATKUNDIGE EN MAATSCHAPPE-
LIJKE VRIJHEID WAARBORGEN
VOOR IEDEREEN.

Jules Maaten,
voorzitter fractie
Europees Parlement

Fractievoorzitters van de VVD fractie in het Europees Parlement:

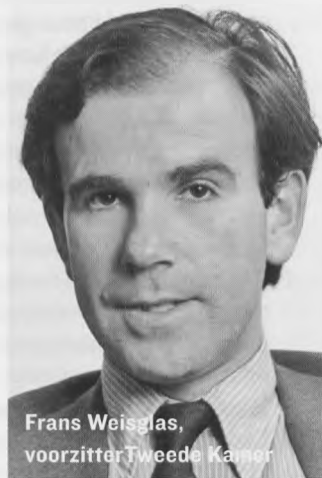
Jules Maaten: 2001-heden
Jan Kees Wiebenga: 1998-2001
Gijs de Vries: 1989-1998
Hans Nord: 1984-1989
Cornelis Berkhouwer: 1979-1984

Cornelis Berkhouwer,
voorzitter fractie Europees Parlement

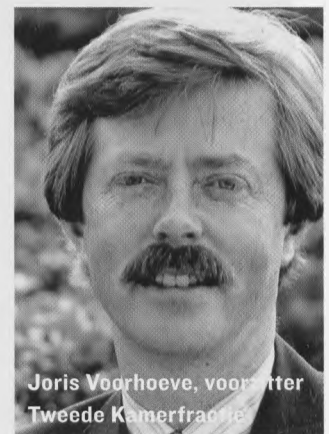
Frits Korthals Altes,
voorzitter Eerste Kamer

Frans Weisglas,
voorzitter Tweede Kamer

Hans Dijkstals, voorzitter
Tweede Kamerfractie

Joris Voornhoeve, voorzitter
Tweede Kamerfractie

Voorzitter Tweede Kamer

Frans Weisglas: 28 mei 2002 - 30 november 2006

Voorzitter Eerste Kamer

Frits Korthals Altes: 11 maart 1997 - 2 oktober 2001

Voorzitter Europees Parlement

Cornelis Berkhouwer: 13 maart 1973 - 11 maart 1975

Graham Watson

60 jaar Euro

De Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE) is de fractie van liberale en democratische stromingen in Europa. Zowel de VVD als D66 zijn aangesloten bij de ALDE, evenals de Belgische VLD, de Duitse Freie Demokratische Partei (FDP), de Franse Union pour la Démocratie Française (UDF), de Italiaanse links-liberale Margherita-alliantie, en de Britse Libdems. De Schot Graham Watson is voorzitter van de ALDE-groep in het Europees Parlement (EP).

What do you consider as the main achievements of liberalism in Europe the last 60 years?

1. Uniting of a continent around a peaceful project for closer integration, border free trade and solidarity between regions.
2. End of communism and fall of the Berlin wall which represents not only a victory for openness and democracy of the West but for liberal values of free speech, free association and freedom of opportunity to better oneself.
3. Creation of Europe's Single Market, abolishing the physical borders to the free movement of goods, persons, capital and services. Though still not quite complete, the scale of the accomplishment is extraordinary. Younger generations born after 1992 could barely conceive of a Europe of frontier posts and passports and 27 sets of rules from everything from establishing a company to transferring a pension.
4. Liberalisation of the markets in sectors such as transport to telecommunications which have increased the scale and possibilities for trade and business enormously as well as enabled ordinary citizens to enjoy foreign trips that were previously exclusive to the wealthy.
5. Expanding the idea of freedom to embrace other new forms of freedom undreamt of 50 years ago, including social freedom and the freedom to live in a sustainable environment.

The last 30 years the liberals have developed themselves as the third political group in the European Parliament. Which issues have characterized the politics of the European liberals during that time?

Data privacy. We live in a world of government surveillance and attempts to curtail ever further our civil liberties in an attempt to protect us from terrorism. But the measures taken are undermining our civil liberties as much as the threat itself. Liberals stand out as the champions of freedom and the protection of individual rights.

Graham Watson

pees liberalisme

Defence of Fundamental Human Rights wherever they are abused or under threat - whether on our own doorstep or the other side of the globe. Liberal networks of politicians have united from Amsterdam to Adelaide in defending those basic human rights that characterise our very humanity. Transparency of decision-making. The reason the EU finds itself out of touch with ordinary citizens is largely because it is unable or unwilling to connect on a daily basis and explain the purpose of its actions and focus on those areas where it can genuinely bring added value. For too long European elites have failed to connect with the views from the street and have lost their confidence. The Treaty of Lisbon may solve Europe's institutional needs but not those of its society at large. It was a Liberal Government in Belgium that drafted the fundamental questions at Laeken on how to reconnect with the people of Europe. It has been Liberals too who have campaigned, more than any other party, for openness of Council meetings, transparency of MEP allowances and the costs of meeting in multiple locations. And Liberals who have led the charge against national administrations for not disclosing their own role and responsibilities in the management of EU funds.

For the next elections in 2009 the European liberal parties won't come up with one candidate list, but probably each political grouping will put forward their preferred candidate for the presidency of the European Commission. What do you think of that and.. are you interested?

It is too early to decide at this stage who should carry our banner for the Presidency of the European Commission - or the other major posts on offer - President of the Union, President of Parliament and EU High Representative in External Affairs. What I can say though is that Liberals should not be shy about fielding our own nominees for these posts. We have some excellent candidates, including at the highest level.

The Internal market is a liberal project that almost is finished. What will be the next liberal priority?

Making Europe work better. The Treaty of Lisbon, if and when it is ratified, will provide the legal basis for a more efficient Union with a streamlined executive, a more influential Parliament and more interested and involved national parliaments. But the Treaty is not sufficient on its own. The success of the Union will continue to depend on the political will of Member States and politicians to use the tools at their disposal to create a better Union; less bureaucratic, more ambitious, more dynamic and resourceful - more liberal across the policy agenda. The Lisbon Agenda for competitiveness is belatedly starting to show signs of producing results. We must capitalise on this whilst integrating essential elements from our environmental and social agendas so that we don't leave anyone behind.

5 liberale beginselen Gelijkwaardigheid

MENSEN ZIJN NIET GELIJK. WEL
GELIJKWAARDIG. IEDEREEN HEEFT
RECHT OP ONTPLOOIING. IEDEREEN
HEEFT RECHT OP VRIJHEID IN
GEESTELIJK, STAATKUNDIG EN
MATERIEEL OPZICHT.
DEZE RECHTEN ZIJN ONGEACHT
GEESTELIJKE OVERTUIGING, HUIDS-
KLEUR, NATIONALITEIT, SEKSUELE
GEAARDHEID, GESLACHT OF
MAATSCHAPPELIJKE POSITIE.
DISCRIMINATIE IS UIT DEN BOZE.

Alliance of Liberals and Democrats for Europe
Alliance des Démocrates et des Libéraux pour l'Europe

What is according to you the liberal vision on the European Union in 2020?

The world outside Europe is pushing against our door, both literally, in the form of economic migrants from West Africa and Eastern Europe and figuratively in the challenges we face from global warming and international terror, disease and natural disaster. We face both new threats and new challenges. The tectonic plates of Islam and Christianity are grinding against each other with increasing friction. The Liberal challenge, and my vision, is to ensure Europe stands together to face these issues. I would hope that, as multilateralists, we look to supranational institutions to tackle the supranational problems of our age.

We need to turn away from our obsession on harmonising and regulating every detail of business and focus on the bigger picture - on the challenges that no one country can tackle alone. They can only be confronted by countries with common values, working together. Thus we must lock our economies together to provide stability and prosperity, work side by side in search of security, insist on a fairer world and a society that takes sustainability seriously.

Too often Europe's potential is squandered by vested interests and national agendas. We must learn that if we don't stand together on foreign affairs, we will fall apart. China will have emerged as a global super-power by 2020, whether its trading partners have come to terms with its growth or not. It remains to be seen whether, as Liberals, we can bring pressure to bear on the regime in Beijing to open up to the world of ideas as the country is opening up to the world of business opportunities. India and Brazil are not far behind whilst America's status in the world is starting to fade. The bloc of 27 EU Member States must make every effort to act as one on the world stage. □

VVD 60

Korte reacties

Ook verschillende afdelingen vieren in 2008 hun 60ste verjaardag, zoals Leiden, Slochteren, Brummen en Wieringermeer. Amsterdam heeft echter een unicum. De VVD-afdeling in onze hoofdstad is merkwaardig genoeg precies één dag eerder opgericht dan de partij zelf. In een korte belronde vroegen wij de voorzitters van genoemde afdelingen om in verband met het komende 60-jarig bestaan eens kort terug of vooruit te kijken.

Afdeling Slochteren

"Slochteren telt 14 duizend inwoners en 44 VVD-leden," aldus Peter Bult (35), voorzitter afdeling Slochteren. "Dat lijkt op het eerste gezicht weinig, maar met dit ledenaantal zitten wij procentueel net boven het landelijke gemiddelde. Met twee gemeenteraadsleden en één wethouder is de VVD overigens nog steeds goed vertegenwoordigd in de raad van Slochteren.

De verkiezing van Mark Rutte tot fractievoorzitter van de VVD zie ik als een hoogtepunt in mijn bestuursperiode. Het was een

duidelijke keuze van de VVD-kiezers. Rutte verdient onze onverdeelde steun. Bang voor het voortbestaan van de VVD ben ik overigens beslist niet. Ook het 75-jarig bestaan zullen we met gemak halen. Dat durf ik zonder twijfel te zeggen. De beslissing om Rita Verdonk de wacht aan te zeggen is op het juiste moment genomen. Bij de volgende Tweede Kamerverkiezingen is zij bij de kiezer vast al uit beeld verdwenen. Over het verlies van zetels maak ik me dan ook weinig zorgen. De emotionele reacties op het vertrek van Rita Verdonk hebben niets te maken met liberaal zijn. Dat ben je of dat ben je niet. En een liberaal kiest voor de VVD."

Afdeling Leiden

"Er zijn momenteel veel meer zwevende klezers dan vroeger, omdat er nu meer maatschappelijke onvrede is en de mensen niet meer stevast vanwege geloof of overtuiging op dezelfde partij kiezen," meent Petra Borst (30), voorzitter van afdeling Leiden.

Bovendien waren er toen ook geen andere partijen op rechts. Maar de VVD zal altijd blijven bestaan, omdat wij het enige echte liberale geluid zijn. En het zal mede afhangen van de nieuwe rechtse partijen of wij ooit weer hetzelfde hoge zetelaantal zullen behalen. Frits Bolkestein was in mijn optiek een sterk visionair politiek leider. Hij zette het immigratievraagstuk op de agenda. De VVD was daar leidend in, lang voordat daar over gesproken kon worden. In die periode ben ik ook bewust geïnteresseerd geraakt in de VVD en in 2003 werd ik ook echt lid. Ons ledental in studentenstad Leiden is licht stijgend en steeds meer actieve jonge leden sluiten zich aan. Voor wat betreft de toekomst vind ik dat de VVD veel beter moet leren omgaan met de media. Daar hebben wij in het recente verleden steken laten vallen. Ook de VVD Leiden viert in januari 2008 overigens het 60-jarig bestaan en daartoe organiseert onze jubileumcommissie met behulp van een fundraisingdiner diverse activiteiten, waaronder waarschijnlijk een soort reünie voor Leidse VVD-leden, gecombineerd met een symposium." >

op zestig jaar VVD

Afdeling Brummen

Met drie raadsleden zit de VVD van voorzitter Andries Kaak (37) in Brummen in de oppositie.

"Landelijk gezien vond ik de periode van Frits Bolkestein erg aantrekkelijk. Hij had charisma en toekomstvisie. En net als bij een voetbalclub voel je je lekker bij een politieke partij wanneer er gewonnen wordt."

In zijn tijd was de VVD voorloper in politiek Nederland en werden wij soms verguist vanwege de harde dingen die wij riepen. Zaken waar andere partijen nog niet helemaal klaar voor waren. Nu, een paar jaar later, gaan zij met ons gedachtegoed aan de haal. Er is momenteel teveel onderling gekissebis binnen de VVD en we lopen te vaak achter de feiten aan. Dat komt niet alleen omdat wij nu minder charismatische leiders hebben, maar ook omdat het politieke landschap zo verbrokkeld is en naar links en naar rechts uitwaaiert. Daarom weten de geeigende partijen niet meer hoe ze hun 'oude' kiezers kunnen bereiken. Maar omdat de VVD is gestoeld op een goed liberaal gedachtegoed twijfel ik er niet aan of we gaan straks ook ons 75-jarig jubileum vieren! Zo'n mooie toekomst zie ik overigens niet voor al die splinterpartijtjes die nu op de golven van de markt meedeinen."

Afdeling Wieringermeer

Cor Radstake (64) is voorzitter van afdeling Wieringermeer en loopt al heel wat jaartjes mee in de VVD. "Ik heb in die periode aardig wat reuring meegemaakt binnen de partij, maar dat is klaarblijkelijk iets wat bij onze partij hoort. Het houdt ons alert. Maar wat wil je, binnen de VVD zijn grote groepen ondernemers actief..."

Soms zou je bijna denken dat wij geen vijftig maar wel vijfduizend voorzitters hebben. Dat levendige, die dynamiek vind ik echter juist het mooie en spannende van onze partij. Zolang je maar bereid bent lering te trekken uit alle voorvallen. Al wat goed is dat blijft, Rutte en de VVD dus ook. Hier in Wieringerwerf hebben wij sinds de laatste verkiezingen helaas geen VVD-wethouder meer, maar met twee VVD'ers in de raad hebben we nog steeds een heel behoorlijke vertegenwoordiging. Of wij het 60-jarig bestaan van de VVD groots gaan vieren betwijfel ik, omdat onze financiële middelen beperkt zijn. Wel laten wij onze jaarlijkse Award uitreiken door een bekende VVD-politicus aan een ondernemer of burger die zich het voorgaande jaar op bijzondere wijze heeft onderscheiden. En dat vergt ook veel geld."

Afdeling Amsterdam

"Ik ben niet het type dat overstapt naar een andere partij vanwege 'omstandigheden'," constateert Roderic van Voorst tot Voorst (51), voorzitter van de Kamercentrale Amsterdam.

Als ik de ideale maatschappij zou moeten inrichten, dan kom ik steeds uit bij de grondbeginselen van de VVD. Politiek gaat in golven, in een democratie mogen de mensen nu eenmaal stemmen op de partij van hun keuze. Het wel of niet stemmen op een politieke partij moet echter naar mijn mening gebaseerd zijn op inhoud en niet, zoals wel vaker tegenwoordig, op 'het smoel' of het charisma van haar politiek leider of op het korte termijn resultaat. Het liberalisme zal in de toekomst zeker overleven. Echter, in de consequenties van onze grondbeginselen zullen wij met nationale en internationale ontwikkelingen moeten meegaan, hetgeen altijd tot discussie en tot voor- en tegenstanders binnen de partij leidt. Dat is al 60 jaar onze geschiedenis. Voor de nabije toekomst zullen wij moeten werken aan de manier waarop wij de boodschap overbrengen. De VVD moet daarom veel communiceren met de mensen in het land, zonder het leiderschap te laten verwateren. Ook een politieke partij heeft behoefte aan een stevige en duidelijke structuur. Dan komt het zeker goed." □

VVD 60

Ereleden

Mr. D.U. Stikker

Liberaal naoorlogse voorman met een nuchtere, zakelijke inslag. Zoon van een Groningse herenboer. Begon als bankier en was later directeur van bierbrouwerij Heineken. Legde als organisator van de Stichting van de Arbeid tijdens de Tweede Wereldoorlog de basis voor de naoorlogse overlegeconomie. In 1946 medeoprichter van de Partij van de Vrijheid en in 1948 van de VVD. Werd in dat jaar als minister van Buitenlandse Zaken opgenomen in het kabinet-Drees I. Tijdens zijn ministerschap werd de NAVO opgericht en de aanzet gegeven voor Europese samenwerking. Hijzelf was vooral atlanticus en tegenstander van Europees federalisme. Kwam in 1951 in conflict met partijleider Oud over Nieuw-Guinea. Na zijn vertrek uit de politiek werd hij ambassadeur in Londen en daarna secretaris-generaal van de NAVO.

Mr. P.J. Oud

Staatsman, geschiedschrijver, staatsrecht-geleerde en voorman van de VDB en de VVD. Begon zijn loopbaan als kandidaat-notaris en belastingontvanger en was al op jonge leeftijd een vooraanstaand en veelzijdig Tweede-Kamerlid van de VDB. Trad in 1933 met Marchant toe tot het crisiskabinet-Colijn. Voerde als minister van Financiën een strak bezuinigingsbeleid. Werd in 1938 burgemeester van Rotterdam. Na de oorlog korte tijd lid van de PvdA, maar voelde zich daarin toch niet thuis. Richtte met Stikker in 1948 de VVD op en werd daarvan de politieke leider. Maakte zijn partij de derde politieke groepering van het land. Sprak met een wat hoge, zachte stem, maar had in de Kamer veel gezag door zijn kennis van het staats- en parlamentsrecht. Schreef standaardwerken over de parlementaire geschiedenis ('Honderd Jaren' en 'Het Jongste Verleden').

Edzo Toxopeus (r.) en Geertsema, ereleden

Erica Terpstra, erelid

Leendert Ginjaar, erelid

Ereleden

Edzo Toxopeus (benoemd op 28 februari 1970)
 Hans Wiegel (benoemd op 14 mei 1982)
 Frits Korthals Altes (benoemd op 23 mei 1997)
 Els Veder-Smit (benoemd op 15 mei 1998)
 Henk Vonhoff (benoemd op 15 mei 1998)
 Frits Bolkestein (benoemd op 28 mei 1999)
 Erica Terpstra (benoemd op 28 november 2003)
 Gerrit Zalm (benoemd op 11 mei 2007)

Frits Korthals Altes en Hans Wiegel, ereleden

Bolkestein, erelid

Koos Rietkerk en Haya van Someren, ereleden

Overleden ereleden

Gijs van Aardenne (postuum benoemd op 19 april 1996)
 A.W. Abspoel (benoemd op 24 november 1973)
 Sidney van den Bergh (benoemd 29 maart 1969)
 Matty de Bruijne (postuum benoemd op 4 oktober 1991)
 Daniël Appolonius Delprat (benoemd op 28 februari 1970)
 Dick Wilhelm Dettmeijer (benoemd op 17 april 1964)
 Molly Geertsema (benoemd op 14 maart 1975)
 Leendert Ginjaar (benoemd op 15 mei 1998)
 Hans Nord (benoemd op 27 mei 1989)
 Pieter Oud (benoemd tot erevoorzitter op 9 november 1963)
 Kornelis van der Pols (benoemd op 29 maart 1969)
 Harm van Riel (benoemd op 20 mei 1977)
 Koos Rietkerk (postuum benoemd op 18 april 1986)
 Haya van Someren-Downer (postuum benoemd op 22 mei 1981)
 Dirk Stikker (benoemd op 13 april 1973)

Feiten & cijfers

Deel VVD-fractie 1982-1986 in oude Tweede Kamer

Zetels in de Tweede Kamer

1948-1952: 8 zetels
1952-1956: 9 zetels

Nadat het aantal Tweede Kamerzetels werd verhoogd van 100 naar 150

1956-1959: 13 zetels
1959-1963: 19 zetels
1963-1967: 16 zetels
1967-1971: 17 zetels
1971-1972: 16 zetels
1972-1977: 22 zetels
1977-1981: 28 zetels
1981-1982: 26 zetels
1982-1986: 36 zetels
1986-1989: 27 zetels
1989-1994: 22 zetels
1994-1998: 31 zetels
1998-2002: 38 zetels
2002-2003: 24 zetels
2003-2006: 28 zetels*
2006-heden: 22 zetels**

* De heren G. Wilders en A.H.J.W. van Schijndel hebben in de loop van de zittingsperiode de fractie verlaten.

** Mevrouw M.C.F. Verdonk heeft in de loop van de zittingsperiode de fractie verlaten.

Zetels in de Eerste Kamer

1948-1951 3 zetels
1951-1952 4 zetels
1952-1955 4 zetels
1955-1956 4 zetels

Nadat het aantal Eerste Kamerzetels werd verhoogd van 50 naar 75

1956-1959 7 zetels
1959-1963 8 zetels
1963-1966 7 zetels
1966-1969 8 zetels
1969-1971 8 zetels
1971-1974 8 zetels
1974-1977 12 zetels
1977-1980 15 zetels
1980-1981 13 zetels
1981-1983 12 zetels
1983-1986 17 zetels
1986-1987 16 zetels
1987-1991 12 zetels

1991-1995 12 zetels
1995-1999 23 zetels
1999-2003 19 zetels
2003-2007 15 zetels
2007-2011 14 zetels

Zetels in het Europees parlement

1979-1984: 4 zetels
1984-1989: 5 zetels
1989-1994: 3 zetels
1994-1999: 6 zetels
1999-2004: 6 zetels
2004-2009: 4 zetels

Unslagenavond Madurodam 1998

Zaterdag 26 januari 2008

Kom naar het lustrumfeest

Het jaar 2008 staat in het teken van het 60-jarig jubileum van de VVD. Op 24 januari 1948 waren het namelijk Pieter Jacobus Oud en Dirk Stikker die in Hotel Krasnapolsky in Amsterdam de VVD oprichtte. In hun kielzog hebben zich daarna vele afdelingen opgericht die op lokaal niveau de VVD vertegenwoordigden en die in 2008 ook hun 60e verjaardag vieren.

H

et Lustrum van de VVD wordt op zaterdag 26 januari 2008 gevierd op de locatie waar het ooit begon: Hotel Krasnapolsky in Amsterdam. In samenwerking met Stage Events worden de voorbereidingen van dit evenement ter hand genomen.

U kunt zich via internet (www.vvd.nl) aanmelden om dit onvergetelijke evenement bij te wonen. Ook krijgt u dan meer informatie over het programma. Mocht u geen beschikking hebben over internet dan kunt u zich via onderstaande bon aanmelden. U krijgt dan te zijner tijd een bevestiging en een definitief programma toegezonden.

Kort programma (onder voorbehoud van wijzigingen)

- 15.00 - 17.00 uur Middagprogramma
Met o.a. sprekers uit de samenleving, politiek en liberalisme. 'Oud en jong te samen naar de toekomst'.
Met medewerking van o.a. Graham Watson, fractievoorzitter van de Europese Liberalen (ALDE).
- Vanaf 17.00 uur Borrel
- Vanaf 19.00 uur Avondprogramma
Met sprekers, uitgebreid buffet, entertainment, feest, dansen en gezelligheid.

Overnachten

Voor leden van de VVD zijn in het hotel kamers beschikbaar tegen speciaal tarief, een 2-persoonskamer a € 145,- per nacht. De kosten voor het ontbijt zijn € 27,50 per persoon. Wij adviseren u om met het openbaar vervoer te komen. U kunt een kamer reserveren door contact op te nemen met het hotel en daarbij het speciale reserveringsnummer te gebruiken.
Telefoonnummer Hotel Krasnapolsky: 020-55 49 111
Reserveringsnummer VVD: 59331622

Tijdens dit Lustrum worden 2 speciale boeken gepresenteerd:

- "De VVD 60 Jaar", door Patrick van Schie, over de historie van de VVD.
- "De VVD visueel. Liberale affiches in de twintigste eeuw", door Gerrit Voerman, met medewerking van Lucas Osterholt.

BON

Lustrum VVD
zaterdag 26 januari 2008

Ik kom met..... perso(o)n(en) naar het Lustrum

Ik doe mee aan het:

- ☐ Middag – en avondprogramma a € 80,- per persoon
☐ Alleen avondprogramma a € 65,- per persoon

Bij de prijs is inbegrepen:

- 2 consumpties
- uitgebreid buffet
- jubileumboekje

Naam
Adres
Postcode Plaats
Telefoon E-mail

Ik machtig de VVD eenmalig het totaalbedrag van €
af te schrijven van:

Bank-/gironummer
T.n.v.
Datum

Handtekening

NB. Wij maken u erop attent dat bij annulering na 18 januari 2008

betaling van de volledige kosten verplicht is!

Aanmelden voor 14 januari 2008

U kunt deze bon sturen naar:

**Algemeen secretariaat
ovv Lustrum
Postbus 30836
2500 GV Den Haag**

Kadercursus 2008: vernieuwd!

De Haya van Somerenstichting organiseert sinds jaar en dag de Kadercursus. De Kadercursus biedt VVD-leden vier zaterdagen vol training, discussie en debat. De voorbereidingen voor de Kadercursus van 2008 zijn reeds in gang gezet. Deze keer is gekozen voor een aantal veranderingen.

Nyenrode

De Kadercursus werd in het verleden georganiseerd in Hilversum. Naar aanleiding van een enquête onder de deelnemers van de Kadercursus 2007, is besloten om uit te kijken naar een andere locatie. De Haya van Somerenstichting is verheugd en trots op de overstap naar Universiteit Nyenrode in Breukelen. Nyenrode is centraal gelegen in een prachtige bosrijke omgeving, goed bereikbaar per openbaar vervoer en er is voldoende parkeergelegenheid. De ontvangst zal plaatsvinden in de hal die vernoemd is naar VVD-prominent Neelie Kroes!

Vervoltraject

Cursisten worden voorbereid om verder door te groeien binnen de VVD. Schrijfvaardigheid, debat- en presentatietechnieken worden verbeterd en beoordeeld. Deelnemers met een uitstekende beoordeling kunnen doorstromen naar de Topkadertraining. Daarnaast zijn er nieuwe vervoltrajecten toegevoegd. Een selecte groep enthousiaste deelnemers krijgt de mogelijkheid om mee te lopen met een bestuurder op Europees, landelijk, provinciaal of regionaal niveau. Wie wil er nou niet een dag meelopen met burgemeester en partijvoorzitter Jan van Zanen, Tweede Kamerlid Fred Teeven of Europarlementariër Jeanine Hennis-Plasschaert?

Thema 2008: Vrijheid & Verantwoordelijkheid

'Vrijheid & Verantwoordelijkheid' is het thema van de kadercursus van 2008. Aan de hand van casussen en artikelen zal gediscussieerd worden over de vrijheid en verantwoordelijkheid van individuen ten opzichte van andere individuen, maatschappelijke organisaties, de markt en de overheid.

Om de discussie over deze complexe thema's prikkelend te beginnen hebben wij interessante inleiders uitgenodigd. Zo komen onder andere PvdA vice-fractievoorzitter Mariëtte Hamer en Esma Alariachi, een van de meiden van Halal. Verder zullen filosoof en rechtsgeleerde Afshin Ellian, Tweede Kamerlid Fred Teeven en natuurlijk partijleider Mark Rutte hun visie op bovengenoemde onderwerpen met ons delen*.

*Programma en sprekers onder voorbehoud van wijzigingen.

Aanmelden

Aanmelden voor de Kadercursus 2008 kan via www.vvd.nl/kadercursus tot en met 10 januari aanstaande. De kosten voor deelname bedragen € 120 per persoon. Jongeren onder de 25 jaar betalen € 60. Koffie, thee en lunches tijdens de vier zaterdagen zijn bij de prijs inbegrepen. Wees er snel bij, want het aantal beschikbare cursusplaatsen is beperkt!

Thorbeckepenning

H.E.M. SPERMON-MARIJNEN, 'S-HERTOGENBOSCH

A.J.D. SPAARGAREN, AALSMEER

M.C.A. HUISMAN-BAKKER, NEDERHORST DEN BERG

PH.H.C. STREEDER, HELMOND

TH.A.M. STEEVENS, TERHEIJDEN

K.D.W. VAN WIJK, MAASSLUIS

P.J. BOUVY-KOENE, GEERVLIET

S.H. WACHTER, LEEUWARDEN

E.C. BOS-VAN DER LOO, WASSENAAR

R. ROELOFS, EDE

Stikkerplaqueette

C.A.A.A. MAENHOUT, LELYSTAD

J.E.M. VAN VELSEN, HOOFDDORP

K.B. HES-KROON, ZUIDHORN

H.J. ZOMERDIJK, DUIVEN

Margreet Kampspeld

MEVR. L.P. STREEDER

Personalia

Oud-minister **Gerrit Zalm** wordt per 1 januari voorzitter van een internationale organisatie voor standaarden in accountancy. Hij gaat het toezicht leiden op de International Accounting Standards Boards (IASB). Deze organisatie zet zich onder andere in om de methoden in de EU en de VS meer op elkaar af te stemmen.

Jeannette Baljeu is gekozen tot vice-president in het Bureau van der Europese Liberale Partij ELDR. Het Bureau is het dagelijks bestuur van de ELDR. Zij volgt **Bas Eenhoorn** op die na zes jaar afscheid neemt als vice-president.

J.W. van der Sluijs is per 9 november benoemd als burgemeester van de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Bruno Bruins gaat aan de slag bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat voor het programma Randstad Urgent. Hij vervult zijn functie als waarnemend burgemeester van Leidschendam-Voorburg voor die van Randstad Gezant. Hij zal Randstad-minister Eurlings ondersteunen in zijn rol als coördinerend minister voor de Randstad.

Loek Hermans is door minister Cramer van VROM benoemd tot voorzitter van de Adviescommissie Waddenfonds.

Annemarie Jorritsma, burgemeester van Almere, wordt per 1 januari 2008 de nieuwe voorzitter van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Momenteel is Jorritsma voorzitter van de VNG-commissie Bestuur en Veiligheid en als zodanig bestuurslid van de VNG. Zij volgt W.J. Deetman op die naar de Raad van State gaat.

*

*Het hoofdbestuur
van de VVD en alle
medewerkers van het
algemeen secretariaat
wensen u
een voorspoedig
en succesvol 2008!*

*

COLOFON

Liber is een uitgave van de VVD en verschijnt zes keer per jaar.

Realisatie: Springer Uitgeverij bv, Houten

Redactie: Marijke van der Werff

Vaste medewerker: Daan de Neef

Eindredactie en projectmanagement: Marie-Louise Beenker

Art direction en vormgeving: Trudy Bruil

Advertentieverkoop: Recent, Amsterdam

Druk: Tijn Offset, Zwolle

ISSN: 1872-0862

Algemeen secretariaat VVD

Postbus 30836

2500 GV Den Haag

Telefoon: (070) 361 30 61

E-mail: redactie@vvd.nl

Bezoekadres: Laan Copes van Cattenburch 52, Den Haag

Website: www.vvd.nl

COPYRIGHTS

HET AUTEURSRECHT OP DE IN DIT MAGAZINE VERSCHENEN ARTIKELN WORDT DOOR DE UITGEVER VOORBEHOUDEN. DE UITGEVER HEEFT ALLE ZORG GEGEVEN AAN HET NAKOMEN VAN WETTELIJKE REPRORECHTEN. IS HET DESONDANKS ZO, DAT ER RECHTHEBBENDEN ZIJN, DIE NIET GETRACEERD KONDEN WORDEN OF VAN WIE DE CLAIM OP GEBRUIKT MATERIAAL NIET BEKEND WAS, DAN WORDEN ZIJ VERZOCHT ZICH SCHRIFTELIJK MET DE UITGEVER IN VERBINDING TE STELLEN, MET OPGAVE VAN HUN CLAIM EN DE UITGAVE WAAROP DEZE CLAIM GEBASEERD IS.

DISCLAIMER

DE REDACTIONELE INHOUD VAN LIBER KOMT OP ONAFHANKELIJKE WIJZE TOT STAND EN GEEFT DUS NIET PER DEFINITIE DE STANDPUNTBEPALING VAN HET HOOFDBESTUUR VAN DE VVD WEER.

1790986

Doc.Centr.Politieke Part.

Postbus 559

9700 AN GRONINGEN

TNT Post
Port betaald

0014/ SORT/48/B001327/S026/ 0

VVD Algemeen secretariaat, Postbus 30836, 2500 GV Den Haag

Tropisch wonen in Neerlands nieuwste gemeente Bonaire

Residence Bonaire

34 Luxe Appartementen
4 Exclusieve Penthouses
+ Privé Strand
Vanaf \$ 249.000,-

